NANCY KRESS

SOARELE PROBABILITĂȚII

Editor: **Lucian BORLEANU**
Redactor: **Smaranda NISTOR**
Coperta: **Flory PREDA**
Tehnoredactare: **Dragoş DUMITRESCU**

Copyright © 2001 by Nancy Kress
All rights reserved, including the right to reproduce this book,
or portions thereof, in any form.

Titlul original: PROBABILITY SUN, by NANCY KRESS

Translation Copyright © **Editura Lucman, 2003**

Toate drepturile pentru ediția de față sunt rezervate
Editurii Lucman.
Reproducerea parțială sau integrală a textului
fără acordul editurii este interzisă şi va fi pedepsită conform legilor
în vigoare.

Comenzile pot fi trimise pe adresa editurii:
Editura Lucman
Bucureşti, Bd. Al. I. Cuza nr. 91, Sector 1
Telefon/fax: 021.223.77.55
e-mail: comenzi@lucman.ro
www.lucman.ro

ISBN: 973-8465-61-3

NANCY KRESS

Soarele probabilistic

Traducere de Doina Doru

editura
LUCMAN

Personajele create de Nancy Kress în *Probability Sun* se confruntă cu o splendidă gamă de enigme și de probleme – ale extratereștrilor, ale oamenilor, ale științei. Un nou succes răsunător pentru această scriitoare talentată!

Kirkus Review

Probability Sun înfățișează o convingătoare sinteză a numeroaselor talente ale autoarei Nancy Kress, lăsând calea deschisă pentru cel puțin o continuare.

Booklist

Autoarea își întemeiază intriga, extrem de complexă moralicește, pe fizica probabilităților. Ca în toate romanele ei, personajele excentrice adaugă profunzime narațiunii. Cititorii vor începe această carte datorită reputației autoarei, o vor citi de dragul aventurii și o vor plăcea pentru personaje și pentru ingredientele științifice.

Publishers Weekly

Nancy Kress a conceput o serie de surprize atât de agreabile, încât merită citite, descoperite și savurate. Dacă n-ați citit încă *Probability Moon*, o veți căuta, cu certitudine!

San Diego Union-Tribune

MULŢUMIRI

Acest roman se datorează în mare parte fascinantului studiu al lui Brian Greene, intitulat Universul elegant. *Explicaţiile lui Greene despre teoria superstringurilor au furnizat bazele, atât ştiinţifice, cât şi speculative, pentru teoriile mult mai speculative şi mai excentrice ale personajului meu, doctorul Thomas Capelo.*

Îi sunt recunoscătoare, de asemenea, soţului meu, Charles Sheffield, care mi-a citit manuscrisul cu atenţie şi a făcut nenumărate sugestii pertinente, atât în privinţa elementelor de ştiinţă, cât şi cu privire la intrigă.

PROLOG

GOFKIT SHAMLOE, PLANETA LUMEA

Incinerarea de adio atinsese punctul culminant. Enli, care stătea la marginea cercului format din cei îndoliați, își ținea răsuflarea. Acesta era momentul pe care-l îndrăgea, momentul bucuriei pure.

Procesiunea plecase din Gofkit Shamloe la răsăritul soarelui. Pe cer se mai puteau zări strălucind grațios patru luni: Lil, Cut, Ap şi Obri. Tot satul – inclusiv bătrânul Ayu Pek Marrifin, purtat pe o targă, şi cei doi gemeni drăgălaşi din familia Palofrit, abia ieşiți din Ceremonia Florii – mergea încet în urma căruciorului. Acesta era tras de cei doi nepoți mai mari ai lui Tiril Pek Bafor. Bătrânul, pe care Enli îl ştia dintotdeauna drept grădinarul-şef al satului, fusese aşezat cu o seară înainte în cărucior, neîmbăiat şi îngropat sub munți de flori: jelitibe uriaşe, de un roşu strălucitor, ciorchini îmbobociți de pajalibe şi sajibe înmiresmate şi lucioase.

Preoteasa, slujitoarea Primei Flori, făcu un pas înainte şi-şi ridică mâinile. Mulțimea tăcută se întoarse spre ea. În spatele preotesei, focul, aprins încă din noaptea trecută, se înălța mult deasupra creştetului ei. Numai trosnetul flăcărilor tulbura liniştea.

— Acum! spuse slujitoarea Primei Flori, o femeie între două vârste, scundă şi îndesată, căreia blana de pe gât îi chelise prematur.

Nepoții lui Tiril Pek Bafor traseră căruciorul printre săteni, până la marginea focului. Lemnul era îmbibat cu ceară; trupul, ascuns sub flori, lunecă lin în mijlocul flăcărilor. În acel moment, toți – și cei îndurerați, și bătrânii, și șchiopii, și ologii – își smulseră de pe ei mantiile subțiri, negre și țipară suficient de tare încât să trezească morții.

Era un strigăt de bucurie pură: răposatul se întorcea la strămoșii lui.

Întregul sat cânta și slăvea. Pe sub mantiile negre purtau cu toții veșminte în culori vii, împodobite cu ghirlande din flori proaspete, cusute în dimineața aceea. Fiecare floare reprezenta o fațetă a relației pe care o avusese purtătorul ei cu sufletul eliberat atât de triumfător în lumea spiritelor, unde florile înfloreau veșnic.

Începură cu toții să danseze. Oamenii cântau; chiar și focul sălta și striga; aerul era plin de mireasma grea a uleiului folosit de preoți ca să-i facă lui Tiril Pek Bafor plecarea frumos mirositoare. În mijlocul dansului și al bucuriei dezlănțuite, soarele se înălță roșu și cald.

Enli dansa cu Calin Pek Lillifar, rotindu-se, rotindu-se… și nu doar dansul era de vină că i se învârtea capul. Îl cunoștea pe Calin de când erau copii, dar în clipele acelea simțea parcă altceva, un mod diferit de a cunoaște, de a împărtăși…

Sora ei, Ano, o bătu pe umăr.

— Enli… vino cu mine!

— Mai târziu! răspunse ea.

Calin dansa bine, iar Enli, ajutată de o porție generoasă de pel, băută din clondirul pe care fetele lui Pek Bafor îl treceau din mână-n mână, se simțea chiar grațioasă. Lucru cu

adevărat rar: Enli ştia prea bine că este o femeie solidă, fără pic de graţie. Dar lui Calin părea să nu-i pese. Şi se tot roteau…

— Haide odată! stărui Ano.

— Ce s-a întâmplat? se răsti Enli, în timp ce se îndepărtau de foc. Ce-i atât de important de nu poate aştepta? Vreau să mă bucur de incinerarea de adio!

Îi aruncă o privire lui Calin, care încă nu-şi alesese altă parteneră de dans.

Cutele de pe craniu lui Ano se încreţiră de îngrijorare.

— Ştiu. Dar un mesager al guvernului vrea să te vadă. Te aşteaptă în colibă.

— Un mesager al guvernului?! Pentru mine?!

Ano dădu din cap. Surorile se priviră fix. Guvernul n-avea nici un motiv să trimită emisari la Enli. Vechiul necaz era de domeniul trecutului, ispăşit, încheiat. S-o întrerupă chiar în timpul unei ceremonii de adio!

— Mulţumesc! spuse Enli pe un ton din care sora ei înţelese că trebuie să rămână pe loc.

Enli trecu printre petrecăreţii tot mai ameţiţi de tăria pelului şi porni pe drumul îngust, înveselit de florile dimineţii, către satul pustiu.

Mesagerul era destul de tânăr ca să-i placă formalităţile.

— Enli Pek Brimmidin? Fie ca grădina ta să înflorească! Vin din oraşul-capitală Rafkit Seloe. Aduc un mesaj.

Nu avea asupră-i nici o scrisoare. Enli se auzi replicând, cu un glas ce suna cam prea răguşit:

— Fie ca bobocii tăi să înflorească! Ce spune mesajul?

— Că prezenţa ta este necesară la Rafkit Seloe, la biroul Slujitorilor Primei Flori. Însuşi Soarele Înfloritor vrea să-ţi vorbească!

— Despre ce? întrebă Enli, conştientă că, indiferent despre ce-ar fi fost vorba, mesagerul ştia, cu siguranţă – realitate împărtăşită.

Băiatul nu se putu abţine. Era tânăr, iar emoţiile se dovediră mai puternice decât demnitatea şi formalismul. Îşi scutură blana de pe gât şi spuse:

— Despre terrani!

Terranii! Câţiva terrani îşi făcuseră apariţia pe Lume în urmă cu trei ani, într-o barcă de metal zburătoare, venind dintr-un loc neînchipuit de îndepărtat. Dăduseră totul peste cap, apoi plecaseră, lăsând în urmă trei morminte, iar Lumea se întorsese la dulcea ei pace.

— Terranii au plecat, bâigui Enli.

Băiatul îşi scutură din nou blana de pe gât şi, cu exuberanţă nedisimulată, se ridică pe vârfuri.

— Da, aşa e... Dar, Pek Brimmidin... s-au întors!

Pe Enli o apucă durerea de cap, durerea ascuţită, pătrunzătoare, dintre ochi. Nu, nu mai voia... în numele Primei Flori, nu mai voia s-o ia de la capăt!

— Da, spuse mesagerul, pentru că Enli tăcea. Şi acum ştim că sunt reali! Îţi aduci aminte, aşa au hotărât preoţii data trecută. Putem să facem iarăşi negoţ cu teranii şi... toate celelalte. Au străbătut încă o dată tot drumul acela de dincolo de stele! S-au întors! Nu-i aşa că-i minunat?!

UNU

ORAŞUL LOWELL, MARTE

Generalul Tolliver Gordon îşi ridică privirea de la holocubul pe care-l ţinea în mâinile lui puternice.

— Cine-a mai văzut asta?

Maiorul Lyle Kaufman, încordat ca un arc, îşi permise un surâs glacial.

— Practic, toată lumea, domnule general! Civilul Dieter Gruber încearcă de doi ani să găsească pe cineva din Comandamentul Alianţei care să fie interesat. Indiferent cine!

— Stefanak?

— Nu, domnule.

Maiorul Kaufman remarcă imediat că un general vorbea despre Comandantul Suprem al Consiliului de Apărare al Alianţei Solare spunându-i direct pe nume, şi încă în prezenţa unui ofiţer inferior. Pentru prima oară, Kaufman simţi o undă de speranţă. El n-ar fi avut niciodată acces la generalul Stefanak. Dar Gordon avea.

— Generalul Ling?

— Da, domnule.

— Ling a văzut asta şi nu l-a interesat?

— A spus că nu există dovezi concrete, domnule.

— Nu numai dovezile concrete merită luate în considerare.

Gordon se ridică – un bărbat uriaş într-o încăpere mică. Se descurca uşor cu gravitaţia de pe Marte. Kaufman ştia că generalul se născuse acolo, spre deosebire de el. Un lucru care-i va fi de ajutor. Teoretic, toate naţiunile-membre şi toate departamentele Consiliului de Apărare al Alianţei Solare erau egale între ele. Totuşi, unele erau mai „egale" decât altele – îndeosebi în vremuri de război.

Gordon se apropie de o policioară aflată pe peretele biroului-buncăr subteran care-i aparţinea. Pe policioară se găsea o colivie din plasă, de aproape un metru pătrat, plină cu „rumeguş" de plastic. Luă o stropitoare cu gât lung, o împinse prin găurile plasei şi umplu vasul pentru apă din colivie.

— Bine, domnule maior, am vizionat cubul şi-am citit raportul. Acum spune-mi cu propriile dumitale cuvinte ce înseamnă această călătorie ştiinţifică, de ce crezi că e importantă şi de ce-ar trebui s-o aprob.

Aceasta era şansa pe care-o aştepta Kaufman. Toată lumea îi spusese că, dacă ajungea până aici, Gordon îl va asculta cu atenţie. Îşi drese glasul.

— Acum doi ani, domnule, în timpul unei misiuni obişnuite de recunoaştere, un ofiţer dintr-o expediţie ştiinţifică pe o planetă nouă a descoperit că una dintre lunile acesteia era, de fapt, o construcţie artificială, un artefact, purtând aceleaşi marcaje ca tunelurile spaţiale. Războiul luase o turnură proastă…

Kaufman se opri. Făcuse o greşeală: războiul cu fallerii continua să meargă prost, mai prost ca oricând, dar el unul încă nu întâlnise vreun ofiţer din Înaltul Comandament căruia să-i facă plăcere să i se amintească acest lucru. Însă Gordon se mulţumi să ia un săculeţ cu seminţe şi începu să umple un tub din plastic ce ieşea din colivie.

— ... aşa că am trimis o expediţie secretă, să vedem dacă luna aceea este sau poate fi o armă. De fapt, expediţia nu era chiar secretă. Aparent se compunea din antropologi, ca de obicei, numai că printre ei se afla şi o echipă de oameni de ştiinţă ai Armatei, conduşi de colonelul în rezervă Syree Johnson. Nava, numită *Zeus,* se afla sub comanda lui Rafael Peres. Johnson a descoperit că luna putea fi o armă cu adevărat formidabilă. Elibera o undă sferică, al cărei efect consta în destabilizarea tuturor nucleelor cu număr atomic mai mare de şaptezeci şi cinci. Încă nu terminaseră de testat artefactul, când au apărut fallerii, care-l voiau şi ei. Johnson şi Peters au încercat să scape prin singurul tunel spaţial al sistemului, Tunelul Nr. 438, trăgând după ei luna...

— S-o tragă după ei?! Da' cât de mare era luna asta?

— Cam de douăzeci de ori mai mare decât *Zeus,* domnule. Cu o masă de nouă sute de mii de tone. Chiar în apropierea tunelului, Peters a intrat în luptă cu inamicul. Nu e foarte clar ce-a urmat, dar ceva a explodat – fie *Zeus,* fie nava fallerilor, fie luna însăşi – şi toţi au sărit în aer. Luna avea masa prea mare ca să treacă prin tunel, dar chiar şi aşa, el a încercat s-o trimită în spaţiul controlat de noi, ca să nu cadă în mâinile duşmanului.

— Deci totul a explodat! Şi, din punctul de vedere al Înaltului Comandament, aici s-a încheiat povestea.

— Da, domnule!

Kaufman era tot mai optimist. Tonul lui Gordon indica limpede ce părere are el despre Înaltul Comandament. Maiorul continuă:

— Dar nu s-a încheiat şi pentru echipa de pe planetă, din care făcea parte un geolog cu destule cunoştinţe de fizică

încât să înțeleagă ce făcea Johnson. Doctorul Dieter Gruber, de la Universitatea din Berlin. Antropologii au avut ceva probleme cu indigenii de pe planetă…

— Industrializați?

— Nu, domnule. În cel mai bun caz meșteșugari. Gruber și-a pus echipa la adăpost în interiorul unui lanț muntos străbătut de peșteri, unde indigenii nu veneau din motive religioase. El susține că a descoperit acolo un al doilea artefact străin, cu un inestimabil potențial științific și militar. La scurt timp după aceea, o echipă de salvare i-a luat de acolo, pe el și pe cei doi antropologi rămași în viață – alți trei oameni au murit pe planetă –, și de-atunci Gruber încearcă să convingă Înaltul Comandament să-i permită să se întoarcă și să dezgroape cel de-al doilea artefact.

Gordon termină de umplut cu semințe tubul și așează pachetul pe policioară.

— Și?

Acum urma partea dificilă. Kaufman continuă cu grijă.

— Gruber spune că în momentul în care luna artificială a explodat – *exact* în același moment –, și artefactul îngropat în munți a fost afectat. Susține că-i aceeași interconexiune cuantică de nivel macrostructural care, credem noi, ar putea constitui, de fapt, principiul de la baza tunelurilor spațiale.

Alesese special aceste cuvinte; nimeni nu știa exact pe ce principii științifice funcționau tunelurile spațiale – acele enigmatice vestigii ale unei civilizații spulberate, în comparație cu care orice realizare omenească părea neînsemnată.

— Dar… începu generalul.

— Dar Gruber n-are nici o dovadă. Nimic documentat.

— Și totuși, îl crezi!

— Nu-l cunosc bine, spuse Kaufman calm. Dar am luptat sub comanda doamnei colonel Syree Johnson în acțiunea de la Edge. A fost cel mai bun şi mai devotat om de ştiință şi ofițer din câți am cunoscut vreodată. Nu-i uşor să îmbini cele două ipostaze, domnule!

Gordon îi aruncă o privire pătrunzătoare.

— Îmi imaginez. Ştiința îți cere să găseşti adevărul obiectiv, armata îți cere să desfăşori o activitate pragmatică. Nu?

— Întocmai, domnule. Syree Johnson credea şi ea în existența unei legături între obiectul extraterestru din spațiu şi cel îngropat în munți. Asta i-a spus lui Gruber, chiar înainte să moară.

— Conversația a fost înregistrată?

— Nu, domnule. Din păcate, nu.

— Aşadar, nu există nici o dovadă concretă?

— Nu, domnule. Dar din punct de vedere ştiințific...

— Nu te grăbi cu „dar"-ul ştiințific. O să-l ascult şi pe ăla imediat. Spune-mi mai întâi ce vei vrea de la mine, dacă argumentele ştiințifice mi se par convingătoare, şi ce avem de câştigat dacă-ți urmăm recomandările.

Kaufman trase adânc aer în piept.

— Mă gândesc să trimitem o echipă de oameni de ştiință care să scoată la suprafață artefactul şi să-l examineze. Avem nevoie de o navă care să străbată spațiul Caligula, adică Tunelul Spațial Nr. 438, cu escortă militară şi cu doi zburători care să fie permanent în preajmă pentru comunicațiile prin tunel. Ar fi nevoie de o echipă politică bună, care să rezolve problemele cu indigenii, dar rolul crucial îi revine omului de ştiință. Şi, după părerea mea, numai unul singur este capabil să facă acest lucru. Putem câştiga o potențială armă – subliniez,

potențială – înrudită cu luna sau artefactul care-a explodat. Gruber susține că artefactele sunt făcute din același material ca tunelurile spațiale. În raportul lui Syree Johnson se spune că artefactul distrus a influențat nivelul de radioactivitate în mod controlat, ceea ce înseamnă că s-ar putea să fi influențat și probabilitatea descompunerii atomice. Orice fenomen ce afectează probabilitatea trebuie să aibă legătură cu scuturile modificatoare ale fazei de undă folosite de falleri, care le permit să ne atace nestingheriți. Câștigăm o armă care le poate contracara scuturile, domnule general!

Kaufman se opri. Tocmai aruncase în luptă cel mai puternic argument pe care-l avea. Dacă nici ăsta nu ținea, nimic altceva nu putea să țină. Scuturile modificatoare apăruseră de puțin timp pe unele nave ale fallerilor. Orice tip de rază de atac trasă dispărea pur și simplu. Ca și cum n-ar fi existat niciodată. În loc nu rămânea nici măcar o urmă de energie.

Gordon se îndepărtă de colivia din plasă și se reașeză la birou. În ochi avea o sclipire șireată.

— Mărețe promisiuni, domnule maior!

— Nu sunt promisiuni, domnule general, ci posibilități certe. Și avem nevoie de așa ceva! În opinia mea, domnule general, merită toți banii.

— Chiar dacă acest geolog, Gruber, n-are nimic documentat?

Pe fața lui Kaufman nu se clinti nici un mușchi.

— Nici o inovație nu începe cu documentație, domnule. Prin definiție. Mai ales în știință!

— Bănuiesc că ai dreptate. Bine, să trecem la costuri. Ascult cu atenție, domnule maior, și-am auzit deja două note false în melodia pe care mi-ai cântat-o. Mai întâi, de ce am

avea nevoie de „o echipă politică bună care să rezolve problemele cu indigenii"? De ce nu sunt de ajuns antropologii?

Da, Gordon ascultase într-adevăr cu atenție. Era bun.

— Planeta este proscrisă de Alianța Solară, domnule.

— Mda, o chestiune deloc de neglijat. De ce?

— Indigenii ne resping. Au decis că n-avem suflet. În limbajul lor, oamenii nu sunt „reali".

— Interesant! Şi de ce n-ai rostit numele „singurului" om de știință care, în opinia ta, poate îndeplini această misiune? E chiar atât de greu să dezgropi şi să cercetezi un artefact?

— Artefactul ăsta, da. Syree Johnson nu i-a dat de capăt – deşi era al naibii de priceputâ! –, ci a murit. Aveți nevoie de cineva care să fie un teoretician strălucit, dar să aibă şi multă experiență practică. Puțini fizicieni le îmbină pe amândouă. Îl vreau pe doctorul Thomas Capelo, domnule!

Se vedea clar că numele nu-i spune nimic lui Gordon.

— Probabil că se află pe lista restrânsă a celor propuşi pentru Nobel, domnule, deşi încă n-a obținut premiul. E tânăr, iar fizicienii fac majoritatea invențiilor când sunt tineri. A câştigat, în schimb, premiul Tabor Phillips. Munca lui se referă la relația dintre evenimentele cuantice şi probabilitate.

— Evenimente cuantice şi probabilitate?

— Da, domnule! Ştim că anumite evenimente de nivel cuantic sunt probabilistice. Pot sau nu să aibă loc. Mai ştim că unele evenimente au un nivel de probabilitate măsurabil – adică putem spune că există o şansă de 17% ca fenomenul X să se întâmple, sau o şansă de 34%, sau oricare alt procentaj. Dar încă nu putem spune *de ce* acest eveniment se întâmplă de şaptesprezece ori şi celălalt de treizeci şi patru de ori dintr-o sută. Avem ecuații pentru funcțiile undelor probabilistice ale

mecanicii cuantice, dar nici o cauză pentru fenomenul probabilității în întregul său. În acest domeniu lucrează Capelo. Teoria lui susține că ar fi vorba de o particulă sau de o particulă virtuală.

Era limpede că toate astea n-aveau noimă pentru generalul Gordon.

— Nici eu nu sunt om de știință, domnule. Doar un amator pasionat. Mai pe scurt, vreau să spun că, dacă nu-l alegeți pe doctorul Capelo, nu sunt sigur că expediția mai merită trimisă, ținând cont de furtuna politică pe care o vom stârni pentru că invadăm o planetă proscrisă.

Gordon se mișcă pe scaun.

— „A invada" e un termen cam tare!

— Da, domnule.

— Și de ce nu l-ar alege oricine pe acest Capelo? Care-i hiba?

— Capelo nu e militar, domnule. A absolvit Universitatea Harvard din Federația Atlanticului Unit. Și are o reputație de… excentricitate. Nu le place tuturor să lucreze cu el.

Kaufman făcu o pauză, se gândi puțin, după care hotărî să fie sincer.

— De fapt, nimănui nu-i place să lucreze cu el. E sarcastic, întotdeauna convins că are perfectă dreptate.

— Și are?

— De obicei, da.

— Înțeleg. Mi-ai pus în palmă un ou clocit!

— Da, domnule.

— În regulă. Să ne ținem de nas cât timp îmi explici chestiile astea științifice. Ia-o ușurel, vorbește clar și arată-mi de ce crezi că ne-ar fi de folos să construim o armă care să contracareze scuturile fallerilor. Și nu-mi vinde gogoși…

Probabil că nu-mi voi da seama imediat, dar tot voi afla până la urmă.

— Da, domnule, spuse Kaufman şi rămase nemişcat o clipă, înainte de a continua să vorbească.

Se simţea ameţit. Chestiile ştiinţifice nu vor fi uşor de explicat, dar nu în asta consta problema. Nici în a obţine aprobarea lui Gordon. Kaufman ştia că, la fel ca acesta, se pricepe să evalueze oamenii. Ştia că Gordon hotărâse deja să trimită expediţia. Nu, nu se simţea ameţit pentru că s-ar fi temut de refuzul lui Gordon. Nervozitatea îi venea de la faptul că generalul acceptase.

Şi de la conştiinţa faptului că, prin nu se ştie ce întorsătură a sorţii, el, Lyle Kaufman, se urnise în cele din urmă din înţepenire şi pornise la drum.

DOI

PROVINCIA TIIARSIS, MARTE

Când comlinkul* începu să zbârnâie ascuţit în salonul confortabil al cumnatului său, Tom Capelo spuse:

— Dacă-i pentru mine, nu-s aici!

— Un mesaj în timp real de pe Pământ, Federaţia Atlanticului Unit, pentru doctorul Capelo, prioritate unu! anunţă sistemul casei.

* Comlink – termen folosit de autoare pentru a descrie un aparat de comunicaţie deservit de sateliţi, putând fi folosit pe suprafaţa unei planete, dar şi în spaţiul cosmic, la distanţe rezonabile (n.t.).

— Nu-s aici! De fapt, nu-s nicăieri. Am dispărut din spațiu-timp!

— Tom! îl dojeni Martin Blumberg, cu răbdare greu încercată.

— Sistem, spune-le că sunt prins într-un tunel spațial!

— Nu merge, spuse Martin. Numai sistemul *tău* ar face așa ceva. Al nostru e unul normal. Sistem, afișează vizual și auditiv mesajul!

— Tati, nu ești cu adevărat într-un tunel spațial! spuse mezina lui Capelo.

Adăugă, după o clipă de gândire:

— Sau ești?

— Blocat și cu toate moleculele dezasamblate!

— Tu nu vezi că iar face figuri? îi spuse fetiței sora ei mai mare, pe un ton de suprem dezgust. Ești așa de copil…

— Nu sunt! Am cinci ani!

— Și ce dacă? Eu am zece, deci sunt de două ori mai mare.

— Transfer mesajul, spuse sistemul casei.

O secțiune a peretului din sufragerie, care până atunci arătase apusul marțian de afară, se întunecă pentru scurt timp, apoi se lumină și pe ecran apăru imaginea unui bărbat cu trăsături ascuțite, aflat într-o încăpere întunecată și goală. Imaginea li se adresă pe un ton oficial:

— Sunt doctorul Raymond Pellier de la Universitatea Harvard, Federația Atlanticului Unit, și vreau să vorbesc cu doctorul Thomas Capelo. Vă rog să activați sistemul audio-video bilateral. Între punctele de transmisie va exista un decalaj de șase minute. Confirmați imediat!

— Idiotule! zise Capelo în intervalul de șase minute.

— Tati a spus un cuvânt urât, remarcă Sudie, care avea cinci ani.

— Stea înghețată! contină Capelo cu un fals accent rusesc.

— Nu te mai prosti atâta, tati! îi ordonă Amanda. Întotdeauna ne faci să ne simțim stânjenite.

— Eu nu mă simt stânjenită, replică energic Sudie. Ce-nseamnă „stânjenită"?

Martin se ridică.

— Fetelor, tatăl vostru primeşte un mesaj important de la şeful lui de departament şi cred că trebuie să-l lăsăm singur. Haideți s-o căutăm pe mătuşa Kristen!

Cele două fetițe nu se clintiră, ci se uitară fix la tatăl lor.

— Mai bine ați merge, le spuse Capelo. Eu o să-l anunț pe înțepenitul ăsta că acum sunt dezasamblat.

— Tati…

— Bine, bine, nu sunt dezasamblat. Voi două nu mă lăsați niciodată să fac bancuri! Casă, activează sistemul audio-video bilateral. Ray, te ascult. „Rosteşte-ți tristele cuvinte!".

Martin îşi luă nepoatele de mână, le scoase din cameră şi închise uşa în urma lor. Capelo aşteptă cele douăsprezece minute necesare pentru ca mesajul lui să ajungă pe Pământ şi să i se răspundă. În timp ce aştepta, se plimba fără încetare prin cameră, atingând diverse obiecte. Rafturile pe care se aflau cărți adevărate; un vas cu flori modificate genetic din grădina de la celălalt capăt al domului; o masă sobră din metal, acoperită cu o placă la fel de sobră din piatră roşie, marțiană – oare de ce toată mobila lui Kristen era atât de austeră? În copilărie, sora lui avea un simț sănătos al excesului. Iar acum, uite: cărți aliniate perfect, flori adormite într-un vas sobru. Cumva,

excesul dispăruse după ce s-a măritat cu Martin, cel mai rațional om posibil. Răbdătorul Martin, care trebuia să-l suporte pe cumnatul său cel zănatic. Deşi, probabil, o făcea de dragul fetelor. „Să le dăm bietelor copile un sentiment al familiei", probabil că-i spusese Kristen soțului ei. Mă rog, cu asta era de acord, pentru că şi el, Capelo, ar fi îndurat orice pentru Amanda şi Sudie, chiar şi mobila urâtă din casa lui Kristen. Chiar şi să stea pe Marte, planetă cu orizontul mult prea limitat şi cu gravitație total neadecvată. Chiar şi pe Raymond Pellier. Ba chiar şi...

— Doctore Capelo, spuse imaginea din biroul şefului său, tocmai am primit un mesaj de la Consiliul de Apărare al Alianței Solare. O reprezentantă e în drum spre dumneavoastră, ca să vă întâlnească personal, şi va ajunge probabil la scurt timp după încheierea acestui mesaj. V-am contactat pentru a vă preveni despre vizita acestei reprezentante, ca să vă puteți pregăti. De asemenea, vreau să vă înştiințez că am aranjat să lipsiți un timp neprecizat de la universitate, aşa încât să puteți accepta misiunea în care vă trimite Consiliul.

— *Poftim?* strigă Capelo, deşi imaginea nu putea să-l audă în următoarele şase minute. Misiune?! Ce misiune, Ray? Ce dracu', doar nu-s soldat!

— Ştiu că vă preocupă seminarul cu studenții, aşa că țin să vă asigur că doctorul Gerdes va acoperi atât seminarul dumneavoastră, cât şi lucrările de diplomă pe care le coordonați.

— *Gerdes*? Gerdes nu e-n stare să coordoneze nici măcar traversarea campusului!

— Permiteți-mi să mai adaug, doctore Capelo, felicitările departamentului şi ale universității pentru că ați fost

ales să faceți parte dintr-o misiune vitală în efortul de război! Transmisia s-a încheiat.

— Casă, închide sistemul!

Își mai turnă un pahar. „Misiune vitală în efortul de război!". Ce porcărie! Consiliul înjghebase, probabil, un nou comitet științific de explorare, care să facă previziuni despre următoarea mișcare a fallerilor și despre protocoalele ce ar trebui concepute pentru a o preîntâmpina... de parcă puteai ști vreodată ce-au de gând jigodiile alea! Fără doar și poate, Consiliul ceruse un „fizician de vârf de la Harvard", ambalajul perfect pentru relații publice, eventual câștigător al premiului Nobel sau măcar pe lista restrânsă, și iată, cetățeni ai sistemului solar, ce eforturi facem noi ca să vă protejăm! Iar Ray, birocratul cel îngâmfat, nu pierduse ocazia de a-l expedia pe dificilul și orgoliosul Capelo undeva dincolo de tunelurile spațiale, pentru ca departamentul de fizică să se bucure de puțină liniște.

Ei bine, nici vorbă de așa ceva! Capelo n-avea de gând să plece nicăieri. Lăsa altuia rolul în farsa menită să-i păcălească pe cetățeni că ar exista vreo modalitate de a-i proteja împotriva fallerilor. Dacă exista vreun om care să aibă motive pentru a crede contrariul, el era acela!

Ușa se întredeschise și Martin își iți capul după ea.

— Tom... ai un musafir, cineva din partea Consiliului de Apărare al Alianței Solare. Vrei s-o primești aici sau...

— Nu vreau s-o primesc deloc!

— Mă tem că n-aveți încotro, zise musafira.

Femeia își croi drum pe lângă Martin și intră în sufragerie. Înaltă, aparent în jur de șaizeci de ani (greu de estimat vârsta la oamenii modificați genetic), avea părul cărunt, tuns scurt, și purta uniforma scrobită a armatei Alianței.

— Mulțumesc, domnule Blumberg. Vă rog să ne lăsați singuri!

Martin se retrase umil, dat afară din propria-i sufragerie, și închise ușa în urma lui.

— Bună ziua și la revedere! spuse Capelo. Șeful meu de departament tocmai m-a anunțat că veniți să-mi cereți să fac parte dintr-un comitet științific de război. Dar nu mă interesează! Regret.

— Ba da, vă interesează, spuse femeia. Doctore Capelo, sunt colonelul Byars. Mă aflu aici prin ordinul direct al generalului Stefanak.

— Foarte impresionant! Ca și dumneavoastră, doamnă colonel. Emanați categoric autoritate, pe a dumneavoastră proprie și pe cea a generalului. Din păcate, nu mă interesează autoritatea. În plus, ultima dată când am verificat, armata nu înrola civili pentru comitetele cu misiuni de explorare. Sunt al dracului de flatat că mă vreți, etcetera, dar nu, mulțumesc!

— Pot să iau loc?

— Dacă insistați…

— Vreți să stați și dumneavoastră?

— Desigur! Pot spune „nu" la fel de bine și stând jos, și în picioare. Este o abilitate care se moștenește în familia mea de generații.

Se așezară. Colonelul Byars își trase scaunul aproape de Capelo și rosti calm:

— Nu este vorba despre un comitet cu misiune de explorare, doctore Capelo. Iar dumneavoastră nu sunteți un civil oarecare, ci un savant cu abilități unice și imposibil de înlocuit, necesare acestui proiect de maximă prioritate și cu o „importanță vitală pentru efortul de război", conform statutului

declarat de Serviciul Informațiilor Speciale de Resort. *Puteți* fi recrutat pentru un proiect cu asemenea statut și ați fost recrutat. Acum!

— Purtați un scut personal de comunicații, observă Capelo. Cu un câmp Faraday suficient de puternic pentru a acoperi aceste scaune.

— Afirmativ. Aprobările dumneavoastră privind accesul la informații speciale de resort sunt încă în curs de obținere, iar până când vor veni, nu vă pot da toate amănuntele privind proiectul. Dar vă pot spune că este pe măsura talentelor dumneavoastră. Extraordinare, din câte am aflat. Desigur, nu ne stă în puteri să vă luăm cu forța și nici să vă obligăm să faceți cercetări de fizică pentru noi, dar dacă refuzați categoric să slujiți Alianța, vă putem găsi vinovat de obstrucționare cu intenție a efortului de război.

— Și să mă trimiteți la închisoare. Dumnezeule!

— Și să vă trimitem la închisoare, confirmă Byars. Dar credem că așa ceva nu se va întâmpla. În primul rând, în dosarul dumneavoastră nu există nimic care să indice că vă opuneți războiului și presupunem că aveți cel puțin un motiv personal ca să-i vedeți pe falleri învinși…

— Încetați! În clipa asta!

— Cum doriți. În al doilea rând, proiectul prezintă un autentic și enorm interes științific, și considerăm că va fi de-a dreptul fascinant pentru dumneavoastră. Fizică pură, la granița dintre experiment și teorie.

— Nu sunteți fizician. Nici măcar unul începător. N-ați recunoaște granița teoretică nici dacă v-ar pica în cap!

— Nu. Mă bazez pe spusele altor fizicieni.

— Și chiar m-ați trimite la închisoare dac-aș refuza?

— Fără îndoială că da! Nu ne place să acționăm în felul acesta, doctore Capelo. Prezența unui savant reticent într-o misiune militară nu reprezintă nici pe departe o situație ideală, în accepția nimănui, şi în nici un caz a mea. Dacă ar depinde de mine, aş alege pe altcineva pentru această misiune.

— Aveți o bilă albă pentru onestitate. Una mică. Nu-mi place să fiu încolțit!

— Nici mie nu-mi place să vă încolțesc. Dar se pare că dumneavoastră şi numai dumneavoastră sunteți persoana potrivită pentru această misiune.

— Şi, judecând după felul în care mă studiați, nu vă puteți imagina de ce!

Nu primi nici un răspuns. Capelo se ridică şi începu să se plimbe prin camera auster decorată a surorii lui, făcând mari eforturi să nu arunce vreun obiect. Nemernicii! Ai dracului nemernici imperialişti! Cu nasul pe sus, dictatoriali... Brusc, se trânti înapoi pe scaunul aşezat mult prea aproape de Byars.

— O să vă uluiesc, doamnă colonel! Accept.

— Sunt încântată!

— Nu, nu sunteți. Voiați să refuz, de aceea ați prezentat lucrurile cât mai autocratic cu putință. Sufletul dumneavoastră mic şi apretat de militar vrea, de fapt, pe altcineva. Dar undeva deasupra dumneavoastră există un fizician militar care ştie mai bine şi cred că pot să ghicesc cine. Merită să-l ascultați! Aşa că voi accepta, cu două condiții.

— Consiliul de Apărare al Alianței Solare nu acceptă condiții, doctore Capelo, replică sec Byars.

— De astă dată o să accepte. Această mică şedință de recrutare se înregistrează, nu? Sigur că da! Deja v-am provocat să mă amenințați. Nu adăugați la asta o obstrucționare nerezonabilă a efortului de război din partea *dumneavoastră*.

Byars era tare. Rămase stană de piatră, nici măcar un muşchi de pe faţă nu i se clintea. Dar în ochi îi juca furia.

— Prima condiţie, spuse el. Îmi confirmaţi că fizicianul militar care m-a ales este Vladimir Cherkov. Informaţia asta sigur nu reprezintă o încălcare a securităţii.

— Afirmativ. Este doctorul Cherkov, care a răspuns unei cereri de recomandare formulate de ofiţeri cu altă specializare decât cea ştiinţifică.

— Opinia lor nu contează. În al doilea rând, indiferent de locul proiectului, oriunde s-ar desfăşura în galaxie, fetele mele şi bona lor vin cu mine.

— Inacceptabil!

— Atunci mă duc la închisoare!

Pentru prima oară, expresia lui Byars se schimbă.

— Aţi fi în stare să duceţi doi copii într-o zonă de război?

Capelo îşi dădu capul pe spate şi izbucni în râs.

Râsul – strident, amar – păru s-o deconcerteze, în sfârşit, pe Byars, dar nu scoase nici un sunet până când Capelo nu-şi întoarse iar privirea spre ea.

— Să pun doi copii în primejdie, vreţi să spuneţi? Acolo unde e duşmanul? Lăsaţi-mă să termin ce nu v-am lăsat *pe dumneavoastră* să terminaţi mai devreme, doamnă colonel. Aţi afirmat că am cel puţin un motiv personal ca să vreau să-i văd pe falleri învinşi. V-aţi gândit la moartea soţiei mele, în timpul raidului fallerilor pe New London. Eraţi acolo, doamnă colonel? Nu, probabil că nu. New London este o colonie paşnică – *era* o colonie paşnică –, fără nici o prezenţă militară, aflată pe o planetă paşnică, dincolo de Tunelul Spaţial Nr. 264, unde soţia mea studia comportamentul peştilor extratereştri. Era xenobiolog, după cum cred că aţi fost informată înainte

de a veni aici. Fallerii au atacat, şi ea a murit. La fel au atacat numeroase alte aşezări umane, civile şi militare. Fără ca Alianța Solară să le obstrucționeze efortul de război!

— Scuturile lor care modifică faza de undă…

— Sunt impenetrabile. Ştiu. Cu toții ştim asta. Şi dacă pot face într-adevăr ceva ca să le descopăr secretul, o voi face. Pentru că la asta se referă proiectul, nu? Asta trebuie să fie. O s-o fac! Dar nu-mi spuneți mie că locul în care mă duc poate fi mai primejdios pentru fetele mele decât oricare altul din univers. Am hotărât: unde merg eu, merg şi ele. Deja au pierdut un părinte – nu-l vor pierde şi pe-al doilea. Dacă e să merg la închisoare, o să am grijă ca ele să aibă locuință chiar dincolo de zidul puşcăriei. E destul de clar?

— Extrem de clar! Voi raporta mai departe răspunsul dumneavoastră.

— În speranța că mă va descalifica? Nici o şansă! Nu şi dacă Vladimir Cherkov mă vrea în echipă. Faceți rezervări pentru patru persoane, doamnă colonel! Iar masa să fie la geam, lângă război.

— Închid acum scutul de comunicație.

— Prea bine. Călătorie plăcută înapoi! Ținem legătura.

Byars ieşi din cameră cu o atitudine rigidă, de dezaprobare. Sau de verticalitate militară. Sau de altceva – cui naiba să-i pese?!

O clipă mai târziu, Amanda şi Sudie năvăliră în cameră.

— Musafirul a plecat! Putem să facem un fort?

— Sigur că puteți! Hopa sus cu mobila. Găuriți domul! Dar mai întâi dați-i lui tati doi pupici. O, la naiba, mirosiți ca nişte crabi! Iar ați înotat în marea subterană de pe Marte!

Sudie chicoti. Amanda spuse cu dezgust:

— Iar faci figuri, tati!

— Întotdeauna fac.

— De ce nu putem avea şi noi un tată normal, ca toţi copiii?

— V-aţi născut norocoase! Am ştiut-o din clipa în care i-am văzut pe toţi îngerii cântând în cer.

Kristen intră în cameră cu un aer vag îngrijorat.

— Tom? Ce s-a întâmplat?

— Nimic, surioară. Numai că s-ar putea să ne cam scurtăm vizita.

Anunţul lui stârni vaiete de protest din partea fetelor.

— Da, s-ar putea. Universitatea ne trimite pe toţi în vacanţă. Gratis!

TREI

LUNA CITY, LUNA

Îmbrăcat în costum spaţial, maiorul Kaufman parcurgea drumul de la navetă până la domul din plastic transparent, piezoelectric, de pe Lună. În ultima vreme îşi petrecea aproape tot timpul sub cerul înceţoşat, roşiatic şi prăfos al planetei Marte. Aproape că uitase cum arată cerul în lipsa atmosferei: negru, rece, presărat cu stele colţuroase şi strălucitoare ca diamantele. Superb!

Dar nu se afla acolo ca să admire stelele. Venise în calitate de militar care urmează să recruteze un civil. Avea să fie

– *trebuia* să fie – o recrutare bazată doar pe persuasiune. Din câte auzise Kaufman, doctorul Thomas Capelo fusese mai degrabă forțat decât convins să accepte. În situația lui nu putea fi vorba de forță, chiar dacă s-ar fi priceput la așa ceva, ceea ce nu era cazul. Dar la persuasiune se pricepea foarte bine, mai ales pentru un militar. Numai cineva convingător ar fi putut-o recruta pe Marbet Grant.

Lyle Kaufman nu-şi dorise niciodată să fie soldat. Era genul de fapt pe care un maior din Armata de Apărare a Alianței Solare, atașat pe lângă Înaltul Comandament al Consiliului de Apărare al Alianței Solare, nu putea să-l recunoască în fața oricui. El, unul, n-o făcuse niciodată.

Ai lui erau militari cu toții, în armata Federației Atlanticului Unit. Când a împlinit şaptesprezece ani şi a trebuit să-şi aleagă un colegiu, nimeni nu l-a întrebat dacă doreşte să meargă la West Point. Se înțelegea de la sine că vrea, deşi West Point nu mai era ce fusese odată, ci ajunsese o simplă bază de antrenament la gravitație mare pe lângă Academia Militară a Armatei Alianței Solare, de pe Marte. Lyle Kaufman, inteligent şi muncitor, dar cu minime îmbunătățiri genetice nu putea să aspire la Academia marțiană. Nici acceptarea la West Point nu era o certitudine, deşi numai Lyle părea să fie conştient de acest lucru: părinții, unchii, surorile şi fratele lui nu s-au îndoit nici o clipă, iar Lyle n-a discutat niciodată cu ei subiectul.

Îşi dădea seama, undeva în străfundurile minții sale ordonate şi convenționale, că adevăratul motiv pentru care mergea la West Point consta în aceea că nu ținea în mod deosebit să meargă în vreun alt loc, să studieze altceva, să devină altceva. Mai ştia şi că motivul nu era unul întemeiat

pentru a alege o carieră militară. Dar a preferat să nu se gândească la asta. Avea şaptesprezece ani, o fire calmă şi amabilă şi nu fusese antrenat să cugete prea mult sau prea profund, în nici un caz asupra alegerii unui drum în viaţă. Un soldat bun face ce i se cere.

Când Lyle Kaufman a început să se gândească la opţiunile sale în viaţă, era deja căpitan. Spre uşoara-i surprindere, avansarea a venit doar pentru că făcuse, aşa cum se pricepuse, ceea ce i se spunea, fără a se opune, dar şi fără a manifesta vreun interes deosebit, lucru valabil şi în situaţii de luptă, şi în afara lor. Într-un fel, nu părea să fie corect aşa. Nu cumva ar fi trebuit să se simtă mult mai implicat în deciziile pe care le lua şi care afectau nu doar viaţa lui, ci şi pe a altor oameni? Dar nu se simţea mai implicat. Continua să îndeplinească orice sarcină primită, cât de bine putea. Observase că alţi ofiţeri păreau să respecte acest lucru, deşi Lyle nu putea să scape de sentimentul că era pus pe pilot automat şi că nu exista nici o diferenţă între el şi un computer sofisticat. După stagiul militar combatant, a fost avansat la gradul de maior.

Şi restul vieţii sale părea că se desfăşoară în acelaşi stil: moderat şi competent. Se întâlnea cu femei, făcea amor cu ele, se îndrăgostise de unele, nu se căsătorise cu nici una. Îi plăcea să citească reviste de fizică, dar nu atât cât să studieze în mod serios, chiar dacă ar fi avut aptitudinile necesare pentru matematici – ceea ce nu era cazul. Postul lui de pe Marte, în cadrul Comitetului Consultativ Militar al Consiliului de Apărare al Alianţei Solare, era destul de interesant. Explora şi recomanda, în mod egal şi judicios, opţiuni diplomatice între diferitele facţiuni ale naţiunilor membre ale Consiliului şi opţiuni militare în războiul împotriva fallerilor. Făcea politică,

desigur – era inevitabil, în funcția pe care o deținea –, dar nu în favoarea sau defavoarea cuiva anume, nici din dorința de a se simți important. Aştepta să devină colonel la momentul potrivit.

Lyle Kaufman îşi ieşise pentru prima oară din tipare spre a susține dorința arzătoare a doctorului Dieter Gruber de a reveni pe planeta pe care o numea „Lume" şi de a scoate la suprafață artefactul despre care afirma că este „o maşină probabilistică extraterestră".

Ca om, Gruber nu-l impresionase deloc pe Kaufman. De fapt, geologul german era genul de om care-i displăcea destul de mult: gălăgios, părtinitor, căpos. Nici pasiunea obstinată a doctorului Gruber nu-l impresionase: armata clocotea de pasiune, mai ales în vreme de război. Pe Kaufman îl impresionase povestea lui Gruber. Fascinantele elemente de fizică pe care le conținea aceasta. Posibilitatea de a crea o armă nouă. Şi dorința, pe care Kaufman şi-o descoperise abia atunci, de a contribui din culise, cu forțele sale modeste, la o descoperire ştiințifică de proporții. Pentru Lyle Kaufman, ştiința fusese dintotdeauna un fel de sport cu spectatori – singurul sport care-l interesa cât de cât.

Acum, pe Lună, urma să-l cunoască pe unul dintre protagoniştii acestui sport... nu pe cel mai important, e drept, dar oricum, protagonist. Poate avea să se întâmple ceva important. Greu de spus.

Îl aştepta chiar înăuntrul domului, dincolo de sas, singură. Kaufman îşi scoase casca.

— Bună ziua, doctore Grant!

Înfățişarea ei se potrivea cu spațiul de sub dom. Toate încăperile pentru locuit şi birourile de pe Lună se aflau sub nivelul solului, la adăpost de bombardamentele ploilor de

meteoriți. Domul servea ca punct de ieșire din lift, ca observator, ca loc de primire a vizitatorilor și ca grădină pentru cei opt mii de locuitori din Luna City – în majoritate oameni de știință, tehnicieni, militari și personal auxiliar. Numărul locuitorilor, suficient de mic, permitea ca domul să fie mic și în același timp să poată fi împărțit în zone separate: câteva buncăre protejate, un loc de joacă pentru copii, un teren de sport (la ce bun?) și „grădina" unde-l întâmpina Marbet Grant.

Aidoma grădinii, femeia era dichisită și stilizată. Grădina consta dintr-un petic de nisip frumos greblat, presărat cu pietre, cu bănci și, din loc în loc, cu straturi de flori modificate genetic, obținute din ciuperci fotosensibile, care creșteau în semiîntuneric. Marbet Grant, minionă și zveltă, purta tunică albă și pantaloni, fără nici o podoabă – dacă nu puneai la socoteală oasele-i mici și delicate. Pomeții ascuțiți încadrau un nas moale și lat. Avea pielea ciocolatie, ochii verzi ca smaraldele și părul scurt, cârlionțat, de culoarea castanei. Kaufman nu mai văzuse niciodată pe cineva care să-și arate atât de agresiv modificările genetice. Marbet era complet artificială, aidoma unui habitat uman fără pic de apă sau de teren arabil.

— Vă mulțumesc că ați acceptat să ne vedem! spuse el.

— Vreți să coborâm sau să rămânem aici? Sunteți pentru prima dată în Luna City.

De unde știa? Își spuse că ar trebui s-o întrebe – în fond, era un mod de a începe discuția la fel de bun ca oricare altul.

— Pot să vă întreb de unde știți asta, doamnă Grant?

Ea zâmbi și el înțelese – primi răspunsul pe care-l aștepta.

— Mai bine rămânem aici. Aveți dreptate, n-am mai fost până acum în Luna City, dar nu vreau să fac turul orașului.

Prefer să trec direct la motivul vizitei mele. Dacă nu cumva ştiţi şi asta!

Folosise deliberat un ton glumeţ, dar ea nu muşcă momeala. Îl conduse către o bancă făcută din rocă selenară, modelată cu laserul. Costumul lui Kaufman se adaptase la atmosfera încălzită din interiorul domului, dar gravitaţia, pe jumătate faţă de cea de pe Marte, i se părea stânjenitoare. Marbet Grant se simţea, evident, în largul ei, aşezată comod pe băncuţă cu picioarele adunate sub ea – o figurină graţioasă profilată pe spătarul din piatră.

— Nu, domnule maior, nu ştiu ce gândiţi. Nu sunt absolut deloc telepată. Staţi liniştit, sunteţi la adăpost de spionajul mental!

— Din câte am citit, asta e numai jumătate din adevăr. Mentalul se oglindeşte inevitabil în fizic. Desigur, mai puţin în cazul persoanelor care joacă foarte bine teatru. Eu sunt un actor prost.

— Într-adevăr!

Femeia zâmbi din nou. Lui Kaufman îi plăcea sinceritatea ei.

— Aşadar, prezenţa mea fizică vă spune că vreau ceva de la dumneavoastră?

— O, da!

— Dar nu şi ce anume?

— Ar fi prea de tot să citeşti aşa ceva în limbajul trupului!

Se studiară reciproc cu francheţe. Kaufman ştia că ea vede mai multe decât el – o, mult mai multe! – şi se străduia să nu-i pese. Era darul ei. Pentru asta fusese creată.

De-a lungul istoriei au existat întotdeauna oameni neobişnuit de sensibili la prezenţa celorlalţi, neobişnuit de capabili

să citească gândurile altora. Istoricii susțineau că acest lucru ținea de necesitatea de a supraviețui a celor din categoriile inferioare: robi, sclavi, femei, supuși. Însăși viața lor putea depinde de descifrarea corectă a toanele stăpânilor.

Biologii evoluționiști au subliniat că această idee se potrivește foarte bine cu teoria darwinistă. Supraviețuiau cei mai capabili să perceapă corect, care se puteau adapta la ceilalți tocmai în virtutea acurateței percepției.

Cercetătorii din științele sociale au documentat micile indicii inconștiente care semnalează emoții și intenții: imperceptibile schimbări faciale, mișcări ale corpului, intonația vocii, creșterea temperaturii corpului. Antropologii transculturali au constatat că în toate societățile există oameni capabili să perceapă, aproape întotdeauna inconștient, aceste indicii.

Dar abia inginerii geneticieni au făcut legătura între această capacitate de percepție empatică și anumite modele genetice – combinații subtile, dar identificabile, între anumite gene altfel disparate. Un singur grup de geneticieni a lucrat la această modificare, începând cu subiecții pe care îi aveau cel mai la îndemână pentru studiu: propriii lor copii. Geneticienii credeau că le oferă odraslelor o șansă în plus pentru a supraviețui, asemănătoare cu creșterea masei musculare, cu stimularea inteligenței sau cu îmbunătățirea estetică, la care apelau în mod obișnuit cei bogați. Dar lucrurile n-au mers chiar așa cum crezuseră la început. Faptul că-ți înțelegi instinctiv semenul te poate ajuta pe tine, dar pe el îl poate deconcerta. Mulți, foarte mulți oameni nu vor să fie înțeleși, preferând ca intențiile și sentimentele lor să rămână neștiute.

Când „Empaticii" s-au izbit de notorietate, de discriminare profesională și de inevitabilele crime izvorâte din ură, cei

mai mulți au reacționat la frenezia știrilor proaste cufundându-se în anonimat. Marbet Grant, fiica doctorului Eric Grant, un histrionic avid de publicitate, se mutase pur și simplu pe Lună.

— Domnule maior, haideți să nu ne duelăm cu vorbe, spuse ea. Ce doriți de la mine?

— Vreau să participați la o expediție științifică în celălalt capăt al galaxiei. O expediție științifică militară. Există acolo ceva ce ne interesează și organizăm o echipă care să studieze acel lucru.

— Dar pentru asta n-aveți nevoie de un Empatic!

Lui Kaufman nu-i scăpă faptul că ea folosise fără ironie cuvântul pe care prejudecățile îl transformaseră dintr-un termen obișnuit într-unul peiorativ.

— Nu! Dar există posibilitatea – slabă, dar clară – ca expediția să captureze pentru prima oară un faller viu. În acest caz, vrem să fiți acolo ca să interpretați orice spune sau face prizonierul.

Reușise s-o uluiască.

— Credeam că în douăzeci de ani de război, nici un faller n-a fost capturat viu!

— Așa este. Nici măcar o navă de-a lor. La cea mai mică amenințare, se aruncă în aer, își pulverizează artefactele, coloniile și civilii. Dacă o fi existând vreun faller civil.

— Și nimeni n-a comunicat cu ei, nu-i așa?

— Nu.

Omenirea nici măcar nu știa de ce se află în război. Fallerii nu negociau, nu avertizau, nu încheiau acorduri, nu se predau. În relația cu oamenii, manifestaseră doar două comportamente: ucideau sau mureau.

— Atunci cum…

— Asta nu am voie să vă spun. Există un plan, care poate să funcționeze sau nu. Dar, dacă funcționează și dacă vom prinde un faller viu, vrem să fiți acolo. Să ne dați niște indicii despre cum trebuie să comunicăm cu ei.

— Domnule maior, știți deja, sunt convinsă, că semnalele de comunicare depind întotdeauna de individualitatea speciei și, de obicei, de specificul cultural. Activitatea mea constă în a interpreta comportamentul *uman*. Interpretez și comportamentul speciilor extraterestre, după ce le observ nemijlocit și după multe încercări și tatonări. Dar toate acele specii extraterestre au la bază un ADN extraordinar de asemănător cu cel uman. „Teoria însămânțării galaxiei". Cea mai mare parte a comportamentului își are rădăcinile în imperativele genetice. Din analiza cadavrelor carbonizate, am aflat că ADN-ul fallerilor nu seamănă cu al nostru. Și nu există nici un motiv care să ne facă să credem că eu m-aș pricepe să descifrez comportamentul fallerilor mai bine decât oricare alt om, luat la întâmplare. Decât dumneavoastră, de exemplu!

Kaufman zâmbi.

— Mulțumesc. Dar vă vom asigura baza de observație directă de care aveți nevoie, plus posibilitatea de testare prin verificări succesive. În cel mai rău caz, va fi o experiență fascinantă. Puteți să vă faceți bagajele și să veniți cu mine chiar acum?

Ea izbucni în râs: un hohot plin și profund, care parcă gâlgâia din trupul fragil.

— Știați că voi accepta! Și dumneavoastră sunteți un fel de Empatic.

— Nu, doamnă Grant! N-am nici un talent ieșit din comun.

Îl studie cu atenție preț de un minut.

— Chiar sunteți convins de asta!

Kaufman nu răspunse. O fi fost ea Empatică, dar el își cunoștea mai bine străfundurile propriei minți. Femeia putea să perceapă doar ambalajul. Poate, în cazul fallerilor, asta va cântări ceva.

Poate.

PATRU

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

— Cine-a sosit până acum pe Marte? întrebă generalul Gordon.

Hrănea din nou vietatea care locuia în colivia din biroul său subteran. Lyle Kaufman se întreba ce fel de animal ar putea trăi sub mormanul acela de așchii din plastic. Până în ziua aceea, din colivie nu se auzise nici măcar un fâșâit slab.

— A sosit doctorul Capelo, însoțit de copii și de bonă. Au mai venit Marbet Grant, Dieter Gruber și soția lui, doctorul Ann Sikorski, xenobiologul expediției. Și ea a făcut parte din cealaltă expediție și vorbește foarte bine limba indigenilor. Mult mai bine decât soțul ei.

Gordon, cu stropitoarea în mână, zâmbi larg.

— Nu-ți place Gruber!

— Este irelevant, domnule! zise Kaufman cu afectare.

— Da, așa este. Dar, din moment ce planeta e proscrisă,

iar noi nu suntem bineveniți acolo, un xenobiolog civil n-o să aibă prea multe de făcut.

Kaufman remarcă distincția: „xenobiolog *civil*". Dacă partea foarte secretă a acestei misiuni, adică prinderea unul faller, va reuşi, armata va veni cu propriul ei xenobiolog.

— Ordinele – pe care le-am obținut oarecare greutate, aş putea adăuga – spun că trebuie să avem contacte minime cu băştinaşii, care nu ne doresc. Păstrați distanța față de ei şi nu-i lăsați să se apropie de misiune.

Kaufman simți nişte furnicături ciudate în abdomen. Le ignoră.

— Mi s-a spus, domnule, că trebuie să localizăm şi să vorbim cel puțin cu unul dintre băştinaşi, o femeie care a avut contact strâns cu precedenta echipă de antropologi, mai ales cu Ann Sikorski.

— Eu îți spun care-i poziția oficială, Lyle! Tu decizi care sunt excepțiile, pe măsură ce se impun.

— Dar eu…

— Cine-a mai venit?

— Marbet Grant şi un alt fizician, doctorul Rosalind Singh de la Universitatea Cambridge, Federația Atlanticului Unit, recomandată de doctorul Capelo. Îl aşteptăm şi pe căpitanul Harold Albemarle, un fizician militar desemnat de Înaltul Comandament pentru acest proiect. A sosit şi nava de război care ne-a fost repartizată: *Alan B. Shepard,* sub comanda lui Matthew Grafton.

— Îl ştiu. Foarte capabil!

— Nava aşteaptă încheierea inspecției armamentului. Comandantul Grafton are întâlnire cu dumneavoastră la ora paisprezece zero-zero. După aceea, nava poate pleca oricând doriți.

— Vrei să spui că poate pleca oricând hotărăşti *dumneata*!

— Eu?!

Senzaţia de neliniştе îl încercă din nou şi de astă dată nu mai putea s-o ignore.

— Dumneata! Ai fost numit şeful expediţiei.

— Nu vreau să fiu şeful expediţiei! se repezi Kaufman.

— Ştiu. Şi nici nu te condamn... Şleahta asta de irresponsabili şi de ciudaţi e greu de strunit. Iar dacă doctorul Capelo nu obţine nici un rezultat sau ne pune-n cap cultura aia primitivă, în timp ce sapă-n dreapta şi-n stânga, cariera ta e terminată. Regret, Lyle! E o măgărie să ţi se facă aşa ceva, dar eşti cel mai potrivit să duci treaba la bun sfârşit.

— Domnule, cu tot respectul, nu înţeleg cum aţi putut lua decizia asta! Nu sunt deloc calificat. Nici măcar n-am rang de comandă!

— Ba ai. Te-am propus azi-dimineaţă colonel, în procedură de urgenţă. Lyle, ai trei atuuri pentru misiunea asta. În primul rând, crezi cu adevărat în povestea lui Gruber, cum că ar exista ceva valoros pe Lume... ceea ce nu pot spune despre nimeni altcineva de aici, de pe Marte. În al doilea rând, înţelegi mai multă fizică decât oricare dintre noi. Cu excepţia fizicienilor adevăraţi, desigur, iar ăştia, din câte-am văzut, sunt ţicniţi cu toţii. În al treilea rând – şi ăsta-i lucrul cel mai important –, vezi toate faţetele chestiunii. În ochii unora, asta te poate face să pari nehotărât. Bănuiesc că şi tu te simţi la fel. Dar pentru mine, este exact lucrul de care va avea nevoie cu adunătura aceea de zănatici! Vei avea grijă ca aventura asta donquijotescă să n-o ia razna în vreun fel!

— E prima dată când întâlnesc un general care ştie să

utilizeze cuvântul „donquijotesc", domnule! spuse acru Kaufman.

Gordon îşi lăsă capul pe spate şi începu să râdă.

— Probabil că ai dreptate!

— Ce este în colivia aceea, domnule?

— Ce crezi, colonele?

— Cred că nu e nimic. Vă prefaceţi doar că puneţi hrană şi apă unei vietăţi, ca să-i determinaţi pe vizitatori să se întrebe ce aţi capturat, fiindcă asta-i descumpăneşte puţin.

— Ai nimerit-o iar! Vezi, Lyle, am ştiut că tu eşti omul potrivit pentru treaba asta. Acum urcă-te la bordul navei *Alan B. Shepard* şi repartizează-ţi echipa în cabine. A, da, şi-ar mai fi ceva...

— Da, domnule? spuse Kaufman nefericit.

— Noroc!

În prima seară la bordul navei, Kaufman organiză o petrecere, pentru ca membrii echipei Proiectului Special să se cunoască între ei. Comandantul Grafton le-a pus la dispoziţie serviciile de bucătărie, puntea de observaţie şi o privelişte spectaculoasă a planetei Marte, în timp ce *Alan B. Shepard* dispărea de pe orbită. Nava zbura cu viteză maximă către Tunelul Spaţial Nr. 1, acel artefact enigmatic care orbita în jurul sistemului solar, mult dincolo de planeta Neptun.

Tunelurile spaţiale fuseseră descoperite cu cincizeci şi şase de ani în urmă: o reţea flexibilă şi cartografiabilă de „găuri de vierme", ce transformau galaxia într-un sistem uriaş de autostrăzi. Tot ce aveai de făcut era să-ţi duci vehiculul până la cel mai apropiat tunel, să treci prin el şi ieşeai la altă staţie, la marginea unui alt sistem stelar. Parcurgeai traseul invers

prin acelaşi tunel şi te întorceai la locul de plecare – *dacă* între timp nu mai trecuse nimic altceva prin acelaşi tunel. Dacă trecuse un alt vehicul, nimereai în locul unde ajunsese el. Sistemul de autostrăzi îşi redirecţiona continuu vehiculele.

Unele sisteme aveau trei sau chiar patru tuneluri care orbitau în jurul lor, dar Sol, sistemul solar în care se afla Pământul, avea numai unul. Era evident că acea rasă de mult dispărută, care construise tunelurile, nu considerase că Sol ar fi un nod important.

Între timp, devenise important. Explorând tunelurile spaţiale, oamenii făcuseră două descoperiri uluitoare. Una consta în aceea că rasele celelalte din galaxie şi cele mai multe forme de vegetaţie (dar nu toate) aveau acelaşi ADN de bază ca oamenii. Probabil că avusese loc, cândva, o „însămânţare" comună a unui număr enorm de planete – de către cine? Mister.

A doua descoperire era faptul că dintre toate speciile, oamenii deţineau tehnologia cea mai avansată – cel puţin până când fallerii au ieşit din propriul lor tunel spaţial şi au început să atace rapid, pe neanunţate.

Descoperirea Tunelului Spaţial Nr. 1 zguduise din temelii frământata civilizaţie solară. Au apărut noi discipline: xenobiologia, căutarea interstelară a comorilor, holofilmele realizate sub un cer de culoare roz sau galben. Unii gânditori sobri au evidenţiat faptul că rasa umană nu era pregătită să colonizeze stelele, deoarece încă nu-şi rezolvase problemele din propria curte. Însă nimeni nu i-a ascultat. Cei bogaţi au prosperat şi mai mult de pe urma noilor investiţii; săracii au rămas tot săraci; Pământul a continuat să sară de la o catastrofă ecologică la alta. Totul era la fel şi totul se schimbase.

Primii ani au fost plini de succese şi de dezastre. Experienţele au demonstrat că o navă – sau orice alt obiect – ce trece printr-un tunel spaţial pentru prima dată merge pe traseul urmat de nava care a precedat-o. O navă care trecuse prin tunel şi apoi îl traversa în sens invers era în mod automat readusă la punctul de plecare, indiferent câte altele foloseau tunelul între timp. Cumva – cuvântul cel mai operaţional în încercarea oamenilor de a înţelege tehnologia tunelurilor –, tunelul „îşi amintea" poziţia fiecărei nave la momentul intrării în spaţiul său. Ca un labirint interstelar de tobogane.

După cincizeci şi şase de ani, savanţii tot nu ştiau mare lucru despre felul în care funcţionează de fapt tunelurile. Partea lor fizică – nişte panouri având aproximativ formă de inel şi plutind în spaţiu – se dovedea absolut impenetrabilă. Ştiinţa care le concepuse era prea diferită de a pământenilor. Cea mai probabilă ipoteză era că panourile creează un câmp de interconexiuni obiectuale la nivel macroscopic, analog interconexiunii cuantice, în virtutea căreia o particulă îşi poate afecta perechea indiferent de distanţa dintre ele, ceea ce elimină dimensiunile spaţiale ale universului, acesta fiind conceput punctiform. Dar nu era decât o supoziţie. Realizarea interconexiunii pentru un obiect de dimensiunile unei nave de război – nemaivorbind de *controlarea* acestui fenomen – intra în contradicţie cu atât de multe principii consacrate, încât disputele din revistele de fizică ajungeau să semene cu luptele dintre nişte bande rivale de gangsteri. Oricum, concluzia rămânea aceeaşi: tunelurile funcţionau.

Nava *Alan B. Shepard* avea nevoie de câteva zile ca să ajungă la Tunelul Spaţial Nr. 1 şi de nici douăzeci şi patru de ore pentru a străbate restul tunelurilor care aveau s-o ducă în

sistemul solar în care se afla planeta numită Lumea. După aceea, desigur, membrii echipei Proiectului Special aveau să petreacă multe săptămâni împreună. Kaufman nădăjduia că petrecerea din prima seară le va oferi o atmosferă plăcută şi relaxantă pentru momentul crucial al „cântăririi reciproce".

Petrecerea s-a dovedit a fi un dezastru.

Rosalind Singh, doctor în fizică, aleasă de Capelo ca rezervă pentru sine, a fost primul membru al echipei care i s-a alăturat lui Kaufman pe puntea de observaţie. Era o femeie scundă şi căruntă, trecută de şaizeci de ani, suficient de robustă ca să bănuieşti că suferise modificări genetice în scopul menţinerii sănătăţii, dar evident fără modificări estetice. Lucra la Universitatea Cambridge, Federaţia Atlanticului Unit, şi nu ieşise niciodată în afara sistemului solar. Lui Kaufman i se păru o persoană extrem de civilizată. Îi plăcură accentul ei britanic precis, muzical şi politeţea firească. Sporovăiră despre privelişte, despre muzică, despre cum vor fi condiţiile de trai pe Lume.

Următorul sosi Capelo, cu ambele fiice de mână. Lui Kaufman nu-i trecuse prin cap că le va aduce cu el la petrecere; se gândise că vor rămâne cu bona, în cabina lor. Nu aproba faptul că Tom Capelo le târâse după el într-o misiune militară, dar, desigur, nu spusese nimic. Un alt lucru pe care-l păstra numai pentru sine era faptul că nu-i plăceau prea mult copiii.

— Ele sunt fiicele mele, Amanda şi Sudie. Fetelor, salutaţi-l pe domnul colonel!

— Bună seara, spuse cea mare, o copilă înaltă şi slăbuţă, cu păr lung şi blond.

— Eu nu vreau să-l salut! scânci mezina.

Nu semăna nici cu sora ei, nici cu tatăl lor. Avea părul negru şi pielea deschisă la culoare, asemeni lui Capelo, dar în

vreme ce el era mic, uscat şi nervos, fetiţa era ca un boţ rotund de aluat, cu obraji trandafirii.

— Îmi pare bine să vă cunosc pe amândouă, minţi Kaufman. V-o prezint pe doamna doctor Singh.

Fetiţa cea mare zâmbi şi-i strânse mâna doamnei Singh. Kaufman se gândi că, pentru un copil, se purta suportabil. Cea mică se încruntă, bosumflată.

— Bună, Tom! i se adresă doctorul Singh lui Capelo. Îmi pare bine să te văd! Mă bucur că vom lucra din nou împreună.

— Şi eu, Roz! spuse Capelo, părând sincer.

Acest lucru îi făcu mare plăcere lui Kaufman, care îşi spuse că poate Rosalind Singh va avea o influenţă liniştitoare asupra lui Capelo, om renumit de agitat.

Marbet Grant se apropie de ei. În afară de Kaufman, care purta uniforma de gală, numai ea îşi pusese ţinută de seară. Rochia, în aceeaşi nuanţă de verde ca ochii ei uluitori, era făcută dintr-un material vaporos, ce plutea în jurul ei când se mişca. Fetele lui Capelo reacţionară pe loc.

— Vai, ce frumoasă eşti! izbucni Sudie.

Micuţa uită că era bosumflată şi atinse rochia lui Marbet.

— Sudie, nu-i frumos! zise Capelo.

— Nu mă deranjează, replică Marbet, surâzând. Dumneata trebuie să fii doctorul Capelo. Iar ele sunt Sudie şi Amanda.

— De unde ştii? se miră Sudie. Tati, vreau şi eu o rochie ca asta!

Kafman făcu prezentările, dar toţi o cunoşteau deja pe Marbet. Întregul sistem Sol ştia de existenţa ei. Pe Kaufman îl interesa în mod special această primă întâlnire dintre ea şi Capelo. O prezentă ca fiind „psihologul proiectului".

— Nu cred în psihologie! rosti sec Capelo.

Marbet rămase imperturbabilă.

— Nici în cea bazată pe fiziologie?

— Dacă se bazează pe chimie, cu rezultate repetabile în cadrul unor experimente controlate, atunci da, firește că accept. Asta înseamnă știință, nu teoriile literare despre minte!

— Ah! făcu Marbet.

— Basme, de la un capăt la altul. Începând cu moș Droselmeyer Freud și terminând cu madam Godiva Jennings, toți nu fac decât să scotocească mintea câte unui biet amărât, de la un „strat conștient" la alt „strat conștient". Desigur, pentru o grămadă de bani!

— Nu trebuie să vă supărați pe tata, doamnă, spuse Amanda. Se poartă întotdeauna oribil cu oamenii care-i plac.

— Demascat de propriul copil! Amanda, știi că-i o minciună gogonată. Mă port oribil cu toți, indiferent dacă-mi sunt simpatici sau nu. Roz poate să confirme!

— Se poartă oribil cu tine? o întrebă Marbet pe Amanda.

— *Groaznic*, răspunse fata, cu un zâmbet larg. Îmi face viața un iad!

— Cam așa, întări Sudie cea mică, agățată de cealaltă mână a lui Capelo.

— Demascat de amândouă fiicele mele! spuse Capelo. Gata, în sas cu voi! N-ar fi trebuit niciodată să devin tată!

Fetele nu-l băgară în seamă.

— Ești faimoasă! îi spuse Amanda lui Marbet. Te-am văzut pe Net.

— Puțină demnitate, fetelor, le atrase atenția Capelo. Nu vă prăbușiți în fața notorietății! Amintiți-vă că vă trageți dintr-un lung șir de nonentități mândre și independente.

Marbet izbucni în râs. Îl studiase tot timpul pe doctorul Capelo şi, brusc, Kaufman se întrebă ce vedea când îl privea. El, unul, vedea un bărbat pe care-l stingherea să fie studiat şi-şi masca nervozitatea prin sarcasm şi ironie. Pe de altă parte, dat fiind faptul că sarcasmul şi ironia constituiau modul lui de a fi, poate că nu erau chiar un răspuns la atenţia pe care i-o acorda Marbet.

Apărură şi ultimii trei oaspeţi, împreună cu soldaţii care serveau cina. Kaufman îi conduse pe toţi spre masa acoperită cu damasc alb, pe care erau aşezate farfuriile de gală de la popota ofiţerilor. Se auziră ooo-uri şi aaa-uri admirative.

Doctorul Ann Sikorski, xenobiologul expediţiei, şedea între Marbet şi Kaufman. Soţul ei, doctorul Dieter Gruber, cel din cauza căruia pornise întreaga expediţie, stătea în faţa ei, lângă copiii lui Capelo. Gruber era un bărbat masiv şi neciopliţ, căruia cineva îi dăruise genomul unui magnific cavaler teuton. Blond, cu ochi albaştri, artificial de musculos. Sudie Capelo îi aruncă o privire şi izbucni în plâns.

— Nu vreau să stau lângă un malor! ţipă ea.

— Toată după-amiaza a fost cu toane, se scuză Capelo. Hai, Sudie, stai la mine în braţe!

— Nuuuuu! se văicări copila.

Gruber nu înţelegea nimic.

— Ce-am făcut? Şi ce înseamnă „malor"?

Tom Capelo îşi ţuguie buzele.

— Baronii cei răi ai războiului din jocul ei preferat de pe Net. Păcat că nu putem avea toţi un fizic plăcut, Dieter!

Sudie se agăţă de braţul tatălui ei, hohotind de parcă era sfârşitul lumii. Începu să-i curgă nasul. Gruber, dezgustat, dar hotărât, se aplecă spre fetiţă şi spuse cu blândeţe forţată:

— Nu plânge, *Liebchen*! Vezi, nu muşc, cel puțin nu fetițe drăguțe ca tine!

Sudie țipă şi mai tare. Capelo se întoarse spre Amanda.

— Spune-i lui Jane să vină s-o ia pe Sudie. E obosită, atâta tot. O să-i treacă, după ce se calmează.

— Întotdeauna mi-am spus că victorienii aveau perfectă dreptate, interveni Hal Albemarle. Să-i vezi pe copii, dar fără să-i auzi. Mai ales pe-o navă spațială de război, unde copiii oricum n-au ce să caute.

Capelo se strâmbă, dar înainte să poată spune ceva, Marbet Grant zise iute:

— Hal, vorbeşti prostii! Faptul că tu ai avut o copilărie nefericită nu-ți dă dreptul să te răzbuni pe biata Sudie, care e doar foarte obosită. Lucru absolut normal, de altfel.

Toată lumea se holbă la Marbet, care continua, calmă, să-şi ungă cu unt felia de pâine.

— De unde naiba ştii tu că am avut o copilărie nefericită?! răspunse Hal. A, m-am prins... ți-ai pus la bătaie faimoasa empatie ca să-l impresionezi pe Capelo. Ei bine, de data asta ai dat-o în bară!

— Ba deloc! Te rog, nu încerca să mă minți.

Albemarle se ridică de la masă.

— Vă rog să mă scuzați, domnule colonel Kaufman. Mai am ceva de lucru în cameră.

Plecă de pe punte cu o atitudine înțepenită.

— Of, n-ar fi trebuit să spun asta! zise Marbet. Să mă duc să-i cer scuze? Lyle?

— Mai întâi lasă-l să se calmeze, răspunse Kaufman.

Încă nu ştia ce să creadă despre cele întâmplate. Marbet cunoştea mult prea bine regulile sociale; aşadar, nu trebuia să se lase înşelat de aparențe. Nici Tom Capelo nu se lăsase înşelat.

— Foarte drăguț, Marbet! Îi abați atenția lui Albemarle și-l faci să plece, înainte ca el și cu mine să ne luăm la harță de-a binelea! Întotdeauna te amesteci în certurile altora? Ești cumva din soiul ăla cel mai periculos de om: băgăciosul care vrea să facă pace cu orice preț?

— Nu, răspunse Marbet, scuturând din cap.

Capelo se uită fix la ea o clipă, după care izbucni în râs.

— Nu-ncerca să mă manipulezi *pe mine*, Lady Băgăcioasa!

— Tati, interveni Amanda, nu fi răutăcios cu doamna Grant! Îmi place de ea.

Capelo se întoarse către fiica sa mai mare. Amanda îi susținu privirea; fețișoara ei arăta hotărâre.

— Un trădător în tabăra mea! Fir-ar să fie, iarăși sunt învins de solidaritatea feminină. Bine, dulceață, n-o să fiu răutăcios. Doamnă Grant, îmi pare rău că te-ai băgat între mine și Albemarle!

— Mie nu! răspunse Marbet atât de senină, încât Capelo făcu ochii mari și izbucni iarăși într-un hohot de râs.

— Nu, firește că nu. Kaufman, nu te invidiez deloc pentru sarcina de a conduce această echipă!

— N-am vrut sarcina asta, spuse Kaufman cu sinceritate, și toată lumea râse din nou.

Tensiunea scăzu. Rosalind Singh se duse apoi și-l convinse cu binișorul pe Hal Albemarle să vină înapoi; reintrând, acesta îl salută țeapăn din cap pe Kaufman, apoi pe Capelo. Până la sfîrșitul dineului, se purtă ca un om care se străduiește vădit să fie amabil, dar Kaufman se îndoia că se simte prea bine. Nu era sigur nici de restul că s-ar simți grozav – cu excepția Amandei, care părea fascinată de Marbet Grant.

Conversația rămânea animată, toți se tutuiau și, la prima vedere, păreau să fie dacă nu prieteni de-o viață, cel puțin bucuroși că se află împreună.

Mai târziu, când se adunară în mici grupuri schimbătoare pentru a admira planeta ce rămânea tot mai în urmă, Kaufman se apropie să-i vorbească lui Marbet la ureche.

— Ai făcut o manevră pe cinste la masă! Albemarle *chiar* a avut o copilărie nefericită?

— Nu mai nefericită ca a oricui altcuiva. Dar el așa crede.

Kaufman căzu pe gânduri.

— Ne va face probleme în echipă, nu?

— Cred că, în condiții normale, Hal ar încerca să se integreze. Dar nu suntem în condiții normale. Îi cam lipsește siguranța de sine. Plus că nu-i deloc ușor să lucrezi, ca savant de mâna a treia, alături de unul mult deasupra categoriei întâi și care nici nu se obosește să-și ascundă părerea despre talentele celorlalți. De ce l-ai inclus în echipă, Lyle?

— N-am avut încotro. Știi, e din marină. Eu sunt din armată. Alianța Solară echilibrează participarea diverselor servicii militare cu minuțiozitatea unui bucătar care pregătește un sufleu. Și mi s-a spus că Albemarle, ca om de știință, este mai mult decât competent.

— Dar nu de talia lui Thomas Capelo.

— Nu, în nici un caz! Nici n-are cum. O să-i ceri scuze lui Albemarle?

— O, da! Cât cuprinde! Îl supără teribil propria-i reacție, care l-a surprins și pe el. Nu vreau să dea vina pe mine pentru că și-a pierdut controlul în halul ăsta.

— Va da vina pe doctorul Capelo?

— Da, dar oricum era montat să-l antipatizeze pe Tom, chiar dinainte de cină.

— Dar tu ce crezi despre Tom?

Kaufman își pusese întrebarea încă din timpul mesei.

Ea răspunse indirect, privind-o pe Rosalind Singh, care vorbea cu Capelo și cu Amanda. Rosalind spusese ceva care-l făcuse pe fizician să râdă, ceea ce-i lumină pentru un moment fața întunecată și uscătivă.

— Mă bucur că doctorul Singh face parte din echipă! Ea nu se simte în competiție cu Tom și-i înțelege amărăciunea.

— Așadar, ți se pare că e vorba de amărăciune?

— Cred că este omul cel mai plin de amărăciune din câți am cunoscut vreodată!

Kafman rămase tăcut pentru o clipă.

— Soția lui a murit acum doi ani. Ucisă într-un raid al fallerilor.

— Cred că a iubit-o atât de mult, încât și-a pierdut capul!

Kaufman își spuse că Marbet alesese ciudat cuvintele.

— Dieter pare să se înțeleagă cu Tom.

— Da, Dieter este insensibil la batjocură, sarcasm, nuanțe și introspecție. Pentru Tom, trebuie să fie foarte odihnitor. În orice caz, Tom n-o să-l supere niciodată pe Dieter. Singura persoană care poate să facă asta e soția lui. Întâmplător, îmi place Ann. O persoană foarte drăguță!

— Da, spuse Kaufman.

Continuară să discute despre membrii echipei. Însă privirea lui Marbet rămase tot timpul ațintită asupra lui Capelo, care era la celălalt capăt al punții și făcea pe clovnul cu Amanda și cu Dieter Gruber. Kaufam nu putea citi nimic pe chipul ei.

A doua zi, chiar înainte de micul dejun, Capelo îl prinse pe Kaufman în fața ușii, pe coridor.

— Lyle, am nevoie să-mi faci o favoare.

— Bună dimineața, Tom! Sper că ai dormit bine. Cum ți se pare cabina, e confortabilă?

— Despre asta vreau să vorbim.

— Nu-ți place cabina? se interesă amabil Kaufman.

Lui Capelo ar fi trebuit să-i placă. I se dăduse pentru bonă și copii cabina oficială, destinată demnitarilor, suficient de mare ca să funcționeze ca dormitor, sală de clasă, teren de joacă și orice ar mai fi avut nevoie fetele. Kaufman voia să se asigure că acestea n-au să cutreiere nava după pofta inimii – lucru ce l-ar fi iritat pe comandantul Grafton, care voia copii la bord și mai puțin decât Kaufman! Capelo primise o cabină mai mică, alăturată.

— Cabina e-n regulă. Dar lui Sudie nu-i place că trebuie să iasă pe coridor și apoi să intre pe altă ușă, ca să vină la mine. Nici nu poate ști dacă sunt acolo până nu face tot traseul, și chestia asta o sperie. E puțin cam temătoare; are tot dreptul.

Era aluzia cea mai transparentă pe care-o făcuse până atunci în legătură cu moartea soției sale.

— Nu prea înțeleg ce anume îmi ceri, spuse Kaufman. Vrei să mai pun un pat în cabina oficială?

— Nu, eu noaptea lucrez, nu dorm, plus că Amanda trece printr-o fază de pudoare extremă. Nu, vreau să ceri să se facă o ușiță în peretele dintre cabina fetelor și a mea!

Kaufman îl privi fix. Evident, Capelo nu-și dădea seama că ofițerii armatei nu se pot apuca, pur și simplu, să dea găuri în navele marinei.

— Tom, nu cred că se poate!

— Doar o uşă mititică în perete, cât să încap de-a buşilea. O ascundem după patul meu, iar pe partea cealaltă împingem mobila în faţă, să nu se vadă. Sudie vrea doar să fie sigură că poate veni la mine oricând are nevoie; în plus, îi place ideea unei uşiţe secrete.

Kaufman îşi spuse că problema nu consta în ceea ce-i plăcea lui Sudie. Lui Grafton n-avea să-i placă deloc. Kaufman îi spusese lui Marbet adevărul: să menţii echilibrul între armată şi marină era o treabă dificilă. O fi fost el şeful echipei Proiectului Special, cu puteri considerabile de decizie asupra direcţiei în care să meargă nava *Alan B. Shepard,* a momentului ales pentru plecare şi a acţiunilor ce aveau să se desfăşoare după ajungerea la destinaţie. Dar nava îi aparţinea, totuşi, lui Grafton.

— Tom…

— Te rog, Lyle! Chiar am nevoie de uşiţă.

Kaufman îl privi cu atenţie. Nu numai între armată şi marină trebuia menţinut echilibrul. Reputaţia de om dificil a lui Capelo era reală, judecând după efectul pe care îl produsese cu o seară înainte asupra lui Albemarle, ba chiar şi asupra lui Marbet. Poate că dacă-i făcea această favoare, îl va convinge să se poarte cooperant. Capelo avea întipărită pe chip o expresie ce nu-l caracteriza deloc: aşteptare umilă. Ar fi fost cea mai mare prostie să dea cu piciorul ocaziei.

Kaufman calculă rapid. Grafton nu va fi niciodată de acord. Dar Kaufman, care lucrase atâta timp în diplomaţie, învăţase cum să ocolească obstacolele ce nu puteau fi urnite din loc.

— Bine, Tom, să văd ce pot face! Dar nici tu, nici fiicele tale nu aveţi voie să suflaţi vreo vorbă cuiva!

— Minunat! Îți sunt recunoscător, Lyle!

Exact asta intenționase.

Kaufman găsi în computerul navei formularul potrivit: „Formular de lucrări pentru modificări ale pereților despărțitori în zone neoperaționale și nesecurizate". Îl completă, imprimă o copie și-l convocă pe sergentul Michael Doolin, tâmplar, al cărui nume îl găsise în registrul navei.

— Doolin, uite un formular de lucrări. Execută operația și returnează-mi formularul! Îl voi depune eu însumi în arhivă.

— Am înțeles, domnule! Numai că... formularul nu e semnat, domnule.

— Ba da, este! Uite-aici: colonel Lyle Kaufman, Armata Alianței Solare.

— Trebuie să fie semnătura unui ofițer din marină, domnule! A unui căpitan sau secund sau ofițer de punte.

Cu autoritatea calmă pe care, de-a lungul a douăzeci de ani, învățase s-o afișeze, în care strecură și o nuanță subtilă de amenințare, Kaufman întrebă:

— Doolin, înțelegi care este poziția mea pe această navă?

— Da, domnule! replică sergentul, stingherit.

— Autoritatea mea este mai mare decât cea a unui ofițer de punte?

— Da, domnule.

— Și decât a secundului?

— Da, domnule!

— Atunci poți să-mi explici ce problemă ai cu acest ordin direct?

— Nici una, domnule. Îl voi executa imediat, domnule!

Doolin luă formularul și ieși, dar felul în care păși exprima tot ce nu putea să spună în cuvinte.

Kaufman şterse din computer formularul completat. Când Doolin îi va returna ordinul scris, îl va distruge. Desigur, zvonul despre „uşiţa secretă" avea să se răspândească, dar se îndoia că va ajunge şi la urechile vreunui ofiţer. Era un fapt mult prea banal, iar Gordon avea reputaţia solidă a unui militar care acţionează ca la carte. Echipajul şi ofiţerii nu se împrietenesc. De altfel, pentru această expediţie specială, membrii echipajului fuseseră selectaţi cu grijă: să nu aibă nici o abatere la dosar şi să-şi îndeplinească ireproşabil sarcinile. Nici un om de la bord, nici măcar ultimul marinar, nu avea înregistrată vreo sancţiune, oricât de neînsemnată, în dosarele Corpului de Marină al Alianţei Solare. Kaufman era sigur că uşiţa din peretele cabinei nu-i va crea nici o problemă, iar la întoarcerea pe Marte, avea să-i ceară lui Doolin să repare totul.

Chiar şi aşa, după nici douăzeci şi patru de ore de la îmbarcare, Capelo îl determinase să încalce regulamentele. Kaufman se întrebă de câte ori îl va mai împinge fizicianul să facă acest lucru şi cât de departe era dispus să meargă de dragul lui Thomas Capelo.

CINCI

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

— Iată-l: cel mai pârjolit obiect dintr-o mie de sisteme stelare. Noi, cei care suntem deja morţi, te salutăm! spuse Capelo.

— Oricum, aici nu exista nici o formă de viață, remarcă Hal Albemarle.

— Ştim cu certitudine? Tu eşti sigur? Sau ascunzi ceva de noi, Hal? Haide, împărtăşeşte-ne şi nouă din înțelepciunea veacurilor!

Albemarle îi aruncă o privire mânioasă. Kaufman, care se alăturase echipei pe puntea de observație a navei *Alan B. Shepard*, îşi reprimă un gest de iritare. Relația dintre Capelo şi Albemarle nu se îmbunătățise deloc de la prima lor întâlnire şi nici unul dintre ei nu se străduia să-şi ascundă antipatia. Din fericire, Albemarle şi comandantul Grafton păreau să fie singurii care stârneau ironia şfichiuitoare a lui Capelo. Rosalind Singh îl răsfăța; Ann Sikorski îl tolera; Dieter Gruber uitase de existența lui.

Gruber era singurul care lipsea de la observarea preliminară a lui Nimitri, a şasea planetă de la steaua sistemului Lumea. Geologul se îmbolnăvise a doua zi după îmbarcare. Medicul navei stabilise că Gruber a contractat un virus, dintr-o tulpină mutantă de felul celor ce apăreau atât de frecvent pe Pământ; virusul se transmitea lateral şi nimeni de pe *Alan B. Shepard* nu era imun. Doctorița îl pusese imediat pe Gruber în carantină, unde se afla şi la ora aceea, bombănind nemulțumit pentru că participa doar virtual la discuțiile despre proiectul echipei.

Nava călătorise cu viteză maximă între Marte şi Tunelul Spațial Nr. 1, apoi străbătuse mai multe tuneluri pentru a ajunge în acel sistem îndepărtat, aflat la marginea galaxiei. După ieşirea din unicul tunel al sistemului – Tunelul Spațial Nr. 438 –, navei *Alan B. Shepard* i-au mai fost necesare încă trei zile ca să ajungă pe orbită în jurul lui Nimitri, planeta cea

mai apropiată de tunel, cu aspectul unui glob întunecat, înghețat şi fără atmosferă. Cu mult înainte să ajungă în sistemul stelar, comandantul Grafton predase puntea de observație echipei proiectului special, care îşi instalase acolo portalurile de date. Capelo, Albemarle şi Rosalind Singh studiau ecranele ce coordonau datele primite de la senzorii obişnuiți ai navei, de la cei adăugați pentru expediție şi datele transmise de cele două sonde trimise pe planeta Nimitri.

— Radioactivitatea este de douăzeci şi nouă de ori mai mare decât nivelul previzibil, zise Rosalind. Rezultatele spectrografiei: concentrație ridicată de iridiu, platină, toriu, cantități moderat de mari de uraniu... Hal, rulează un test Auberjois pentru aceste date, te rog!

— Arată exact cum l-a descris Syree Johnson, comentă Capelo.

— V-am spus eu! se auzi vocea răguşită a lui Gruber, care urmărea procedurile din cabina de carantină.

— Hal? spuse doctorul Singh.

— Cifrele se corelează, spuse Albemarle. În urmă cu doi virgulă unu ani tereştri a avut loc un salt uriaş în rata de descompunere, iar de atunci, nici o schimbare.

— Pentru noi, care nu suntem fizicieni, ce înseamnă asta? întrebă Marbet.

— Înseamnă că tot ce a spus doctorul Johnson în raportul preliminar se confirmă, răspunse Rosalind Singh cu vocea ei precisă. Este posibil ca „efectul de undă" descris de ea să fi lovit Nimitri şi să-i fi provocat puternica radioactivitate de acum, destabilizând nucleul tuturor elementelor cu numărul atomic mai mare de şaptezeci şi cinci. Altfel spus, probabilitatea ca fiecare nucleu să emită o particulă radioactivă a crescut enorm. Desigur, asta nu explică şi cauza fenomenului.

— Luna pe care au remorcat-o spre tunel a fost cauza! se auzi vocea lui Gruber.

În aceeaşi clipă, Capelo spuse şi el:

— De-asta te iubesc eu, Roz! Ne ajuți să rămânem cinstiți. Tu nu emiți prematur concluzii, indiferent ce spune Gruber *in absentia.* Dar pariez pe sufletul meu inexistent că geologul nostru cel cu guturai are dreptate. Efectul de undă descris de Syree a fost real, a lovit Nimitri şi s-a rostogolit mai departe ca să lovească Lumea. N-avea cum altfel!

— *Ja!* aprobă Gruber.

— Efectul n-a fost mai slab? întrebă Kaufman. N-a funcționat legea descreşterii radiației proporțional cu pătratul distanței?

— Imposibil de spus, replică Albemarle, până nu facem măsurători în restul sistemului şi nu le comparăm cu datele inițiale de pe *Zeus.*

Kaufman aprobă. Era şi el surprins cât de mult îl interesa răspunsul.

— Fascinantă chestie! spuse cu calm Marbet.

— Pentru mine, da. Dar pentru tine?

— Ştiința nu, recunoscu ea. Dar interacțiunile dintre membrii echipei, da, cu siguranță!

El se întrebă din nou ce vedea. Evitase s-o întrebe; misiunea ei pe navă nu privea oamenii.

— Lyle, acum suntem în sistemul planetei Lumea, spuse Marbet pe când ceilalți se adânciră într-o discuție încinsă despre matematică, din care Kaufman nu pricepea o iotă. Nu crezi c-a sosit momentul să-mi vorbeşti despre acest faller pe care se presupune că-l voi întâlni?

— Încă nu, pentru că deocamdată n-am ce să-ți spun.

Imediat ce apare, Marbet, te introduc în cercul celor informați. Promit!

— În regulă.

Marbet reîncepu să observe dezbaterile matematice. Kaufman nu ştia dacă să se simtă jignit sau încântat. Părea că singurul interes al femeii în privința lui era legat de misiunea ei pe navă. Sau poate avea încredere că-i va comunica orice lucru important, fără să fie nevoie să-l preseze.

Îi studie curba gâtului ciocolatiu, pură şi puternică. Aşa cum o vedea, din profil, pomeții uluitori de înalți şi de proeminenți formau un plan perfect conturat sub ochii de smarald. Buclele moi, roşcate se adunau deasupra urechii micuțe, împodobite cu un cercel din jad. Avea trăsături atât de precis conturate, încât parcă ar fi fost sculptată; şi totuşi, carnea de pe gâtul perfect al acestei ființe modificate genetic pulsa încetişor, o dată cu respirația caldă a vieții.

Brusc, Lyle Kaufman îşi dori ca ea să nu-l fi surprins studiind-o.

Într-un târziu, Albemarle spuse iritat:

— Mă rog, dacă asta crezi, n-are rost să ne certăm!

— Asta aşa e, zise Capelo, pentru că orice cred eu nu poate fi decât adevărat. Am călătorit opt mii de ani-lumină cu un singur scop: să am dreptate când tu greşeşti. Trăiesc pentru încântarea de a desființa teorii matematice stupide, iar tu îmi furnizezi materialul. Nu-i aşa, Roz?

— Ai dreptate în privința acestui punct din matematică, replică doctorul Singh, dar n-ai dreptate întotdeauna, Tom! Lasă-l în pace pe Hal, ca să poată face analiza pe care i-am cerut-o.

— Vorbeşti exact ca fiică-mea, care-mi dă tot timpul

ordine. Sunt înconjurat de femei autoritare. Lyle, aminteşte-le tu cine e şeful aici!

— Eu sunt! răspunse Kaufman blând, şi-şi primi imediat răsplata: Marbet se întoarse şi-i zâmbi larg, cu buzele ei pline.

— Cina e servită! anunţă ofiţerul de serviciu, aducând o tavă plină şi frumos mirositoare.

Asta era altă problemă. În afara orelor de somn, echipa stătea aproape în permanenţă pe puntea de observaţie, unde se muncea, se discuta şi se mânca. Fuseseră invitaţi cu toţii să mănânce la popota ofiţerilor, dar lucrurile nu merseseră prea bine. Ofiţerii de pe *Alan B. Shepard* alcătuiau un grup eterogen: de la ofiţerul de comandă, rafinat şi iubitor de muzică, până la ofiţerul însărcinat cu comunicaţiile, dotat cu cel mai pervers simţ al umorului pe care-l întâlnise Kaufman vreodată, în lunga sa carieră militară. Dar, în ciuda diferenţelor dintre ei, erau cu toţii, mai presus de orice, ofiţeri de marină. Tom Capelo era prea ciudat pentru gustul lor, prezenţa fetiţelor îi inhiba, iar Marbet Grant îi intimida vizibil. Toată lumea ştia cine este. Kaufman îi văzuse pe ofiţeri cum o priveau pieziş, când credeau că ea nu-i vede, şi ştia că se întreabă câte din lucrurile pe care preferau să le ţină ascunse poate ea să afle fără efort. Cei mai mulţi nici n-o priveau în ochi.

Aşa că, la câteva zile după plecarea de pe Pământ, echipa proiectului special a început să mănânce pe puntea de observaţie. Hal Albemarle mânca uneori la popotă, când nu mai putea să-l rabde pe Capelo, dar teama de a nu pierde ceva important îl aducea întotdeauna înapoi. Kaufman încerca acelaşi sentiment, dar îşi împărţea în mod scrupulos mesele între popotă şi irascibila sa echipă.

Două zile mai târziu, au intrat pe orbita următoarei

planete a sistemului stelar: o altă rocă lipsită de viață. Tot atunci, Dieter Gruber a fost eliberat din carantină. Kaufman se bucură să-l revadă. Entuziasmul lui Gruber pentru proiect și indiferența lui față de tensiunile sociale erau în egală măsură binevenite.

A cincea planetă de la steaua sistemului avea și ea un grad ridicat de radioactivitate. De fapt, era la fel de radioactivă ca Nimitri.

— Mai rulează o dată datele, ceru Capelo.

— Am făcut-o deja de două ori! îl repezi Albemarle.

— Atunci fă-o și a treia oară!

Albemarle se conformă și obținu același rezultat.

— Așadar, efectul de undă nu se supune legii descreșterii radiației proporțional cu pătratul distanței, spuse gânditoare Rosaling Singh. Interesant...

— Mai mult decât interesant! exclamă Dieter Gruber.

Uriașul geolog era atât de entuziasmat, încât nu putea sta locului. Se fâțâia pe punte ca o enormă felină aurie, oprindu-se adesea ca să privească planeta moartă ce se rotea în zare. Cenușie și lipsită de aer, semăna cu o Nimitri mai mică.

Kaufman voia să fie sigur că a înțeles. Pe punte se aflau doar ei cinci. Capelo, Singh, Gruber și Albemarle erau oameni de știință. El, nu.

— Asta înseamnă că atunci când artefactul pe care-l trăgea după sine *Zeus* a explodat sau a fost doborât, a dat naștere unui tip de undă diferit de cel descris de Syree Johnson când a examinat artefactul pe orbită?

— Da, Lyle, spuse Rosalind Singh cu răbdare. Sau,

mai degrabă, nu diferit ca efect, pentru că datele au indicat în toate cele trei ocazii faptul că unda a destabilizat atomii cu numărul atomic mai mare de şaptezeci şi cinci. Asta s-a întâmplat pe orbită, asta s-a întâmplat şi pe Nimitri, şi aici. Dar când doctorul Johnson a activat în mod deliberat artefactul pe orbită, l-a reglat la puterea cea mai mică. Artefactul era marcat cu numere prime, plus numărul întreg unu, la fel ca tunelurile spaţiale. De data aceea, unda a respectat legea descreşterii proporţionale cu pătratul distanţei. Datele obţinute de doctorul Johnson, de pe navetă şi de la diverşi senzori orbitali, nu lasă nici o îndoială în această privinţă. Dar când artefactul a „explodat", se pare că a emis o undă mult mai puternică, poate la cea mai mare putere, iar unda aceea se pare că *nu s-a supus* legii descreşterii proporţionale cu pătratul distanţei. A afectat această planetă la fel de puternic ca pe Nimitri, deşi între ele sunt cincizeci şi şase de milioane de kilometri.

— Prin urmare… asta înseamnă că a lovit Lumea cu aceeaşi intensitate? întrebă Kaufman.

— Da! zise Gruber răguşit. Şi totuşi, Lumea n-a devenit radioactivă! Şi asta datorită artefactului îngropat! S-a întâmplat exact în acelaşi moment, fără vreo întârziere datorată vitezei luminii! Pentru că sunt interconectate!

— Asta încă n-ai de unde să ştii, Dieter, spuse cu blândeţe Rosalind Singh.

— Nu? Ai altă teorie, doctore Singh?

— Nu voi avea nici o teorie până nu voi putea include în ea şi diminuarea.

— Iar diminuare înseamnă…? interveni Kaufman.

— Diminuarea descrie modul în care descreşte efectul, până când ajunge nedetectabil. Trebuie să se atenueze pe măsură

ce creşte distanţa, altfel ar afecta întregul univers. Îţi aminteşti că am lansat sonde în direcţia opusă planetelor şi au indicat o scădere foarte bruscă a radiaţiilor, la o distanţă de circa şase miliarde de kilometri faţă de stea. O descompunere foarte ciudată! Nu cunoaştem nici o ecuaţie care s-o explice.

— O să găsim noi una! spuse Dieter cel optimist.

Ochii albaştri îi străluceau de încântare.

Kaufman îşi întoarse privirea spre Capelo, care părea să ignore discuţia. Se plimba în sus şi-n jos, adâncit în gânduri, cu chipul uscăţiv, întunecat, încordat din pricina concentrării. Abia acum îşi dădu seama cât de diferit arăta Capelo când cugeta profund. Pentru o vreme, de pe chipul său dispărea toată ironia, toată amărăciunea. Asta îl făcea să arate mai tânăr şi în acelaşi timp, paradoxal, mai matur, capabil să se concentreze intens, fără ca nimic din exterior să-i distragă atenţia. Silueta care se mişca fără încetare avea ceva intimidant. Nici măcar Albemarle nu-l întrerupse.

— Ai să vezi când vom dezgropa artefactul, colonele! îi şopti Gruber la ureche. Şi acela modifică probabilitatea. Aşa cum artefactul care a explodat a modificat probabilitatea ca orice atom dat să devină radioactiv în orice moment dat. Creierul este şi el un câmp probabilistic, iar artefactul acela îngropat influenţează creierul. Ştiu, o simt! Ai să vezi!

Kaufman studiase cu atenţie acea parte din raportul lui Gruber. Era partea ce determinase Înaltul Comandament să-l ignore pe Gruber, etichetându-l nebun. Potrivit geologului, artefactul îngropat influenţa eliberarea de neurotransmiţători din creier, iar faptul că se afla pe planeta aceea de milioane de ani afectase evoluţia mentală a băştinaşilor. Mai alarmant era faptul că afectase şi creierul oamenilor care făcuseră parte din

echipa de cercetători, când aceştia au pătruns în peşteră şi s-au apropiat prea mult de obiectul îngropat.

Cu asemenea afirmaţii, nimic mai uşor decât să ridiculizezi povestea lui Gruber. Da, creierul lui *fusese* afectat! afirmau medicii militari care-l consultaseră. Probabil inhalase vreun halucinogen sau băştinaşii îi spălaseră creierul sau îl zăpăcise vreo substanţă psihotropă ingerată pe acea planetă.

Kaufman studiase zile întregi cuburile cu date despre creier, încercând să evalueze afirmaţiile lui Gruber. Da, eliberarea de neurotransmiţători la nivelul creierului avea o componentă probabilistică. Din motive pe care nimeni nu le înţelegea, transmiţătorii nu se descărcau de fiecare dată când un impuls electric străbătea un nerv. Rata de eliberare varia între 17% şi 62%, în funcţie de nerv – *chiar dacă impulsul electric avea de fiecare dată acelaşi voltaj.* Un singur atom declanşa sau nu un set de transmiţători. Desigur, ori de câte ori sunt implicaţi atomi singuri, obţii efecte cuantice… şi aici intervine probabilitatea.

Privită din acest unghi, teoria lui Gruber începea să aibă sens.

Dar nimeni nu definise vreodată, nu măsurase şi nici nu crease un „câmp probabilistic". Era un concept pur teoretic. Şi chiar dacă, prin absurd, ar fi existat aşa ceva, ideea că acest „câmp" putea fi controlat încălca, practic, toate legile fizicii, cel puţin la nivelul la care putea Kaufman să înţeleagă această ştiinţă. Pe de altă parte, acelaşi lucru se putea spune şi despre tunelurile spaţiale – iar ele existau, fără doar şi poate. În al treilea rând, şi teoria lui Capelo despre probabilitate, pe care unii o considerau la fel de smintită ca teoria lui Gruber, încălca toate legile fizicii. Însă Capelo nu era o persoană pe care s-o poţi ignora prea uşor.

Din cât înțelegea Kaufman fizica actuală, particulele subatomice, indiferent cum le denumeai, nu erau de fapt particule, ci niște stringuri minuscule, care vibrau. Acest lucru fusese demonstrat concludent de marele Elisar Yeovil în 2041, pe baza cercetărilor efectuate de-a lungul unui secol. Toate proprietățile „particulelor" – încărcătură, masă, spin – proveneau din diversele modele de vibrație ale stringurilor fundamentale. Spațiu-timpul este o țesătură uriașă de stringuri care se răsucesc și vibrează în cele patru dimensiuni cunoscute și în cele șase mai puțin cunoscute – dimensiuni minuscule, condensate, parcă strâns înfășurate, care se adăugau lungimii, lățimii și înălțimii în fiecare punct din univers.

O dată cu descoperirea gravitonului, în 2052, gravitația fusese în sfârșit complet integrată în înțelegerea umană a forțelor ce controlează spațiu-timpul. Câmpurile gravitaționale erau încifrate în structura din care era țesut spațiu-timpul, asemeni unui număr enorm, dar nu infinit, de stringuri care vibrau toate în același „model gravitonic". Gravitonul – fără masă, cu viteza de spin 2, în perfectă concordanță atât cu mecanica relativistă, cât și cu cea cuantică – se alăturase gluonului, fotonului și bosonului cuantic, ca „particulă-mesager", transmițătoare a unei forțe elementare.

Faptul care-l făcea pe Capelo să pară nebun în ochii atâtor colegi fizicieni era dorința de a explica amplitudinile probabilistice în același mod: prin intermediul unei „particule-mesager" încă nedescoperite – un nou model de vibrație, botezat de Capelo „probon". Dar probonul nu fusese încă descoperit experimental; în plus, Capelo nu putea să-i dovedească matematic existența decât într-un mod foarte obscur și ocolit. Nu avea nici măcar vreun model coerent. Argumentele

lui Capelo în favoarea existenței probonilor se bazau pe ecuații mult prea complicate pentru nivelul de cunoștințe al lui Kaufman, ecuații subordonate existenței celor șase dimensiuni spațiale condensate, a căror existență o demonstrase concludent marele Yeovil. Aceste dimensiuni erau numite de obicei spații Calabi-Yau, după o clasă particulară de forme geometrice. Minuscule, ele există în fiecare punct din spațiu-timp. Până la acea oră, Capelo folosise ecuațiile de transformare Sung-Rendell pentru a…

— Domnule colonel!

Comandantul Grafton apăruse din senin lângă el; Kaufman nici măcar nu-l auzise apropiindu-se. Zâmbi în sinea lui: să însemne asta că poate și el să se cufunde în gânduri și să nu mai observe ce se întâmplă în jur, așa cum făcea Tom Capelo? Dar nu se putea lăuda cu aceleași rezultate strălucite. Îl privi pe Grafton și abia atunci văzu ceva ce-ar fi trebuit să observe imediat.

Comandantul vibra de emoție. Fiind comandor de marină, emoția lui n-avea nimic din exuberanța lui Gruber sau din interiorizarea lui Capelo. Dar linia maxilarului, strălucirea din ochii lui îi spuneau lui Kaufman că s-a întâmplat ceva. „Dumnezeule! Au reușit!" își spuse el. Dar Grafton rosti doar:

— Vreți să veniți cu mine, domnule colonel? Aveți un mesaj de pe zburător.

— Da, desigur!

Kaufman se ridică și părăsi puntea de observație. Capelo continua să se plimbe în sus și-n jos, atent doar la propriul peisaj mental febril. Ceilalți trei discutau încet.

Pe coridor, Kaufman nu mai avu răbdare și-l întrebă pe Grafton:

— Au capturat un faller, nu-i aşa? A mers: au prins unul viu!

— Da, e viu, răspunse Grafton.

Ceva din tonul cu care rosti aceasta îi aminti lui Kaufman ce citise în dosarul de personal al lui Grafton, în timp ce pregătea expediția. Unul dintre frații comandantului fusese ucis în bătălia cu fallerii din sistemul Quatorze.

Îl urmă pe Grafton în camera de comunicații protejată, unde se primeau mesajele codificate transmise de pe zburătorul staționat la intrarea în tunelul spațial. Zburătorul ar avea nevoie de zile întregi pentru a ajunge din urmă mesajul trimis cu viteza luminii. Dar, fără îndoială, o altă navă spațială pornise deja spre Lume, având la bord primul duşman extraterestru capturat în acel război lung, inexplicabil şi nedorit.

Şi apoi…

— Chemați-o pe doamna Grant, vă rog!

— E pe drum, spuse Grafton. În camera comunicațiilor există cuburi cu date, pe care le poate studia.

— Bine, spuse Kaufman, cu speranța că lucrurile chiar vor merge bine.

Respirația i se accelerase.

Poate că omenirea avea, în sfârşit, o şansă de a riposta.

ŞASE

SPAŢIUL CONTROLAT DE FALLERI, SISTEM STELAR FĂRĂ NUME

Planul nu avusese nimic simplu, aşa că toţi au fost uluiţi să constate că a mers. În plus, unii se simţeau puţin ruşinaţi, pentru că totul a depins de moartea unui copil.

Echipa implicată în proiect făcuse toate celelalte preparative cu mult înainte. Complet pregătită, a aşteptat găsirea copilului potrivit. Au fost găsiţi doi, dar părinţii au refuzat, ba mai mult decât atât, s-au dat înapoi oripilaţi când li s-a explicat planul. Unul dintre taţi l-a pocnit drept în faţă pe conducătorul proiectului, colonelul Ethan McChesney – o lovitură plină de durere şi furie. McChesney nu s-a supărat. Reacţia omului era de înţeles.

Apoi, la două săptămâni şi jumătate după ce *Alan B. Shepard* a intrat în Tunelul Spaţial Nr. 1, părăsind sistemul solar, în colonia De Kooy de pe New Holland, Katrina Van Rynn a căzut de pe scuterul fratelui ei. Fetiţa n-ar fi trebuit să urce pe scuter. Părinţii îi spuseseră lui Michael, în vârstă de treisprezece ani, că sora lui, care avea doar patru ani, e prea mică pentru a sta pe locul din spate. S-ar fi putut speria, iar el n-avea destulă experienţă de conducere a scuterului. Michael a luat-o totuşi la plimbare, pentru că prea se rugase de el şi

pentru că-i plăcea să se dea mare – chiar şi în faţa surioarei lui. I-a legat centura şi-au pornit-o peste colinele purpurii unde coloniştii olandezi se străduiau să recreeze un mod de viaţă religios complet dispărut de pe Pământ.

Michael a zburat prea sus cu scuterul şi Katrina chiar s-a speriat. A intrat în panică, şi-a desfăcut centura (Michael habar n-avea că ştie cum se face asta) şi a încercat să coboare. Scuterul era la zece metri deasupra solului. Fetiţa a murit trei ore mai târziu, la centrul medical din De Kooy.

McChesney se afla deja acolo. Reţeaua lui de informatori se număra printre cele mai bune din galaxie. În ciuda durerii cumplite, familia Van Rynn a fost de acord cu planul lui McChesney. Erau patrioţi şi sperau că felul în care McChesney va folosi trupul Katrinei îl va ajuta pe Michael. Băiatul era înnebunit de sentimentul vinovăţiei. Familia avea nevoie să salveze ceva, orice, din nenorocirea ce se abătuse asupra tuturor.

Un zburător a dus corpul Katrinei la Tunelul Spaţial Nr. 86, unul dintre numeroasele tuneluri aflate pe orbita sistemului New Holland, cu viteza maximă pe care o puteau suporta atât zburătorul, cât şi corpul neînsufleţit. Katrina nu fusese congelată. Era important ca trupul să nu-şi schimbe în nici un fel compoziţia.

După ce străbătu câteva tuneluri, zburătorul ajunse la Baza Mowbray, o staţie spaţială militară nou-nouţă, situată în vecinătatea Tunelului Nr. 472. În jurul lor orbita alt tunel, Nr. 473, ce ducea la o obscură colonie a fallerilor. Cartografierea tunelurilor era o treabă complicată. O navă care traversa un tunel spaţial şi apoi se întorcea pe acelaşi traseu revenea la locul de plecare iniţial *numai dacă* între timp nu trecuse nici un alt vehicul prin tunel. Dacă trecuse, nava era condusă automat

pe traseul celeilalte. Din această cauză, tunelurile foarte frecventate erau foarte flexibile şi aveau nevoie de o ghidare centrală complexă, pentru a rămâne concentrate asupra unui anumit sistem.

Dar tunelurile numerotate de la Nr. 470 la Nr. 473 nu erau prea des folosite. Recent descoperite şi foarte îndepărtate, fuseseră explorate de o singură navă spaţială umană. Aceasta trecuse prin Tunelul Nr. 473, descoperise micuţa colonie a fallerilor pe singura planetă a sistemului şi ieşise imediat din tunel. Colonia nu era una militară. Se putea ca fallerii să nu fi aflat deocamdată faptul că oamenii au descoperit sau vizitat acel sistem stelar. Pe acest lucru miza McChesney.

Trupul Katrinei era legat în interiorul unui mic zburător particular, de două locuri – genul utilizat de oamenii bogaţi şi de exploratorii comerciali. În scaunul pilotului se afla trupul unui tânăr soldat care murise în aceeaşi zi din cauza unui violent virus cerebral, care-i distrusese toţi centrii nervoşi în câteva ore. Zburătorul era plin cu provizii, inclusiv jucării şi holofilme potrivite pentru o fetiţă de patru ani. Cu excepţia armelor uşoare, civile, vehiculul era lipsit de apărare.

Computerul presetat conduse zburătorul prin Tunelul Spaţial Nr. 473, apoi îi opri toate motoarele şi-l lăsă să plutească în derivă prin spaţiu.

McChesney şi echipa lui aşteptau la celălalt capăt al tunelului. Se simţeau ca legaţi la ochi. Nu puteau trimite nici o sondă împreună cu zburătorul şi nu le putea parveni nici un semnal înapoi; Alianţa Solară avea nenumărate dovezi privind capacitatea fallerilor de a detecta orice câmp electromagnetic. Tehnologia lor de detectare părea să fie la fel de bună ca a oamenilor. La fel şi armele. Iar apărarea lor, de când deţineau

acele misterioase scuturi modificatoare de fază, era infinit superioară. Un fascicul protonic tras într-un skiter de-al fallerilor – echivalentul zburătorului folosit de oameni – dispărea pur şi simplu. Nici un savant nu reuşise să descopere unde dispărea sau de ce nu se încălca legea conservării materiei/energiei. McChesney nu-şi bătea capul cu probleme de fizică pe care ştia că nu le va înţelege oricum.

Nu înţelegea nici nanotehnologia, dar consilierii ştiinţifici îi spuseseră că putea fi unul dintre domeniile în care oamenii să le fie superiori fallerilor. Nimeni nu ştia cu certitudine. Nu reuşiseră să captureze nici un faller viu şi, de asemenea, nici un skiter întreg, ci doar sub formă de morman topit, total nepotrivit pentru ingineria reversibilă. Totuşi, nici corpurile carbonizate ale fallerilor, nici navetele lor nu trădau vreun semn de cunoaştere a nanotehnologiei – cel puţin din câte-şi putuseră da seama consilierii ştiinţifici.

— Cât a trecut? întrebă McChesney, aflat pe partea controlată de oameni a Tunelului Spaţial Nr. 473, deşi cunoştea deja răspunsul.

— Patruzeci şi şapte de ore terestre, spuse aghiotanta sa.

— La dracu'! Intrăm!

Aghiotanta îl privi fix.

— Mai avem încă două ore, domnule!

— Intrăm acum!

După care adăugă, în chip de slabă justificare:

— Simt că e momentul. Acum!

— Da, domnule! spuse aghiotanta, deşi tonul vocii ei exprima altceva.

Intrară.

Şi dădură lovitura. În mod incredibil, i-au prins pe

nemernicii de falleri chiar asupra faptului, adică la bordul zburătorului pământean.

Tipii de la serviciul de spionaj îi spuseseră: „Aşteaptă patruzeci şi nouă de ore. Ştim că deseori fallerii lasă să treacă douăzeci de ore terestre din momentul detectării şi până să acţioneze. Pe planeta lor, ziua are douăzeci de ore; poate că există un ritm circadian predeterminat care le influenţează luarea deciziilor sociale. Sau poate că nu. În orice caz, au nevoie categoric de nouă ore ca să ajungă din colonia lor la tunel, dată fiind poziţia planetei când trimiţi zburătorul prin tunel şi dată fiind viteza skiterelor lor civile. Presupunem că n-au nici o navă militară în colonie. Nu putem spune cât timp le trebuie ca să observe zburătorul nostru în derivă. Ar putea să-l detecteze chiar în secunda în care-l expediezi prin tunel, dacă au o sondă pe orbită în jurul tunelului spaţial.

— Atunci de ce n-a detectat sonda primul zburător? întrebase McChesney.

— Poate l-a detectat. Sau poate nu există nici o sondă, fiindcă nu-i o colonie mare şi nici militară. În privinţa asta avem doar presupuneri, domnule colonel. Pur şi simplu intraţi după patruzeci şi nouă de ore şi vedeţi ce prindeţi. Douăzeci de ore din momentul în care fallerii detectează zburătorul, ca să ia o decizie. Nouă ore ca să ajungă la zburător. Alte douăzeci de ore ca să observe zburătorul şi să-l sondeze cu senzori. După care intraţi.

Dar McChesney intrase cu două ore mai devreme şi-i prinsese pe nemernici asupra faptului.

Skiterul coloniei se afla pe aceeaşi traiectorie cu zburătorul pământean în derivă, la cinci clickuri distanţă, când primul zburător militar al lui McChesney ţâşni din tunelul

spațial. Skiterul, mai bine înarmat decât se aşteptaseră oamenii, deschise imediat focul asupra zburătorului, distrugându-l. Dar McChesney avea alți patru zburători în rezervă, plus o navă de război. Aruncă în aer skiterul înainte ca acesta să mai poată anihila ceva. Nefiind echipat cu noile scuturi capabile să anihileze undele de particule, skiterul explodă.

Nava de război dispunea de cei mai avansați senzori inventați de oameni. Aceştia înregistrară două semnale de căldură în interiorul zburătorului în derivă, unde ar fi trebuit să fie doar cele două cadavre reci. Senzorii au înregistrat şi faptul că ambele corpuri calde stăteau nemişcate.

McChesney acționă mai repede decât îi permiteau regulamentele de siguranță. În şapte minute, la bordul zburătorului se aflau puşcaşi marini echipați în costume spațiale. Puşcaşii marini erau o precauție inutilă – una dintre rarele situații în care gândirea ştiințifică înțelesese o situație militară.

Fără îndoială că înainte să urce la bord, fallerii scanaseră zburătorul oamenilor cu toate dispozitivele de care dispuneau. Senzorii le spuseseră că la bord se află doi oameni morți, dintre care un copil. Poate că fallerii îşi dăduseră seama că bărbatul avea creierul distrus – un tată care murise pe neaşteptate, în timp ce-şi ducea undeva copilul –, sau poate că nu. Poate şi-au dat seama că micuța Katrina Van Rynn avea oasele frânte, sau poate că nu. Dar, din câte se ştia, fallerii nu avuseseră niciodată ocazia să examineze un copil pământean. Atacurile lor fulgerătoare nu presupuneau şi luarea de prizonieri. Până la acea oră capturaseră cadavre de soldați, dar niciodată un trup de copil. O specie extraterestră va fi interesată să ştie cum se dezvoltă dușmanul, nu? În plus, fallerii se vor gândi că o navă cu un copil la bord nu poate fi militară. Fără îndoială,

îşi dăduseră seama că pământenii nu-şi duc vlăstarele în bătălii. Katrina Van Rynn, în zburătorul ei fără apărare şi clar inofensiv, fusese o momeală perfectă.

Un singur faller urcase la bord, însoţit de o sondă-robot capabilă se detecteze orice capcană cunoscută de tehnologia speciei sale. Dar nu putea să detecteze ceva ce nu cunoştea. Dacă fallerul ar fi încetat să mai respire, probabil că robotul l-ar fi aruncat în aer, o dată cu nava şi cu el însuşi. Probabil ar fi procedat astfel şi la ordinul stăpânului său, dacă ar fi detectat vreo breşă în costumul fallerului sau dacă oricare dintre maşinăriile de la bordul zburătorului s-ar fi activat brusc.

Nimic din toate acestea nu s-a întâmplat. Imediat ce fallerul a trecut pragul, de fundul costumului său s-au agăţat nanoroboţii, pe care sonda-robot nu ştia să-i detecteze. N-au găurit costumul, ci s-au deplasat prin el, strat molecular după strat molecular, distrugând mecanic câte o moleculă pentru a o reface imediat în urma lor, din aceiaşi atomi – aşa cum fuseseră programaţi să procedeze. Nici robotul, nici fallerul n-au sesizat compromiterea integrităţii costumului, întrucât costumul a rămas intact. Când nanoroboţii au ajuns la stratul molecular ce emitea semnalul termic al ţesuturilor vii, programul li s-a modificat.

Au pătruns în corpul fallerului şi au început să-l paralizeze încet. Biologii pământeni aflaseră destule, studiind cele câteva trupuri carbonizate pe care le salvaseră pentru a analiza genomul. Genomul fallerilor nu era alcătuit din ADN; de aceea, aproape orice substanţă organică inserată la nivelul lui le putea fi fatală. Dar nanoroboţii nu erau organisme vii, ci minuscule maşinării. Programul lor a determinat cu uşurinţă ce fel de gaz respira fallerul în interiorul costumului etanş –

mediul de transport energetic al speciei. Apoi au început să-l absoarbă încet, multiplicându-se rapid în acelaşi timp. Fără să-şi dea seama de nimic, fallerul a alunecat lin într-o stare echivalentă cu aceea determinată de privarea de oxigen (dar nu era vorba de oxigen). Apoi a leşinat sau a adormit, în orice caz, a intrat într-o stare caracterizată de reducerea activităţii conştiente. Nanoroboţii au încetat să se înmulţească. Au continuat să-l menţină pe faller în stare de inconştienţă, dar fără a-i lipsi complet creierul de energie. Robotul fallerului n-a sesizat nimic în neregulă; toate speciile complexe dorm.

Când puşcaşii marini au pătruns în zburător, robotul nu mai putea să detecteze nimic. Alţi nanoroboţi, pe care el nu ştia să-i recunoască, îl scoseseră din funcţiune, atom cu atom.

Puşcaşii marini legară cu grijă membrele fallerului adormit şi-l duseră pe nava de război. McChesney decolă imediat prin Tunelul Spaţial Nr. 473, apoi prin alte douăsprezece tuneluri, unele dintre ele foarte flexibile, făcând imposibilă urmărirea navei. Înainte de a scoate costumul fallerului, xenobiologii de la bord analizară cu grijă amestecul gazos din interiorul acestuia şi toate variabilele la care se puteau gândi. Când îl lăsară pe extraterestru să se trezească, informaţiile lor despre biologia fallerilor, aproape nule până atunci, creşcuseră fabulos.

Extraterestrul se trezi într-un mediu adaptat cu precizie la nevoile sale biologice. Atmosfera, umiditatea, temperatura, toate se potriveau cu cele existente în costumul lui spaţial. Era legat de perete – cu blândeţe, dar fără putinţă de scăpare. Din diverse părţi ale corpului său fuseseră îndepărtate capsule mititele. Poate erau echivalentul unor plombe dentare, poate nu. McChesney şi echipa medicală n-aveau de gând să-i permită primului prizonier faller să se sinucidă.

Nici nu voiau să-l lase să moară de foame. Xenobiologii nu erau foarte siguri ce fel de lichide l-ar hrăni pe extraterestru, dar îi analizaseră conținutul stomacului (al celor două stomacuri, de fapt) și fabricaseră o substanță ce sperau să fie un substitut acceptabil. Substitutul urma să-i fie administrat cu forța, printr-un tub. Când prizonierul redeveni conștient, singura alegere pe care putea s-o facă în celula lui capitonată era: să comunice sau nu?

Nava de război a lui McChesney ajunsese între timp pe cea mai îndepărtată stea a sistemului Lumea, gata să transfere pe *Alan B. Shepard* celula cu prizonierul și xenobiologii. După transfer, McChesney se întoarse la Tunelul Nr. 438 și se plasă pe orbită în jurul tunelului, până la noi ordine. Nava avea la bord toate armele inventate de oameni. Nici un vehicul nu putea să treacă prin Tunelul Nr. 438 și să avanseze către Lume fără să fie interceptat de McChesney.

Nu știau dacă fallerii și-au dat seama că unul de-al lor, în loc să moară în skiterul coloniei, fusese capturat viu. Dar chiar dacă ar fi înțeles acest lucru, n-aveau cum să-l recupereze.

— Povestește-mi încă o dată, îi ceru Marbet Grant lui Lyle Kaufman în timp ce așteptau la punctul de securitate din măruntaiele navei *Alan B. Shepard*.

Și închise ochii. Privind-o, Kaufman înțelese: Marbet voia să asculte din nou informațiile nu fiindcă nu le-ar fi înțeles. Voia să le audă iarăși ca pe o mantră, o cale de calmare, o înșiruire de cuvinte cunoscute. După ce trecea de acest ultim punct de control, nimic nu va mai fi cunoscut. Spuse:

— Teoria – și subliniez: este *doar* o teorie – spune că fallerii au un instinct puternic, dominant de a-i elimina pe toți

„ceilalți" care-ar putea prezenta un pericol, cât de mic, pentru ei. O strategie evoluționistă ce poate să fi funcționat și să fi fost întărită de-o veșnicie pe planeta lor natală, despre care știm că este supusă unui bombardament cosmic puternic, putând produce multe, foarte multe mutații. Fallerii au șters pur și simplu de pe fața planetei toate ființele prea diferite de ei înșiși, inclusiv propriii copii, uneori. La primul semn de diferențiere, un faller pare să simtă ceva asemănător cu frica instinctivă de cădere a oamenilor – o xenofobie mult mai intensă decât cea pe care o simțim noi. Nu știm cu certitudine, dar e posibil să existe doar un singur grup de falleri supraviețuitori, identici din punct de vedere genetic. Nu există rase și sunt permise doar puține variații de alele. Oricare altă ființă le stârnește ostilitatea – inclusiv noi.

— Stadiul ultim al crimelor din ură! murmură Marbet.

Încă ținea ochii închiși. După o clipă, adăugă:

— N-am întâlnit niciodată un extraterestru.

Kaufman își spuse că nu era nimic surprinzător în asta. Marbet nu ieșise niciodată din sistemul solar, iar în afara fallerilor, nici o altă specie extraterestră din galaxie nu inventase tehnologia spațială. Nici măcar motorul cu abur.

— În regulă, spuse Marbet, deschizând ochii. Sunt gata!

Kaufman deschise ușa.

Cușca fallerului era lată de zece metri lățime și lungă de douăzeci, fiind împărțită în două, pe lungime, printr-o folie din plastic invizibilă, de grosimea a două molecule, ce separa atmosfera fallerului de cea a oamenilor. Sunetele traversau aproape perfect bariera din plastic. În spatele ei stătea fallerul, gol-pușcă, legat de peretele capitonat pentru ca extraterestrul să nu se poată răni singur, indiferent ce-ar fi făcut.

Kaufman îşi reaminti să nu-l considere obiect sau animal. Xenobiologii – care plecaseră, la cererea lui Marbet – stabiliseră că prizonierul era de sex masculin, deşi Kaufman n-ar fi putut spune pe ce se bazau. Extraterestrul avea cam un metru şi jumătate înălţime şi o piele groasă, de culoare brun-închis şi lipsită de păr. Avea picioare scurte şi puternice şi o coadă la fel de puternică, pe care se sprijinea când se odihnea. Torsul semăna cu un butoi din care ieşeau trei „braţe" caraghios de subţiri, asemeni unor tentacule flexibile, terminate printr-o palmă cu patru degete, cel mare fiind opozabil. N-avea gheare, nici unghii. Capul, aproximativ la fel de mare cu al omului, era cilindric. Doi ochi, o gură mare, aparent nici un nas (nările se aflau sub bărbie).

Când îi zări, îşi dezveli dinţii lungi şi ascuţiţi.

Marbet nu reacţionă. Merse până la barieră şi se aşeză în faţa extraterestrului cu picioarele încrucişate, ridicându-şi privirea spre el. O poziţie de supunere, sesiză Kaufman, întrebându-se dacă e o idee bună, în faţa unei specii care ucidea pur şi simplu tot ce-i displăcea.

— Dacă vrei, Lyle, poţi să pleci, îi spuse Marbet peste umăr. Voi sta aici câteva zile şi nu va fi nimic spectaculos de văzut.

Câteva *zile?!*

— Adică o să mănânci şi o să dormi aici?

— Da. Şi am nevoie de o oală de noapte.

Fără să se ridice, Marbet începu să-şi scoată hainele.

— Vrei… vrei să iau hainele?

— Nu. Lasă-le aici, împreună cu tot ce-mi aduci. Mâncare, tacâmuri, un sac de dormit. O tăbliţă de scris şi un creion – nu computer, nici holoprocesor, te rog – şi un cub muzical.

— S-a făcut! spuse Kaufman.

Marbet își scotea acum lenjeria intimă. Corpul ei perfect, modificat genetic, îi provocă lui Kaufman o erecție bruscă, lamentabilă. Extraterestrul continua să-și arate colții. Kaufman plecă să caute lucrurile cerute de Marbet.

Când se întoarse, își recăpătase autocontrolul. Puse lucrurile lângă ea, apoi se așeză și el, tot cu picioarele încrucișate, sprijinindu-se de perete.

Marbet desenă un șir de pătrate pe tăbliță, apoi o așeză lângă ea în așa fel încât fallerul s-o vadă, dar acesta nu reacționă. Deși... cum ai fi putut să-ți dai seama? Poate că fallerul reacționa cu fiecare fibră a ființei lui. Kaufman își întinse gâtul să vadă ce era pe tăbliță:

□□ □□□ □□□□□ □□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□

Numere prime! Da, logic: singurul lucru pe care-l aveau în comun oamenii și fallerii erau tunelurile spațiale, etichetate cu numere prime. Deși tunelurile, în mod inexplicabil, includeau „unu" între numerele prime. Kaufman își propuse să-i amintească lui Marbet acest lucru.

Marbet ridică amândouă mâinile, cu degetele întinse relaxat. Ridică un deget și așteptă. Apoi două degete și așteptă iarăși. Trei degete, așteptare. Cinci. Șapte.

Extraterestrul nu reacționă.

Marbet repetă pantomima de mai multe ori, fără a primi vreun răspuns. Apoi se opri și se mulțumi să-l privească, pur și simplu.

Trecu o oră. La un moment dat, în acest interval, extraterestrul încetă să-și mai arate dinții, poate pentru că-l dureau

muşchii feţei. Nu făcu nimic altceva; nici Marbet, cu excepţia faptului că-l privea atent.

În cele din urmă, spre surprinderea lui Kaufman, se încolăci pe podea, goală cum era, şi adormi.

O privi un timp. Era nespus de frumoasă... Dar să privească o femeie oricât de frumoasă dormind şi un extraterestru care nu făcea nimic nu-i putea reţine prea mult timp atenţia. Kaufman plecă. Oricum, totul se înregistra în computerul navei, dotat cu programe de alertă care să-l avertizeze dacă se întâmpla ceva interesant.

Mergând să ia legătura cu McChesney, aflat în drum spre tunelul spaţial, Kaufman se simţea pesimist. Nici o reacţie la un stimul extrem de simplu, ca numerele prime. Şi-atunci, cum ar putea smulge de la acest duşman informaţii despre lucruri atât de complexe ca fizica scutului modificator de fază? Demersul părea lipsit de speranţă.

Poate că artefactul îngropat al lui Gruber îi va ajuta cumva. A doua zi aveau să se plaseze pe orbită în jurul Lumii.

ŞAPTE
PLANETA LUMEA

— Nu vreau să merg pe planeta aia tâmpită! îi spuse Sudie tatălui ei, bosumflată. Vreau să stau aici cu Marbet!

— Apropo, unde-i Marbet? întrebă Amanda. N-am văzut-o de două zile şi mi-a promis că mă ajută la matematică!

— Viața e o vale a plângerii, răspunse Tom Capelo. De ce nu m-ai rugat pe mine să te ajut la matematică? La urma urmei, sunt un fizician recunoscut în toată lumea și-ți stau la dispoziție pentru numai jumătate de preț.

— Nu explici destul de clar!

— Da, da, o susținu Sudie. O vrem pe Marbet!

Capelo își stăpâni iritarea. În ziua aceea nu-și putea permite luxul enervării. Avea nevoie de toată puterea de concentrare pentru sarcina ce-l aștepta. Își privi fetele. Doamne, cât de frumoase se făcuseră! Amanda era blondă și calmă, ca mama ei, iar Sudie îi semăna leit lui, inclusiv prin faptul că se afla pe punctul de a izbucni într-o manifestare pe care, din păcate, trebuia s-o recunoască drept „criză de furie tipică pentru Tom Capelo". Era cazul s-o stăpânească din timp. Încercă din nou.

— Sudie, vine și Jane cu noi pe planetă!

Dar *unde* era Jane?! Ea ar fi trebuit să le pregătească pe fete. Părul lui Sudie stătea în toate direcțiile, geanta de voiaj a Amandei zăcea deschisă, dar goală. Capelo găsise pe cine să-și verse năduful.

— Jane!!

— Tată, nu zbiera, spuse Amanda. Jane e la toaletă.

— Nu merg pe planeta aia bătrână și idioată, țipă Sudie. Nu vreau! O vreau pe Marbet!

— Jane!

Jane Shaw ieși din baie. Capelo se indispuse și mai mult, văzându-i părul cărunt, tuns scurt, pieptănat cu grijă și ținuta impecabilă, în timp ce Sudie ședea plânsă și nepieptănată, cu hainele în neorânduială. Își reprimă nemulțumirea. Jane era o comoară: singura bonă-plus-guvernantă care nu

dăduse bir cu fugiții în prima lună de la angajare; avea prea multă nevoie de ea ca să îndrăznească s-o supere.

— Jane, ne confuntăm cu o insurecție! Ne confruntăm cu o revoltă! Ne confruntăm cu pijamale mototolite, iar eu eu trebuie să fiu peste cinci minute în cala de lansare. Plecăm cu toții în patruzeci şi cinci de minute. Sunt ca plastilina în mâinile tale!

— Du-te, Tom, replică Jane. O să fim acolo la timp. Tu du-te.

— Fie ca florile tale să înflorească veşnic! zise Tom, iar Amanda zâmbi.

Toți vizionaseră de mai multe ori cuburile cu date despre cultura planetei Lumea, dar numai Amanda se arătase cu adevărat interesată. Sudie, deloc. Micuța începu să se vaite din nou:

— Nu vreau să merg pe planetă! O vreau pe Marbet!

— Isaac Newton n-a fost silit niciodată să suporte aşa ceva! spuse Capelo şi o tuli.

După ce parcurse două coridoare, se întoarse. O femeie din echipajul navei, în trecere pe-acolo, se lipi de perete să-i facă loc. Capelo nici n-o băgă în seamă. Deschise vijelios uşa de la cabina fetelor. Biata Sudie, bietul copilaş!... Trecuse deja prin atâtea încercări... of, Doamne, feţişoara ei scăldată de lacrimi...

Sudie şedea pe podea, uitându-se la o holoemisiune şi râzând de caraghioslâcurile unui hipopotam verde, în timp ce-şi împacheta jucăriile într-o geantă de plastic. Părul îi era pieptănat îngrijit, în două codițe lucioase. Jane, care o ajuta pe Amanda să împacheteze, îi zâmbi şi-i făcu semn să plece.

Capelo închise uşa umil şi se îndreptă spre cala de lansare.

Sergentul Karim Safir, specialist tehnic clasa întâi în cadrul Armatei de Apărare a Alianței Solare, stătea în picioare lângă Dieter Gruber, studiind împreună cu acesta fotocalcurile înfățișând munții Neury. Capelo nu avusese prea mult de-a face cu specialistul tehnic al Armatei; acesta trăia laolaltă cu echipajul navei și, până în acel moment, nu primise nici un fel de detalii despre misiunea lui. Știa doar că pe o nouă planetă există niște peșteri ce trebuie explorate. Probabil că Safir era obișnuit cu asemenea misiuni. Avea reputația de cel mai bun speolog militar din mai multe lumi.

Safir era scund și zvelt, dar părea puternic. Avea părul des, negru și cârlionțat și o mustață falnică, foarte demodată. Făcea un contrast de-a dreptul caraghios cu Gruber, uriașul blond.

— Ia spuneți, cum stă treaba? întrebă Capelo. Care e primul pas după ce ajungem acolo?

Gruber îi dădu un fotocalc.

— Naveta spațială ne aduce chiar în partea asta a muntelui – aici, vezi? – și devine tabăra noastră principală. Pe urmă intrăm de-a dreptul în munți. De data asta am niște hărți atât de bune, întocmite cu ajutorul sonarului, încât vom ști exact pe unde s-o luăm. Nu ca data trecută! Mă rog, atunci nu știam c-o să am nevoie de-o asemenea hartă. Intrăm pe aici, străbatem tunelurile astea spre…

— Nu putem ateriza în valea aia alpină despre care ne-ai povestit? Cea care se află chiar deasupra artefactului?

— Nu, naveta e prea mare. Dar excavatorul e pe pernă de aer; după ce aterizăm, Karim îl ridică și-l trimite în vale,

împreună cu restul utilajelor grele. Noi mergem pe jos. Ce-i, Capelo, nu-ți plac peşterile?

— O să stau destul sub pământ după ce-o să mor. N-am chef de repetiții generale!

Gruber izbucni în râs.

— Nu-ți face griji, tunelurile sunt uşor de străbătut, suficient de înalte ca să mergi în picioare şi în general uscate. Iar după ce nanoroboții termină cu netezitul, o să fie ca şi cum ai merge prin navă, dar cu nişte pereți mult mai interesanți. Ştii, locul e foarte complex. Are o istorie extraordinară! La început a existat activitate vulcanică subacvatică, apoi impactul cu artefactul, urmat de deplasarea plăcilor tectonice scufundate şi apariția mai multor zone de tensiune puternică… o minunăție! Rezultatul constă în mai multe tipuri de peşteri, câteva hornuri, tuneluri de lavă… şi stai să vezi geoda!

— Geoda, îngână Capelo, nedorind să admită că habar n-avea ce-i aia.

— Lasă, nu-ți spun dinainte. E uimitoare! O să vrei să-ți aduci copiii s-o vadă.

— Mda, mormăi Capelo. Apropo, unde-i Marbet?

— Deocamdată nu coboară cu noi, răspunse Gruber.

— De ce? Credeam că ea răspunde de legătura cu băştinaşii. Ce ne facem dacă apar?

— N-au să apară, replică Gruber, a cărui jovialitate se topise brusc. Vom instala un perimetru electronic.

— Fiindcă pentru ei suntem „ireali", spuse Capelo.

Băştinaşii nu-l interesau, dar ştia cum stă situația. O parte din teoria lui Gruber – cea mai ticnită – privea găsirea unui anume băştinaş: o femeie, Only sau Anly sau cam aşa ceva. Ea fusese principalul contact al lui Gruber în timpul

ultimei expediții. Geologul credea că e posibil ca explozia primului artefact, cel pe care-l ducea Syree Johnson spre tunelul spațial, să-i fi afectat acestei extraterestre creierul într-un fel sau altul.

Capelo considera ideea totalmente absurdă. Posibilitatea ca între cele două artefacte să fi existat o interconexiune de tip necunoscut, iată un lucru fascinant. Şi care putea fi studiat: prin creşterea radiației pe celelalte planete, prin experimente directe pe artefactul îngropat. Dar un „eveniment cerebral" nedocumentat şi subiectiv, petrecut în urmă cu doi ani tereştri în creierul unui extraterestru, nu se putea dovedi şi nici studia, în nici un caz matematic. Nu era ştiințific!

— Doamna Grant, ea vine poate cu navetă transport doi, spuse Safir, intervenind în discuție pentru prima oară.

Rostise cuvintele cu pauze între ele şi cu un puternic accent străin. Respectul lui Capelo pentru acest bărbat crescu. Îşi spuse că, de bună seamă, Consiliul de Apărare al Alianței Solare şi-l dorise rău de tot pe acest tehnician, dacă recursese la a-i preda engleza accelerat, cu ajutorul substanțelor chimice, deşi era un simplu soldat. Aceasta indica faptul că Safir avea calități cu adevărat excepționale.

Din primul grup ce cobora pe planetă făceau parte Capelo, Singh, Albemarle, Safir, Kaufman, medicul de pe navă, Gruber şi mai mulți tehnicieni indispensabili, cu uriaşe cantități de echipament. Numai excavatorul ocupa cam jumătate din spațiu; din cauza lui, toată lumea stătea înghesuită. Echipajul auxiliar urma să vină mai târziu, împreună cu Jane şi cu copiii.

În timp ce se îndepărtau, Capelo privi spre nava care-i adusese. Nu-i plăcea să se despartă de Amanda şi de Sudie nici măcar pentru câteva ore. Nu conta ce spuseseră „psihologii" după moartea lui Karen.

— Supracompensați, doctore Capelo. Faptul că le supravegheați neîncetat pe fete nu poate neutraliza moartea mamei lor.

— Nu-şi vor pierde ambii părinți! Unde merg eu, merg şi ele!

— Chiar dacă e primejdios?

— Mama lor a fost ucisă într-o acțiune de război, în timp ce făcea un lucru paşnic, pe o planetă paşnică. Spuneți-mi care e locul lipsit de primejdii!

— Ce spuneți dumneavoastră n-are logică, doctore Capelo.

— Ba are o logică perfectă, bazată pe experiență empirică. Dumneavoastră, pe de altă parte, vorbiți prostii ambalate în jargon psihologic!

— Sunt în stare să recunosc o atitudine irațională când îmi stă în față.

— Atunci probabil că oglinzile vă scot din pepeni!

Naveta ateriză pe un platou din apropierea munților Neury. Capelo, care nu era geolog, fu surprins să vadă ce brusc se transforma câmpia în dealuri, iar dealurile, în versanți muntoşi. Fără zăpadă pe culmi. Şi fără sate, deşi din aer văzuse clar aşezări. În schimb, era foarte probabil ca indigenii să le fi văzut naveta: un obiect uriaş, din metal strălucitor, ce cobora şuierând printr-o atmosferă în care nu existau nici măcar avioane de hârtie. În fine, asta era bătaia de cap a altora. În ceea ce-l privea, Capelo n-avea chef nici măcar să zărească vreun băştinaş.

Imediat ce-au fost aduşi senzorii de citire, echipa tehnică a plecat să instaleze perimetrul electronic. Lucrau sub conducerea eficientă şi strictă a căpitanului Thekla Heller,

şefa echipei de securitate, care părea să fi făcut această operaţiune de o mie de ori. Poate chiar o făcuse.

Capelo stătea departe de toată agitaţia, încercând să-şi limpezească gândurile. Gruber şi Safir debarcară excavatorul, verificând echipamentul şi sistemele de siguranţă. După ce terminau, Safir urma să-l ridice deasupra munţilor şi să-l aşeze în locul descris de Gruber drept „o mică vale montană, aflată chiar deasupra artefactului îngropat". Apoi ceilalţi, echipajul şi oamenii de ştiinţă, vor intra în peşterile caracterizate de Gruber ca fiind „uşor de străbătut, suficient de înalte ca să mergi în picioare şi în general uscate."

Capelo nădăjduia că Gruber ştie ce spune.

Lyle Kaufman îşi târa picioarele prin nesfârşitele tuneluri, în urma oamenilor de ştiinţă. Fusese obligat să meargă pe planetă cu prima echipă; n-avusese de ales. Dar îl irita la culme faptul că o lăsase pe Marbet Garbet cu fallerul, în cabina secretă de la bordul navei *Alan B. Shepard.* Era atât de fascinant să-i observe!

Nu că s-ar fi întâmplat mare lucru. Marbet îşi petrecea timpul studiindu-l atent pe extraterestru, care-o fixa şi el cu privirea. Exceptând momentele când îl hrăneau pe faller cu forţa, nu era mai nimic lucru de văzut. Din când în când, Marbet repeta semnalizarea cu numere prime, atât pe tăbliţă, cât şi cu degetele desfăcute. Pusese muzică, dansase puţin, cântase. Fallerul nu reacţionase la nimic – cel puţin din câte îşi putea da seama Kaufman.

Se întrebase de nenumărate ce vede Marbet, dar n-a vrut s-o întrerupă ca s-o iscodească.

Cu puțin timp în urmă, Marbet ceruse instalarea unei oglinzi mari în anticamera celulei. Petrecu mult timp strâmbându-se în fața ei. Kaufman presupuse că reproducea infinitezimalele schimbări ale feței și trupului fallerului, pe care Marbet le înregistrase, iar el nu. Se obișnuise cu imaginea trupului ei gol, dar știa că nu e nici pe departe atât de nonșalant ca ea. Marbet lucra. El era îndrăgostit.

Știa că dragostea va trece. Așa se întâmpla întotdeauna, cu fiecare nouă femeie. Important era să n-o lase să-i influențeze negativ munca.

Tunelurile, luminate de torțele electrice ale lui Gruber, nu erau greu de străbătut. Toată lumea purta costume S etanșe, cu tot cu măști, fiindcă în unele zone ale munților existau radiații puternice, iar în altele, potrivit lui Gruber, lipseau cu desăvârșire. În parte erau radiații naturale, în parte generate de artefactul îngropat. Costumul îl informa periodic pe Kaufman că se află într-o zonă periculoasă, cu un număr X de razi. Ignora avertismentele: costumul îl proteja bine.

— Mai avem foarte puțin, îi încurajă Gruber, când șirul de oameni ajunse aproape la capătul unui tunel întortocheat și accidentat, plin cu o apă maronie care le trecea de genunchi.

În jurul lor înotau niște vietăți asemănătoare cu șerpii, multe părând deformate.

— Asta a fost partea cea mai rea. De-aici încolo se merge ca-n palmă! Oricum, până mâine, nanoroboții au să schimbe locul într-atât, încât nici n-o să-l mai recunoașteți!

Un soldat din spatele lui Kaufman pufni batjocoritor.

Însă geologul nu mințise: câteva minute mai târziu ieșiră la suprafață, unul după altul. Platoul alpin la care ajunseseră era mic, cam cât un teren de sport, înconjurat de stânci înalte,

învăluite în ceață, cu streșini ieșite în afară, cu guri de peșteră și cu mici firide. Un izvor gâlgâia prin mijlocul văii, dispărând apoi în subteran. Plante înflorite, unele minunat colorate, smălțuiau din loc în loc tufele dese. Kaufman se surprinse întrebându-se dacă lui Marbet i-ar fi plăcut florile.

„Nu te mai gândi la Marbet!" își porunci sieși.

Excavatorul ajunsese înaintea lor. Hal Albemarle începu să dirijeze instalarea aparaturii prevăzute cu senzori în diferite puncte ale văii. Echipajul verifica excavatorul uriaș. Gruber și Safir, amândoi în echipament de alpinism, desfășurară un fotocalc; geologul îi arătă cu degetul lui Kaufman:

— Aici, domnule colonel, este hornul prin care am coborât data trecută. Duce direct la artefact și este singura cale directă de acces. Karim și cu mine vom merge să ne asigurăm că nu s-a schimbat nimic în ultimii doi ani. Nu-i ușor de coborât, așa că voi, ceilalți, așteptați aici.

— Merg și eu! anunță Capelo.

— Mai bine nu, Tom, spuse Gruber. Eu am explorat multe peșteri, iar Karim e cel mai bun din Armata Solară la capitolul ăsta, dar pentru un amator e prea periculos.

— Tu chiar nu-nțelegi? zise Capelo, pe un ton în care Kaufman sesiză o răbdare autoimpusă. Trebuie să văd artefactul înainte să-l mișcați voi! După aceea s-ar putea să nu mai fie la fel ori să nu se mai comporte la fel. Am nevoie de date primare, ca să pot face comparația. Măsurătorile pe care le facem de aici, de sus, nu sunt suficiente. În plus, n-avem de unde ști dacă nu cumva artefactul se va dezintegra în secunda în care-l clintim chiar și cu un milimetru. S-ar putea să fie construit să funcționeze numai îngropat sub patru sute de metri de pământ și rocă.

— Fără îndoială că a mai fost mutat până acum, replică sec Gruber. La urma urmei, stă aici de vreo trei milioane de ani. Activitatea seismică e cea care a dus la destabilizarea atomică din care rezultă radioactivitatea zonei!

— Da, dar a fost activitate seismică *in situ*, într-o masă de rocă şi pământ, argumentă Capelo. Cobor cu voi!

— Habar n-ai ce te-aşteaptă, îl avertiză Gruber.

— Învăţ repede.

— Nu e vorba de activitate mentală, ca matematica. E vorba de experienţă fizică.

— Dieter, mă tem că Tom are dreptate, interveni Kaufman. Trebuie să examineze artefactul înainte să-l miş-caţi voi. Înainte să clintiţi orice altceva.

Gruber ştia să cedeze fără supărare.

— Bine, în regulă, *ja,* dacă trebuie, trebuie. Pune-ţi echipamentul! Karim, doctorul Capelo vine cu noi.

Rosti ultima propoziţie rar şi răspicat. Safir dădu din cap, imperturbabil. Kaufman se întrebă dacă exista ceva care să-l tulbure. Micul speolog părea complet lipsit de nervi.

Cei trei se puseră în mişcare. Kaufman îi privi pe tehni-cienii care strigau şi înjurau, descărcând echipamentul de excavare, apoi îl căută pe Hal Albemarle.

— Avem toate măsurătorile de reper pentru locul ăsta, spuse acesta. Date de sonar, de radar, flux de neutrino; totul se potriveşte informaţiile culese de Gruber acum doi ani. De fapt, e uimitor că a obţinut atât de mult! După câte putem spune până acum, în ultimii doi ani tereştri nimic n-a deran-jat chestia aia îngropată dedesubt.

— Lui Gruber, câmpul de radiaţii i s-a părut ciudat, spuse Kaufman. Ca un inel turtit.

— Da, un profil toroidal. Uite!

Albemarle meşteri ceva la un aparat, deasupra căruia apăru, plutind, un holoecran tridimensional. Înfăţişa un inel alcătuit din puncte, foarte aglomerate în anumite părţi şi rarefiate în altele.

— Uite, aici e ca un „ochi de acalmie" din mijlocul unui ciclon. Nici un pic de radiaţie, în afara celei provenite din presiune şi descompunere naturală. În jurul „ochiului" apare câmpul ăsta toroidal de radiaţie, înconjurând artefactul. Asta nu e natural. Şi nici nu se potriveşte cu ceea ce ştim de la Syree Johnson despre celălalt artefact, cel care a explodat şi a ucis-o.

— În ce sens nu se potriveşte?

Kaufman ştia răspunsul; studiase serios toate aceste date, chiar înainte ca expediţia să plece de pe Marte. Dar departe de ucigătoarea privire ironică a lui Capelo, Albemarle avea nevoie să se simtă important. Kaufman era dispus să-l lase să se umfle în pene.

— Trebuie să înţelegeţi ce este radiaţia, domnule colonel. Energia de legătură din nucleul oricărui atom ţine la un loc nucleul, în interiorul unei „bariere energetice". Dar, după cum arată principiul incertitudinii, al lui Heisenberg, nimeni nu poate să prevadă cu exactitate unde se află particulele subatomice. Poţi spune doar unde e *probabil* să se afle. Iar o parte din acest câmp probabilistic se află în afara atomului. Aşadar, în contextul evenimentelor cuantice, atomul va emite uneori radiaţii, în ciuda energiei de legătură din nucleul lui. M-aţi înţeles până acum?

— Da, spuse Kaufman.

Îl lăsa pe Albemarle să-l trateze de sus. Lucrurile pe care i le spunea ţineau de fizica elementară.

— Un mod de a privi radiațiile este să spui că un nucleu s-a destabilizat temporar, eliberând astfel o particulă alfa. Artefactul cel mare descoperit de Syree Johnson pe orbită, cel despre care băştinaşii credeau că e o lună, emitea un fel de undă probabilistică, al cărei efect consta în destabilizarea atomilor cu peste şaptezeci de protoni şi neutroni. Cel puțin, şaptezeci şi cinci era numărul când artefactul, aflat încă pe orbită, a fost folosit prima dată şi l-a omorât pe pilotul navetei spațiale, prin iradiere.

— Înțeleg, spuse Kaufman.

Pe fața lui nu se citea decât interes viu.

— Cine ştie ce s-o fi destabilizat, când luna aceea artificială a explodat şi i-a ucis pe cei aflați la bordul navei *Zeus*! Dar problema e, domnule colonel, că în ambele cazuri unda a fost sferică. Din câte ştim noi, emisiile au fost egale în toate direcțiile. Pe de altă parte, artefactul îngropat pe planeta Lumea produce o undă toroidală. Destabilizează *în mod inegal* atomii şi creşte probabilitatea ca ei să elibereze o particulă alfa. Într-un model toroidal.

— Şi ce anume provoacă modelul de radioactivitate?

— Nimic, replică sec Albemarle.

— Păi, trebuie să existe o cauză! Uite modelul toroidal, aici, pe monitorul tău!

— Mda. E un mister.

Kaufman îşi spuse că în absența lui Capelo, Albemarle părea mult mai agreabil, în ciuda condescendenței. Îşi dădu seama că şi lui Albemarle îi păsa cu adevărat de acest mister.

— Aşadar, crezi că unda asta ciudată a fost emisă de-a lungul mileniilor, ori de câte ori un cutremur a clătinat artefactul de sub pământ.

— Probabil. Deşi poate că l-a activat doar la setări inferioare. Dacă l-ar fi activat la setări superioare – presupunând că *are* aşa ceva –, munţii ar fi explodat la fel ca *Zeus*. Sau ar fi devenit la fel de radioactivi ca Nimitri.

— Dar explozia celuilalt artefact a distrus nava *Zeus*, a pârjolit Nimitri, a pârjolit şi următoarea planetă şi n-a influenţat Lumea cu nimic.

— Mda, nici asta n-are sens, zise Albemarle privind fix holograma toroidală.

— Mulţumesc pentru lecţia de fizică! spuse Kaufman, încercând să-şi alunge din glas orice urmă de ironie.

— Cu plăcere, răspunse amabil Albemarle. Nu vă faceţi griji, până la urmă o să înţelegeţi lucrurile fundamentale.

— Da, spuse Kaufman.

— Domnule colonel, am ajuns la primul horn! se auzi din comlinkul deschis pe frecvenţa alocată lui Gruber. Coborâm acum.

— Aveţi grijă, Dieter! Şi ţineţi-mă la curent cu tot se întâmplă.

— *Ja*! răspunse Gruber vesel. Nu te teme, Lyle, n-o să-l pierdem pe fizicianul tău de nota zece. Tom, ai grijă!

— Am văzut! se auzi vocea iritată a lui Capelo.

Kaufman găsi o piatră mai rotunjită, aflată departe de zgomotul echipamentului de excavaţie, şi se aşeză ca să asculte cu atenţie rapoartele lui Gruber pe parcursul coborârii. După câteva minute însă, comlinkul scoase un ţiuit strident şi-l anunţă:

— Domnule colonel, mesaj cu prioritate doi de la tabăra principală.

— Recepţie. Doamnă căpitan Heller?

Formidabila şefă a serviciului de securitate al misiunii raportă:

— Domnule colonel, am ridicat perimetrul şi continuăm lucrul. Dar băştinaşii s-au adunat ciorchine în afara lui, o întreagă delegaţie. Unul vorbeşte engleza. Vor să discute cu „conducătorul gospodăriei noastre".

— Imposibil! spuse prosteşte Kaufman. Indigenii nu stau de vorbă cu noi. Ne-au declarat ireali!

— N-am cunoştinţă despre asta, domnule. Dar sunt aici, vor să stea de vorbă cu „conducătorul gospodăriei noastre", iar naveta încă n-a adus-o pe doamna doctor Sikorski, xenobiologul.

— Bine, vin acum! Spune-le băştinaşilor că-l vor vedea în curând pe conducătorul acestei „gospodării".

Putea urmări şi din tabără înaintarea lui Gruber.

Dar de ce voiau băştinaşii să discute cu ei? Gruber spusese că ultima dată când văzuseră oameni, fuseseră gata să-i omoare pe toţi.

— Ajung cam peste o jumătate de oră, căpitane, îi spuse lui Heller. Altceva?

— Au o grămadă de flori cu ei.

— Ce culoare?

— Poftim?

— Ce culoare au *florile?*

— Ăă... Portocaliu şi galben, domnule.

Culorile ospitalităţii. Aşadar, oamenii nu mai erau proscrişi pe Lume. Nu mai erau ireali. Toate manevrele politice făcute de generalul Gordon ca să obţină autorizarea unei expediţii pe o planetă proscrisă se dovedeau inutile. Dar ce se întâmplase pe Lume în ultimii doi ani tereştri, aproape trei ani pe planeta extraterestră, pentru ca băştinaşii să se răzgândească? Cum de-au hotărât, în absenţa contactului cu oamenii, că aceştia au totuşi suflet?

Kaufman spera că răspunsul nu le va face sarcina mai grea decât era deja.

OPT

MUNŢII NEURY

Perimetrul electronic încercuia tabăra pe o rază un sfert de click faţă de locul de aterizare al navetei, acum gol, pentru că naveta se întorsese pe *Alan B. Shepard* ca să aducă următorul grup de oameni. Câţiva extratereştri se adunaseră în jurul perimetrului. Unul stătea întins pe jos. Imediat ce-i văzu, Kaufman îşi dădu seama ce se întâmplase.

— Opreşte curentul din perimetru! îi spuse lui Heller.

— Domnule, nu este…

— Opreşte-l!

— Da, domnule, acceptă ea cu reticenţă.

Şocul câmpului electric nu era destul de puternic pentru a răni serios un om. „Dar locuitorii Lumii nu sunt oameni", îşi spuse Kaufman. Fiziologia lor, deşi avea la bază acelaşi ADN ca al pământenilor, era totuşi uşor diferită. În plus, confruntarea cu o sursă invizibilă de durere constituia un şoc în sine pentru nişte fiinţe care încă nu descoperiseră electricitatea. Şi care veniseră cu gânduri paşnice.

— Fie ca florile voastre să înflorească veşnic! se adresă Kaufman întregului grup.

— Grădina voastră îmi umple inima de bucurie! răspunse, tot în engleză, una dintre ființele extraterestre.

Ea (sau poate „el"?) era mai mare decât ceilalți din grup. Lângă ea („el"?), puțin în fața celorlalți, se afla un extraterestru și mai mare, a cărui piele lucea, fiind dată cu un fel de ulei. Amândoi se strâmbau ca și cum i-ar fi durut ceva.

— Îmi pare nespus de rău că nu aduc boboci ai ospitalității! spuse Kaufman, sperând că extraterestrul știe suficientă engleză încât să-l înțeleagă.

Teoretic, n-ar fi avut de ce să învețe limba vorbită pe Lume. Ann Sikorski și Gruber Dieter aveau sarcina s-o găsească pe Enli Brimmidin și nici măcar ei nu se așteptau să aibă a vorbi cu vreun localnic, pentru că oamenii erau „ireali" pe Lume. Dar iată că locuitorii Lumii vorbeau cu oamenii și Ann nici măcar nu ajunsese pe planetă!

Extraterestrul cel mare se întoarse către cel și mai mare și-i spuse repede ceva, evident traducând. Cutele craniene li se încrețiră îngrozitor. Translatorul se întoarse spre Kaufman.

— Fiți bineveniți pe Lume! Eu sunt Enli Pek Brimmidin. Acesta este Hadjil Pek Voratur, șeful gospodăriei Voratur.

Băștinașul cel înalt îi întinse lui Kaufman buchetul de flori.

Deci aceasta era Enli Brimmidin, extraterestra pe care o căuta Ann Sikorski, cea care ajutase prima echipă să scape cu viață din gospodăria Voratur, după ce preoții locali îi declaraseră pe oameni ireali. Nu, nu „locali" – nimic pe Lume nu era local, nici măcar durerea de cap a lui Voratur. Totul era „general". Locuitorii Lumii „împărtășeau realitatea". Ann spunea că mecanismul e fiziologic. Când percepțiile lor despre realitate nu se potriveau, aveau dureri de cap îngrozitoare.

Pe Lume, cultura era monolitică, fapt nemaiîntâlnit în universul ființelor înzestrate cu rațiune.

Poate cu excepția fallerilor.

— Eu sunt Lyle Pek Kaufman, şeful gospodăriei terranilor veniți pe Lume. Regret nespus că membrul gospodăriei voastre a fost rănit de maşina noastră care aduce barca plutitoare din cer.

Dumnezeule, cât îşi dorea să fie convingător!... Păşea pe un teren minat. Îşi dorea şi ca engleza lui Enli Brimmidin să cuprindă mai mult decât frazele rituale.

Se părea că da. Enli Brimmidin traduse, atât pentru Voratur, cât şi pentru ceilalți. Toate încruntările, grimasele, cutele craniene dispărură. Chiar şi bărbatul (sau era femeie?) electrocutat se ridică în capul oaselor. Localnicii înțelegeau acum întâmplarea: era doar o maşinărie terrană. Toți văzuseră sau auziseră despre ciudatele maşinării ale terranilor. Nu era o realitate neîmpărtăşită, cum ar fi fost un atac din partea vizitatorilor.

Voratur spuse ceva zâmbind şi Enli Brimmidin traduse:

— Lumea îi salută cu plăcere pe negustorii terrani care s-au întors la noi. Fie ca grădina voastră să vă încânte strămoşii!

— Fie ca grădina voastră să înflorească veşnic! spuse Kaufman.

— Pek Sikorski, Pek Bazargan şi Pek Gruber sunt cu gospodăria voastră, Pek Kaufman? întrebă Enli.

— Pek Gruber se află aici, iar Pek Sikorski va sosi curând. Pek Bazargan nu este cu noi.

Doctorul Ahmed Bazargan, şeful antropologilor din expediția precedentă, declarase că nu vrea să se întoarcă pe Lume şi că, oricum, nu le-ar fi de nici un folos. *„Nu suntem reali*

acolo şi nu veţi putea vorbi cu nimeni. Iar eu am îmbătrânit prea tare pentru a mai înfrunta pericolele muncii de teren."

— Fie ca parfumul grădinii lui Pek Gruber şi al grădinii lui Pek Sikorski să le înmiresmeze sufletele străbunilor!

— Fie ca grădina voastră să înflorească veşnic! răspunse Kaufman, conştient că se repetă.

Şi-acum ce trebuia să facă? De ce nu apăruseră localnicii după sosirea lui Ann Sikorski?

— Gospodăria Voratur îi invită pe Pek Kaufman, Pek Sikorski şi Pek Gruber mâine, la masa de la asfinţitul soarelui, anunţă Enli Brimmidin.

— Acceptăm cu plăcere! zise Kaufman. Pek Sikorski şi Pek Gruber vor fi bucuroşi să vă revadă, pe dumneata şi pe Pek Voratur.

Măcar Ann se va putea întâlni cu Enli.

— Şi s-ar putea ca Pek Voratur şi terranii să semene împreună semintele unei învoieli.

Aşadar, asta era! Kaufman se simţi brusc mai bine. Ştia cum se face comerţul. Ann şi cu Gruber n-aveau decât să-şi bată capul cu meandrele realităţii şi irealităţii şi a motivelor pentru care oamenii trecuseră, se părea, dintr-o categorie într-alta.

— Da, putem vorbi despre comerţ.

— Fie ca bobocii tăi să înflorească în sufletul Primei Flori! spuse Enli, revenind brusc la politeţea frazelor rituale.

— Fie ca bobocii voştri… ăăă… să înflorească veşnic!

Kaufman era conştient că nu reuşeşte să facă faţă părţii de variaţii pe teme florale ce-i revenea.

Lui şi şefei securităţii li se înmânară alte flori. Heller le acceptă numai după ce Kaufman îi spuse că aşa trebuie. Ţinuse tot timpul o armă cu laser îndreptată spre extratereşti, dar

aceştia, din fericire, păreau să nu ştie despre ce e vorba. Extraterestrul care zăcea pe jos se ridică şi grupul se puse în mişcare.

— Căpitane Heller, spuse Kaufman, ai noi ordine: patrulaţi perimetrul, dar nu puneţi în funcţiune gardul electric.

— Domnule, eu nu...

— Fără gard, căpitane! Dublează patrulele ca să previi furturile!

Citise în cuburile de date că locuitorii Lumii aveau cu toţii darul şterpelitului. Se părea că transferarea proprietăţii asupra obiectelor nu însemna o încălcare a aşteptărilor realităţii împărtăşite.

— Da, domnule! spuse Heller. Altceva, domnule?

— Da. Toţi membrii personalului vor participa la şedinţele de informare cu doctorul Sikorski, de îndată ce soseşte. *Toţi*!

— Da, domnule!

Tonul lui Heller spunea cât o bibliotecă întreagă.

— Care este subiectul acestor instructaje, domnule?

— Interacţiunea cu băştinaşii. Şi limbajul florilor, adăugă Kaufman după câteva clipe de gândire.

— *Al florilor,* domnule?

— Al florilor! repetă el, şi şefa securităţii nu mai zise nimic.

Tom Capelo cobora de-a lungul hornului îngust de stâncă, scrâşnind din dinţi. Karim Safir, aflat sub el, folosise nanoroboţii ca să înfigă în perete pitoane solide. Nanoroboţii ar fi putut şi să lărgească hornul, dar Dieter Gruber, aflat deasupra lui Capelo, era prea grăbit ca să-i mai pună la treabă.

Gruber ținea capătul corzii înfăşurate în jurul mijlocului lui Capelo; o torță electrică orbitoare lumina fiecare şănțuleț din stâncă. Corpul solid al lui Gruber l-ar fi oprit dintr-o eventuală cădere, dar Capelo tot nu se simțea în largul lui.

— Oare Sir Isaac Newton a fost nevoit facă târâş prin peşteri, pentru ca fizica să progreseze? îi strigă el lui Gruber. Sau Einstein? Sau Yeovil?

— N-au avut norocul tău, îi răspunse geologul. Ai grijă să nu cazi peste Karim!

„Lui Safir oricum nu i-ar păsa", îşi spuse Capelo. Nimic nu-l tulbura pe tânărul speolog, iar pe Gruber, prea puține. Datorită acestui fapt îi era uşor să lucreze cu ei – spre deosebire de Albemarle, de exemplu –, dar în acelaşi timp se simțea, prin comparație, tensionat.

Hornul era atât de îngust, încât îşi juli cotul. Se întrebă cum o să încapă masivul Gruber, apoi îşi spuse: „Mă rog, nu-i problema mea!". Căută cu bocancul următorul piton şi dădu de podea. Plin de recunoştință, se răsuci ca să-l vadă pe Safir. Sergentul tocmai se strecura într-o peşteră strâmtă; îi făcu semn cu mâna lui Capelo să-l urmeze.

— Aha, prin vizuina iepurelui! Vai de urechile şi de mustățile mele! se văită Capelo, deşi nu-l auzea nimeni.

Se strecură pe urmele lui Safir, zdrelindu-şi fața – eveniment pe care-l consemnă într-un limbaj ce i-ar fi fost complet străin lui Lewis Carroll.

Dar când au ajuns la artefactul îngropat, efortul le-a fost răsplătit din plin.

Numai o mică porțiune a obiectului era expusă vederii: o suprafață curbată de metal neted, ce ieşea din podeaua unei peşteri scunde, neregulate. Judecând după fragmentul vizibil,

Capelo estimă că artefactul era o sferă cu diametrul de aproximativ douăzeci şi cinci de metri. Atinse metalul cu evlavie, apoi îşi scoase instrumentele din costum. Safir îl urmărea, zâmbind ironic, dar lui Capelo nu-i păsa. Nici nu băgă de seamă când Gruber, prea mare ca să încapă în spaţiul minuscul alături de ei doi, se ghemui la gura peşterii.

— Suprafaţa pare să fie alcătuită dintr-o formă alotropică de carbon, la fel ca fullerena*, înregistră Capelo pe reportofon. Fără marcaje vizibile, fără semne de arsură sau zgârieturi, fără decolorare. Nu emite nici un fel de radiaţii. Nici rocile din peşteră nu prezintă semne de radioactivitate…

— Am spus toate astea în primul meu raport! protestă Gruber.

Capelo nu-l auzi. Continuă să facă măsurători şi să înregistreze tot ce-i trecea prin cap; numai după ce termină, se uită în sus la cei doi bărbaţi, care-l priveau din umbra mişcătoare făcută de torţă, cu feţele înnegrite de praf, aşa cum bănuia că e şi a lui.

— În regulă, spuse. Hai să scoatem dopul ăsta din sticla lui!

Pe parcursul zilei, uriaşul excavator distruse micuţa vale montană. Oamenii deviară izvorul într-o nouă albie, făcută de nanoroboţi, pentru a-l lăsa apoi să se scufunde în peşterile subterane. Florile şi lăstărişul dispărură. Laserele tăiau pământul în blocuri, ce erau înhăţate strâns de nanocenturi şi ridicate de harnicul excavator. Problema era că n-aveau suficient loc unde să le pună.

* Fullerena este o variantă alotropică a carbonului descoperită în 1985, în laborator, prin încălzirea la temperaturi foarte mari a grafitului (n.t.).

Groapa proiectată de Gruber cu atâta grijă urma să aibă diametrul de patruzeci de metri şi adâncimea de aproape patru sute de metri. Pereţii gropii erau fortificaţi cu acelaşi nanoînveliş care ţinea strâns laolaltă mormanele de pământ amestecat cu pietre. Groapa n-avea cum să se surpe, aşa cum nici blocurile excavate n-aveau să se sfărâme şi s-o astupe la loc. Dar un diametru de patruzeci de metri însemna aproape toată valea. Blocurile trebuiau ridicate încet, unul câte unul, transportate peste munţi şi aşezate undeva în câmp deschis.

— Va dura mai mult decât credeam, spuse Kaufman.

— *Ja*, dar vom ajunge unde vrem, răspunse Gruber fără regret. Putem lucra toată noaptea, fără probleme. Lyle, uită-te la striaţiile astea! Zece mii de ani de istorie geologică pe latura unui cub de pământ!

Kaufman nu găsea straturile de rocă la fel de fascinante cum le vedea Gruber.

— Cât crezi că mai durează până să observe băştinaşii că le tăiem planeta în bucăţi şi o rearanjăm?

Dar pe geolog îl interesa reacţia băştinaşilor tot atât cât îl interesau pe el săpăturile. Kaufman oftă. Dat fiind faptul că excavaţiile se făceau în munţii Neury, unde localnicii nu pătrundeau niciodată, se putea să nici nu afle de săpăturile lor.

Mai avea şi altă grijă: trebuia să se întoarcă prin tuneluri. Soldaţii începuseră să le lărgească pe cele înguste şi să le dreneze pe cele cu apă, cu ajutorul nanoroboţilor şi a laserului, sub supravegherea unui expert genist. Dar mai era mult de lucru.

Spre uimirea lui, Capelo îl însoţi.

— Mă aşteptam să dormi chiar lângă groapă, spuse în glumă Kaufman.

Nu-l scoteau din sărite remarcile usturătoare ale lui Capelo, ca pe Albemarle, dar nici n-ar fi putut spune că-l simpatizează pe tânărul fizician.

— Fetele mele au venit cu a doua cursă a navetei. Nu-mi pot face treaba bine aici, dacă nu cinez cu ele şi nu le spun noapte bună.

— Desigur, răspunse Kaufman, care nu avea şi nici nu-şi dorea copii.

— Apropo, cu ce se ocupă în ultima vreme Marbet Grant? întrecă Capelo pe neaşteptate după ce cotiră printr-un tunel neted şi rotund de lavă.

— Marbet?

— Da. Mai ţii minte: Empatica noastră minionă, roşcată, foarte artificială şi sofisticată? Nu că am avea batalioane ca ea la bord. N-ar trebui s-o ajute pe Ann Sikorski în interacţiunile cu băştinaşii?

— Ba da, şi trebuia să vină cu Ann, spuse Kaufman fără ezitare. Dar acum câteva ore am primit un mesaj de pe *Alan B. Shepard*. Marbet a luat un fel de virus şi medicul navei a pus-o în carantină, pe orbită, până când află exact despre ce-i vorba.

Capelo îl privi fix.

— Ce ciudăţenie! Orice fel de virus s-ar fi lipit de noi pe Marte, trebuia să se manifeste mai devreme. Cum s-a-ntâmplat cu Gruber.

— Există mulţi viruşi mutanţi, al căror comportament de replicare nu-l înţelegem deocamdată, spuse Kaufman, sperând în sinea lui că nu vorbeşte prostii – biologia nu era punctul lui forte. De ce mă-ntrebi de ea?

— Fetele mele au vrut să ştie. S-a jucat cu ele şi acum îi simt lipsa, mai ales Sudie.

— Lasă, că vor avea o mulțime de lucruri de văzut aici!

— Mda. Oricum, îmi pare bine că avem perimetrul electronic. Băştinaşii ăştia au ucis doi copii din expediția precedentă. Le-au tăiat gâtul! Nemernicii naibii, au decis că nu erau „reali"!

— Da..., făcu Kaufman pe un ton neutru.

Raționă cu repeziciune: era mai bine să înfrunte furia lui Capelo sau să-i piardă încrederea mințind prin omisiune?

— De fapt, Tom, a trebuit să dezactivăm perimetrul. Dar am dublat gărzile şi...

Capelo se opri brusc şi se întoarse cu fața la Kaufman. În umbrele aruncate de torțe pe pereții tunelului, chipul său părea schimonosit în mod straniu.

— Ai dezactivat perimetrul?!

— Locuitorii Lumii s-au răzgândit şi au hotărât că, la urma urmei, oamenii *sunt* reali. Unul dintre băştinaşi s-a curentat zdravăn atingând perimetrul, iar asta încalcă percepția lor împărtăşită despre realitate, ceea ce nu ne putem permite, Tom!

— Pentru că e planeta lor, răspunse Capelo sec.

— Da, e planeta lor, repetă Kaufman, aşteptându-se la o explozie de furie.

Însă explozia nu s-a produs. Capelo porni mai departe, ocolind o bucată de piatră căzută din peretele tunelului.

— În cazul ăsta, îmi mut copiii lângă locul de excavare!

— Acolo? Dar...

— Băştinaşii nu vor veni în munții Neury. E tabu religios. Nu ți-ai făcut temele, colonele?

Kaufman încercă să nu se enerveze.

— Dar dacă artefactul emite o undă sau explodează...

— Dacă explodează la fel ca primul artefact, explodează toată planeta! Şi cred că probabilitatea de a declanşa din greşeală o undă este mai mică decât aceea ca nişte băştinaşi fanatici şi demenţi să-mi atace fetele. Dacă-ţi aminteşti, prima expediţie a provocat unda în mod deliberat, dar nu şi-a ucis intenţionat copiii.

— Tom, aşa nu…

— Ascultă, Lyle, nu mă aştept să înţelegi, spuse Capelo oprindu-se iarăşi. Nici măcar nu mă aştept ca tu sau întreaga armată a Alianţei Solare pe care-o reprezinţi să mă apăraţi, pe mine şi pe ai mei. Aţi demonstrat deja din plin că nu sunteţi în stare! Aşa că o să procedez în felul meu. Fetele se întorc cu mine mâine dimineaţă, iar peste noapte vor sta încuiate în naveta spaţială.

— Bine, spuse Kaufman, conştient că opoziţia nu l-ar duce nicăieri. Vom scoate artefactul mâine?

— Bineînţeles! Ne încadrăm perfect în programul militar, în care totul evoluează conform planificării.

— Chiar crezi asta?

— Nu, dar cam aşa ar trebui să vorbească un fizician în cadrul unui proiect militar, spuse Capelo plictisit.

Parcurseră restul drumului în tăcere.

În tabăra oamenilor, micuţa navetă spaţială tocmai aterizase. Ann Sikorski apăru în lumina roşiatică a apusului; pe chipul ei palid, prelung se citea atât nerăbdare, cât şi precauţie. Gruber rămăsese, firește, lângă scumpul său excavator. Kaufman se duse s-o anunţe pe Ann că, în mod misterios, omenirea redevenise reală pentru locuitorii Lumii şi că primise o invitaţie la masă pentru seara următoare.

NOUĂ

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

În după-amiaza următoare, pe ecranul de la bordul navetei spațiale apăru chipul emoționat al lui Marbet.

— Lyle! Cred c-ar trebui să vii aici, dacă poți! rosti ea.

Inima lui Kaufman tresări. Din cauza cuvintelor sau a celei care le rostea? Măcar de astă dată era îmbrăcată, aflându-se în camera de comunicații ultraprotejată a navei. Se străduí să-şi mascheze tremurul din glas.

— Marbet, artefactul va fi ridicat în seara asta. Şi luăm cina cu băştinaşii, inclusiv cu Enli Brimmidin, care s-a dovedit uşor de localizat. Poți să-mi faci un raport verbal şi apoi să-mi trimiți înregistrările?

— Desigur, spuse Marbet. Dar prefer să fac invers. Întâi să vezi casetele şi abia apoi să vorbim.

— Înțeleg c-ai făcut progrese.

— O, da!

— Fetele lui Tom întreabă de tine. Le-am zis că ai un virus şi că eşti în carantină.

— Spune-le că le iubesc! Şi-acum, Lyle, ce-mi ascunzi? E ceva important.

Kaufman îşi aminti că acel canal de comunicație vizuală pe care-l foloseau mergea în ambele sensuri, iar ea îi citea

limbajul trupului şi expresiile faciale mult mai exact şi mai uşor decât o făcuse oricine altcineva înainte. Timp de o clipă, înţelese de ce oamenii se temeau de Empatici şi-i urau. Dar momentul trecu; se sili să zâmbească.

— De ce? Ce-ai „citit" pe mine?

— Frustrare. Nelinişte.

Kaufman râse, dar chiar şi lui îi păru că sună forţat.

— Şi de ce n-aş fi frustrat şi neliniştit? Am o situaţie cu trei componente: un artefact periculos, nişte băştinaşi care vor să facă negoţ, un duşman încătuşat... şi fiecare componentă cuprinde un număr generos de ţicniţi. În cazul componentei care te include şi pe tine, partea cu ţicneala se referă la faller, nu la tine.

— Tom Capelo îţi dă dureri de cap?

— Aseară, el şi Albemarle aproape că s-au strâns de gât. Dac-ar fi soldaţi, i-aş băga pe amândoi la carceră. Dac-ar fi ofiţeri, i-aş trimite în faţa curţii marţiale. Dar amândoi fac parte din personalul civil, vital pentru misiune, şi trebuie să lucreze împreună, aşa că sunt legat de mâini şi de picioare.

— Şi ce-ai făcut? întrebă Marbet, cu simpatie calmă.

Kaufman se minună de el însuşi: nu mai vorbise cu nimeni atât de deschis despre dificultăţile sale. Cu nimeni! Acesta era unul dintre motivele pentru care ajunsese atât de departe în cariera militară.

— Eu l-am înşfăcat pe Capelo – slăbănogul naibii, n-ai crede cât e de *puternic*! –, iar Gruber l-a înşfăcat pe Albemarle. Numai aşa i-am putut despărţi. Apoi Rosalind Singh a discutat cu Capelo chestiuni de fizică, iar Ann Sikorski a vorbit cu Albemarle despre datele existente. Sau poate altceva. N-am ascultat.

— Ah, puterea noastră, a femeilor, de a aplana conflictele! spuse Marbet.

Kaufman simți ceva tăios în vocea ei: ironie şi chiar mai mult.

— Da, dar nu a tuturor femeilor. N-aş fi trimis-o pe Heller să discute cu vreunul dintre ei. Oricum, şi ea e furioasă pe mine.

— A trebuit să dezactivezi perimetrul, râse Marbet.

— De unde ți-ai dat seama?

— Dacă iei cina cu băştinaşii, presupun că s-au răzgândit şi au declarat omenirea reală. Caz în care nu poți risca să încalci realitatea împărtăşită, provocându-le şocuri dureroase. Ar fi considerate un atac şi s-ar întâmpla una din două: ori toți locuitorii planetei ar avea o durere de cap comună, ori am risca să fim iarăşi declarați ireali. Sau amândouă!

— Da, încuviință Kaufman.

Ce uşoară i-ar fi misiunea dacă toată lumea ar vedea lucrurile la fel de clar ca Marbet Grant...

— Nu-i de mirare că Heller e furioasă. Bietul de tine! Uită-te totuşi la înregistrările mele, te vor înveseli.

— Marbet, fallerul vorbeşte cu tine? întrebă el calm.

— Într-un fel. Nu vocalizează, desigur – oricum, chiar dac-ar fi fost tentat să-mi vorbească, nici coardele noastre vocale nu pot reproduce limbajul lor şi nici invers. Dar comunicăm. Însă, Lyle, te previn: o să cer ceva important.

— Ce?

— Îți spun după ce vezi casetele.

— Bine!

— La revedere.

Imaginea ei dispăru de pe ecran.

Kaufman rămase pe gânduri câteva minute. Comunicare cu un faller! Timp de douăzeci de ani nu existase nici o punte între oameni şi fallerii ucigaşi, doar moarte, distrugere şi sânge – mai mult omenesc decât extraterestru. Era de neconceput ca fallerul capturat să coopereze pentru a răsturna situaţia. Oricât de bune abilităţi de comunicare avea Marbet, nu era soldat. Nu văzuse niciodată o bătălie. Nu era familiarizată cu înşelătoarele tactici militare.

Era ora treisprezece fix. Îl apelă pe Capelo prin comlink.

— Tom, sunt Lyle. Trebuie să stabilesc un program şi vreau să ştiu dacă artefactul va fi ridicat la începutul după-amiezei sau mai pe seară.

— Nu-l scoatem astăzi!

— Nu? De ce?

— Din precauţie. Eşti de acord cu măsurile de precauţie, nu-i aşa, Lyle? L-am dezvelit şi are pe el marcaje destul de asemănătoare cu cele văzute de Syree Johnson pe primul artefact.

— Continuă, ceru Kaufman cuprins de fiorii emoţiei.

— Există şi nişte protuberanţe similare cu punctele de presiune descrise de Syree. Butoane de pornire-oprire, sau cel puţin rolul ăsta îl aveau pe celălalt artefact. Pentru ca primul artefact să emită o undă, era nevoie ca două puncte opuse să fie activate simultan; şi pe al nostru, protuberanţele par să fie dispuse la fel. Gruber şi cu mine n-am vrea să-l declanşăm din greşeală. Ar putea să iasă ceva urât de tot!

— Da.

— Aşa că i-am pus pe soldaţi să cureţe artefactul cu peria, la fel ca pe-un ciob de oală din paleoliticul timpuriu! Asta durează, e treabă migăloasă. O să-l ridicăm mâine. Excavatorul pregăteşte un loc unde să-l aşezăm. Sudie, nu acum!

— Tati, vino să vezi! se auzi vocea încântată a fetiței.

— Tom, încerci să supraveghezi o descoperire militară majoră şi în acelaşi timp faci pe dădaca? spuse Kaufman, mai aspru decât intenționase.

— Nu, nu, e şi bona aici! Sudie a scăpat o clipă de sub ochii ei. Hai, Jane, ia-o de-aici! Mâine-l scoatem, Lyle, în zori. După aceea pot să fac şi restul testelor.

— În regulă! spuse Kaufman şi întrerupse legătura, înainte de a risca să-i spună lui Capelo ceva ce ar fi regretat mai târziu.

Capelo era un iresponsabil, aşa cum îi spusese lui Marbet. Să laşi copiii lângă o armă! Individualist arogant, care consideră că orice face e bine, pentru simplul fapt că e acțiunea lui!

Mda, un individualist arogant şi genial.

Kaufman îl contactă pe pilotul navetei spațiale, care dormea, nefiind de serviciu.

— Căpitane DeVolites, sunt colonelul Kaufman. Cât de repede poți să mă duci pe *Shepard* şi înapoi?

Pilotul se trezi imediat.

— În condiții de urgență, domnule?

— Nu, nu suntem atacați, spuse Kaufman fără alte explicații. Vreau doar să plecăm cât mai repede cu putință.

DeVolites nu-şi putu ascunde curiozitatea din voce, deşi se străduia.

— Două ore până acolo, domnule, inclusiv andocarea. Mai puțin de două ore înapoi.

Shepard se afla pe orbită geosincronă deasupra munților Neury, monitorizând totul cu senzori a căror rezoluție puteau să prezinte imagini extrem de complexe, până la detalii de câțiva centimetri.

— Pregăteşte-te de plecare în cincisprezece minute! ceru Kaufman şi se duse să-i spună căpitanului Heller că naveta spațială va face un zbor neprogramat.

Kaufman se întâlni cu comandantul Grafton în cala de andocare. Acesta nu arăta prea încântat.

— Domnule colonel, aş vrea să vorbim între patru ochi, dacă se poate!

— Desigur.

Grafton îl conduse într-o sală de conferințe securizată, alăturată calei de andocare.

— Domnule colonel Kaufman, cer clarificarea limitelor în care i se permite doamnei Grant să interacționeze cu prizonierul!

Grafton arăta foarte țeapăn, foarte „ofițer de marină". Kaufman se relaxă. Se confruntase adesea cu încălcările de protocol.

— Ce-a făcut, domnule comandant? întrebă Kaufman, lăsând să i se simtă în voce o undă de simpatie.

— A activat întreaga holobibliotecă, lucru care, desigur, se poate admite. A *rechiziționat* (Kaufman remarcă termenul folosit de Grafton) un computer cu capacitate enormă, ceea ce, de asemenea, intră în drepturile sale, chiar dacă îl utilizează în mod insultător. Dar s-a amestecat în hrănirea şi în posibila menținere în viață a prizonierului, ceea ce constituie responsabilitatea mea în această operațiune. Iar acum vrea ca una dintre aşa-numitele mâini ale prizonierului să fie lăsată liberă. Domnule colonel, o mână i-ar putea ajunge ca să găsească o cale de a se sinucide! După cum ştiți, asta e prima

reacție a fallerilor la captivitate. Nu pot permite să se întâmple așa ceva!

— Nu, desigur că nu, răspunse Kaufman.

În acea misiune, lanțul de comandă era complicat. Grafton ținea de marină, iar Kaufman, de armată. Grafton deținea controlul final în cazul oricărei amenințări la adresa navei, dar Kaufman avea autoritate de comandă asupra „proiectului special", inclusiv a extraterestrului. Totuși, amândoi știau că dacă unicului faller capturat viu i se permitea să se sinucidă pe nava lui Grafton, cariera acestuia era terminată.

— Așadar, sunteți de acord că solicitarea doamnei Grant trebuie respinsă!

— Aș vrea să vorbesc cu doamna Grant, spuse Kaufman, dar cu siguranță există posibilitatea ca eliberarea brațului prizonierului să reprezinte un pericol pentru acesta.

Cuvinte care nu spuneau nimic, dar nici nu negau nimic. Grafton nu era prost. Își dădu seama că pentru moment nu va obține mai mult. Se ridică și spuse înțepat:

— Vă conduc la doamna Grant!

Marbet îl aștepta în anticamera celulei prizonierului, într-o dezordine totală. Vrafuri de printuri se găseau pe podea, pe masă, pe scaune. Holoecranele – nu mai puțin de trei! – erau îngrămădite pe un perete, iar între ele se aflau oglinzi mari, de înălțimea unui om. În toate colțurile zăceau diverse uniforme boțite, luând cele mai ciudate forme, alături de care Kaufman crezu că vede niște animale moarte. La o privire mai atentă, văzu că erau bucăți de blană. De unde găsise blană la bordul navei?!

— Bună, Lyle! spuse ea după plecarea lui Grafton. Comandantul s-a plâns de mine.

— Nu-mi spune în ce fel ai citit aşa ceva în limbajul trupului meu! replică el zâmbind. Povesteşte-mi ce-ai reuşit să afli.

Marbet arăta minunat; ochii verzi, luminoşi şi faţa măslinie îi străluceau de emoţie. Până şi buclele castanii păreau mai însufleţite ca de obicei.

Ştia cum să prezinte informaţiile succint.

— Am lucrat în patru etape. Întâi observarea fallerului, mai ales când era hrănit cu forţa, combinată cu încercări preliminare de comunicare cu ajutorul numerelor prime. N-a răspuns. Dar observaţiile mele, combinate cu analizele, efectuate de computer, ale înregistrărilor fiecărei sesiuni mi-au permis să-mi fac o impresie despre felul în care exprimă cu trupul şi cu faţa jumătate din gama emoţiilor umane primare.

— Jumătate?

Kaufman remarcă faptul că nu folosise nici un nume pentru a-l desemna pe faller.

— Furie, frică, dezgust. Celelalte sunt plăcere, surprindere şi dorinţă.

— Aşadar, ai început să le urmăreşti pe acestea. Dorinţă?

— Da. Am folosit holograme care înfăţişau diverse lucruri, pentru a obţine surprinderea. În special animale. Nu ştiu dacă fallerii cunosc tehnica hologramelor sau dacă el crede că iepurii pe care i-am scos din pălărie erau adevăraţi, dar am obţinut reacţia de surprindere.

— Sunt convins!

— Cu plăcerea a fost mult mai greu. O să ajung şi la asta într-un minut. Şi la dorinţă.

— Sunt fascinat! spuse Kaufman, fără umbră de sarcasm.

— În a doua etapă, am învățat eu însămi să simulez limbajul corporal şi expresiile faciale ale fallerilor.

— Tu? rosti Kaufman, uluit.

— Păi da, Lyle. El n-are nici un motiv să învețe modul nostru de a comunica!

— Adevărat.

Nimeni n-are nevoie să comunice pentru a se sinucide.

— Am folosit acelaşi limbaj corporal ca el, continuă Marbet, iar reacțiile lui corporale au fost de surprindere şi dezgust, fără să obțin reciprocitate în comunicare. Am simțit că se-ntâmplă şi altceva, dar n-am putut pune degetul pe acel alt proces. Şi nici computerul nu poate. De ce zâmbeşti?

— La ideea unui computer cu degete.

Până şi metaforele ei aveau conotații trupeşti. Marbet zâmbi, fără să-şi domolească şuvoiul de cuvinte.

— Etapa a treia a constat în holosimularea altor falleri, programați cu limbajul corporal pe care-am putut să-l inventariez deocamdată. Partea *asta* a fost cu adevărat fascinantă! Cred că fallerul a înțeles imediat că hologramele nu sunt reale, dar limbajul trupului este involuntar, Lyle. Nu şi-a putut reține reacțiile. Iar reacțiile au fost foarte diferită, în funcție de ceea ce vedea: dacă fallerul din hologramă era dezbrăcat, îmbrăcat într-o uniformă asemeni celei pe care-o purta el când a fost prins sau într-o uniformă de-a noastră.

— Ai proiectat holograme cu falleri îmbrăcați în uniforme de-ale noastre?!

Nu era de mirare că Grafton considera activitățile lui Marbet „insultătoare".

— Da! Şi în uniforme inventate, plecând de la veşmintele specifice fallerilor, dar cu variații corespunzătoare ideii

umane de „podoabe şi decoraţii". Asta, la început. Şi aici am obţinut primul succes. Fallerul reacţiona clar diferit în funcţie de rang... chiar şi când era vorba de rangurile noastre. Fallerii ştiu mai multe despre noi decât ştim noi despre ei.

— Sunt convins! spuse întunecat Kaufman.

— Cred că societatea lor are o ierarhie rigidă. Logic, când te gândeşti că elimină tot ce li pare o potenţială ameninţare. Trebuie să existe un mecanism care să-i împiedice să se elimine complet unii pe alţii. Cred că mecanismul constă într-o ierarhie strictă şi fără variaţii, valabilă pe toată viaţa. Şi mai cred că în cazul fallerilor, spre deosebire de cel al societăţile umane care au recurs la acelaşi lucru, mecanismul este biologic. Programat încă de la naştere în structurile creierului.

— Adică seamănă cu realitatea împărtăşită a locuitorilor Lumii, care este tot un mecanism biologic, programat în structurile creierului! rosti Kaufman rar.

— Da! Exact!

— Universul extraterestru începe să devină un loc foarte ciudat!

Marbet izbucni în râs, un râs atât de sincer încântat, încât îl surprinse. Era mai mult decât bucuria de a rezolva o problemă ştiinţifică şi militară: pe Marbet Grant o încânta tocmai ciudăţenia, în timp ce pe el îl intimida.

Dar, pe de altă parte, şi ea fusese întotdeauna tratată ca o ciudăţenie.

— Da. Din ideea de ierarhizare a reieşit o modalitate de a diferenţia între ele reacţiile fallerului faţă de diverşi oameni. Singurii pe care-i vede sunt tehnicienii care-l hrănesc forţat – toţi trei militari şi bărbaţi – şi xenobiologii, care sunt tot ofiţeri, dar nu operativi, cu putere de decizie. E incredibil

de sensibil față de deținerea puterii, într-un mod pe care noi nu ni-l putem imagina! Ca un câine care e mult mai sensibil decât noi la mirosuri. A trebuit, aşadar, să descopăr o modalitate de a folosi acest fapt.

Kaufman avu brusc un gând neliniştitor.

— L-ai făcut să reacționeze la vederea comandantului Grafton, ofițerul cu gradul cel mai înalt de pe navă!

— Da. A fost un eşec. Fallerul a reacționat cu teamă şi furie, nu cu o dorință mai mare de a comunica. În definitiv, noi suntem dușmanii!

Kaufman nu se putu abține.

— Şi Grafton ce reacții corporale a avut?

Marbet izbucni din nou în râs.

— Tot de teamă şi furie! Nici unul dintre ei nu şi-a dat seama, şi dacă spui asta altcuiva o să neg, dar a fost momentul în care omul şi fallerul au semănat cel mai mult unul cu celălalt.

„Pot să pariez că semănau!" îşi spuse Kaufman, amintindu-şi rigiditatea lui Grafton şi cât de ultragiat fusese de activitatea lui Marbet. Dar cu voce tare se limită doar să întrebe:

— Ce succes ai obținut?

— Am mers în direcția cealaltă. Fallerul refuză să comunice cu oamenii investiți cu putere. Îi disprețuieşte pe cei inferiori. Pentru el, nici unul dintre noi nu poate fi egalul unui faller. Aşa că mi-a rămas doar o singură opțiune.

Dintr-o dată, Kaufman ştiu la ce se referă. Stomacul i se strânse.

— Nu-ți place, văd! Şi nimeni nu ştie nimic despre femelele speciei lor, nici măcar dacă sunt ființe raționale. Dar am cerut computerului să creeze diverse hologame de femele, pe baza celor mai frecvente diferențe sexuale întâlnite la speciile

galactice, dacă nu chiar universal-valabile. Un corp mai mic, mai moale pe unde masculul părea tare. Lucruri de genul ăsta. Am lăsat hologramele feminine dezbrăcate, pentru a elimina considerentele de rang, şi le-am făcut uşor înceţoşate, fiindcă habar n-aveam cum arată organele sexuale. Iar fallerul a răspuns, cu primele semnale corporale de plăcere pe care le-am observat. Reacţie trecătoare şi involuntară, desigur… ştia foarte bine că e o hologramă. Dar mi-a fost suficientă ca să construiesc un vocabular parţial al plăcerii şi dorinţei şi să văd ce limbaj corporal al hologramei îl provoacă.

— După care ai învăţat tu însăţi vocabularul!

— Da.

Asta nu-i plăcu lui Kaufman. Marbet, prezentându-se ca o femeie falleră, o copie stângace şi supusă, probabil dezbrăcată… Se luptă să ascundă ce simţea, conştient că nu va reuşi. Ea îl privi cu atenţie şi-n cele din urmă spuse:

— Grafton nu ştie că joc rolul asta.

— Nu.

— Ar avea aceeaşi reacţie ca tine, dar şi mai violentă. Mult mai violentă. Lyle, eu nu pretind că aş fi o femelă falleră. Prizonierul nu e idiot! Pur şi simplu încerc să mă prezint într-un fel care să nu-i trezească ostilitatea instinctivă şi să creez o posibilă dorinţă de comunicare. Cei care se ocupă de animale pe Pământ fac acelaşi lucru. De fapt…

Ezită o clipă, apoi decise să continue:

— De fapt, aşa faci şi tu în activitatea diplomatică!

Destul de adevărat. Kaufman încuviinţă, deşi fără tragere de inimă.

— A mers? A fost mai dispus să vorbească cu tine?

— Da. Am rămas tot duşman, desigur, dar un duşman care-i trezeşte reacţii fiziologice pozitive, nu ostile. Dar să nu

mă înțelegi greșit, Lyle, componenta fiziologică instinctivă din comportamentul fallerilor este mult mai puternică decât la oameni. Ei sunt mult mai puțin adaptabili decât noi. Sunt, într-un sens foarte literal, prizonierii biologiei lor.

— De aceea ne ucid fără să ducă mai întâi negocieri! Bine, Marbet. Ce ți-a spus?

— Încă nu mi-a „spus" nimic! replică ea, pe un ton exasperat. Am crezut că înțelegi, Lyle! E un canal de comunicare nonverbală și deocamdată foarte dificil de întrebuințat. Îl folosesc pentru a-i transmite unele lucruri.

— Cum ar fi?

— Că oamenii vor să discute, să oprească măcelul. Folosesc holograme, pantomime, orice-mi trece prin cap. În câteva minute o să-ți arăt!

— Marbet…

Îngrozit, Kaufman nu știa cum să continue.

— Marbet, tu… *noi* nu suntem împuterniciți să negociem pacea!

— Știu, spuse ea cu demnitate. Înțeleg că trebuie să aflu tot ce pot despre cultura fallerilor și, implicit, despre strategia lor militară. Și, dacă am cu adevărat noroc, să descopăr secretele scutului modificator de fază. A, da, probabil ar fi drăguț și să pot merge pe apă…

Kaufman încercă să-și imagineze cum arătaseră discuțiile dintre ea și Grafton.

— Îmi pare rău! spuse ea după o clipă. Tensiunea, cred, plus lipsa de somn.

— Nu, mie îmi pare rău! Ai făcut o muncă extraordinară, Marbet, și desigur că ai dreptate când spui că nu știi ce va ieși. Este o realizare uimitoare, o contribuție reală pentru știință și pentru efortul nostru de război.

— Îți faci treaba foarte bine! spuse ea sec.

— N-am vrut…

— Ba da, ai vrut. Dar îmi placi mai mult când eşti direct. Acum mă duc la el. Poți să urmăreşti pe ecranul ăsta ce se întâmplă.

— În regulă, spuse el, dar Marbet dispăruse deja prin uşa laterală.

Kaufman se aşeză în fața ecranului.

Fallerul arăta aşa cum şi-l amintea: ca un buştean umanoid cu trei tentacule în loc de brațe, legat de perete. Uşa se deschise şi Marbet intră în celulă.

Preț de câteva clipe, Kaufman se îndoi că e tot ea. Se îndoi chiar că vede o ființă umană. Dar fireşte că era Marbet – o Marbet care se mişca altfel, păşind ciudat, cu brațele înclinate într-un unghi straniu şi cu degetele răsfirate. Cu genunchii îndoiți şi parcă mai grasă… nu putea fi mai grasă! Era o iluzie. N-avea nimic pe ea, cu excepția unei fâşii de pânză galbenă legată în jurul taliei, ascunzându-i organele genitale… poate că pânza era căptuşită şi de aceea părea ea mai grasă. Nu, era o impresie determinată de felul în care stătea, de felul în care se mişca. Iar ceea ce crezuse că ar fi pânză era de fapt o proiecție holografică sugerând pânza, fără să aibă o textură specifică, o compoziție sau un drapaj anume.

Marbet se duse foarte aproape de faller. Ajunsese, probabil, chiar lângă bariera invizibilă ce separa atmosfera lui de a ei. Camerele de înregistrare a imaginilor erau plasate în aşa fel, încât Kaufman îi vedea chipul din semiprofil. Obrazul ei arăta chiar mai straniu decât trupul. Îşi mişca muşchii faciali într-un fel care-i schimonosea trăsăturile, ceea ce lui i se părea grotesc.

Extraterestrul îşi schimonosi şi el trăsăturile, deşi mai puţin decât ea. Kaufman simţi cum i se opreşte respiraţia. Vedea prima conversaţie dintre un om şi un faller, după douăzeci de ani de război.

„Nu, nu-i o conversaţie!", trebui Kaufman să-şi amintească. Nu se făcea schimb de idei, nici măcar de substantive la nivelul „Eu Tarzan, tu Jane". Chiar sub ochii lui, chipul fallerului redeveni pasiv. Nu, nu cu totul... mai era ceva, câteva tresăriri, un înţeles pe care el n-avea cum să-l descifreze.

Apoi Marbet ridică un braţ şi începu să facă nişte gesturi.

Kaufman îşi simţi trupul străbătut de un adevărat şoc. Unghiul în care-şi ţinea Marbet braţul, felul în care-şi desfăcea degetele, modul stângaci în care unul dintre degete rămânea chircit (extratereştrii aveau doar patru), toate îi păreau ciudate şi groteşti. Dar recunoştea mişcările. De când cu modificările genetice medicale şi cu nanomedicina, pe Marte nu mai existau surzi. Dar Marte nu era întreg sistemul solar. În mahalalele Pământului şi-n coloniile religioase unde întemeietorii interziseseră ingineria genetică şi nanotehnica, văzuse copii surzi care făceau ce făcea Marbet în acele clipe. Îl învăţa pe extraterestru limbajul semnelor.

Sau o versiune a acestuia. *Eu-nu-vreau-rănesc-tu.*

Expresia de pe chipul extraterestrului se schimbă uşor, apărând încordări musculare pe care Kaufman nu ştia să le interpreteze. Oare Marbet ştia?

Ea continuă câteva minute, apoi făcu un fel de plecăciune. Şi-atunci se întâmplă ceva. Pe ceafa extraterestrului începu să se contureze un fel de creastă, un strat subţire de carne ce se ridică rigid câţiva centimetri, după care se prăbuşi brusc. Dar Kaufman o zărise; văzuse lucruri asemănătoare şi

la alte specii, unele dintre ele terrane. Un semnal involuntar al dorinței de împerechere, înăbușit imediat.

Dorință trupească.

Extraterestrului îi lipseau femelele din specia lui!

Kaufman închise ochii. Când o adusese acolo pe Marbet Grant, nu se aşteptase la aşa ceva. E drept, n-avusese aşteptări specifice, dar totuşi... comportamentul de împerechere al extratereştrilor nu se număra printre obiectivele proiectului său militar. Se aflau departe, foarte departe de scutul modificator de fază şi de funcțiile undelor probabilistice.

Marbet revenise lângă el. Spuse calm:

— Acum te-ai lămurit cum stau lucrurile, Lyle. Am vrut să vezi cu ochii tăi. E imposibil să-mi răspundă cu mâna legată astfel!

Kaufman aşteptă.

— Trebuie să-i convingi pe Grafton şi pe xenobiologii lui să lase liberă una dintre mâinile fallerului!

Nu exista nici un mod diplomatic de a-i comunica decizia lui, nici o cale metaforică sau evazivă cu ajutorul căreia să-i ascundă adevărul. Kaufman îşi adună curajul.

— Nu, Marbet. E imposibil!

— Dar...

— Nu!

ZECE

GOFKIT JEMLOE

Enli Pek Brimmidin îi privi pe terranii care veneau către poarta casei lui Voratur şi simți durerea de cap instalându-se undeva, între ochi. Nu se apropiaseră suficient pentru a fi auziți, şi totuşi durerea începuse deja. Asta le făceau terranii locuitorilor Lumii!

Desigur, nimeni altcineva nu mai simțea acest lucru. Pek Voratur şi soția sa, Alu Pek Voratur, cei doi băieți mari, preotul casei – toți stăteau calmi, zâmbind pe deasupra florilor ospitalității, ce le încărcau brațele. Servitorii Primei Flori îi declaraseră pe terrani reali, posesori de suflete, aşa că nu exista nici o irealitate care să aducă durerea de cap. Toți erau în armonie, împărtăşind realitatea.

Mai puțin Enli.

Ea petrecuse ceva timp singură cu terranii din expediția trecută; le învățase limba dificilă; le văzuse şi părțile rele, şi pe cele bune. Terranii erau atât de înspăimântători! Puteau să-şi nege unul altuia realitatea, să se certe unul cu altul, să-i iubească pe cei pe care n-ar fi trebuit... toate astea, aparent, fără nici o durere de cap. Dar numai Enli înțelesese asta cu adevărat, fiindcă unul dintre ei murise pentru a-i salva pe ceilalți şi a salva Lumea, aşa că servitorii Primei Flori îi

declaraseră pe terrani reali. Astfel deveniseră *toți* reali. Şi nu perturbau nimănui realitatea împărtăşită – doar lui Enli, care sperase să nu mai dea niciodată ochi cu ei.

Şi totuşi – uite ce le făceau terranii locuitorilor Lumii! –, inima ei tresăltă de bucurie când văzu că Ann Pek Sikorski se afla printre terranii invitați la masă în gospodăria lui Pek Voratur. Buna Pek Sikorski, blândă şi cu vorba potolită, şi cu aceeaşi blană lungă pe cap, răsucită în bucle lucioase. Lui Enli îi plăcuse întotdeauna, în taină, blana de pe capul terranilor, deşi era ciudată. Cineva – probabil Pek Sikorski – le spusese să-şi ascundă gâtul golaş, lipsit de blană. Nişte gulere înalte şi curbate, destul de drăguțe, le acopereau decent.

— Sunteți bineveniți în gospodăria Voratur! tună Pek Voratur, şi Enli traduse.

Schimbară între ei grămezi de flori ale ospitalității, portocalii şi galbene. Erau patru vizitatori: Pek Sikorski, Lyle Pek Kaufman (ce nume ciudate aveau!), adică şeful gospodăriei terrane, cu care vorbise Enli cu o zi înainte, şi doi servitori, un bărbat şi o femeie. Femeia era servitoarea cu chipul aspru care îndreptase un *pistol* spre Pek Voratur. Numai Enli cunoştea cuvântul şi realitatea lui; era singura persoană de pe Lume care văzuse vreodată un *pistol* terran. Pek Voratur nici măcar nu-şi dăduse seama că era primejdios.

Durerea de cap deveni mai intensă.

Dar nu intolerabilă. Lui Enli îi fusese teamă că n-o va putea suporta, dar în timpul celeilalte vizite a terranilor i se întâmplase ceva. Terranii o schimbaseră. Îi arătaseră alte realități decât cele împărtăşite pe Lume (cine şi-ar fi putut închipui aşa ceva?!) şi o obligaseră să trăiască o vreme în interiorul acestor realități, iar când au plecat, ea ştia că poate tolera şi

existența celorlalte realități, la nevoie. Nici un alt locuitor al Lumii nu cunoștea acest lucru. Doar Enli Pek Brimmidin, reală și totuși fără să împărtășească realitatea, din cauza terranilor.

Poate că nu-i va ierta niciodată.

— Mă bucur să te văd, Enli! zise Ann Sikorski în timp ce mergeau alături, puțin în urma celorlalți. Cum e solul tău?

— Solul este bun astăzi, Pek Sikorski.

— Spune-mi Ann, te rog!

Enli nu voia să i se adreseze acestei extraterestre pe numele mic. Și totuși, Pek Sikorski o rugase, dându-i o ușoară durere de cap. Uite ce le făceau terranii locuitorilor Lumii!

— Nu ne-am mai văzut de trei ani! spuse Pek Sikorski, împărtășind realitatea. Dintre toți terranii, ea fusese întotdeauna cea mai manierată.

— Da, trei ani, aprobă Enli. Vei dori să vezi mormântul lui David Pek Allen?

A părut oare Pek Sikorski uluită? Da. De ce? Fără îndoială, știa că Pek Allen murise pe Lume. Și totuși, ceilalți terrani plecaseră atât de subit cu barca lor zburătoare…

— Mă poți duce mâine la mormântul lui?

— Dacă vrea Pek Voratur. Fac parte temporar din gospodăria lui.

Și nu-i plăcea acest lucru. Îi lipsea Gofkit Shamloe. Îi era dor de sora ei, Ano, și de copiii acesteia. Îi lipsea Calin, dansul cu el, lucrurile ce s-ar fi putut întâmpla între ei doi dac-ar mai fi rămas câteva zile la Gofkit Shamloe… Dar slujitorii Primei Flori avuseseră grijă ca realitatea împărtășită să fie altfel.

— Mormântul lui David are un altar de flori? întrebă Pek Sikorski.

— Un minunat altar de flori, aşa cum merită cineva care şi-a dat viaţa pentru alţii!

— Aş vrea să împărtăşesc această realitate cu tine, Enli, la mormântul său.

— Vom împărţi grădina inimilor noastre, răspunse Enli cu o formulă oficială.

Trecură pe sub o arcadă deschisă şi intrară într-una dintre zecile de încăperi ale gospodăriei Voratur. Pek Voratur făcu un semn şi toată lumea se aşeză. Numai Enli şi Pek Sikorski vorbeau ambele limbi, chiar dacă imperfect; Enli se pregăti să traducă.

— Camera e foarte frumoasă! rosti Pek Kaufman.

— Sunteţi bineveniţi întru bucuria celor mai bune flori ale casei mele! replică Pek Voratur.

Într-adevăr, se aflau în cea mai frumoasă şi mai costisitoare încăpere din câte văzuse Enli vreodată. Pereţii curbaţi constituiau înflorirea cea mai rafinată a artei zidarilor: acoperiţi cu mii de flori presate şi cerate, în culori pale, subtile. Curbele unduioase ale mesei joase de lemn, bogata broderie a pernelor de pe podea (cu siguranţă proveneau de pe insulele Seury), farfuriile de cositor masiv – toate create de maeştri artizani. Nicăieri nu vedeai vreo linie dreaptă sau vreun colţ dizgraţios. Iar dincolo de arcadele ferestrelor deschise înfloreau magnificele grădini Voratur, faimoase cale de cincizeci de sate jur-împrejur, ba chiar şi-n capitală.

S-a servit mâncare din belşug, feluri întâlnite rareori de Enli în satul ei, Gofkit Shamloe. Cât i-ar fi plăcut lui Ano cea lacomă, care mânca întruna şi nu se îngrăşa niciodată! Nu că

ar fi contat dacă se îngrăşa, Ano era oricum frumoasă. Enli încercă să mănânce, dar nu putea. Apropierea de terrani îi întorcea stomacul pe dos.

Totuşi, erau destul de politicoşi; cina continuă cu schimburile rituale şi cu conversaţie uşoară. Cel mai mult vorbea Pek Sikorski: fireşte, era singura terrană care le cunoştea limba. Pek Kaufman urmărea totul atent şi zâmbea des. Un bărbat fericit sau un negustor bun, îşi spuse Enli. Erau doar cinci meseni, Voratur îndepărtând pe toată lumea, cu excepţia fiului său cel mare, Soshaf Pek Voratur. În definitiv, scopul întâlnirii îl constituiau afacerile, despre care urmau să discute după terminarea mesei. Cei doi servitori terrani stăteau separat. La început, Pek Voratur păruse surprins că Pek Kaufman nu le spusese să plece; apoi ceruse să se aducă o a doua masă, care a fost instalată în grabă. Enli se simţea uşurată că stă cu spatele la slujitorii terrani. Ascuns undeva în haina ei ciudată şi ţeapănă, femeia terrană, Pek Heller, ţinea un *pistol*.

După ce se strânseră ultimele farfurii, se lăsă o scurtă tăcere. Pek Voratur aşteptă. Chiar în momentul în care se făceau simţite primele clipe de realitate neîmpărtăşită, Pek Kaufman îşi plimbă mâna peste masa lustruită.

— Frumos lemn! spuse el în limba locuitorilor Lumii, articulând cu un accent caraghios cuvintele abia învăţate.

Pek Voratur se relaxă: afacerile începeau aşa cum se cuvenea. Îşi şterse buzele cu un şervet, râgâi şi spuse:

— Grădina mea înfloreşte din nou pentru că tu admiri această masă! Artizanul este Holit Pel Marrabilor. Se poate ca el să vrea să vândă mese vizitatorilor noştri terrani.

Pek Sikorski traduse; ea vorbea mai bine limba localnicilor decât vorbea Enli limba terranilor.

— Se poate ca terranii să vrea să cumpere asemenea mese în cadrul schimburilor dintre noi, răspunse Pek Kaufman în terrană.

Din nou traducere.

— Poate în schimbul bicicletelor, continuă Voratur. Bicicletele terrane fac să-mi înflorească inima!

— Avem douăzeci de biciclete pentru negoț, rosti Pek Sikorski, de data asta fără să-l mai consulte pe Pek Kaufman.

Ei bine, așa erau terranii! Membrii importanți ai unei gospodării puteau vorbi în numele stăpânului, puteau chiar să-l contrazică. Ce oameni ciudați!

Ochii lui Voratur sclipiră pe fața bine dată cu ulei.

— Douăzeci de biciclete sunt binevenite în comerț! Poate pentru douăzeci de mese făcute de Holit Pek Marrabilor sau de alți artizani la fel de pricepuți?

— Este posibil ca în această grădină să crească niște schimburi mai și mari, spuse Pek Sikorski.

Ceva din vocea ei sau felul în care se aplecă înainte o făcu pe Enli să se încordeze. Simțea că va urma una dintre acele realități diferite ale terranilor.

— Spune-mi despre florile pe care le miroși în grădina aceea! ceru Voratur.

— Cândva, demult, Pek Voratur, am făcut un negoț neobișnuit cu tine. Ți-am dat licori împotriva răului de floare.

— A, da, *antihistaminele,* rosti Voratur cuvântul terran. Le-am vândut bine, Pek Sikorski!

Enli își spuse că într-adevăr, le vânduse bine. *Antihistaminele* terranilor făcuseră din Voratur unul dintre cei mai bogați locuitori ai Lumii.

— Iar în schimbul *antihistaminelor*, ne-ai oferit o fotografie a creierului tău, continuă Pek Sikorski.

O *scanare Lagerfeld*. De trei ani nu mai simțise Enli straniile cuvinte încolțindu-i în minte. Terranii i-au așezat lui Pek Voratur o pălărie de metal pe cap și i-au pus o mulțime de întrebări. Ei spuneau că astfel obțin imagini despre cum funcționează creierul, deși Enli nu văzuse niciodată fotografiile. Nu era sigură că ele există cu adevărat. Și totuși, terranii se arătaseră foarte încântați de *scanarea Lagerfeld*. Poate că fotografiile existau. În definitiv, terranii aveau *antihistamine*, bărci zburătoare, *pistoale*, ziduri invizibile care te răneau și alte mașinării bizare și în mare parte inutile.

— Îmi amintesc de fotografia creierului meu, spuse Voratur precaut.

Enli îi înțelese precauția: scanarea fusese o porțiune de realitate neîmpărtășită, chiar dacă una minoră, și prin urmare îl costase o durere de cap surdă.

Pek Sikorski îi spuse ceva lui Pek Kaufman în terrană, prea rapid pentru ca Enli să poată înțelege. Prinse doar cuvintele „controlul datelor". Ce căutau terranii să controleze?

Simți un fior rece urcându-i încet de-a lungul spatelui și blana de pe gât i se zbârli.

— Pek Voratur, vom sădi un schimb între noi și voi, spuse Pek Sikorski, și va înflori pentru toți. Vă oferim asta.

Își întoarse privirea spre Pek Kaufman, care scoase din buzunar o foaie de hârtie și o despături.

Enli își spuse că era un fel foarte nechibzuit de a folosi hârtia, o marfă atât de scumpă. Mare parte a colii rămăsese albă; numai la mijloc se vedea un desen, imaginea unei mașinării complicate. Pek Kaufman întoarse hârtia către Pek Voratur și Enli nu mai putu s-o vadă.

— Este o mașină cu abur, spuse Pek Sikorski. Vă putem

arăta exact cum s-o construiți. După ce veți înțelege procedeul, puteți face multe feluri de mașini cu abur, care să facă multe lucruri. Buștenii pot fi puși în căruțe care nu mai trebuie trase. Apa poate fi adusă din râuri pentru a uda câmpurile și grădinile. Bărcile pot călători fără pânze și fără vâslași spre nenumăratele insule cu care faceți comerț. Desigur, veți avea nevoie de timp ca să învățați să faceți aceste lucruri, poate ani întregi, dar valoarea lor va fi foarte mare.

Pek Voratur studie desenul.

— O mașină cu abur?

— Abur fierbinte. Poate să miște lucrurile. Uite, să-ți explic.

Pek Sikorski vorbi mai departe, dar Enli renunță s-o urmărească. Urmărea chipul lui Pek Voratur, știind ce va spune.

— Da, înțeleg, rosti el în cele din urmă fără entuziasm. Dar de ce am vrea asemenea mașini?

Pek Sikorski și Pek Kaufman se uitară unul la altul.

— V-am spus, replică Pek Sikorski. Să care bușteni, să ude câmpurile, să miște bărcile…

— Dacă mașinile vor căra buștenii, ce vor mai munci pădurarii noștri? întrebă cu bun-simț Soshaf.

— De ce am avea nevoie să ne udăm câmpurile, când Prima Floare ne trimite întotdeauna atâta ploaie câtă vrea să avem? spuse Voratur.

— Și de ce să mișcăm bărcile? întrebă Soshaf. Bărcile se mișcă singure în josul râurilor, iar în susul lor și pe mare, prin efortul vântului și al vâslașilor. Vreți să lăsați toți vâslașii fără lucru? Cum își vor mai hrăni copiii?

— Și dacă ei nu-și vor mai putea vinde munca, eu cui voi mai vinde bunurile aduse de flota mea comercială? întrebă uluit Pek Voratur.

Nu era doar uluire; Enli văzu clar că pe Voratur şi pe Soshaf începea să-i doară capul. Terranii ar fi trebuit să le înţeleagă deja obiecţiile, doar participau la realitatea împărtăşită! Şi totuşi, nu pricepeau. Realitate neîmpărtăşită…

— Da, desigur! spuse repede Pek Sikorski. Comerţul vostru nu se va dezvolta astfel. Iartă-ne! Solul nostru este sărac astăzi şi ne imaginăm vise urâte.

— Fie ca solul vostru să se îmbunătăţească şi ca grădina voastră să înflorească! răspunse rece Voratur. Dar visele rele nu ajută comerţul. S-ar putea să nu reuşim să facem să înflorească un schimb între noi, Pek Kaufman.

— Sunt sigură că putem sădi un negoţ care să înflorească glorios, Pek Voratur! interveni Pek Sikorski direct, fără să traducă.

Enli îşi spuse că vocea ei părea disperată. De ce?

— Ce-a spus? o întrebă Pek Kaufman pe Pek Sikorski.

— Batem în retragere! răspunse ea în engleză. Am judecat greşit. Un motor cu abur nu va creşte productivitatea, ci mai degrabă va da peste cap stabilitatea economică.

— La naiba! făcu Pek Kaufman. Spune-i că avem altceva să-i oferim.

— Lyle, nu!

— Spune-i, Ann!

Tonul autoritar era inconfundabil.

Voratur asculta toate acele cuvinte pe care nu le înţelegea. Enli îl văzu cum se enervează: după imaginile unui vis urât, i se arăta acum şi lipsă de respect! Lui, Hadjil Pek Voratur, cel mai bun negustor de pe Lume! Tocmai lui! Îi ceru lui Enli:

— Spune-i lui Pek Kaufman că schimburile noastre nu înfloresc! Fie ca Prima Floare să înflorească pentru el, dar în altă parte.

Voratur se ridică în picioare.

— Pek Voratur! spuse Pek Kaufman, ridicându-se la rândul său. Iată! Negoț!

Accentul i se înrăutățise și cuvintele rostite de el erau greu de înțeles, chiar așa simple. Dar obiectul pe care-l scoase din interiorul hainei sale bizare putea fi recunoscut cu ușurință. Enli știa ce este, iar pe chipul lui Voratur se citi același lucru. Desigur că știa; negustorul nu lăsase nici un detaliu, oricât de mic, să treacă neobservat când terranii stătuseră la el la precedenta lor călătorie comercială.

— Enli, te rog să traduci, ceru Kaufman în terrană. Pek Voratur, acest comlink este o cutie care trimite mesaje la distanțe mari. Când tu…

— Știe ce este un comlink! îi spuse Enli.

În aceeași clipă, își dădu seama că întrerupsese un terran pentru prima oară în viața ei. Nu trebuia să-l privească pe Pek Voratur ca să știe ce gândește acesta.

Asemeni tuturor negustorilor, Voratur făcea schimb de mesaje cu flota lui comercială printr-un sistem de comunicație ce folosea razele soarelui reflectate în oglinzi. Turnurile dispuse la distanțe atent calculate și oamenii pricepuți să mânuiască oglinzile constituiau o cale destul de bună de a te asigura că orice realitate împărtășită, comercială sau nu, ajunge pretutindeni pe Lume într-o zi și-o noapte. Dar numai când vremea era senină. Cu patru sau cinci *comlinkuri* terrane, Pek Voratur și-ar fi putut controla flota, caravanele de pe uscat, agenții din capitală oricând, zi și noapte, pe orice vreme.

— Te rog, Pek Kaufman, ia loc! spuse Pek Voratur. Mai vrei pel?

— Lyle, n-ai voie! zise Pek Sikorski în terrană, cu voce

joasă şi imperativă Motorul cu abur reprezintă oricum următorul pas în dezvoltarea lor industrială. Dar un *comlink*...

— N-au cum să-l copieze! spuse Pek Kaufman pe un ton normal şi fără să coboare vocea. Eu nu sunt antropolog, ci negociator militar implicat într-un efort major de război. Şi acum te rog să taci, doctore Sikorski.

Chiar şi Voratur, care nu înţelegea cuvintele, pricepu tonul lui Kaufman. Pek Sikorski se lăsă înapoi pe pernă de parcă ar fi fost lovită.

— Şase comlinkuri, Pek Kaufman! zise repede Voratur, în schimbul fotografiilor creierului meu şi al lui Enli Pek Brimmidin. Enli, pentru fiecare an în care comlinkurile funcţioncază, vei primi a treia parte din creşterea profitului meu faţă de anul anterior. Vrei să plantezi acest schimb împreună cu mine?

Enli evită privirea lui Pek Sikorski. Nu înţelegea de ce aceasta nu voia ca Pek Voratur să aibă comlinkuri, dar nu-i plăcea acest lucru. De ce să spună Pek Sikorski ce pot şi ce nu pot primi prin negoţ locuitorii Lumii? Încerca oare să-i împiedice să beneficieze de lucruri folositoare, deoarece credea că terranii sunt mai importanţi decât semenii ei? Ei bine, Pek Voratur trebuia să obţină orice lucru pentru care putea oferi la schimb, în mod cinstit, ceva de valoare egală. Aceasta era realitatea împărtăşită, şi nu era lumea lui Pek Sikorski, ci a lui Pek Voratur.

Şi a lui Enli!

— Vreau să plantez acest schimb împreună cu tine, Pek Voratur!

— Fie ca el să îmbobocească şi să înflorească! Spune-i lui Pek Kaufman „da", în limba sa.

— Spune-i lui Pek Voratur că sunt încântat să sădim un negoț împreună! răspunse repede Pek Kaufman. Vrea să vină mâine după-amiază la gospodăria mea, ca să facem fotografiile creierului şi să le dăm comlinkurile?

Enli traduse.

— Vom veni! promise Pek Voratur.

Dar chiar în clipa când luă paharul de celebrare plin cu pel din mâna triumfătoare a lui Soshaf Voratur, Enli simți cum picioare i se înmoaie şi încep să-i tremure, de parcă s-ar fi transformat în gelatină.

UNSPREZECE

MUNŢII NEURY

— Insist! spuse Dieter Gruber, cu o privire rece ca gheața în ochii albaştri. Tom trebuie să vină şi el. Este o chestiune de o importanță crucială!

— Este irelevant, replică Tom Capelo, imitând cu acuratețe şi cruzime accentul lui Gruber. O chestiune de un incomensurabil subiectivism sentimentaloid!

Lyle Kaufman îi privi pe rând. Gruber, înalt şi implacabil, un războinic teuton care dădea ordine de luptă. Capelo, scund şi neîngrijit, soldatul de rând pirpiriu şi uscățiv care, oricât ar părea de greu de crezut, conduce de fapt bătălia. Amândoi împrăştiau în jur iritabilitatea primejdioasă a unor oameni care n-au dormit destul.

— Dacă eşti om de ştiinţă, o să vii!

— Tocmai pentru că sunt om de ştiinţă, nu-mi bazez ipotezele pe mâncărimile din creierul meu. Sau dintr-al tău.

— Ajunge, spuse Kaufman. *Ajunge!*

Stăteau toţi trei la marginea gropii imense, săpate în valea din munţii Neury. La patru sute de metri mai jos de ei, Albemarle conducea o echipă de tehnicieni care cartografia cu minuţiozitate poziţia exactă a fiecărei protuberanţe recent dezvelite de pe suprafaţa artefactului. A doua zi, artefactul urma să fie ridicat din adâncurile muntelui. La picioarele lui Kaufman se căsca hăul ameţitor, ai cărui pereţi rămâneau drepţi şi verticali cu ajutorul nanoarmăturilor. Dar prăpastia nu părea să-i tulbure nici pe Gruber, nici pe Capelo, care continuau să se certe în privinţa expediţiei pe care Gruber plănuia s-o facă, pe jos, în altă parte a munţilor.

— Lyle îţi poate ordona pur şi simplu să mergi! spuse Gruber.

— Nu i-aş ordona lui Tom să facă aşa ceva, interveni Kaufman repede.

Ordinele directe reprezentau metoda cea mai dezastruoasă în cazul oamenilor de felul lui Tom Capelo. Dar Gruber nu era diplomat.

— Tom, mai explică-mi o dată de ce nu vrei să mergi.

Capelo răspunse cu o răbdare exagerată, sarcastică:

— Pentru că jonglez deja cu patru seturi de date reale. Unu, harta neutrino a munţilor Neury. Doi, datele pe care le înregistrăm aici. Trei, datele înregistrate în raportului lui Syree Johnson despre celălalt artefact, care a explodat în spaţiu. Şi patru, tot ce ştim – adică nu prea multe – despre scuturile modificatoare de fază ale fallerilor. Patru seturi de date reale

şi măsurabile! În loc să le studiez, voi vreţi să mă târăsc prin tuneluri iradiate, până într-un loc despre care credeţi că-mi va umple creierul de trăsnăi subiective!

— Se teme de tuneluri şi de radiaţii, spuse Gruber. Eşti un laş, Capelo!

În ochii lui Capelo apăru fulgerător o privire atât de urâtă, încât Kaufman abia se stăpâni să nu facă un pas înapoi. Înainte ca fizicianul să poată deschide gura, rosti repede:

— Ai grijă, Tom! Fetele tale se uită la noi!

Capelo se răsuci ca un arc; preţ de o clipă în care inima încetă să-i mai bată, Kaufman se temu că va cădea în groapă. Sub supravegherea bonei, cele două fetiţe se jucau sub o streaşină de stâncă, la maximă depărtare de groapă – atât cât se putea în valea aceea îngustă. Tocmai în acel moment, Sudie se uita spre tatăl ei. Îi făcu fericită semn cu mâna:

— Salut, tati! Sunt un căţeluş de piatră!

— Mă bucur, iubito! Ham, ham! strigă Capelo, iar când se întoarse către Gruber, momentul critic trecuse.

Pentru prima oară, Lyle Kaufman găsea un motiv să se bucure că fetiţele veniseră cu ei. Totuşi, nu-i lăsă timp lui Capelo să scoată vreun sunet înainte să-l pedepsească el însuşi pe Gruber.

— Dieter, e o calomnie complet neîntemeiată, după cum ştii prea bine! Dacă te pretinzi om de ştiinţă, limitează-te la fapte când îi prezinţi lui Tom teoria ta. *Ja?*

— *Ja!* Scuză-mă, Tom. Nu eşti laş. Dar tot trebuie să vii şi să simţi pe pielea ta ce se întâmplă în locul acela!

— Eu merg în expediţie, Tom, spuse Kaufman. La urma urmei, chiar tu mi-ai spus adesea că datele ştiinţifice sunt precedate de fenomene pe care nimeni nu ştie să le măsoare în acel moment. Adevărurile de astăzi sunt ereziile ştiinţifice de ieri.

Capelo îşi trecu degetele prin părul murdar şi deja răvăşit. Îi aruncă lui Gruber o privire plină de ranchiună; spre deosebire de impasibilul geolog, Capelo ţinea minte jignirile multă vreme. Un ranchiunos la scară galactică; dovadă, ura lui înfricoşătoare faţă de falleri, la fel de intensă după trei ani de la moartea soţiei sale. Kaufman, care era militar, ştia că n-are rost să-ţi iroseşti forţele urându-l pe inamic. Se dovedea mult mai productiv să-ţi canalizezi energia spre a-l înfrânge. Capelo era incapabil de o asemenea detaşare pragmatică.

Dar ştia să fie corect.

— Bine, la naiba, merg! Dacă nu din raţiune, măcar ca să completăm ce avem. Dar dacă vom fi ucişi toţi trei când se va prăbuşi peste noi un perete fără nanoarmături, să-ţi aminteşti în clipa morţii vorbele mele: *„Ţi-am zis eu!"*

— O să ţin minte, spuse Kaufman. Dar nanoroboţii vor merge înaintea noastră, consolidând peretele, aşa că e puţin probabil.

— Nu există hornuri, nici tuneluri greu de străbătut, interveni Gruber. Floare la ureche pentru speologi.

— Pierre Curie a fost ucis de o căruţă încărcată cu butoaie cu bere, în timp ce se plimba, contracară Capelo.

— Pentru c-a fost neatent, răspunse Kaufman.

— Şi era neatent pentru că se gândea la probleme ştiinţifice mult mai importante! i-o întoarse Capelo, iar Kaufman îl cunoştea destul de bine ca să-l lase să aibă ultimul cuvânt.

Cu costumele pe ei, dar fără căşti, cei trei bărbaţi înaintau prin tuneluri, în adâncul munţilor Neury. Mergeau, se târau, se căţărau, se bălăceau în noroi... Capelo ura drumul.

Bine că măcar blestemăția de costum îi ținea de cald, nu lăsa apa să pătrundă în interior, îi păstra integritatea corporală și-l avertiza asupra nivelului radiațiilor. Gruber era un idiot, iar el, Capelo, unul și mai mare, pentru că fusese de acord să vină.

Geologul deschidea drumul. Avea în mână o torță electrică puternică și se orienta după hărți sonare și de radiații, trasate pe baza datelor furnizate de satelit. Hărțile erau remarcabil de detaliate. N-aveau cum să se rătăcească, doar, în cel mai rău caz, să rămână înțepeniți într-o gaură din piatră care să le devină mormânt. Niște idioți cu toții! Iar idiotenia supremă era coarda de alpinism cu care se legaseră unul de altul. Învelită de nanoroboți ca niște rulmenți minusculi, cu menirea de a elimina orice fenomen de frecare, coarda îl avea la capătul cu mâner pe zâmbitorul Karim Safir. Gruber îl postase cu grijă pe Safir într-o peșteră care lui Capelo nu i se părea cu nimic diferită de altele, dar a cărei poziție părea să aibă pentru Gruber o semnificație deosebită.

— Toată lumea e teafără? întrebă Gruber vesel.

Și de ce n-ar fi fost vesel? Avea gradul de sensibilitate al unei găleți cu apă, plus că-și impusese punctul de vedere cu expediția asta tâmpită.

— Atenție la porțiunea care urmează, e cam umedă!

Bălăcindu-se prin apa stătută care-i ajungea până la genunchi și sprijinindu-se cu mâna de peretele tunelului ca să poată rămâne în picioare, Capelo bombăni:

— *Cam* umedă?!

— Subapreciere din motive de deformație profesională, spuse Kaufman. Ca orice geolog care umblă prin peșteri, Gruber e învățat cu umezeala.

— Fiindcă n-a… Lyle! Ăla a fost un șarpe?!

— Nu cred că există şerpi pe Lume, spuse Kaufman, nu foarte convins.

— Atunci analogul extraterestru al unui şarpe!

— Ignoră-i pe micuţii înotători! strigă Gruber voios. Ann spune că sunt inofensivi.

„Atunci să dea Ann nas în nas cu ei!" îşi zise Capelo înciudat. Ce treabă anapoda: biologul proiectului plecase la nu ştiu ce întâlnire cu băştinaşii, în timp ce fizicianul proiectului trebuia să se bălăcească în nămol, printre reptile extraterestre! Idioţenie, prostie crasă...

Avea nervii prea încordaţi. Într-o asemenea stare de spirit nu se putea face nici o descoperire ştiinţifică de valoare. În regulă, se va calma. Îşi porunci: „Nu te mai gândi la demonstraţia asta de inutilitate a geologiei! Gândeşte-te în schimb la date: ele sunt clare, raţionale."

Patru seturi de date, îi spusese Capelo lui Kaufman, şi aşa era. După ce echipa le va completa cât mai mult cu putinţă pe toate patru, era treaba lui să le integreze, să găsească legături şi ipoteze care să raţionalizeze matematic ceea ce părea să se întâmple în universul de la nivelul cuantic.

În primul rând, harta neutrino a munţilor Neury. Partea uşoară, ştiută şi clar înţeleasă. Detectorii specializaţi de pe *Alan B. Shepard* şi de pe sateliţii geosincroni măsuraseră şi trasaseră conturul unui flux neobişnuit de mare de particule neutrino izvorât din această parte a lanţului muntos. Rezultase o hartă a activităţii radioactive, având în centru artefactul îngropat. Harta arăta limpede, exact în jurul artefactului, o breşă cu diametrul de cincizeci de metri, la nivelul căreia nu exista radioactivitate neobişnuită. Era gaura din centrul profilului toroidal şi, de asemenea, motivul pentru care toată lumea putea să lucreze fără costume de protecţie în valea alpină.

Dincolo de acea zonă de grație, radiațiile creșteau spectaculos și neregulat, apoi descreșteau și dispăreau. În jurul artefactului se destabilizaseră o mulțime de nuclee, ceea ce era un alt mod de a spune că la nivel cuantic, foarte multă materie depășise probabilitățile normale ca nucleele să emită particule alfa. Particulele nucleare și micuțele stringuri vibratile din care se compuneau, asemeni întregii materii, aveau un câmp probabilistic unde puteau fi găsite și care consta în suma funcțiilor de undă. Parte din câmpul probabilistic se afla în afara barierei de energie care ținea nucleul laolaltă. Determinismul cuantic arăta faptul că probabilitatea ca un eveniment anume să se producă la un moment dat din viitor este integral determinată de cunoașterea funcțiilor de undă în orice moment anterior producerii evenimentului. În munții Neury, ecuația nu rămânea valabilă.

Să fie timpul factorul perturbator? Nimic din fizica cuantică nu justifica o distincție între trecut și viitor. Dar Capelo nu găsea nici o altă modalitate prin care integreze acest aspect în datele de care dispunea.

— Aproape am ajuns! strigă Gruber către tovarășii lui de echipă care înaintau cu greu, legați unul de altul. Observați felul în care gândiți!

Datele din al doilea set erau cele înregistrate de el, împreună cu Rosalind Singh și cu grăsanul de Albemarle, la nivelul sitului. Astea erau ceva mai ambigue. Artefactul fusese fabricat din același material ca tunelurile spațiale. Din câte-și dădeau ei seama, interiorul părea compus din structuri neclare, pliate, complet lipsite de masă – o imposibilitate. Obiectul îngropat avea aceleași marcaje ca artefactul mult mai mare investigat de Syree Johnson. Foarte pertinent era faptul că

avea aceleaşi protuberanţe, inscripţionate cu numere prime. Iar în timp ce el se bălăcea ca nătărăul prin grote subterane, Rosalind şi Albemarle rulau programe de computer pentru a compara poziţia protuberanţelor cu variaţiile de radioactivitate ale rocii, în funcţie de schimbările probabile de poziţie de-a lungul epocilor geologice.

Datele lui Syree Johnson despre celălalt artefact, cel mult mai mare, care explodase când ea încercase să-l treacă prin tunelul spaţial indicau... indicau...

Syree...

Sudie...

Sudie şi... şi... mai era un copil...

Karen, ajută-mă!...

Cădea, deşi stătea drept în picioare. Cădea într-un nimic ceţos. Apoi n-a mai fost nici măcar ceaţa; nu era nimic, nici măcar timpul.

— Tom!

Ceaţă.

— Tom!

Nimic.

— Tom!

Ceaţă.

— Tom!!

Îşi spuse, confuz, că-şi aude numele rostit de mai mult timp. Ce era? A cui era vocea?

— Da, răspunse într-un târziu, şi cuvântul sună straniu, ca într-o altă limbă sau poate rostit de altcineva.

— Continuă să mergi. Hai, mergi!

N-avea încotro, era tras înainte de o coardă. Făcu câțiva pași și confuzia se mai risipi.

— Mergi!

Vocea era... a lui Lyle Kaufman. Da. Și el era Tom Capelo.

— E mai bine. Aproape ai ieșit.

După alți câțiva pași, confuzia se risipi de tot.

— Iisuse Hristoase! Ce-a fost cu mine?

Kaufman continuă să tragă de coardă, ajutat de Karim Safir cel zâmbitor. La capătul frânghiei, Gruber mergea împleticit, ca un somnambul. Capelo se așeză brusc. Fusese... golit. Cu mintea opacă. Incapabil să raționeze... sau cu gândirea atât de încetinită, încât îi dăduse impresia că nu mai judecă. Se uită cum e tras Gruber înainte și văzu cum îi revine în ochii albaștri, parcă orbi, acea privire care indică starea de conștiență.

Safir spuse ceva în arabă și continuă să tragă de coardă. Ceilalți trei se împleticiră mai departe prin tunel, ajungând într-o peșteră mai mare și oarecum mai uscată. Se prăbușiră pe jos, înconjurați de umbrele mișcătoare făcute de torța lui Gruber.

Kaufman vorbi primul. Avea glasul răgușit.

— În regulă, Gruber, mai spune-mi o dată teoria. Ce-a fost *asta?*

— Partea cea mai îngroșată a câmpului toroidal, răspunse Gruber. Ah, cât mi-aș dori să fie Ann aici! Ar ști să explice mult mai bine.

— Încearcă tu, rosti Capelo, răgușit și el.

Își auzi propria voce, încă gâtuită de panică. Niciodată nu i se mai întâmplase așa ceva! Să-și piardă rațiunea, singurul

lucru care-i justifica existența, singura lui identitate reală… Simți cum îl scutură un fior puternic, involuntar și, stânjenit, îl străfulgeră pe Gruber cu privirea.

Acesta, desigur, nu observase nimic și continua să explice.

— Am dat peste chestia asta în timpul expediției trecute. Atunci n-a avut cine să ne tragă cu frânghia, dar Enli se afla cu noi. Localnicii, Tom, se pare că nu sunt afectați în același fel ca noi. Enli ne-a tras afară. Ea…

— Las-o pe Enli! i-o tăie Kaufman, într-un mod care nu semăna deloc cu vorbirea sa manierată. Ce s-a-ntâmplat cu noi?

— Ann știe să explice mai bine decât mine, repetă Gruber, dar o să-ncerc. Artefactul lui Syree Johnson a făcut ca toți atomii cu un număr atomic mai mare de șaptezeci și cinci să se destabilizeze și să emită radiații, *ja?* Acest lucru le-a afectat câmpurile de probabilitate. Și credem că e posibil ca și artefactul îngropat să facă același lucru. Dar și creierul funcționează probabilistic, la nivel cuantic.

— Zău? făcu Kaufman.

— Da. Impulsurile electrice din creier ajung la capătul neuronilor cerebrali, care eliberează apoi neurotransmițătorii în sinapse. Dar asta nu se întâmplă de fiecare dată. Probabilitatea ca exact același voltaj să provoace o descărcare variază între 17% și 62%. Descărcarea fiind determinată de un singur atom, este un eveniment cuantic. De fapt, pare din ce în ce mai probabil ca astfel să ia naștere conștiința. Prin modificarea probabilității. Nu există altă modalitate de a explica de ce un eveniment pur mental, cum ar fi decizia de a te ridica în picioare, poate produce un efect în lumea materială.

— Bun, aşadar, creierul operează probabilistic, spuse Kaufman. Atunci…

— Parțial pe bază probabilistică, îl corectă Gruber.

— Parțial pe bază probabilistică, repetă Kaufman. Dar de ce un artefact care destabilizează atomii pentru a produce radioactivitate mi-ar anula, în acelaşi timp, şi capacitatea de a gândi? Tom, tu de ce taci? Nu te simți bine?

— Ba da, răspunse Capelo, care nu voia să arate cât era de zguduit.

Zguduit. Ceea ce se întâmplase n-ar fi trebuit să aibă loc niciodată. Cel puțin, legile fizicii pe care le cunoştea el nu includeau posibilitatea unui asemenea fenomen.

Kaufman se întoarse spre Gruber.

— Dieter, tu ce părere ai? De ce un artefact care destabilizează atomii pentru a produce radioactivitate îmi anihilează şi posibilitatea de a gândi?

— Nu ştiu. Am doar o teorie.

— S-o auzim! spuse Capelo, mult mai tăios decât intenționase.

— Cred că artefactul creează şi un al doilea câmp probabilistic. Acesta este cel care influențează evenimentele cuantice din creier.

— Ce dovadă ai?

— Doar ce ni s-a întâmplat nouă. Şi faptul că Enli, a cărei specie a evoluat aici, n-a fost afectată. Cred că artefactul generează un fel de câmp cu putere variabilă, ce învăluie întreaga planetă. Ann crede că asta explică şi evoluția mecanismului „realității împărtăşite" al indigenilor de pe Lume.

— Asta nu-i o teorie! explodă Capelo. E o nebunie demnă de balamuc!

— Ai tu una mai bună? se răţoi Gruber.

— Irelevant! N-ai nici un fel de date şi nici vreo modalitate să verifici datele, pe care oricum nu le ai!

— Ba da! Am chiar două două moduri de verificare. În primul rând, Ann face scanare Lagerfeld pe creierul a doi băştinaşi, pentru a le compara cu scanările efectuate data trecută. Să vadă dacă există vreo modificare din momentul în care artefactul îngropat a salvat Lumea de efectul de undă care a iradiat Nimitri.

Capelo se ridică în picioare, cuprins de o furie familiară; iar sentimentul acesta familiar îi făcea bine. Era furie împotriva tâmpiţilor care trivializau ştiinţa. Care nimereau prin universităţi aducând „teorii" penibile, înregistrate pe computere ieftine de uz şcolar. Care alcătuiau holodocumentare de popularizare, disponibile la un anumit preţ (firește!), în care „explicau" originea universului pe baza astrologiei sau a numerologiei sau după cum se unduiau albiile vechilor râuri. Indivizi care pretindeau că existenţa îngerilor poate fi dovedită matematic!...

— Deci acest artefact îngropat face de toate, îi spuse el lui Gruber, fără a se osteni să-şi ascundă disprețul din glas. Destabilizează atomii cu număr atomic mai mare de şaptezeci şi cinci. Opreşte instantantaneu alte valuri destabilizatoare, încă din faza de „vălurele". Şi generează un câmp secundar de probabilitate, care afectează activitatea creierului. Poate şi să dirijeze o orchestră simfonică şi să ducă gunoiul?

Gruber se ridică şi el. Înainte ca idiotul să poată răspunde, de lângă ei se auzi vocea calmă a lui Kaufman:

— Tom, destabilizarea şi deviaţia undelor şi afectarea gândirii sunt toate evenimente cuantice. Şi toate au avut loc.

Capelo îşi coborî privirea către chipul calm, pragmatic şi eficient al lui Kaufman. Tipul nu părea niciodată enervat, nici măcar iritat. Nu-l văzuse surprins vreodată. Ochii căprui deschis ai lui Kaufman rămaseră neclintiți sub privirea fixă a fizicianului.

— Da, Lyle, spuse acesta deprimat, toate sunt evenimente cuantice şi toate au avut loc.

— Hai să ne întoarcem, decise Kaufman.

Lângă groapa săpată de excavator, Albemarle, Rosalind Singh şi tehnicienii continuau să cartografieze poziționarea celor mai radioactive zone din munții Neury față de protuberanțele de pe artefact. Sarcina le cerea să simuleze pe computer cincizeci de mii de ani de activitate geologică, simultan cu analizarea imaginilor obținute prin satelit ale modelelor actuale de radioactivitate. Capelo simțea că, pentru moment, n-are chef să se implice în activitatea asta şi cu atât mai puțin să-l aibă pe Albemarle în preajmă.

Nu voia nici să le vadă pe Amanda şi pe Sudie. Fetele se plictisiseră să stea în peşteră. Jane Shaw făcuse miracole ca să le instruiască şi să le amuze în acelaşi timp, dar erau copii, iar copiilor nu le place să fie puşi în țarc lângă un loc unde se sapă şi de care n-au voie să se apropie. Capelo le înțelegea perfect, dar nu mai voia să audă nici o văicăreală.

Voia să fie singur şi să reflecteze.

Numai că era greu să rămâi singur în valea aceea. Prea mulți oameni, prea multă activitate. În tabără, lucrurile stăteau şi mai rău, iar sistemul de tuneluri dintre punctele de lucru era mai circulat decât autostrăzile din New York. Dacă voia

solitudine, trebuia să găsească un mijloc să se îndepărteze de vale.

Zis şi făcut. Munţii erau destul de scunzi şi de molcomi, cu numai câteva vârfuri şi multe râpe şi trecători. Capelo îşi puse bocancii de drumeţie şi începu să urce pe drumul cel mai uşor, sperând că fetele nu-l vor zări şi nu vor începe să facă tărăboi.

După o jumătate de oră de urcat, gâfâia. Se încinsese din cauza soarelui, aşa că se aşeză pe un bolovan, îşi scoase cămaşa şi oftă, uitându-se la balamucul făcut de oameni în munţii Neury.

Enorma cantitate de pământ şi stâncă de la excavaţii – patru sute de metri adâncime! – trebuia dusă undeva. Excavatorul o ridicase pur şi simplu, zburase cu ea în afara văii şi o aruncase. Pantele, pajiştile de pe culmi şi văile din jur erau presărate cu mormane de pământ şi grohotiş. Urât, deprimant. Şi singurul argument al lui Kaufman era acela că băştinaşii nu vor vedea niciodată ce se întâmplase acolo, fiindcă muntele era pentru ei un loc sacru, interzis. Care ajunsese să arate ca o zonă de război.

Dar adevăratul război se desfăşura în mintea lui Capelo.

Patru seturi de date. Nu, deveniseră cinci: experienţa pe care o trăise datorită lui Gruber nu putea fi ignorată, deşi îi părea ridicol s-o introducă la categoria „date". Cinci seturi de informaţii, imposibil de integrat. Şi posibilitatea ca deznodământul războiului să se bazeze tocmai pe integrarea lor.

Încercă să-şi lase mintea să hoinărească. Era o şmecherie pe care o folosea uneori: să se concentreze pe ceva irelevant sau să-şi golească mintea; uneori, din gol putea să apară o intuiţie. Aşa procedaseră Henri Poincaré şi Roger Penrose şi marele Salah Majoub.

Capelo se concentră asupra unei flori roşii care creştea pe un petic de iarbă scăpat ca prin minune de mizeria ce strivise totul în jur. Lăsă floarea roşie să-i umple mintea, apoi permise gândurilor s-o ia hai-hui şi să rătăcească în voie.

Soarele aluneca în jos pe cer.

Timpul trecea pe neobservate.

Nici o intuiție nu-şi făcu apariția.

— Tom?

Capelo sări ca ars. Kaufman se strecurase în spatele său.

— Să nu mai faci asta!

— Scuză-mă! Să plec? spuse Kaufman cel civilizat şi atent.

— Acum, că tot ai venit, rămâi. Aici nu se întâmplă nimic. Ce mai e pe la groapă?

— Rosalind şi Hal au nevoie de tine. Au terminat simulările. Protuberanța marcată cu numărul unu pare să concorde cu istoricul modificărilor geologice ale filoanelor radioactive. Artefactul este un destabilizator atomic cu undă direcționată, exact cum ai bănuit.

„Două seturi de date se integrează", îşi spuse Tom, dar nu simți nici o bucurie.

— Bănuiesc că artefactul este acum o armă neprețuită, îi spuse lui Kaufman.

— Într-adevăr.

— Care justifică întreaga expediție.

— O, da!

— Mă bucur.

— Nu pari bucuros, Tom.

— E un efect, Lyle, nu o cauză. Explicațiile fizice sunt la fel de necunoscute ca şi până acum.

Fără să fie invitat, Kaufman se aşeză pe bolovan, lângă Capelo.

— Spune-mi, te rog, în termeni simpli, care este problema de fizică.

Capelo îl privi cu necaz. Amatorii cereau întotdeauna explicaţii simple pentru lucrurile complexe, ce cuprindeau o parte – vitală – de matematică pe care n-o puteau înţelege. Din acest motiv, lui Capelo îi displăcea să fie profesor. Şi-i displăceau cam jumătate dintre colegii săi.

— Ştiu că-ţi cer foarte mult, spuse Kaufman atât de umil, încât Capelo se simţi prins în capcană.

— Bine, cedă el. Avem patru, ba nu, cinci seturi de date. Mai întâi, modelul excesului de radioactivitate din munţi, despre care ştim acum că e determinat de artefact. El distorsionează probabilitatea ca anumite nuclee să se destabilizeze. Toate evenimentele cuantice pot fi considerate modificări ale suprafeţelor topologice create de stringurile vibratile ce compun spaţiu-timpul. Artefactul distorsionează amplitudinile probabilistice, acestea fiind calculate prin însumarea tuturor suprafeţelor topologice posibile. Cu alte cuvinte, mingea noastră noroioasă creşte drastic şansele ca particula emisă să se afle în acea parte a câmpului său de probabilitate situat în afara barierei energetice a nucleului.

— Aşadar, o „amplitudine probabilistică" este pur şi simplu zona în care poate fi găsită o particulă, ţinând seama de principiul incertitudinii al lui Heisenberg, spuse Kaufman.

Era mai mult decât atât, dar Capelo se hotărî să nu insiste.

— Da, mai mult sau mai puţin. Din raportul lui Syree Johnson reiese limpede că artefactul celălalt, cel mare, funcţiona la fel ca artefactul mai mic, cu excepţia faptului că

primul emitea efectul destabilizator sub formă de undă sferică, nu ca fascicul direcționat. Iar când a explodat, n-a destabilizat doar atomii cu număr atomic peste șaptezeci și cinci, ci a făcut o drăcie mult mai serioasă. A aruncat în aer nava lui Johnson, nava inamică, plus câțiva zburători ghinioniști. În plus, a trimis o undă destabilizatoare prin tot acest sistem stelar. Ai putea s-o numești undă de șoc probabilistică, deoarece a modificat probabilitatea ca tot soiul de nuclee să se destabilizeze.

— Înțeleg.

— Nu, nu înțelegi, pentru că deja nu mai pricep nici eu. Nici fizica pe care o cunosc până acum nu mă ajută. Nu există „undă de șoc probabilistică" și nimic din fizica noastră nu permite posibilitatea de a controla așa ceva, dacă ar exista cu adevărat.

— Fizica noastră nu explică nici tunelurile spațiale!

— Adevărat. În fine, unda a lovit Nimitri și planeta următoare, pe care le-a aranjat, adică le-a destabilizat temeinic. S-a îndreptat, mai departe, către Lume. Și apoi… nimic. Pe Lume, unda n-a produs nici un efect măsurabil. *Efect zero!*

— Pentru că Lumea este atât de departe?

— Nu, Lyle, nu face pe prostul! Știi deja că efectul undei n-a slăbit între Nimitri și următoarea planetă – cum se numea oare? N-are importanță. Lumea ar fi trebuit să fie pârjolită. Dar n-a fost.

— Așadar, ipoteza ta de lucru este că artefactul îngropat pe Lume și-a stabilit propriul câmp de probabilitate în jurul planetei, care a neutralizat efectul undei.

De-asta nu-i plăcea lui Capelo să discute cu amatorii! Încercă să-și controleze iritarea.

— Nu-i ipoteză, Lyle! E pură speculație, exprimată păsărește! Nu spune nimic. Ce forțe sunt implicate? Ce se întâmplă la nivelul stringurilor vibratile? Care este mecanismul și unde este matematica? Ce dracu' *se întâmplă*? Și cum se potrivește întâmplarea asta cu scutul modificator de undă al fallerilor, care, după toate aparențele, distorsionează și el probabilitatea?

— Explică-mi cum vine asta, îi ceru Kaufman.

„Hristoase, tipul chiar e obtuz!" își spuse Capelo. Dar avea ceva mai bun de făcut? Așa-zisa lui tentativă de „soluționare" a problemei, categoric, nu avansa deloc.

— Și scutul fallerilor face un lucru pe care-l considerăm imposibil. Noi atacăm o navă de-a lor cu un fascicul protonic. Raza de atac e formată din particule, dar desigur că este, în același timp, și o undă. Nava are scut. Syree Johnson credea că înainte ca fasciculul protonic să lovească nava, scutul îi modifică într-un fel sau altul funcția de undă, făcând-o să atingă faza complexă chiar înainte de impact.

— Făcând-o să atingă faza complexă? repetă Kaufman prosteşte.

— Teoretic, fasciculul protonic trebuie să se descompună în particule chiar în secunda în care loveşte aşa-numitul observator, care este nava. Sub formă de particule, raza de atac face nava țăndări. Dar, după Johnson, scutul transformă raza de atac în undă. În plus, distorsionează faza de undă, conferindu-i o complexitate la care nu mai interacționează cu materia obişnuită. Cum face asta, Lyle? Unde se duce raza?!

— Nu ştiu, răspunse Kaufman umil.

— Nici eu! Nu ştiu nici cum a reuşit acelaşi artefact versatil şi bun-la-toate să afecteze în dimineața asta amplitudinile

probabilistice de eliberare a neurotransmițătorilor în creierul meu. *Dacă* asta a făcut. Habar n-am!

— Ceea ce înseamnă că habar n-ai cum va reacționa artefactul dacă-l luăm cu totul de pe Lume.

Capelo se întoarse şi-l privi pe Kaufman drept în ochi.

— Nu, şi asta te preocupă, nu-i aşa? Cunoşteai deja ceea ce mi-ai cerut să-ți explic. Eşti mult prea deştept ca să nu-nțelegi. M-ai pus să vorbesc ca să mă concentrez pe problema ta, care este cum să foloseşti blestemăția asta ca pe-o armă!

— Am crezut că acelaşi lucru te preocupă şi pe tine, Tom, spuse Kaufman încet. Din motive personale.

Capelo simți, îngrozit, că-l ustură ochii. „Doamne, oare durerea pierderii lui Karen nu va slăbi niciodată?" se întrebă el. Doar atât cerea: să se atenueze, nu să dispară cu totul – asta înțelegea că e imposibil. Se întoarse, să nu-l vadă Kaufman cum clipeşte ca să-şi alunge lacrimile.

— Da, mă preocupă şi pe mine. Dacă artefactul îi poate spulbera pentru vecie pe nemernicii de falleri, atunci îmi doresc s-o facă! Mai mult decât crezi! Dar vreau să ştiu şi *de ce* face asta. De dragul fizicii, dar şi al controlului. Nu-ți poți controla noua armă, Lyle, decât dacă o înțelegi. Nu ştii ce naiba va face chestia aia în condiții reale de luptă. Nici măcar nu ştii ce se va întâmpla dacă-ncerci s-o transporți prin tunelul spațial!

— Aşa cum nu ştiu nici ce se va întâmpla cu creierul unei planete pline de extratereştri, dacă mut artefactul care le-a modelat evoluția cerebrală.

— La asta nu m-am gândit.

— Eu, da.

— În comparație cu un război de care depinde viitorul speciei noastre, nu cred că are importanță, spuse Capelo. E în

joc viitorul omenirii! Suntem în război, iar tu ar trebui să fii soldatul!

— Chiar sunt, răspunse Kaufman, dar Capelo n-a sesizat, sau n-a putut sesiza, multiplele înțelesuri din vocea lui.

DOISPREZECE
TABĂRA

Kaufman ajunse în tabără simultan cu Ann Sikorski, însoțită de Enli și de patru soldați. El ieșea din tunelul de sub munte; ceilalți traversau câmpia verde, fertilă, ce rămăsese necultivată pentru că deocamdată Lumea n-avea nevoie de mai multe ogoare. În fruntea soldaților mergea căpitanul Heller, parcă și mai încruntată ca de obicei.

Deși ar fi fost greu de spus. Chiar și pentru o șefă a securității, funcție ce-ți impunea o fire suspicioasă, Heller era excesiv de pesimistă. Nu fusese de acord ca Ann Sikorski să meargă la mormântul lui David Campbell Allen – vizită pe care băștinașii păreau s-o considere absolut necesară. Kaufman acceptase; nu voia să facă nimic care să-i dea lui Voratur sau mieroșilor preoți slujitori ai Primei Flori impresia că oamenii nu gândesc la fel ca locuitorii Lumii. Realitate împărtășită.

Însă doamna căpitan Heller se opusese categoric: nu putea permite unui membru esențial al echipei să părăsească zona în care-și așezaseră tabăra și să se aventureze într-un

habitat complet necercetat. După cum îl informase pe Kaufman, nu dădea „o ceapă degerată pe realitatea împărtășită".

După ce Kaufman a obligat-o cu blândețe să accepte faptul că Ann va merge, Heller a cerut s-o însoțească o duzină de soldați înarmați până-n dinți. În cele din urmă, au căzut la pace: doar patru soldați, înarmați discret cu pistoale-laser, spumă imobilizatoare și inhibitori neurochimici, toate ascunse vederii. Kaufman n-a reușit s-o convingă pe Heller că băștinașii erau neînarmați, pașnici și deloc suspicioși față de oameni, acum, că redeveniseră reali.

— Nu sunt suspicioși? repetase Heller, bănuitoare.

— „Nu vedem universul așa cum e el, ci așa cum suntem noi", cită Kaufman, dar doamna căpitan nu reacționă.

Acum se apropia alături de Ann, care părea teafără și nevătămată și-și târa picioarele, obosită. Kaufman interzisese utilizarea vehiculelor de teren, fiindcă erau mult prea ciudate pentru locuitorii Lumii, iar Heller nu acceptase folosirea bicicletelor, pentru că soldații ei ar fi fost mult prea vulnerabili. Kaufman bănuia că Heller, născută pe Centura Spațială, nu știa să meargă cu bicicleta – obiect scos din uz chiar și pe Pământ.

Din direcția opusă veneau Voratur și fiul său, pedalând repede pe niște biciclete terrane ce proveneau clar de la expediția precedentă. Ambele grupuri ajunseră în același timp.

— Pek Voratur! strigă Ann. Fie ca bobocii să-ți înflorească în lumina soarelui!

— Fie ca grădina ta s-o încânte pe Prima Floare! răspunse Voratur. Și grădina a ta, Pek Kaufman!

— Fie ca grădina ta să înflorească! rosti Kaufman cuvintele memorate cu grijă.

I se părea că Voratur e agitat, dar nu putea fi sigur,

fiindcă nu se familiarizase suficient cu expresiile faciale ale extratereştrilor.

Se întrebă cum se mai descurca Marbet cu expresivitatea fallerului. După scurta lui vizită, primise de la ea doar rapoarte sumare, scrise într-un limbaj oficial. Nu avusese timp să revadă înregistrările şedinţelor ei cu prizonierul.

Schimbară flori ale ospitalităţii: pajalibe şi allabeniribe – Kaufman începuse să înveţe aceste ciudate nume esenţiale. Apoi Ann îi conduse pe toţi în cortul ei, unde aştepta aparatura pentru scanarea Lagerfeld.

Voratur spuse ceva şi Kaufman se uită la Ann. Ea traduse:

— Spune că-şi aminteşte pălăria asta din metal de data trecută. E agitat, dar dispus să suporte procedura. Enli, nu te teme!

Femeia extraterestră rămase tăcută.

Ann reîncepu să vorbească în limba lor, iar Kaufman nu mai înţelese dialogul. Voratur se aşeză pe o pernă joasă, cu spatele la aparat. Ann coborî casca spre capul lui; aceasta se potrivi singură şi-i acoperi creştetul, gâtul şi fruntea, lăsându-i numai faţa descoperită. Ann începu să-i pună întrebări cu vocea ei joasă, liniştitoare. Cel puţin lui Kaufman i se părea liniştitoare; n-avea cum să-şi dea seama dacă şi extraterestrul o considea la fel.

Kaufman ştia, în linii mari, cum funcţionează scanarea Lagerfeld. Sute de electrozi minusculi se aşezară pe ţeasta chelă şi în blana de pe gâtul lui Voratur. Ace mititele, fiecare prevăzut cu anestezic, luau mostre de sânge, de lichid cefalorahidian şi chiar de transpiraţie. Dar datele cele mai utile erau culese de componenta MOSS.

MOSS, „Multilayer Organ Structure Scan"*, oferea imagini foarte detaliate, aproape până la nivel celular, ale creierului în plină funcționare. Se putea observa care celule nervoase erau excitate, ce neurotransmițători se eliberau, ce modele sinaptice rezultau; reacția celulelor receptoare, readmisia transmițătorilor, modelul de eliberare în cascadă a enzimelor, descompunerea substanțelor și produsele secundare... Sistemul MOSS le surprindea pe toate, analiza exhaustiv datele obținute, enunța ecuații și formule pentru explicarea lor. Făcea de toate, mai puțin să prepare medicamente și să pună etichete explicative pe fiolă. Rezultatul era o amprentă virtuală a modului în care funcționa creierul ca reacție la diverși stimuli.

Stimulii constau în întrebările puse de Ann lui Voratur. Îi cerea să se gândească la o grădină frumoasă, la o masă bună, la cum s-ar simți dacă ar cădea de pe bicicletă și și-ar frânge spinarea... și așa mai departe. Ann avea, pentru comparație, toate datele de la prima scanare a creierului lui Voratur.

Soshaf Voratur și Enli rosteau cu fervoare incantații de nepătruns pentru Kaufman. Pe ecranul scanerului Lagerfeld apăreau grafice la fel de obscure. Transpirația inundă brusc fața lui Voratur; evident, considera că testul este foarte stresant, poate chiar primejdios. Kaufman își spuse că extraterestrul era un bărbat curajos.

Ann îi oferi apoi drept stimuli obiecte concrete: mâncare, unelte, flori. De pe chipul ei dispăruse orice urmă de oboseală. După cincisprezece minute, zâmbi radioasă și scoase casca de pe capul lui Voratur, care sări în picioare de parcă ar fi fost pe arcuri.

* Scanare multistrat a structurii organice (n. t.).

Enli se aşeză în locul lui pe pernă. Pentru prima oară, Kaufman se întrebă de ce, în timpul târguielii cu Voratur, Ann ceruse insistent să scaneze şi creierul lui Enli. N-avea nici o bază de date pentru Enli. Ce căuta?

Acum Voratur şi Soshaf erau cei care cântau monoton, legănându-se pe perne. Kaufman nu mai asculta ce spunea Ann, ci se gândea la ceea ce-i va spune mai târziu. Nu va fi deloc plăcut. Kaufman nu-i anunţase descoperirile făcute în urma excavării. Ann încă nu ştia că artefactul îngropat era, după toate aparenţele, o armă cu fascicul dirijat. Nici că, probabil, o vor lua de pe planetă.

Şi dacă ea şi Gruber aveau dreptate? Dacă artefactul crea un câmp de probabilitate secundar, care modelase creierul acestor extratereştri?

Era doar o teorie. Nu existau date.

„Doamne, parc-aş fi Tom Capelo!" îşi spuse Kaufman, doar pe jumătate amuzat.

Oare ce făcea Marbet pe nava *Alan B. Shepard?*

— Am terminat, anunţă Ann în engleză şi-i scoase casca lui Enli.

Spre deosebire de Voratur, Enli nu sări veselă de pe pernă, ci se ridică lent, cu un aer solemn, şi pielea dintre ochi i se încreţi. Cutele craniene i se încreţiră şi ele. Acum, că se uita mai atent, Kaufman observă că şi pielea dată cu ulei a lui Voratur era încreţită în acelaşi fel.

Durerea de cap! Scanările Lagerfeld reprezentau un fel de realitate neîmpărtăşită, oricât de neînsemnată, şi asta le dădea celor doi extratereştri – nu, celor trei, pentru că şi Soshaf avea pielea de pe frunte încreţită şi cutele craniene ieşite în relief – dureri de cap puternice. Ştiuseră, desigur, că aşa se va întâmpla. Curajoşi, într-adevăr.

Sau lacomi. Voratur îi spuse ceva lui Ann, apoi își puse mâinile pe cap. Ann se întoarse spre Kaufman.

— Dă-le cele șase comlinkuri, Lyle, ca să poată pleca! Toți trei au dureri mari.

În ciuda suferinței, ochii lui Voratur străluciră când Kaufman îi înmână cele șase cutiuțe negre, pregătit să-i arate extraterestrului cum funcționează aparatele. Însă Voratur nu-l întrebă nimic, ci îi spuse ceva lui Soshaf, care luă un comlink și ieși din baracă. Sigur pe sine, Voratur stabili legătura și vorbi în limba sa. Se auzi vocea lui Soshaf, iar pe fața lui Voratur înflori un zâmbet larg, care n-avea nevoie de traducere.

După treizeci de secunde și un schimb minim de flori, cei trei extratereștri se îndepărtau, pedalând grăbiți.

— Ei bine, comentă Kaufman, cel puțin au o viteză diplomatică.

— Nu trebuia să le dai comlinkurile! spuse Ann cu încăpățânare.

— Atunci n-ai fi obținut analizele Lagerfeld. Aparatele n-au să le afecteze prea mult societatea. Zău așa! Chiar dacă le desfac în bucățele, nu vor descoperi nimic care să le fie util – oamenii ăștia încă se află la multe secole distanță de microcipuri.

Reflectă asupra afirmației proprii, întrebându-se dacă e adevărată, după care schimbă subiectul.

— Spune-mi ce-ai aflat la mormântul lui David Allen!

Deși se vedea clar că e nerăbdătoare să se întoarcă la datele ei, Ann se așeză pe perna pe care stătuse Enli.

— Lyle, ce știi despre David Allen?

— Că era proaspăt absolvent și că a făcut parte din prima expediție. Că a ajuns în echipa de cercetare numai pentru că

tatăl său, extrem de influent, a tras nişte sfori. Că pe când voi toţi vă ascundeaţi în munţii Neury, fiindcă locuitorii Lumii vă declaraseră ireali, David Allen a luat arma lui Gruber şi a răpit-o pe Enli, după care nici unul dintre ei n-a mai dat vreun semn de viaţă. Câteva zile mai târziu, pe voi v-a recuperat un zburător şi aţi plecat de pe planetă.

— Exact. De aceea am continuat să credem că oamenii sunt consideraţi ireali, spuse Ann. Dar s-a dovedit că am redevenit reali în ochii locuitorilor Lumii. Datorită lui David Allen.

— Ce-a făcut?

Ann îşi aranjă câteva şuviţe lungi, blonde care-i scăpaseră din coc. Deşi nu era cu adevărat frumoasă – avea faţa prea lungă şi trăsăturile prea mici –, Ann Sikorski avea unul dintre cele mai atrăgătoare chipuri din câte văzuse Kaufman vreodată. Prin bunătatea pe care o emana, prin onestitatea neclintită din ochii ei deschişi la culoare. Exact calităţile în care urmă să lovească în câteva minute.

— Când David a luat-o pe Enli şi au plecat amândoi în puterea nopţii, ştiam cu toţii că Tas – artefactul pe care Syree Johnson îl luase de pe orbită – ar putea exploda, dacă Johnson încerca să-l treacă prin tunelurile spaţiale. Avea masa prea mare. Gruber şi-a dat seama singur cum stau lucrurile, pentru că nouă, antropologilor de pe planetă, Johnson ne dădea minimum de informaţii, aşa cum fac mai toţi militarii.

Kaufman nu reacţionă la împunsătură, dar o remarcă. Nu era în stilul lui Ann. Chiar că o deranjase povestea cu comlinkurile!

— David era… într-o stare de agitaţie, continuă ea.

Kaufman tăcu din nou. Liderul grupului de pe planetă, doctorul Bazargan, scrisese în raportul său că Allen manifesta o paranoia cu delir de grandoare, în toată puterea cuvântului.

— A dus-o pe Enli în cel mai apropiat sat şi amândoi le-au spus sătenilor că din cer va veni o „boală". Aşa a descris el efectul de undă. Le-a spus că a primit de ştire despre „boala din ceruri" de la Prima Floare, care-i vorbise pe când se afla în munţii Neury.

— Şi cum de l-au crezut?

Ann zâmbi amar, şi din acel zâmbet, Kaufinan îşi dădu seama că ei îi plăcuse David Allen, indiferent de defectele lui.

— E un paradox! continuă Ann. L-au crezut pentru că şi Enli fusese în munţii Neury şi totuşi nu se îmbolnăvise, ceea ce era clar un miracol făcut de Prima Floare. De asemenea, l-au crezut pentru că David *era* bolnav, iradiat atât de puternic, încât a şi murit; astfel, localnicii au înţeles că el şi-a dat viaţa ca să-i avertizeze pe toţi. Oricine moare pentru a salva pe altcineva este real. Aşadar, prin extensie, şi noi, ceilalţi oameni suntem reali.

— Înţeleg!

— Localnicii i-au dat ascultare. Au anunţat pretutindeni pe planetă, folosindu-se de reţeaua lor de semnalizatori cu oglinzi, astfel că douăzeci şi patru de ore mai târziu erau toţi ascunşi sub pământ. În cele din urmă, au ieşit, au descoperit că sunt teferi, au declarat-o pe Enli din nou reală şi pe David erou. Am văzut altarul de flori înălţat în cinstea lui!

Logic, dacă ţineai cont de credinţele localnicilor! N-aveau de unde să ştie de costumul S ce-o protejase pe Enli în faţa oricărui fel de radiaţii în munţi; de starea psihică a lui David; de efectul de undă care, din motive misterioase, fusese nul pe Lume – atât la suprafaţă, cât şi în subteran.

— Oricum, pentru expediţia noastră, rezultatul a fost unul fericit, spuse el. Locuitorii Lumii ne-au permis să ne întoarcem liniştiţi.

— Da, şi drept răsplată, tu plănuieşti să le distrugi întreaga civilizaţie! răbufni Ann.

Asta era deci! Kaufman sperase să mai amâne această discuţie, dar îşi dădu seama ce prostească fusese acea speranţă.

— Ai vorbit cu Dieter.

— Sigur că am vorbit cu Dieter! Jubilează că modelele de radioactivitate cartografiate se suprapun perfect peste modelele deplasărilor seismice simulate ale protuberanţelor artefactului. Este un destabilizator de undă direcţionat, nu-i aşa? Sau poate fi folosit în acest scop?

— Da.

— Şi ai de gând să-l duci într-o zonă de război!

— Probabil.

— În cel mai rău caz, vrei să-l duci în spaţiu şi să-l testezi, da?

— Încă nu ştiu sigur, se eschivă Kaufman. Am putea face nişte teste pe planetă. Şi, desigur, s-ar putea să ne înşelăm.

— *Tu* te înşeli! spuse Ann cu amărăciune. Greşeşti dacă-ţi închipui că poţi să iei pur şi simplu, după pofta inimii, ceva ce asigură unitatea întregii ţesături sociale a Lumii!

— Asta n-ai de unde să ştii.

— Ba da, ştiu!

Ann se ridică brusc de pe pernă, obligându-l pe Kaufman să se ridice şi el. Stăteau faţă-n faţă, la numai câţiva centimetri distanţă unul de altul, înfruntându-se.

— Mecanismul realităţii împărtăşite a evoluat aici şi nu poate fi întâlnit în nici o altă parte a galaxiei. Când Enli se afla în „ochiul de acalmie" al acestui câmp, chiar deasupra lui, n-avea dureri de cap, indiferent câte concepte neîmpărtăşite am fi discutat. Când ai pătruns în partea cea mai compactă a

câmpului, creierul tău n-a mai gândit deloc... da, Dieter mi-a spus şi asta! Artefactul îngropat afectează gândirea, Lyle! Iar pe a acestor fiinţe a afectat-o de-a lungul întregii lor evoluţii. Ce se va întâmpla cu ei dacă muţi artefactul şi-n creierul lor nu va mai funcţiona realitatea împărtăşită?

„O să-i doară capul mai rar", îşi spuse Kaufman, dar n-o rosti cu voce tare. Ann Sikorski avea o empatie autentică; îi păsa de soarta extratereştrilor.

Brusc, se întrebă ce-ar fi spus Marbet dacă ar fi făcut parte din echipa de pe planetă.

— Ann, dă-mi voie să subliniez numai două lucruri, spuse el calm. Mai întâi, să presupunem că ai dreptate şi că extratereştrii şi-au dezvoltat mecanismul de realitate împărtăşită din cauza unui câmp de dimensiuni planetare, generat de artefact. Dacă fenomenul este cu adevărat un model cerebral dezvoltat filogenetic, atunci este înscris în genomul lor şi va continua să existe ca şi cum artefactul s-ar afla mai departe la locul lui.

— Nu! Este un mecanism proiectat să funcţioneze numai în prezenţa artefactului! În caz contrar, de ce n-a avut Enli dureri de cap când se afla în „ochiul" câmpului?

— În al doilea rând, dacă e adevărat ceea ce ai spus chiar acum, mutarea artefactului nu va avea nici un efect asupra nici unui locuitor al Lumii, aşa cum n-a avut nici asupra lui Enli. Ei nu i s-a întâmplat nimic în locul pe care tu-l numeşti „ochi". Pur şi simplu, n-a durut-o capul. Dar s-a simţit în continuare sănătoasă, s-a purtat normal, a raţionat fără dificultate. N-a fost afectată şi nici ceilalţi nu vor fi!

Ann era roşie de furie.

— Eşti obtuz cu intenţie, Lyle, şi o ştii bine! Dacă muţi

artefactul, nu vor fi distruşi ei, ca indivizi, deşi nu sunt convinsă că toţi se vor dovedi la fel de rezistenţi ca Enli. Va fi distrusă întreaga societate! Toate modelele lor sociale sunt construite pe baza realităţii împărtăşite. *Toate modelele sociale!* Dacă elimini realitatea împărtăşită, le distrugi modelele de interacţiune, modelele comerciale, modul de a-şi creşte copiii, de a forma perechi, toate structurile economice şi politice. Va apărea violenţa, fără să poată exista nici un control social asupra ei, pentru că până acum n-a fost nevoie să existe vreunul. Poţi să-ţi imaginezi ce va însemna asta?

— Voratur n-a păţit nimic când a acţionat primul efect de undă, cel care a distrus Nimiri şi a lovit Lumea. Mi-ai spus adineaori că scanarea Lagerfeld a lui Voratur concordă, cel puţin la prima vedere, cu cea pe care i-ai făcut-o în timpul expediţiei trecute!

— Dacă sunt concordante, asta e pentru că artefactul se află la locul lui! I-a protejat pe locuitorii Lumii împotriva efectului de undă!

— *Asta* n-ai de unde s-o ştii! E o speculaţie. N-avem nici o dovadă că tocmai din cauza artefactului îngropat nu apar modificări în scanările cerebrale.

Ann rămase tăcută; aici avea el dreptate. Kaufman se folosi de avantajul câştigat.

— Ai discutat asta cu Dieter?

— Dieter nu-i antropolog, ci geolog! răspunse ea cu atâta amărăciune, încât Kaufman îşi dădu seama că soţii se certaseră din acest motiv.

„Iar eu sunt soldat!"

— Ann, suntem în război. Şi-l pierdem!

— Şi asta justifică distrugerea completă a civilizaţiei unei alte rase?

— Da! răspunse Kaufman.

Credea ce spunea, dar se detesta pe sine tocmai pentru această convingere şi o detesta şi pe Ann fiindcă-l făcuse să conştientizeze acest lucru. O privi cu dezgust.

— În sfârşit, manifeşti şi tu sentimente, Lyle! Uită-te la tine! Nici tu nu crezi că e corect să muți artefactul.

— Cred că e necesar.

— Nu e al nostru! E al lor!

Problema n-avea soluție, iar discuția nu mai putea continua decât cu riscul de a degenera în ceartă. Kaufman dădu să plece, dar Ann îl luă prin surprindere.

— Stai! Vreau să solicit ceva.

Se întoarse s-o înfrunte.

— Ce anume?

— Înainte să muți artefactul, lasă-mă să-i scot pe Enli, pe Voratur şi pe cel puțin alți şase localnici în afara câmpului, să vedem ce li se-ntâmplă. Timp de cel puțin douăzeci şi patru de ore, ca să le pot observa interacțiunile când nu mai beneficiază de realitatea împărtăşită. Lasă-mă să-i duc la bordul navei *Alan B. Shepard*!

Era ultimul lucru la care s-ar fi aşteptat Kaufman.

— E împotriva oricărui regulament! Şi o contaminare masivă a întregii lor societăți. Tu n-ai fost de acord nici măcar să le dăm comlinkurile!

— Asta era înainte să mă conving că ai de gând să le faci un rău mult mai mare, mutând artefactul.

Kaufman calculă rapid. Fără îndoială, Grafton avea să-şi iasă din pepeni. Dar chestiunea intra sub incidența autorității proiectului special. Dacă extratereştrii ieşeau din „câmpul" lor şi nu se omorau unii pe alții, Ann va trece de partea lui

Kaufman. Pe de altă parte, dacă *începeau* să se omoare între ei, îşi va pierde din sprijin, categoric. Cum va fi apreciat acest lucru la Centru? Probabil se va spune că a adunat toate informaţiile posibile înainte să ia o hotărâre, ceea ce era întotdeauna bine.

— Ai bănuit de la început că asta o să se-ntâmple, spuse el, ca să tragă de timp. De-aceea ai negociat o scanare Lagerfeld atât pentru Enli, cât şi pentru Voratur. Voiai date de plecare suplimentare!

— Da.

— Pentru ca tu să convingi... câţi?... opt sau nouă extratereştri să iasă în spaţiu, va trebui să-i dăm lui Voratur... nici nu ştiu, probabil o mulţime de bunuri comerciale. Credeam că nu vrei să le contaminezi şi mai mult cultura!

— Mai bine s-o contaminezi, decât s-o razi cu totul!

Doamne, ce încăpăţânată era! Unul dintre acei oameni care-şi pierdeau toată amabilitatea când credeau că luptă de partea îngerilor.

— În plus, Lyle, nu vrei să afli cum vor reacţiona băştinaşii? adăugă Ann, părând nu furioasă, ci şireată. În numele ştiinţei? Nu eşti tu acela care venerează ştiinţa mai presus de orice?

Şiretenia se transformase în sarcasm, dar avea dreptate: Kaufman voia să ştie. Iar dacă ridica artefactul în spaţiu fără să existe nici un om care să observe ce se întâmplă pe planetă (n-avea nici un motiv să lase vreun membru al echipei în urmă), n-avea să afle niciodată.

— Bine. Dacă poţi să-i convingi să accepte, maximum zece dintre ei pot fi duşi la bordul navei pentru o perioadă de observaţie care să nu depăşească treizeci şi şase de ore. Vor

sta într-o zonă securizată, din care s-a îndepărtat orice fel de tehnologie avansată.

— Mulțumesc! spuse Ann.

Din zâmbetul ei, își dădu seama brusc că făcuse o mare greșeală. Ann era convinsă că dacă absența artefactului se dovedea dezastruos de dăunătoare pentru locuitorii Lumii, el se va răzgândi și nu-l va mai lua de pe planetă. Dar se înșela. Kaufman știa că nu se va răzgândi.

Nu-i spuse acest lucru: să nu înfurii un aliat, chiar dacă se autoamăgește, decât atunci când n-ai încotro. În schimb, se duse să-i comunice lui Grafton că în curând vor fi și mai mulți extratereștri la bordul navei sale, unde domneau regulile stricte și severe ale Marinei.

TREISPREZECE
ÎN MUNȚII NEURY

Capelo nu știa unde să le ducă pe Amanda și pe Sudie în timpul cât echipa scotea artefactul din groapă.

Până și el recunoștea că era un motiv bizar de a ține în loc cea mai mare descoperire din istoria umanității. Dar problema era reală. Nu le putea lua cu el în vale; nimeni nu știa ce reacție va avea afurisitul de obiect extraterestru când va fi zgâlțâit. Chiar și tabăra se afla prea aproape, plus că avea perimetrul dezactivat. Rămânea doar să le trimită înapoi pe *Alan B. Shepard*, care urma să se mute într-o zonă relativ mai

sigură, de cealaltă parte a planetei. Ca măsură de precauție. Dar lui Capelo îi era groază să-i ceară lui Kaufman să trimită naveta numai pentru Sudie şi Amanda. Kaufman n-avea copii, nu-i plăceau copiii şi-l avertizase de la bun început să nu ia fetele de pe navă şi să le aducă pe planetă.

Dar nu prea avea încotro. Îl contactă pe Kaufman.

— Lyle? Vreau să-ți cer o favoare. Nu vreau ca mâine, când ridicăm artefactul, fetele să se afle aici, nici măcar în tabără. Se pot întoarce pe navă?

Vocea îi sunase mult mai tăios decât intenționase. Dar Capelo detesta să ceară să i se facă servicii.

— Sigur, Tom! răspunse Kaufman spre marea lui surpriză. Naveta pleacă oricum peste câteva ore.

Pleca? Asta nu făcea parte din plan, dar Capelo era mult prea obosit ca să-i ardă de întrebări. Nu mai dormise suficient de câteva nopți. Plănuise să doarmă tun în noaptea aceea, iar a doua zi dimineață să scoată artefactul din găoace. Şi, cu siguranță, avea să doarmă mai bine dacă nu mai trebuia să-şi facă griji din pricina fetelor. Totuşi, nu-i stătea în fire lui Kaufman – diplomat prin excelență! – să aprobe pur şi simplu o cerere, fără să obțină nimic în schimb.

— Mulțumesc, Lyle. Vom fi acolo!

Acum trebuia doar să rămână treaz cât să le conducă pe fete prin sistemul de tuneluri, până la navetă. Se îndreptă cu pas ostenit spre mica peşteră care, de când dormeau în aer liber, devenise temporar casa lor. Amanda şedea la intrare şi lucra pe ecranul şcolar, cu umbra mult alungită din cauza soarelui care apunea. Sudie era mult mai departe; juca împreună cu Jane Shaw un joc cu pietricele sclipitoare. Capelo ştia ce sunt. Lucrurile fetelor zăceau împrăştiate peste tot.

— Hai, Mandy, ne schimbăm cuibușorul! Du-te și împachetează-ți străvechiul rucsac!

Amanda ridică privirea.

— Ne mutăm? Unde, tati?

— Înapoi în tabără.

— De ce? întrebă Amanda.

Ca întotdeauna, copilul cel rațional. Extenuat, dar cu sufletul inundat de iubire, Capelo se uită la cozile ei blonde, împletite îngrijit. Cu cât creștea, semăna tot mai mult cu Karen.

— Înapoi în tabără. Pe urmă, în navetă și înapoi pe navă.

Jane Shaw auzise și-i aruncă lui Tom o privire întrebătoare.

— Din motive de siguranță?

— Da.

Jane – ce s-ar fi făcut fără ea? – începu imediat să adune hainele și jucăriile.

— Tati, nu vreau să merg pe navă! protestă Amanda. Vreau să văd cum se ridică artefactul din groapă!

— E mult prea periculos, scumpo! O să fiți mai în siguranță la bordul navei.

— Nu siguranța e principalul obiectiv din viața unui om de știință!

Cuvinte auzite de la el. Mândria se lupta cu enervarea.

— Tu nu ești om de știință. Hai, treci la împachetat!

— Dar vreau să devin om de știință!

— Foarte bine, dar deocamdată nu ești. Împachetează!

Sudie începu să plângă.

— Vreau să rămân cu tata!

— Sudie… nu începe, pentru numele lui Dumnezeu!

— Tu nu crezi în Dumnezeu, interveni afectat Amanda.

— Vreau să stau cu tata!

Sudie se repezi şi-i cuprinse genunchii cu braţele, cât pe ce să-l dărâme.

Capelo îi privi creştetul murdar. Sudie se adaptase perfect la viaţa în aer liber, ca o mică sălbăticiune ce era! Murdăria o atrăgea ca un magnet. În ultimele raze ale soarelui, buclele ei, ţepene de jeg, licăreau ca nişte mici spirale metalice.

— Ştiu! exclamă Amanda. Am putea sta în geodă!

— Geoda! Geoda! îi ţinu Sudie isonul. Vreau să stau în geodă!

— Nu se poate să staţi acolo! spuse Capelo ferm.

Geoda le pricinuise deja destule probleme.

Gruber o descoperise în timpul primei expediţii şi se oferise să le fie ghid, promiţându-le o excursie destul de uşoară, prin tuneluri largi, iar la final, o surpriză spectaculoasă. Capelo acceptase numai pentru că Amanda şi Sudie, consemnate să rămână în peştera din valea alpină, erau peste măsură de plictisite. Nu se aşteptase la cine ştie ce.

Cât au traversat o peşteră de mărime mijlocie, Gruber a ţinut torţa electrică aprinsă numai la jumătate din putere. Apoi s-a oprit brusc, i-a dat drumul la intensitate maximă şi a ridicat-o spre tavan.

— Priviţi!

Lui Capelo i se tăie răsuflarea. Fetele ţipară de încântare. Pe tavanul peşterii, pe pereţi şi chiar pe jos sclipeau nenumărate pietre preţioase. După ce i se obişnuiră ochii cu lumina strălucitoare, văzu că pietrele preţioase erau, de fapt, milioane de cristale de aur. Printre ele se găseau granule strălucitoare de aur pur, mari cât unghia. Pepite de aur scânteiau pe podea. Grămezi de nisip alb de cuarţ sclipeau precum cristalul.

— Asta-i geoda! spusese Dieter fericit. Cea mai mare de care am auzit vreodată!

— Ce... cum... bâigui Capelo.

— Este interiorul unei geode. Aici trebuie să fi fost, demult, craterul unui vulcan. Aurul s-a sedimentat din apa încălzită de magmă.

Capelo atinse un perete. Granule dc aur curseră de sub degetele lui ca o ploaie strălucitoare.

— Incredibil!

— Nu-i aşa? răspunse Gruber, luminând împrejur cu torța, mândru de parcă locul i-ar fi aparținut.

Amanda şi Sudie se repeziră la pereți. Gruber era atât de încântat de efectul pe care-l avusese surpriza sa, încât le dădu voie să-şi umple cu aur şi cu nestemate buzunarele micilor costume S.

— De când se află chestia asta aici? întrebă Capelo. Când s-a format?

— Cu sute de mii de ani în urmă.

— Şi băştinaşii n-au aflat niciodată de ea, n-au exploatat-o?

— Le este interzis să intre în munții sacri. În plus, ştiu de secole întregi că-n munți se îmbolnăvesc – noi ştim că e din cauza radiațiilor. Iată cum ajută tabuurile religioase la păstrarea sănătății!

— Ajunge, fetelor! spusese Capelo. Nu fiți lacome!

Dar luase şi el un diamant sclipitor, ştiind că va fi valoros pe Marte. Chiar dacă nu tot atât de valoros cum se dovedeau nestematele scânteietoare acolo, pe Lume: captivară total atenția celor două fetițe. Amanda şi Sudie inventară nenumărate jocuri, care le-au ținut preocupate şi au salvat-o pe Jane de la nebunie.

Problema era că după excursie, fetele ceruseră întruna să se întoarcă în geodă. Kaufman, întrucâtva nemulțumit, se opusese.

— Tom, Dieter n-ar fi trebuit să vă ducă deloc acolo! Încercăm să păstrăm cât putem de intact mediul planetei. În nici un caz nu ne vom apuca să furăm de-aici!

— Le-am excavat munții lor așa-ziși sacri!

— Știu, spuse Kaufman obosit. A fost o necesitate absolută... dar nu la fel pot spune despre înfruptarea din bogățiile băștinașilor. Fetele pot să păstreze pietrele prețioase, dar nu mai aveți voie să faceți alte excursii acolo! I-am spus și lui Dieter.

Ipocrit scorțos! Capelo fusese tentat pe jumătate să ducă fetele înapoi în geodă singur, cu orice risc. Dar avusese prea multe de făcut și nu era sigur că mai ține minte drumul prin tuneluri; credincioasa Jane a fost cea care a trebuit să înfrunte milogelile și smiorcăielile lui Sudie.

Acum Jane interveni tăios:

— Mergem la navetă, fetelor, exact așa cum spune tatăl vostru! Sudie, ai uitat că Marbet este la bordul navei? A rămas acolo. Mă întreb ce face oare?

Sudie se desprinse instantaneu de genunchii lui Capelo.

— Marbet?

— Oare o fi programat leul-hologramă pe care ți l-a promis?

— Vreau să văd! zise mica Sudie și se apucă să-și adune lucrurile și să le îndese în rucsac, devenind brusc cel mai ascultător copil.

— Merg, dar nu-mi place! spuse Amanda.

— Înțeles! îi răspunse Capelo, pe un ton aflat undeva la mijloc între recunoștință și exasperare.

Călătoria prin tunelurile din munte s-a desfăşurat fără peripeţii. Drumul dintre vale şi tabără fusese atât de circulat, încât apăruseră deja gunoaie şi inscripţii – ambele interzise prin ordin expres. Capelo trecu pe lângă o mâzgălitură care spunea: „FIZICA NU-I DESTUL DE FIZICĂ PENTRU MINE!". Îl pufni râsul: de-aia îi erau mai simpatici soldaţii decât ofiţerii! Scrijelitura cârcotaşă îl înveseli.

Veselia i s-a topit când au ieşit din tunel şi s-au îndreptat către navetă; acolo îi aşteptau Ann Sikorski şi Lyle Kaufman, lângă care se aflau, în mod inexplicabil, nouă extratereştri.

Nouă extratereştri?!

— Aşteptaţi aici! se răsti el la Jane. Kaufman! Stai!

Colonelul se întoarse, îl localiză pe Capelo şi se îndreptă în grabă spre el, îndepărtându-se de localnici.

— Ce dracu' se petrece aici?

— Indigenii vor urca la bordul navei. În cadrul cercetărilor întreprinse de doctorul Sikorski.

— Urcă la bordul unei nave a marinei? Ce fel de cercetare e asta?

— Cea de care răspunde doctorul Sikorski. Tom, nu mai ţipa!

— Pe nava aia urcă fetele mele!

— La fel şi cei nouă extratereştri, şi Ann, şi eu, şi o echipă de securitate, şi tu, dacă vrei. Naveta se va întoarce la timp pentru evenimentul de mâine.

— Nu vreau ca fetele mele să călătorească împreună cu o gaşcă de extatereştri despre care nimeni nu ştie nimic!

— Atunci lasă-le aici! răspunse Kaufman. Şi dacă te interesează, află că ştim o mulţime de lucruri despre locuitorii Lumii, inclusiv faptul că sunt paşnici. La bordul navetei

vor sta cu centurile de siguranță puse. Când ajungem pe *Shepard*, vor fi complet separați de noi; vor avea contact doar cu Ann și cu echipa ei de securitate. Dacă nu-ți convine situația, dragă Tom, ori rămâi aici, ori taci din gură! Am destule pe cap și fără să-ți mai suport ostilitatea. Iar băștinașii sunt deja destul de neliniștiți.

Pe Capelo îl năpădi furia; se luptă s-o țină în frâu, să rămână calm.

— Dar de ce merg pe navă?

— Vrem să vedem cum se comportă în absența artefactului îngropat. În afara razei lui de acțiune.

— O, Doamne, nu începe și tu! Nu începe cu teoria „un câmp nedetectabil afectează creierul tuturor locuitorilor Lumii"!

Kaufman nu scoase nici o vorbă. Capelo continuă:

— Și cum știi dacă în absența acestui câmp ipotetic n-au să devină cu toții demenți? Dumnezeule, nu-mi vine să cred că discut idioțenia asta!

— Atunci n-o discuta! N-am străbătut atâtea sute de ani-lumină ca să mă cert cu tine.

— Că eu de-aia oi fi venit! M-am lăsat târât în gaura asta de șobolani din fundul galaxiei doar ca să mă cert cu cineva! Bine, Kaufman, facem cum vrei tu. Dar anunță-mă când sunt izolați extatereștrii, ca să le pot aduce pe Amanda și pe Sudie la bord.

Cândva, aceiași extratereștri omorâseră doi copii: le tăiaseră gâtul.

— Bineînțeles, te anunț, răspunse Kaufman.

Unul care știa să câștige cu grație. Naiba să-l ia!

Capelo se întoarse la fete.

— Împreună cu voi, în navetă, o să fie și niște extratereștri – băștinași.

— Chiar? făcu Amanda. Grozav! Pot să discut cu ei?

— Nu vorbesc engleza.

Era oare adevărat? Nici unul?

— Haide, tati, să ne grăbim!

Le ținu pe loc, cu ajutorul lui Jane, până când Kaufman îi făcu semn de pe rampa navetei. Extratereștrii, așezați pe scaunele pasagerilor, se strâmbau îngrozitor, își încrețeau creștetele pleșuve și *cântau*! Ba nu, murmurau o incantație. Capelo o ținu ferm pe Sudie, care voia să se repeadă și să-și facă noi prieteni. Amanda îi studia atent. Capelo o lăsă pe Jane să le pună fetelor centurile. Era extrem de obosit.

— Intonează un cântec ritual, prin care cer putere ca să îndeplinească o sarcină periculoasă, explică Ann Sikorski.

— Credeam că nu există primejdii printre cetățenii Lumii, cei mereu pașnici! comentă cu năduf Capelo.

— Se referă la pericole cum ar fi urcatul pe stânci, după ouă de pasăre.

Capelo se așeză comod pe scaun și-și legă centura. Auzi, ouă de pasăre!... Artefactul semăna cu un ou uriaș, gata să fie ridicat din cuib – deși, firește, acești primitivi habar n-aveau. Artefactul marcat cu numere prime, protuberanțe marcate cu numere prime, amplitudini probabilistice...

Adormi.

Epuizat mai presus de orice înțeles normal al acestui cuvânt, Capelo dormi buștean. Extratereștrii își incantară rugăciunea, naveta decolă, apoi ateriză pe *Alan B. Shepard*; se făcu transferul pasagerilor, iar Amanda și Sudie îl sărutară ușurel de rămas-bun, și el tot dormea. Dormi și în timpul drumului de întoarcere; se trezi numai când naveta șuieră la contactul cu atmosfera și ateriză lângă tabără. Era deja dimineață,

dimineața rece și senină a zilei în care ei urmau să ridice artefactul, să-l elibereze din locul secret și întunecat unde zăcea de cincizeci de mii de ani.

De la discuția cu Grafton, cu o oră înainte de decolarea navetei, Kaufman era un pachet de nervi. Știa asta și, după ani lungi de practică, știa cum să se țină-n frâu. Așa că n-ar fi avut nici un motiv să se poarte atât de dictatorial și de certăreț cu Tom Capelo.

Din fericire, fizicianul era el însuși, mai tot timpul, atât de dictatorial și de certăreț, încât nu părea să-i fi observat comportamentul.

Grafton nici măcar nu-l salutase.

— Domnule colonel Kaufman, vă cer să vă prezentați imediat la bord!

— Suntem atacați?

Un mod nu prea subtil de a-i aminti lui Grafton că numai într-o asemenea situație putea să-și aroge drepturi de comandă.

— Nu. Dar „cercetătorul" dumneavoastră, doamna Grant, a încălcat ordinele militare. Întrucât este persoană civilă și n-am voie s-o trimit la carceră decât pentru înaltă trădare, vă rog să veniți aici și să-i băgați mințile în cap!

— Ce-a făcut?

— A eliberat unul din brațele prizonierului faller. Împotriva ordinelor dumneavoastră exprese, dacă sunt corect informat!

Lui Kaufman i se tăie respirația. Nu se așteptase la așa ceva din partea lui Marbet, nu-i anticipase acțiunea.

— E rănită?

— Nu.

— A fost altcineva rănit?

— Nu.

— Fallerul a încercat să se sinucidă?

— Nu.

— Care e starea fallerului?

— Mâna i-a fost legată la loc, în ciuda amenințărilor doamnei Grant că va ataca fizic pe oricine va încerca să lege prizonierul. Ceea ce a şi încercat, dar au imobilizat-o poliţiştii militari.

„O, Doamne!", îşi spuse Kaufman.

— Mulțumesc, domnule comandant! Vă rog să nu luați nici o măsură suplimentară până la venirea mea. Căpitanul DeVolites vă poate comunica ora estimată de sosire.

— Cum doriți!

Vocea lui Grafton ar fi putut să înghețe şi ghețarii. Momentul nu i se păruse potrivit pentru a-l anunța că naveta aducea nouă băştinaşi, care trebuiau găzduiți pe nava lui.

Imediat după andocare, Kaufman se repezi în navă. Grafton nu-i venise în întâmpinare. Kaufman îi ordonă ofițerului de serviciu, rămas cu gura căscată, să-i găzduiască pe extratereştri conform instrucțiunilor date de Ann Sikorski. Apoi se duse direct în zona păzită unde stătea închis fallerul, ca s-o caute pe Marbet Grant.

PAISPREZECE

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

Plecaseră spre tabăra terranilor la apus, pe cele mai bune biciclete din câte văzuse sau folosise Enli vreodată. Două dintre luni, Cut şi Obri, răsăriseră deja, iar soarele apusese pe cerul limpede şi răcoros. Drumul era mărginit cu soiuri de flori care, în Gofkit Jemloe, se cultivau cu dragoste în grădini: jelitibe roşii şi arătoase, trifalitibe dantelate, chiorchini portocalii de allabeniribe îmbobocite – florile ale ospitalităţii. Mai departe, pe câmpurile cultivate, apărură flori sălbatice, nelipsitele mittibe şi, la umbră, vekifiribe în toate culorile Lumii. Enli văzu cum ceilalţi sorb din ochi priveliştea florilor. Ştia ce gândesc: că, probabil, era pentru toţi ultima oară când vedeau flori.

Ar fi putut să-i contrazică.

Poate că terranii împărtăşeau complet realitatea („Durerea de cap: nu te gândi la ea!"), poate că nu. Puteau să *mintă*, acea acţiune dificilă pe care n-o putea descrie nici un cuvânt din limba Lumii. Puteau să moară, să fie ucişi sau să ucidă. Dar maşinile lor nu dădeau greş. Dacă spuseseră că barca de metal zburătoare îi va duce sus în cer şi-i va aduce înapoi teferi, atunci aşa va fi!

Mai devreme, în cursul acelei zile, Pek Voratur îi adunase pe toţi membrii gospodăriei sale în marea grădină

centrală. Un grădinar, mânjit de humă şi mirosind a rosibe, o întrebă pe Enli:

— Ştii de ce ne-a chemat?

— Nu.

— Au mai venit şi azi terrani din aceia uriaşi? Arată atât de ciudat fără pic blană pe gât, ca să-şi ascundă goliciunea! Şi au un miros ciudat! Când vin ei, fac tot posibilul să plantez în altă grădină.

— Astăzi n-au mai venit alţi terrani, spuse Enli.

— Foarte bine! Dar, trebuie să recunosc, cultivă flori minunate – uită-te ce rosibe i-au dat lui Pek Voratur!

Şi privi plin de admiraţie florile roşii, roz şi albe, pe tulpini lungi şi pline de spini, pe care, probabil, le cultivase el însuşi.

— Oameni din gospodăria Voratur! li se adresă Pek Voratur, după ce se adunaseră toţi în curte.

Negustorul cel solid şedea, alături de Soshaf, pe o ladă pentru legume întoarsă cu fundul în sus. Alu Pek Voratur era încă lăuză.

— V-am adunat aici pentru a împărtăşi realitatea unui negoţ cu terranii.

Oamenii se uitară unii la alţii; negustorii nu informau toţi slujitorii din casă despre înţelegerile comerciale pe care le făceau.

— Şeful gospodăriei terranilor, Lyle Pek Kaufman, m-a căutat pe *comlinkul* meu, spuse Voratur plin de importanţă. Se oferă să planteze un schimb cu mine. Ar vrea ca zece oameni să călătorească astăzi, în barca lor zburătoare de metal, sus, în cer, până la o barcă mai mare, să rămână două zile acolo şi apoi să se întoarcă acasă.

Mulțimea izbucni în exclamații.

— În cer!

— Pe Prima Floare – ce vor mai face terranii aceia!?

— Eu nu merg!

— Zece oameni! De ce?

Voratur flutură brațele, ca să facă liniște.

— Unul dintre cei zece voi fi chiar eu! Un alt loc este deja ocupat. Soshaf Pek Voratur va rămâne aici.

„În caz că mor." Deși n-o spusese cu voce tare, toată lumea înțelese.

— Ceilalți trebuie să aleagă dacă merg.

— Ce ne vor da în schimb, dacă mergem? întrebă cineva.

— A, asta e partea cea mai frumoasă! zâmbi Voratur. Le-am spus că nu sădesc o târguială cu ei până nu văd ce bunuri de negoț au în barca mai mare, din cer. Abia după aceea o să ne târguim. Dar indiferent ce învoială voi sădi, va exista un profit pentru toți cei care merg. O jumătate pentru gospodăria Voratur, iar cealaltă jumătate se va împărți în mod egal între cei care fac călătoria!

Mulțimea începu să zumzăie. Jumătate din profit împărțită în mod egal între călători! Voratur era cel mai bun negustor de pe Lume; a optsprezecea parte dintr-un negoț sădit de el, indiferent în ce-ar fi constat, putea să însemne mai mult decât avusese oricare dintre ei vreodată. Dar să mergi în cer…

— Eu merg! strigă o femeie din spatele mulțimii.

— Și eu! spuse Telif Pek Forbin, grădinarul-șef al lui Voratur.

Ajutorul de grădinar, aflat lângă Enli, privea neîncrezător.

— Lăsați-mă să merg și eu! strigă un copil, stârnind râsete nervoase.

În cele din urmă, au fost şapte voluntari, nu opt. Terranii trebuiau să se mulţumească şi cu atât. Enli aşteptă liniştită ca Pek Voratur să se întoarcă spre ea, ceea ce acesta şi făcu după ce-i trimise pe ceilalţi la şopronul unde se ţineau bicicletele.

— Enli... ultimul loc în barca zburătoare... Pek Kaufman spune că trebuie să-l ocupi tu, ca translator.

— Ştiu! răspunse Enli.

Pek Voratur încuviinţă cu capul. N-aveau de ce să discute decizia; era realitate împărtăşită. Asta-l mulţumea pe Voratur. Doar Enli se întreba câtă vreme realitatea va continua să fie împărtăşită cu terranii.

Durerea de cap...

Se duse să-şi aleagă o bicicletă pentru drumul către tabăra terranilor.

— Gata, veniţi cu mine, vă rog! spuse Ann în limba localnicilor.

Cei nouă locuitori ai Lumii se adunară într-un grup strâns, intonând un cântec prin care-i cereau Primei Flori protecţie. Frumoasa incantaţie o linişti pe Enli puţin. Nu văzuse niciodată barca zburătoare de aproape. Nu era chiar atât de mare cum povestiseră cei din familia Voratur. O rampă, ca acelea folosite pentru a ajuta căruţele fermierilor să urce râpele alunecoase, ducea spre interiorul întunecat.

La câţiva paşi se afla Lyle Pek Kaufman; un terran pe care Enli nu-l mai văzuse ţipa la el. Bărbatul era mai scund decât Pek Kaufman, foarte murdar şi foarte furios. Lângă el stăteau o femeie şi doi copii terrani de sex feminin, care priveau cu curiozitate grupul localnicilor. Enli se opri puţin din

cântat ca să le zâmbească, deşi nu ştia cât e de riscant. Fetiţa mai mare îi zâmbi şi ea.

Pek Kaufman termină cearta şi se apropie de Ann.

— Gata, du-i la bord!

— Ce-a spus? o întrebă Pek Voratur pe Enli.

— Că a sosit timpul să intrăm în barca zburătoare.

Cântecul deveni mai puternic. Ţinându-se de mâini, cu cutele craniene încreţite şi cu blana de pe gât zbârlită, cei nouă locuitori ai Lumii intrară şovăielnic în maşina extaterestră. Enli simţi cum i se strânge stomacul.

Interiorul bărcii zburătoare se dovedi mult mai mic decât îşi imaginaseră; evident, cea mai mare parte a spaţiului se afla dincolo de uşi. Barca zburătoare era luminată pe dinăuntru, deşi Enli nu vedea nici o lampă. Scaunele erau aranjate în şiruri drepte, urâte. Pe primul scaun al rândului din mijloc şedea un bărbat care avea în faţă ustensile şi imagini mişcătoare, la fel ca acelea de pe maşina Lagerfeld; probabil că el conducea barca. Dar cum? Nu se vedeau nici vâsle, nici aripi, nimic cu care să navighezi pe curenţii de aer. Şi, oricum, barca zburătoare era mult prea grea ca să plutească!

— El este Nick Pek DeVolites, rosti Ann cu accentul ei terran.

Ce nume ciudate aveau terranii! Pek DeVolites le întinse o floare galbenă a ospitalităţii, cu un gest extrem de stângaci, cum Enli nu mai văzuse niciodată. Pek Voratur oferi şi el florile aduse în dar; mâinile lui cărnoase, date cu ulei tremurau vizibil.

— Cineva să se aşeze aici, spuse Ann, şi aici... şi aici... e bine. Staţi comod? Trebuie să vă pun aceste centuri, pentru siguranţă...

Pek Forbin, grădinarul-şef, întrebă încercând să-şi ascundă teama:

— Va fi greu de navigat pe curenţii de aer?

— Sperăm că nu, spuse Ann. Aşa... vă simţiţi bine? Enli?

— Solul meu e bun, răspunse Enli.

După ce toată lumea fu legată de scaune, bărbatul care ţipase veni şi el, împreună cu femeia mai în vârstă şi cu cele două fetiţe. De aproape, bărbatul arăta şi mai murdar, şi mai obosit. Fetiţele păreau că vor să vorbească, dar li se spusese că n-au voie. Cea mică era foarte scundă şi aproape la fel de murdară ca bărbatul. Cea mare avea părul blond şi drept, ca Pek Sikorski – să fi fost era nepoata ei? Ann nu făcu prezentările; Enli n-o mai văzuse niciodată atât de lipsită de maniere. Cealaltă femeie legă fetele de scaun, apoi îşi puse şi ea centura. Asta îi mai linişti pe localnici: dacă terranii îşi legau propriii copii, nici ei n-aveau de ce să se teamă. Ann şi Pek Kaufman se aşezară de-o parte şi de cealaltă a lui Pek DeVolites, care anunţă:

— Pornim!

Uşa se închise; se auzi un zgomot asemănător cu scârţâitul roţilor de la o sută de biciclete, şi barca se puse în mişcare, din ce în ce mai repede, până când se ridică în aer.

Tăcură toţi, mult prea înspăimântaţi ca să mai cânte.

Dincolo de fereastră, în faţa lui Pek DeVolites, se vedea cerul. Apoi norii. Barca de metal urla – precis se desfăcea în bucăţi! Apoi trecu prin nori – ieşi deasupra norilor! – şi Enli închise ochii. Când îi deschise din nou, văzu cerul întunecat, plin de stele, şi strălucitoarele luni Cut şi Obri, mai mari şi mai luminoase decât şi le închipuise vreodată. Obri, cea dintâi

casă a Primei Flori, care-şi desfăcuse petalele pentru a crea Lumea. Enli se simți cuprinsă de respect şi pioşenie. Începu să intoneze cântecul creației, cel mai sfânt dintre cântecele sfinte.

Pek Voratur începu un cântec despre contemplarea cerului.

Grădinarul reluă incantația ce invoca protecția Primei Flori.

Ajutoarea de bucătar Asto Pek Valifin începu un cântec de muncă.

Amuțiră toți. Se răsuciră în scaune şi se priviră uluiți. Blana de pe gât li se zbârli. Imposibil! Când era vorba de cântat, începeau întotdeauna împreună sau la doar câteva note distanță unul de altul, întotdeauna aceleaşi cântec, întotdeauna potrivit cu ocazia. Cântecul care, o dată ce era auzit, părea adecvat. Realitate împărtăşită.

Pek Valifin mai intonă câteva note tremurate. Nimeni n-o urmă. Se opri.

Nici vorbă de durere de cap!

Enli văzu că Ann îi urmărea cu atenție. Acesta să fie motivul pentru care terranii i-au adus aici, în cer? Întreruperea realității împărtăşite? Terranii, şi mai ales Pek Sikorski, fuseseră de la bun început fascinați de realitatea împărtăşită. Dar dintre cei nouă locuitori ai Lumii aflați la bord, doar Enli ştia acest lucru, şi realitatea neîmpărtăşită ar fi trebuit să-i provoace dureri de cap îngrozitoare.

Însă nu simțea pic de durere!

Încercă să facă față situației; văzu că şi ceilalți procedau la fel; le văzu frica de pe chip. Era imposibil să se întâmple ceea ce li se întâmpla! Toată lumea tăcea.

În cele din urmă, se auzi o voce subțire şi limpede:

— Salut! Eu sunt Sudie Capelo. Am cinci ani.

— Sudie, tata a spus…

— Tata şi Jane dorm! contracară copila.

Cei nouă locuitori ai Lumii se întoarseră toţi şi-o priviră, disperaţi: un copil zâmbitor şi murdar, legănându-se în curelele ce-o ţineau legată de scaun – cel mai solid lucru într-o lume care devenise brusc tot atât de lipsită de substanţă ca aerul.

— Suntem morţi! zise grădinarul-şef. Şi ne aflăm lumea strămoşilor noştri!

— Nu, n-aţi murit, răspunse cu blândeţe Ann Sikorski. Vă spun adevărul!

— Unde este realitatea împărtăşită? Nu sunt real! începu el să se tânguie.

Nimeni nu i se alătură, ceea ce nu făcu decât să le crească groaza surdă.

Barca plutitoare se opri. Se apropia de o altă barcă zburătoare, mult mai mare – cât un sat întreg –, pe care o observă doar Enli. Celalţi erau mult prea înspăimântaţi.

— Nu sunteţi ireali, repetă Ann. Nici unul dintre voi nu e ireal. Când ne vom întoarce pe Lume, realitatea împărtăşită se va întoarce la voi. Vă promit!

— Realitatea nu se poate „întoarce"! exclamă Voratur. Nu pleacă şi nu vine! Ea *există* întotdeauna, altfel n-ar fi realitate! De ce nu mă doare capul în această irealitate de aici?

Pe fruntea lui apărură broboane de sudoare.

— Realitatea împărtăşită, cu tot cu durerile de cap, se va întoarce la voi pe Lume, spuse Ann cu aceeaşi voce plină de bunătate. Vă promit!

Apoi adăugă în terrană:

— Nick, schimbă direcția videoecranului, ca să vadă planeta.

Pek DeVolites făcu ceva la fereastră și aceasta, brusc, dădu în altă direcție. Alt lucru imposibil!

— Privește, Pek Voratur! spuse Ann. Privește-ți Lumea!

Părea să se afle chiar în fața ferestrei, pe care o umplea. Nespus de frumoasă: nori, mări, pământul violet... cea mai dulce înflorire a Primei Flori; nici unul dintre locuitorii ei n-o mai văzuse astfel până atunci. Până și grădinarul isteric rămase nemișcat, cu gura căscată.

— De ce nu mai vorbesc? întrebă fata mai mică.

— Pentru că nu și-au mai văzut niciodată planeta din spațiu, o lămuri cea mare.

— E doar o planetă, spuse copila. Mi-e foame!

— Ține-ți gura, Sudie!

— Nu-mi spune tu mie să-mi țin gura! Tati, Amanda mi-a spus să-mi țin gura!

Băștinașii își priveau, fără să se sature, căminul, unde realitatea împărtășită continua să trăiască, în timp ce terranii făceau lucruri de neînțeles cu barca zburătoare.

În cele din urmă au fost conduși, printr-un mic coridor metalic, în barca mai mare, apoi într-o încăpere vastă, fără ferestre și cu nouă saltele pe podea. De fapt, nu erau chiar saltele, ci doar grămezi de pături de-ale terranilor, dar se puteau descurca și cu ele. Ann rămase cu ei și le vorbi pe un ton liniștitor în limba lor, potolindu-le teama. Ceilalți terrani dispărură. Li se aduse mâncare, și Enli constată cu ușurare că era hrană bună, familiară, de pe Lume. Mâncară, apoi cei mai mulți dintre ei evadară din locul straniu, tulburător în care se

aflau, alunecând în somn. Era noapte, foarte târziu – atâta doar că noaptea se afla acolo, jos, în realitatea pierdută.

Enli nu putea să doarmă. Stătea pe pături, în lumina slabă – tot nu-şi dădea seama de unde vine, de peste tot şi de nicăieri, asemeni gândurilor ei. Era adevărat, deci! Realitatea împărtăşită era doar una dintre realităţi. Terranii aveau alta, diferită. Ştiuse asta de mult – doar ea, dintre toţi locuitorii Lumii –, dar niciodată în modul imposibil de tăgăduit în care percepea situaţia acelei clipe.

Brusc, Enli ştiu de ce ea şi Pek Voratur urmau să facă a doua zi o nouă fotografie a creierului, ca parte a învoielii: Pek Sikorski voia să le fotografieze creierul departe de Lume. Voia să vadă dacă obţinea fotografii diferite faţă de cele făcute în realitatea împărtăşită.

Iar terranii – Pek Sikorski, Pek Kaufman, bărbatul murdar, copiii lui – intrau şi ieşeau dintr-o realitate într-alta, de parcă realităţile ar fi fost şoproane pentru biciclete. „*E doar o planetă!*" spusese fetiţa cea murdară în terrană, dar numai Enli îi înţelese vorbele. Multe, multe realităţi, şi acum, pentru prima oară, se putea gândi la aşa ceva fără s-o doară capul.

Îi era frică. Nu de multele, nenumăratele realităţi – deşi faptul că nu se temea dovedea, probabil, că înnebunise. Nu, de altceva îi era frică. De un sentiment care, îşi dădu seama, o pândea de multă vreme. Un sentiment pe care n-ar fi putut să-l trăiască dacă nu i-ar fi cunoscut pe terrani când aceştia veniseră prima oară, dacă n-ar fi călătorit cu ei şi nu le-ar fi învăţat limba. Un sentiment pe care, cu siguranţă, nu l-ar fi putut avea pe Lume, unde durerea de cap ar fi sfâşiat-o.

Acel sentiment se numea curiozitate! Era *interesant* să te gândeşti la multe, multe realităţi. Să te întrebi cum sunt.

Înspăimântător, dar şi interesant. Şi aceasta era realitatea cea mai stranie dintre toate.

Rămase multă vreme trează, în nava extraterestră care zbura pe cer, printre stele.

Kaufman se confruntă cu Marbet în cabina ei. Îi deschise uşa, somnoroasă; purta o cămaşă de noapte albă, şi buclele roşcate i se revărsau pe spate. Nu-şi lăsă atenţia distrasă; intră pe lângă ea în cabina micuţă şi închise uşa.

— Lyle! Ce faci pe navă?

— Întrebarea corectă este ce faci *tu?* Grafton mi-a spus că i-ai dezlegat mâna prizonierului. Împotriva ordinelor mele exprese!

Marbet se dezmetici complet.

— Nu fi supărat, Lyle!

— Nu sunt supărat, sunt extrem de furios!

— N-ai dreptul să fii furios! Mi-ai spus să fac o treabă, şi mă conformez!

— Am tot dreptul să fiu furios! Ţi-am spus să-ţi faci treaba între anumite limite, dar tu le-ai încălcat. Dac-ai fi fost militar, te-aş fi trimis în faţa Curţii Marţiale. Aşa cum stau lucrurile, te-ai pus într-o situaţie primejdioasă şi ai periclitat şi tehnicienii, medicii şi întregul proiect!

Marbet făcu ochii mari.

— Eu n-am văzut lucrurile aşa!

— De ce?

— Am fost atât de prinsă de progresul făcut, încât… Of, Lyle, n-am vrut să pun proiectul în pericol!… Nici cariera ta. Îmi pare tare rău…

Își ridică palmele în sus, cerându-și iertare. Coborî umerii. Lyle simți cum i se domolește furia.

— Bine că măcar n-a pățit nimeni nimic!

— Da, mă bucur și eu… Dar chiar nu m-am gândit la cariera ta! Ai mizat atât de mult pe proiectul ăsta…

Tulburarea cu care vorbea îi șterse lui Kaufman orice urmă de enervare. În definitiv, ce puteai să ceri de la un civil?…

— Bine, lasă, nu s-a întâmplat nimic cu adevărat rău. Îl potolesc eu pe Grafton.

— Mulțumesc!

Îl privi cu atâta recunoștință, încât el adăugă:

— Poate am reușit să-l convingem să repetăm experimentul, în condiții mult mai bine controlate, dacă tot nu s-a întâmplat nimic negativ. Spune-mi, ce progrese ai făcut? Ce-ai aflat?

Brusc, Marbet deveni alta. Își îndreptă umerii și-și pierdu expresia rugătoare de pe chip. Îl privi fix.

— Mai important e altceva: ce-ai aflat tu *acum?*

— Poftim?!

— M-ai auzit! Erai ostil, dar pentru că m-am arătat supusă – comportament tipic pentru animalele sociale, dacă vrei să știi, și de două ori mai eficient dacă vine din partea unei femele –, ți-am neutralizat ostilitatea. Chiar te-am adus pe punctul de a coopera. Exact asta încerc să fac cu fallerul! Și am reușit, până când au intervenit soldații tăi!

O altfel de furie îl cuprinse pe Kaufman.

— M-ai manipulat!

— Nu, ți-am demonstrat! O diferență enormă.

— Și n-ai nici o jenă să-ți folosești feminitatea ca să mă manipulezi! Chestia asta poartă un nume, Marbet!

Spre surprinderea lui furibundă, ea izbucni în râs.

— Crezi că trebuie să-mi neg feminitatea pentru a lucra cu profesionalism? Sau pentru a dovedi ceva, cuiva? Dacă aşa crezi, te înşeli! Sunt femeie! Uneori, asta e în defavoarea mea, alteori mă avantajează. La fel ca statura scundă, pielea arămie sau cetăţenia marţiană. Nimic din toate astea nu cântăreşte mai puternic decât faptul că sunt o Empatică. Asta e singura mea trăsătură definitorie, iar de celelalte mă folosesc aşa cum îmi cere meseria.

— Inclusiv ca să mă manipulezi pe mine!

— Ascultă-mă, Lyle! Nu te-am manipulat, *ţi-am demonstrat*! Şi nu poţi să-mi spui că demonstraţia mea a fost foarte diferită de ceea ce faci tu în diplomaţie.

Nu, nu putea. Era capabilă; tocmai de asta o angajase; orice considerent personal trebuia să fie lăsat deoparte. De obicei n-avea nevoie să facă eforturi pentru a-şi aminti acest lucru. Spuse cu greutate:

— Îmi pare rău! Povesteşte-mi ce-ai aflat.

— Nu trebuie să fii nici rigid şi nici impersonal cu mine. Mă bucur să-ţi pot povesti. Stai jos!

Între pat şi perete se afla, înghesuită, o măsuţă. Lyle se aşează pe unul dintre cele două scaune identice, iar Marbet, pe celălalt, părând mult mai în largul ei decât se simţea Kaufman.

— Ceea ce presupun că ţi-a spus Grafton este, în esenţă, adevărat. Mi-am pus o cască prevăzută cu tub de oxigen, am intrat în spaţiul fallerului prin sasul folosit de tehnicieni şi i-am dezlegat o mână. N-a încercat să mă atace, nici să se sinucidă. N-a răspuns la semnele mele, deşi tot ce am aflat despre semnalele lui nonverbale indică faptul că mă înţelege. Eu semnalizez dintr-o postură submisivă, aşa cum înţeleg eu

că o percepe un faller. Dar lucrul cel mai important e dificil de explicat, Lyle. Nu mi-a răspuns, dar ceva s-a schimbat între noi! Este o… nu, nu o apropiere, asta e prea mult spus, dar o receptivitate crescută!

— Crezi că-ți va răspunde curând?

— Da, deşi n-am nici o dovadă obiectivă.

Kaufman zâmbi fără veselie..

— Nimic din ceea ce faci tu nu e obiectiv!

— Adevărat. Dar am înregistrat progrese, până când Grafton l-a legat la loc pe faller şi mi-a interzis complet să-l mai văd până nu hotărăşti tu ce e de făcut.

Kaufman nu rosti nimic. Marbet îl privi drept în ochi, fără sfială, fără supuşenie, doar cu profesionalism.

— Lyle, am nevoie de acces la faller, care trebuie să aibă o mână dezlegată, şi am nevoie să lucrez fără ca Grafton să mă bată la cap cu ideile lui despre securitatea navei. Altfel n-o să aflu niciodată de la faller de ce ai lui îi omoară pe ai noştri.

— Bine, spuse Kaufman, ai câştigat!

— Tot? Toate cele trei puncte?

— Da.

— Mulţumesc, Lyle! zise ea, ridicându-se în picioare şi obligându-l să facă la fel. Voi restabili contactul cu fallerul, dacă pot, mâine-dimineață. Şi, dacă vrei, o să-ți arăt înregistrările cu ultimele şedinţe.

— Nu pot. Trimite-mi-le pe planetă! Trebuie să mă întorc aproape imediat: mâine dimineață ridicăm artefactul.

În privirea ei se citi interesul.

— Spune-mi ce se întâmplă!

Îi împărtăşi totul, inclusiv experimentul lui Ann cu băştinaşii.

— Nouă locuitori de pe Lume? Sunt acum la bord?

— Da. Trebuie să-i explic şi asta lui Grafton, nu numai faptul că ai mână liberă.

Ea zâmbi larg.

— Nu te invidiez! Dar o să te descurci, aşa cum te descurci cu toate.

— Nu chiar cu toate!

Totuşi, lauda îl încălzi, chiar dacă-i dădea de bănuit. Femeia aceea reuşea să-l zăpăcească de fiecare dată.

— La revedere, Marbet! Ţine-mă la curent cu progresele!

— Aşa voi face.

Îi deschise uşa, aşteptă până îl văzu ieşit, apoi spuse:

— Lyle!

— Ce e?

— Te-aş săruta, dacă n-aş crede că tu vei crede că e o manipulare profesională. Dar n-ar fi!

Şi închise repede uşa.

El rămase câteva clipe pe coridorul slab luminat, după care se duse să-l trezească pe Grafton.

CINCISPREZECE
ÎN MUNŢII NEURY

— Aici gunoierii galactici, serviciul planetar! spuse Capelo, stând în picioare lângă groapă. Avem o încărcătură de gunoi extraterestru pentru reciclare!

Rosalind Singh îl privea amuzată, Albemarle, cu antipatie. Lyle Kaufman observa pur şi simplu scena ce i se părea ameninţător de stranie, din motive pe care nu şi le-ar fi putut explica.

Excavatorul, reconfigurat de tehnicieni pentru noul său rol, plutea deasupra gropii săpate în micuţa vale alpină. Acoperind aproape complet cerul în spaţiul îngust dintre stânci, excavatorul îi făcea pe oameni să pară nişte pitici. Puternicul câmp electromagnetic care-l ţinea ridicat în aer nu ajungea şi la groapă. Artefactul fusese testat în prealabil cu un astfel de câmp şi nu se produsese nici un efect vizibil, dar asta nu dădea garanţii că nu se va întâmpla nimic când va fi scos din groapă. Capelo nu-şi asuma nici un fel de riscuri. Artefactul stătea într-o plasă din cabluri monofilare imună la dislocare, suficient de rezistentă ca să susţină o lună mai mică.

Capelo vorbea prin comlink cu tehnicianul de pe excavator.

— În regulă… ridică!

Încet, braţul macaralei începu să se mişte şi artefactul se ridică, pentru prima oară în cincizeci de mii de ani, din locul unde fusese îngropat.

Kaufman privi în treacăt părţile laterale ale artefactului, când acesta trecu pe lângă el; îi privi curbura convexă şi, în fine, partea de dedesubt. Ridicându-se în aer, obiectul împrăştie o grindină de pământ şi pietre şi toată lumea fugi să se ascundă în grotele din apropiere. Bine că materialul din care fusese construit nu prezenta aderenţă la piatră, nici măcar în condiţii de temperaturi ridicate. Mare noroc! Sigur că trebuia curăţat, dar cel puţin erau scutiţi de munca laborioasă – şi poate şi periculoasă – de a îndepărta piatra cu dalta de pe el.

Excavatorul ridică artefactul nu numai deasupra gropii, ci şi deasupra întregii văi. Discutaseră multă vreme unde să-l aşeze, şi în cele din urmă, aleseseră cea mai bună poiană alpină disponibilă, aflată la distanţă de aproximativ o jumătate de click. Tehnicienii nivelaseră locul cu nanoroboţi şi lasere şi construiseră un inel subţire, dar puternic, care să ţină artefactul la un metru deasupra pământului. Cu un diametru de aproximativ douăzeci şi cinci de metri, artefactul semăna cu un imens glob pământesc străvechi, aşezat pe podeaua din biblioteca unui uriaş.

„Aici fi-vor balaurii", îşi zise Kaufman. Doi tehnicieni coborâră în groapă cu elevatorul, ca să se asigure că n-a mai rămas în urmă nimic important. Capelo spusese că era puţin probabil, dar Lyle nu voia să lase nimic la voia întâmplării.

După ce mingea uriaşă îşi târâse coada de noroi şi pietre departe de vale, toţi oamenii de ştiinţă ieşiră în fugă din peşterile naturale şi intrară în cea artificială, săpată de nanoroboţi. Tehnicienii construiseră un sistem nou de tuneluri, către poiană; drumul urca abrupt. Kaufman se întoarse s-o însoţească pe Rosalind Singh, care n-ar fi recunoscut în ruptul capului că bătrâneţea o face să meargă mai încet, dar îi era de fiecare dată recunoscătoare c-o aştepta.

— Mulţumesc, Lyle! Ce caraghios arătăm! Ştii ce spune I. I. Rabi despre fizicieni?

— Nu! răspunse Kaufman, deşi ştia, citise mult despre fizicieni.

— Rabi spune că fiecare fizician e un Peter Pan* al rasei umane: nu se maturizează niciodată, zise ea gâfâind uşor.

* Peter Pan - personaj literar creat de Sir James M. Barry şi devenit apoi personaj de film, de desen animat şi de benzi desenate; un băieţel care rămânea mereu la aceeaşi vârstă, fără să se maturizeze (n.t.).

— Al doilea tunel la dreapta şi apoi tot înainte, până mâine dimineaţă, anunţă Kaufman, şi ea izbucni în râs.

Douăzeci de minute mai târziu, ieşeau în urma celorlalţi la suprafaţă, unde soarele strălucea cu putere. Albemarle, Gruber şi Kaufman se învârteau în jurul artefactului suspendat pe inelul uriaş. Se apucaseră deja să-l curețe de stratul de pământ ce-l acoperea, folosind perii din păr aspru. Se băgă şi Kaufman sub artefact, dorindu-şi să ştie ce caută.

— Nu fi atât de dur, Hal! îi spuse Capelo, acid, lui Albemarle. Ştii, n-o să rugineascâ.

Albemarle îl ignoră; probabil că nici nu-l auzi. Kaufman observă că Albemarle era total absorbit de propria sa emoţie ştiinţifică.

Kaufman privi cu atenţie curbura metalică, murdară… nu, nu era metal, ci un fel de carbon. După câte îşi dădea el seama, protuberanţele pe care i le arătase Capelo, pe partea de sus a sferei şi pe părţile laterale, continuau la distanţe egale şi dedesubt. Erau cu totul şapte, fiecare marcată printr-un roi de puncte în relief: un punct, două, trei, cinci, şapte, şi probabil că sub murdărie vor găsi unsprezece şi treisprezece. Toate numere prime, cu excepţia lui „unu" – deşi tot ce construiseră marii meşteri extratereştri includea „unu" alături de numerele prime. Poate din cauza unei abordări total diferite a matematicii? Echipa care proiectase artefactul dispăruse o dată cu creatorii lui. Pe Lume, „unu" era număr prim.

La distanţă de artefact, Rosalind începu testele neinvazive pe care le mai făcuseră de şase ori. Doar ca să se asigure că mutarea nu determinase nici o modificare semnificativă.

— O, Dumnezeule mare! exclamă Capelo.

Se holba la porţiunea pe care tocmai o curăţase. Kaufman veni imediat lângă el.

— Ce s-a-ntâmplat, Tom?

— Protuberanța aia... Rosalind! Vino-ncoace! Uită-te la chestia asta!

Ea, Albemarle și Gruber se strânseră mai aproape. Capelo le arătă; fiecare dintre ei inspectă protuberanța, apoi se priviră năuciți.

— *Mein Gott!* șopti Gruber.

— Ce? *Ce este?* întrebă Kaufman.

„Doamne, ce umilitor e să fii singurul nesavant din echipă!" Lui Rosalind i se făcu milă de el.

— Lyle, uită-te la protuberanța aia de colo. Vezi, are două adâncituri în ea, cam la șase centimetri distanță, fiecare cu un buton în mijloc. Credem că astfel se declanșează funcția protuberanței, oricare ar fi ea: prin apăsarea ambelor butoane. Cel puțin ăsta era sistemul la artefactul găsit de Syree Johnson, deși acolo adâncițurile se aflau în puncte diametral opuse ale circumferinței și erau mult mai mari. La una dintre protuberanțele pe care le-am curățat, am găsit un fragment de rocă înfipt într-o adâncitură, făcând ca un buton să fie mai jos decât celălalt. Nu s-a-ntâmplat nimic când am îndepărtat așchia. Dar protuberanța de aici, numărul cinci, are deja *ambele* butoanele apăsate! Uite... abia dacă se mai văd!

— Cum? Ce a provocat asta? întrebă Kaufman.

— Imposibil de spus, răspunse Gruber. Poate că e așa încă de la impactul inițial. Poate așa a fost făcut artefactul. De unde să știm?

— Ascultați! spuse Capelo, cu o privire intensă și concentrată. Iată ce știm: după cartografierea distribuției radioactivității rocilor, am avansat ipoteza că protuberanța numerotată unu este un destabilizator cu fascicul dirijat și că diverse

evenimente seismice l-au declanşat de-a lungul secolelor. Pe baza aceloraşi date, am avansat şi ipoteza că protuberanţa trei ar putea fi un destabilizator cu efect de undă sferic, ca acela descris de Syree Johnson în cazul primului artefact, setat la puterea minimă. Dacă aşa stau lucrurile, efectul de undă sferic ar trebui să respecte legea descreşterii radiaţiei proporţional cu pătratul distanţei. Şi asta-i tot ce ştim deocamdată. Numai speculaţii!

— Eu am altă ipoteză, spuse Gruber gânditor.

Ceilalţi se întoarseră să-l privească, şi Kaufman îşi imagină brusc cum arătau priviţi de sus sau de la mică distanţă: o mână de oameni tensionaţi şi gravi, stând şi perorând sub o uriaşă sferă extraterestră, într-o poiană de pe o planetă străină.

— Dacă protuberanţa numărul cinci *funcţionează*, continuă Gruber, aşa cum par să arate cele două butoane apăsate... *ja?*

— Treci la subiect! ceru Capelo.

— Atunci protuberanţa cinci generează câmpul probabilistic ce influenţează probabilităţile la nivelul creierului. S-a întâmplat cu noi în tunel şi poate se întâmplă cu toţi locuitorii Lumii, prin mecanismul realităţii împărtăşite, dacă funcţionează de cincizeci de mii de ani, încă de la impactul iniţial. Poate că aceste aspecte sunt numai efecte secundare ale funcţiei pe care o fi fost proiectată s-o facă protuberanţa numărul cinci, dar cu siguranţă pornesc de la ea!

— Când Tas, artefactul lui Syree Johnson, a explodat, spuse Capelo abrupt, efectul de undă care-a distrus Nimitri trebuia să fi ajuns şi pe Lume. Dar n-a ajuns. Astea sunt date obiective, nu speculaţii despre ce se petrece în creierul băştinaşilor. Poate că protuberanţa numărul cinci a fost proiectată

să furnizeze protecție unei întregi planete, împotriva unei versiuni de dimensiuni uriașe, planetare, a undei destabilizatoare.

— Da, *da!* spuse Rosalind Singh, al cărei chip placid se animase brusc.

— *Ja,* zise și Gruber, asta s-ar potrivi!

— E doar o presupunere, interveni Albemarle. Ce date ai? Tu ești cel care vorbește întotdeauna despre date.

— O, vom obține și date! spuse Capelo.

— Cum? întrebă Kaufman.

— Empiric: oprim chestia!

Kaufman se aștepta la acest răspuns, știa că e inevitabil și se temea de el. Reprezenta singura opțiune practică: misiunea lor consta în cercetarea acestei descoperiri, cu scopul de a afla dacă are vreo potențială utilitate militară. Pentru aceasta, era esențial ca artefactul să fie testat. Deși nu se putea anticipa efectul testelor asupra artefactului, a localnicilor sau a planetei. Pe de altă parte, prin preajmă nu era nimeni care să organizeze vreun miting de protest împotriva testelor. Brusc, Kaufman se bucură că Ann Sikorski era departe, pe nava *Shepard,* la patruzeci și opt de clickuri depărtare în spațiu.

Dar abia a doua zi efectuară primul test. Rosalind Singh voia să întreprindă o analiză a artefactului mult mai completă decât putuse face cât timp acesta era îngropat. Naveta aduse de pe *Alan B. Shepard* echipament suplimentar. Kaufman se folosi de întârziere ca să se întoarcă în tabără și să revadă fluxul continuu de informații trimise de Ann Sikorski și de Marbet Grant. Din diverse motive, se hotărî să nu ia legătura cu nici una dintre ele, deși Ann încerca de mai multe ore să-l contacteze.

Mesajele lui Marbet Grant n-aveau nevoie de răspuns, în principal fiindcă erau de neînțeles. Privi înregistrările efectuate în celula prizonierului, în timp real, alegându-le la întâmplare. „Mâna stângă" a fallerului era din nou dezlegată, celelalte două rămânând legate de peretele moale din spatele lui. Marbet adopta diferite posturi corporale, diverse expresii faciale și semnaliza cu mâinile. Ca răspuns, și prizonierul făcu niște grimase și gesturi involuntare – cel puțin Kaufman presupunea că sunt involuntare. Cu mâna liberă nu făcu nici un semn. Nimic din toate astea n-avea noimă pentru Kaufman.

Și Ann avea videocamere care-i înregistrau în timp real pe cei nouă băștinași, în cabina lor izolată de la bordul navei. Kaufman urmări prima oră de înregistrare; din următoarea privi doar cincisprezece minute și merse în același ritm până ajunse la sfârșit. Apoi accesă rezumatele realizate de Ann și observă cum chipul ei devenea din ce în ce mai ostenit cu fiecare înregistrare. În fine, studie rezultatele simulărilor trimise de Ann, efectuate de computerul sofisticat de la bordul navei.

Toate acestea îi ocupară aproape întreaga zi. Când termină, soarele apunea. Kaufman merse până la marginea perimetrului păzit de patrule. Se întunecase deja; trei luni străluceau pe cer, iar una dintre ele, cea mai mică și mai apropiată (îi uitase numele), se mișca atât de repede încât părea că se deplasează retrograd. Nu se vedea nici un nor. Aerul avea mirosul viu și ușor dulceag, specific Lumii, determinat poate de supraabundența de flori. Kaufman se gândi la grădinile splendide, bine îngrijite, ale lui Voratur. La gospodăria bine organizată a acestuia, unde fiecare își accepta locul și nici unul nu era nefericit sau prost tratat. La bucuria pe care le-o aduceau băștinașilor ritualurile împărtășite de întreaga populație,

în cadrul cărora preoții și negustorii bogați dansau alături de grădinar și de cel care spăla vasele. Realitate împărtășită.

Kaufman rămase multă vreme învăluit de întunericul înmiresmat.

Când se întoarse pe pajiște, unde savanții și tehnicienii lucraseră fără oprire, găsi totul pregătit pentru prima testare a artefactului. Cât pe ce s-o rateze!

— De ce vă grăbiți, ați ieșit din grafic? Și de ce nu mi-ați spus și mie?

— Am încercat să luăm legătura cu tine, Lyle, dar erai în tunel, spuse Rosalind Singh. A fost o decizie rapidă, determinată de pierderea uneia dintre sondele spațiale: a lovit-o un meteorit. Așa că a trebuit să recalibrăm o altă sondă, care va fi pe poziție mult mai devreme.

— Înțeleg, spuse Kaufman.

Oare de ce le trebuia o sondă orbitală?

— Pune-ți costumul S! îi ceru Rosalind.

Kaufman se conformă.

Măcar primul test planificat îl înțelegea. Hărțile radiațiilor și simulările geologice realizate de computer indicau – ori păreau să indice – că setarea numărul unu declanșa un fascicul destabilizator direcționat, ce opera dincolo de aria „ochiului mort" din jurul artefactului. Echipa măsurase în detaliu radiațiile emise de o stâncă aflată pe pajiște, față-n față cu artefactul, dar în afara „ochiului", apoi a rotit artefactul în așa fel încât poziția setării unu să fie ațintită direct spre stâncă. Roboții erau pregătiți să apese simultan ambele butoane de pe poziția unu, cu forța necesară pentru a se obține o reacție.

— Ce se întâmplă dacă stânca e prea departe şi fasciculul n-o atinge? întrebă Kaufman.

Capelo îl privi iritat. Îmbrăcat în costum S şi cu casca pe cap, îi evoca lui Kaufman o insectă subţiratică, săltăreaţă.

— Stabilim ţinte mai apropiate! Ceea ce vom face oricum, ca să verificăm dacă se respectă legea descreşterii radiaţiei.

— Desigur, răspunse Kaufman.

Rosalind interveni cu amabilitate:

— Datorită elevaţiei şi curburii orizontului, dacă fasciculul pătrunde adânc şi are rază foarte mare de acţiune, va trece prin stâncă şi apoi nu va mai întâlni decât aer. Nimic altceva de pe planetă nu va fi afectat.

— Înţeleg.

— Mai mult, sincronizarea a fost stabilită cu exactitate, în aşa fel încât dacă unda se deplasează cu viteza luminii, dacă trece prin stâncă şi dacă are o rază de acţiune foarte lungă, va lovi sonda orbitală. Sonda va retransmite măsurătorile radiaţiilor. Dar nu pare probabil să se întâmple acest lucru, întrucât noi credem că fasciculul direcţionat are rază medie de acţiune.

— Gata, spuse Capelo. Trei, doi, unu… acum!

Kaufman nu văzu nimic – nici o undă de lumină care să ţâşnească din artefact, nici o explozie bruscă pe suprafaţa stâncii. Dar senzorii şi afişajele la care se uitau savanţii o luaseră razna.

— Te-am prins! strigă Albermarle. Dumnezeule mare, l-am prins pe nenorocit!

Capelo nu-i răspunse nici măcar cu sarcasm. Cei patru oameni de ştiinţă se lansară imediat în discuţii febrile, dar

pentru Kaufman vorbeau chinezeşte. Capelo scria ecuaţii. Rosalind era lângă aparatul ei uriaş, rulând din nou testele pe care le făcuse cu o zi înainte. Kaufman aşteptă răbdător.

De astă dată, Gruber fu cel care-şi aminti de el.

— *Este* un fascicul destabilizator direcţionat, Lyle, exact aşa cum credeam! Un fascicul conic, îngust, ce respectă legea descreşterii intensităţii proporţional cu pătratul distanţei. Faţa stâncii e complet arsă. Senzorii de pe suprafaţa versantului de dincolo de ea arată că unda ajunge până acolo, dar slabă, deşi nu-şi pierde nimic din efect prin traversarea primei stânci. La un metru în interiorul versantului nu există nici un efect şi nici pe sonda orbitală.

— Aşadar, ca armă, are o rază de acţiune foarte limitată, observă Kaufman.

Evident, Gruber uitase că fasciculul era considerat o armă. Fusese prins în mrejele descoperirii pure.

— *Ja, ja,* rază limitată. Şi nu acţionează instantaneu. Ecranele arată – vezi? – că radiaţia nu este emisă instantaneu. Apare un decalaj de timp, apoi o curbă ascendentă, urmată de o descreştere în ritm mai rapid.

Kaufman nu vedea nimic din toate astea în talmeş-balmeşul de date pe care le avea în faţă. Cântări cu grijă informaţia. Gruber se întoarse la haosul de argumente al savanţilor.

Rosalind Singh era mai uşor de desprins de datele ei. Stătea, împreună cu tehnicienii, în faţa unor ecrane cu imagini şi mai greu de înţeles, iar când Kaufman se apropie, ridică privirea.

— Există vreo schimbare în ceea ce măsori, ca rezultat al testului?

— Nici una! răspunse ea privindu-l pătrunzător. Ţi-a spus vreunul dintre nepricopsiţii ăia afurisiţi ce anume măsor?

El zâmbi auzindu-i limbajul atât de diferit de cel obişnuit: avea emoţii la fel de mari ca toţi ceilalţi.

— Nu.

— Hai să-ţi spun eu! Ştim că interiorul artefactului este în mare parte gol. Dar conţine şi nişte structuri misterioase, suspendate nu se ştie cum, într-un mod extrem de complex, dar parţial, fără conexiuni direct între ele. Aceste structuri par stabile. De asemenea, par să nu aibă masă – ceea ce iarăşi este imposibil. Analizele matematice le descriu ca pe un... un fel de reţea complicată. Fiecare curbă se pliază asupra ei înseşi de mai multe ori, ca un fel de fractal multidimensional. Analiza pe computer sugerează şi existenţa unui atractor ciudat... ştii ce e un atractor, Lyle?

— Nu.

— O regiune în care toate traiectoriile suficient de apropiate sunt atrase la limită, dar în care punctele apropiate arbitrar devin, în timp, separate exponenţial.

Rosalind făcu o mutră de parcă şi-ar fi dat seama că nu-l ajută cu nimic, dar continuă să explice:

— Dimensiunea Hausdorff a fractalului sugerat de analiză este unu virgulă doi. Aceeaşi dimensiune ca gradul de umplere galactică a universului.

— Ce indică toate astea?

— N-avem nici cea mai vagă idee.

— Nici una?

— Nici una! E o ştiinţă atât de diferită de a noastră, încât ne aflăm complet în beznă. Suntem, cum spune o vorbă celebră de-a lui Darwin, precum câinii care vor să înţeleagă ce-i în mintea lui Newton. Tot ce pot să-ţi spun e că măsurătorile pe care le-am făcut astăzi, după test, sunt la fel cu cele

efectuate ieri, înainte de test, şi că amândouă se potrivesc cu măsurătorile pe care le-a făcut Syree Johnson pe primul artefact. Cu ajustările de rigoare, ţinând cont de dimensiuni.

— Crezi că dacă mutăm artefactul în spaţiu, măsurătorile se vor schimba?

— Primul artefact a fost găsit în spaţiu. Băştinaşii credeau că este o lună.

Ceea ce nu spunea absolut nimic în plus faţă de ce aflaseră până atunci.

Echipa îşi petrecu restul zilei verificând şi confirmând datele privind puterea unu. Capelo îl asigură pe Kaufman că nu vor fi gata să testeze puterea doi decât a doua zi şi că nu vor începe fără el. Acesta nu-şi punea mare nădejde în asigurările date de Capelo. Fizicianul semăna tot mai mult cu o lăcustă: subţiratic şi ţopăitor, mânat de impulsuri inumane. Cuprins de febra ştiinţei, Capelo era capabil să uite de existenţa lui Kaufman.

Simţi o urmă de invidie.

Rosalind Singh îl asigură şi ea că nu vor testa puterea doi fără el. Pe ea o credea, aşa că porni înapoi spre tabără. În acea după-amiază, Ann îi aducea înapoi pe cei nouă localnici şi voia să fie prezent când ateriza naveta.

ŞAISPREZECE

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

„Cerul" uriaşei camere se lumină, şi Enli îşi dădu seama că era „dimineaţă" – indiferent ce-o însemna asta pe o barcă din metal care zboară prin spaţiu. Nu credea să fi dormit vreun pic.

Se ridică şi-şi studie tovarăşii. Patru zăceau adormiţi. Pek Voratur, aflat pe salteaua din colţ, şedea în capul oaselor, având pe chip o expresie încremenită, care-o sperie puţin. Faţa lui cărnoasă, dată cu ulei era cenuşie ca norii de ploaie. Se apropie cu precauţie; el nici nu se clinti, nici nu vorbi.

— Pek Voratur!

Nimic.

— Pek Voratur!

Încet, capul i se mişcă şi ochii îşi recăpătară concentrarea normală.

— Enli?

— Da.

Îl luă de mână, mirându-se de îndrăzneala ei. Bărbatul era cel mai bogat negustor de pe Lume, dar în acele clipe îi amintea de nepoţelul ei, Fentil, speriat de moarte după căzătura dintr-un copac foarte înalt.

— Enli… ce s-a întâmplat?

Ea se gândi ce să spună. Pe patul de alături, Asto Pek Valifin, ajutoarea de bucătar, asculta atentă.

— Cred, Pek Voratur… cred că realitatea s-a schimbat aici, sus, în spațiu.

— Înălțimea nu schimbă realitatea! E împărtășită și în satele de pe muntele Caulily, și jos de tot, în minele Neerit. Așa mi-au spus agenții mei.

— Da. Dar noi ne aflăm mult mai sus decât munții Caulily. Știți, suntem departe de Lume!

Ezită, pentru că nu era sigură cât trebuia să spună.

— Știți, realitatea împărtășită se petrece în creierul nostru.

— Creierul este casa sufletului, de la înflorirea Primei Flori.

Pek Voratur rostise cuvintele din dorința de a se agăța de ceva familiar. Enli avu o inspirație bruscă:

— Da. Și când Prima Floare a coborât de pe Obri și și-a desfăcut petalele pentru a crea Lumea, ea a creat sufletul nostru, creierul nostru și realitatea noastră împărtășită. Dar acum suntem departe de Lume, unde ea a înflorit pentru noi. Așa că realitatea e diferită.

— Realitatea e realitate! Ce spui tu e totuna cu a zice că o piatră e o floare!

— Departe de Lume, realitatea este diferită, repetă Enli. Lumea a fost creată de Prima Floare. Acest loc, nu.

Îl privi cum răsucea explicația pe toate părțile. Avea logică… atâta câtă puteau găsi în locul acela nefiresc.

— Dacă realitatea e diferită departe de darul Primei Flori, ce este realitatea aici?

— Nu este împărtășită.

Pek Voratur se ridică brusc.

— Asta nu se poate!

— Ba da. Aici, fiecare se află singur în realitatea lui.

Dar îşi dădu seama că nici unul dintre ceilalţi nu putea merge cu mintea atât de departe – deocamdată.

Pek Voratur îşi revenise. Era un bărbat curajos din fire, un mare negustor. Îi spuse lui Enli, cu ezitarea unui copil care încearcă să vadă cât de solidă e căsuţa din nisip pe care-a construit-o:

— Eu sunt Pek Malinorit, care ţine casa pel din Gofkit Jemloe!

Enli înţelese.

— Nu, nu eşti!

Se priviră. Contradicţiile din spusele lor nu le provocau durere de cap. Nici lui Voratur, când îşi declarase o identitate neadevărată, nici lui Enli, când îi auzise vorbele.

— Aiiiii! se văicări ajutoarea de bucătar. Suntem ireali! Nu vom putea niciodată să ne alăturăm strămoşilor noştri, în pace, printre flori!

Ann Pek Sikorski se ghemui lângă femeia îngrozită, îmbrăţişând-o, şi se adresă tuturor celor din cameră.

— *Nu* sunteţi ireali! Aici, realitatea s-a schimbat. Enli înţelege. Enli, mai spune o dată ce i-ai spus lui Pek Voratur!

De unde ştia Pek Sikorski ce vorbise? Enli avea certitudinea că terrana nu se aflase în cameră atunci. Venise mai târziu; şi totuşi ştia ce-i spusese lui Pek Voratur. Contradicţia nu-i stârni durere. Enli rosti cu glas tare:

— Când Prima Floare a coborât de pe Obri şi şi-a desfăcut petalele pentru a crea Lumea, ea a creat sufletul nostru, creierul nostru. Şi realitatea împărtăşită. Dar acum ne aflăm departe de Lume, unde ea a înflorit pentru noi. Aşa că realitatea este

diferită. Prima Floare a făcut ca Lumea să înflorească, dar nu şi acest loc. Aici, departe de darurile Primei Flori, realitatea nu este împărtăşită.

— Mai spune o dată! îi ceru Pek Sikorski.

Enli repetă cuvânt cu cuvânt. Văzu cum toţi rămân uluiţi; apoi toţi înţeleseră. Şi pe urmă îi cuprinse din nou uluirea, deşi de astă dată nu se mai speriară la fel de tare.

Nu era şi asta un fel de realitate împărtăşită?

Ore în şir au fost prea înspăimântaţi ca să întreprindă ceva. Fiecare stătea pe aşternutul său. Mâncară ce le adusese Pek Sikorski, mulţumindu-i timid. Din când în când, cineva schimba câte o părere cu altcineva, remarci banale, care le exprimau limpede gândurile comune:

— Barca zburătoare nu pare să se mişte.

— Lumina vine de peste tot şi de nicăieri.

— Mâine, terranii ne vor duce înapoi acasă.

În cele din urmă, Pek Voratur se ridică în picioare. Faţa îi lucea, dar ochii înfundaţi în pliurile de grăsime arătau hotărâre.

— Pek Sikorski! strigă el.

Le spusese că ajunge s-o strige, dacă au nevoie de ea. Uşa se deschise imediat şi Ann apăru.

— Da, Pek Voratur?

— Am venit de foarte departe pe această barcă zburătoare a voastră. Noi…

Se împotmoli, dar apoi reluă:

— *Eu* aş vrea s-o văd pe toată!

— Nu! strigă grădinarul cel agitat. Trebuie să rămânem împreună!

Lui Pek Voratur îi tremurau mâinile.

— Aş vrea să vizitez barca zburătoare! repetă el.

Pek Sikorski părea surprinsă.

— Să vizitaţi? Nu ştiu dacă… nu este…

— Urmează să plantăm discuţii de negoţ, reaminti Pek Voratur.

— Să… să vorbesc cu şeful gospodăriei bărcii zburătoare. Mă întorc foarte repede!

În liniştea ce se lăsă după plecarea ei, Pek Voratur întrebă:

— Cine merge cu mine să vizităm barca zburătoare?

Nimeni nu răspunse.

— Cine vrea să miroasă bobocii acestei… acestei altfel de… realităţi?

Reuşi să pronunţe cuvintele, cu faţa încă asudată şi cu mâinile tremurând.

Ajutoarea de bucătar se întinse pe saltea şi-şi trase păturile peste cap.

— Eu merg! spuse cineva.

Era cea mai tânără din grup, care de-abia-şi schimbase blana de copil. Enli nici n-o băgase în seamă până atunci. Purta tunica de ucenică spălătoreasă. Era o fată scundă, cu blană maronie, linsă şi cu ţeasta prea rotundă. Dar ochii ei negri scânteiau.

— Şi eu, spuse Enli.

Cum de era aşa curajoasă fata? Enli petrecuse mult timp împreună cu terranii, avusese răgaz să se obişnuiască şi cu ei, şi cu ideea realităţii neîmpărtăşite – o idee tot atât de alunecoasă şi de rău mirositoare precum un peşte. Iar fetişcana aceea, cu ochii ei scăpărători…

— Am uitat cum te cheamă, spuse Voratur.

— Essa Pek Criltifor.

— Altcineva? întrebă Voratur, prea tare.

Nimeni nu răspunse. O femeie duse mâna la cap, uimită, de parcă nu-i venea să creadă că nu simte durere. „Probabil că nici nu crede", îşi spuse Enli.

Pek Sikorski se întoarse.

— Veniţi cu mine, Pek Voratur! Şi cine mai este... da, Enli şi... Essa? Veniţi cu mine!

Îi conduse afară din încăpere, pe coridorul pe care Enli şi-l amintea din seara anterioară. Era foarte urât: numai linii drepte şi metal monoton. Trecură printr-o altă uşă, ajungând într-o cameră atât de mică, încât Enli se gândi că trebuie să fie o greşeală. Cămăruţa părea o magazie goală.

— Acum vă rog să nu vă speriaţi, spuse Pek Sikorski. Este un *lift,* o maşină care ne transportă. Ieşim din ea peste câteva clipe.

Liftul – un cuvânt terran, fireşte! – îşi închise uşa, prinzându-i în capcana unei cutii fără ferestre, apoi începu să se mişte în lateral. Pek Voratur încercă să se agaţe de peretele neted. Essa Pek Criltifor făcu ochii mari, apoi zâmbi.

— Păi, e doar o căruţă!

— O căruţă pe care n-o trage nimeni, spuse Pek Voratur cu o veselie nervoasă. Ce lucru nou şi interesant!

Liftul se opri şi uşa se deschise. Cei trei scoaseră un strigăt de uimire.

Se aflau într-o grădină – o grădină la bordul bărcii zburătoare, o grădină în cer! Se vedeau plante aflate sub sticlă; altele, mai mici, stăteau în nişte recipiente pline cu apă în care bolboroseau bule de aer; şi mai erau şi straturi cu flori. Nişte flori ciudate, frumoase şi perfecte, cum nu se găseau pe

Lume, de toate culorile şi mărimile, strălucind de rouă şi înmiresmând aerul cu parfumul lor. Straturile înconjurau mici petice de iarbă, pe care erau aşezate scaune şi măsuţe de grădină. Straturile de flori şi peticele de iarbă, spre deosebire de restul lucrurilor de pe barca zburătoare, aveau forme plăcute, curbe. La mese stăteau câtiva terrani, care beau din ceşti simple; alţi terrani îngrijeau florile. Toţi se opriră ca să se holbeze la extratereştri.

Voratur tună:

— Fie ca florile voastre să vă bucure sufletele strămoşilor!

Pek Sikorski le explică terranilor:

— Oaspeţii noştri vă salută.

— Bună! răspunse terranul cel mai apropiat de ei şi zâmbi.

Pek Sikorski îi traduse lui Voratur:

— Vă urează bun-venit în grădina noastră!

Rupse o floare galbenă şi i-o întinse lui Pek Voratur. Un grădinar terran păru gata să protesteze, dar o singură privire din partea lui Pek Sikorski îl făcu să renunţe.

— Florile noastre se bucură că ne vizitaţi, spuse ea.

— Preţuim mugurii inimilor voastre! Ne putem plimba prin grădină?

— Da, desigur!

Cei trei înaintară cu timiditate, oprindu-se în mijlocul primului petic de verdeaţă. Enli tocmai se întreba cum era cu putinţă ca tot satul să danseze pe păşunea aceea atât de micuţă, când copiii oamenilor, fetele pe care le mai văzuseră şi înainte, ieşiră în goană dintre copaci. Cea mică îmbrăţişă genunchii lui Pek Sikorski.

— Doctore Ann! A venit Marbet!

În urma copiilor venea un terran: o femeie micuță și tuciurie, care avea pe cap o blană roșie, frumos cârlionțată. Statura ei era mult mai apropiată de cea a locuitorilor Lumii – mai apropiată decât a oricărui alt terran din câți văzuse Enli. Avea ochi de o culoare uimitoare: ca pietrele verzi și translucide, netezite de apa râului, lucioase.

Pek Sikorski li se adresă musafirilor, în limba lor:

— Pek Voratur, ea este Marbet Pek Grant. Iar acești copii se numesc Amanda și Sudie.

Continuă în terrană:

— Marbet, ți-i prezint pe trei dintre oaspeții noștri: Pek Voratur, Pek Criltifor și Pek Brimmidin. Pek Brimmidin vorbește și înțelege engleza.

Pek Grant spuse în limba oaspeților:

— Fie ca bobocii voștri să înflorească!

Pek Sikorski părea surprinsă, dar Pek Marbet o lămuri în terrană:

— Am învățat asta de la Lyle.

— Aveți păr pe gât! făcu Sudie.

— Ce-a spus copila? o întrebă Pek Voratur pe Enli, care ezită înainte să traducă.

— A spus că noi avem blană pe gât, iar ei au blană pe cap.

— Adevărat, încuviință Voratur.

Amanda întrebă, cu politețe copilărească:

— V-ar plăcea să faceți turul grădinii?

Enli traduse, iar Pek Voratur aprobă. Porniră agale prin grădină. Pek Grant și Pek Sikorski mergeau lângă Voratur, iar Pek Sikorski traducea. Enli observă că blana lui nu mai era zbârlită: cântărea totul cu ochii ageri ai negustorului. Enli

mergea alături de Amanda, fetița cea palidă, care avea maniere foarte frumoase.

Dar Sudie nu; nici un copil de pe Lume nu s-ar fi comportat sau n-ar fi fost lăsat să se poarte cum făcea ea – nici măcar cei prea tineri ca să fie reali! Sudie alerga înaintea lor, se ascundea în spatele tufișurilor, se cățăra în copaci, rămânea în urmă strigând „Hai, găsiți-mă!". Și parcă pentru a înrăutăți și mai mult lucrurile, Essa Pel Criltifor începu s-o imite. Poftim: oaspete și cu câțiva ani mai mare decât manierata Amanda, și-i făcea pe toți de râs! Iar Pek Voratur, de a cărui gospodărie aparținea Essa, era prea preocupat ca să bage de seamă!

În cele din urmă, când Essa se uită la ea, Enli se încruntă. Fata rămase nemișcată o clipă, apoi își încreți cutele craniene, strâmbându-se la Enli, și o zbughi cu Sudie.

Essa nesocotise pe cineva mai în vârstă! Și nu exista durere de cap, s-o oprească!

Preț de o clipă, Enli întrezări ce putea să însemne pierderea realității împărtășite.

— Enli, spuse Pek Voratur, care se apropiase brusc de ea, putem sădi un târg foarte profitabil pentru unele dintre aceste flori și pentru leacurile ce se fac din ele. Pek Grant îmi spune că grădina de colo – și arătă spre un vas acoperit cu sticlă, în interiorul căruia creșteau plante înalte, cu nenumărate păstăi maronii – conține plante fabricate de mașini care modifică semințele. Semințele au în ele niște leacuri care vor usca multe umflături în corp, din cauza cărora mor terranii.

Plante fabricate? Mașini de modificat semințe? Enli nu pricepea nimic. Pek Grant vorbea acum cu Pek Sikorski. Enli văzu cum Pek Sikorski făcea ochii tot mai mari, iar fața îi devenea și mai palidă decât în mod obișnuit. Oare ce-i spunea Pek Grant?

— Vreau ca tu să traduci când plantez târgul pentru flori şi pentru alte lucruri pe care le vreau în schimbul venirii noastre aici! spuse Pek Voratur. Tu, Enli, nu Pek Sikorski. Cum să fiu sigur că ea traduce exact cuvintele pe care le spun?

Enli îşi întoarse privirea de la cele două terrane. Pek Voratur îi captase toată atenţia. Negustorul îşi exprima părerea că terranii ar putea să nu împărtăşească realitatea... şi totuşi, rămânea dispus să facă schimburi cu ei. Nu decisese pe loc că sunt ireali!

Voratur îi observă privirea intensă şi spuse repede:

— Desigur, vei avea partea ta din târg. Deci, vrem amândoi să fie cât mai profitabil!

— Toţi cei care am venit aici ne vom căpăta partea noastră.

— Da, desigur. Deşi...

Voratur rosti, dus pe gânduri:

— Aici, sus, ceilalţi n-au cum să ştie cât de mult am sădit în târgul nostru... şi, la urma urmei, numai tu şi cu mine i-am lăsat să ne fotografieze creierul. Nu prea avem motive să împărţim cu ceilaţi, care doar au venit şi stau ca buştenii în camera aceea goală! Nu văd nici un motiv ca să împărţim ceva!

Enli îl privea fără să-i vină a crede.

— Pek Voratur...

— Bine, bine, ai dreptate! Va trebui să împărţim. Imediat ce ne întoarcem pe Lume, realitatea împărtăşită se va întoarce la noi. Va trebui să împărţim!

Negustorul închise ochii, calculând pe tăcute. Enli continuă să-l fixeze cu privirea, în timp ce Essa trecu în fugă pe lângă ei, căutând-o pe Sudie, care năvăli zgomotos din spatele tufelor scunde lângă care stăteau Pek Sikorski şi Marbet Pek Grant.

ŞAPTESPREZECE
ÎN MUNŢII NEURY

Căpitanul Heller îl informă lui Kaufman prin comlink că naveta s-a întors în tabără, chiar dacă el o auzise şuierand la intrarea în atmosferă.

— Naveta s-a întors, domnule!

— Mulţumesc, căpitane!

Pe moment n-avea chef de şedinţa informativă militară atât de dragă doamnei căpitan: raportul situaţiei curente, raportul procedural şi raportul asupra mişcărilor personalului. Al doilea test asupra artefactului începea în câteva clipe.

— Debarcăm nouă băştinaşi, care vor fi imediat escortaţi în perimetru şi…

— Lasă-i un minut să-şi revină, căpitane! Nu sunt obişnuiţi să se fâţâie în văzduh şi-napoi.

— Da, domnule, spuse rece Heller. De asemenea, debarcă doctorul Sikorski şi doamna Grant.

Marbet? De ce venise pe planetă? N-avea rost s-o întrebe pe Heller, care începuse să-şi turuie rapoartele meticuloase.

— Lyle! strigă Dieter Gruber. Haide, suntem gata să începem!

— … nu am primit nici un semnal privind vreo…

— Da, mulţumesc, eşti liberă! spuse Kaufman şi întrerupse legătura.

La marginea pajiştii, oamenii de ştiinţă aşteptau nerăbdători. Instalaseră iarăşi echipamentul de detectare, inclusiv robotul care trebuia să apese butoanele corespunzătoare gradului de putere doi. Aşezaseră bolovani şi alte obiecte, cu compoziţii diferite, la diferite distanţe de artefact. Senzorii fuseseră programaţi pe orbită. Diferenţa consta în aceea că setarea unu produsese un fenomen pe care-l anticipaseră cu destul de multă siguranţă, însă nimeni n-avea nici cea mai vagă idee ce va determina setarea doi. Nici ce-ar trebui să facă pentru a se proteja împotriva eventualului efect – deşi făcuseră tot ce le stătuse în putinţă.

Cu scuturile ridicate, micul grup aştepta încordat. Când sondele de pe orbită ajunseră în poziţia exactă, Capelo spuse:

— Acum!

Nu se întâmplă nimic.

— Nici o schimbare în nivelul radiaţiilor, în nici unul dintre punctele de măsurare, anunţă Albemarle studiindu-şi ecranele.

Unul după altul, restul detectoarelor raportară acelaşi lucru.

— Nici o schimbare nicăieri! spuse Gruber. De ce?

— Mă îndoiesc că au construit o setare a puterii care să n-aibă nici un efect, opină Rosalind Singh.

— De unde să ştim noi ce-au făcut? întrebă Albemarle. Poate că setarea s-a defectat!

— În nici un tunel spaţial nu s-a înregistrat vreodată o defecţiune, argumentă Gruber. Echipamentul lor pare să nu se strice niciodată.

— Pentru orice există un început, Dieter.

Numai Capelo tăcea. Kaufman îl privi curios. Fizicianul

stătea cu ochii închişi şi cu braţele încrucişate pe piept, în aceeaşi poziţie în care Kaufman îl mai văzuse de multe ori. O gaură neagră... întreaga lui fiinţă părea concentrată spre interior, deconectată de restul lumii. Albemarle îl observa cu atenţie pe Capelo; lui Kaufman i se păru că în expresia celuilalt fizician se amestecau curiozitatea, disprețul şi tristeţea.

Ceilalţi începură să ruleze programele, încercând să găsească pe undeva o schimbare, ca rezultat al activării gradului doi de putere. Capelo ieşi brusc din transă şi se îndepărtă repede. Kaufman nu încercă să-l oprească.

Se întoarse după o oră şi jumătate, murdar, pentru că urcase pe stânci.

— Pregătiţi-vă pentru testarea setării trei! le ceru el, fără vreo explicaţie.

— Chiar dacă nu ştim ce face? replică Albemarle. De ce?

— La ce te gândeşti, Tom? întrebă Kaufman.

— Încă nu sunt sigur. Dar trebuie să testăm mai întâi gradul de putere trei.

— De ce? întrebă Rosalind.

— N-aş putea să spun. Dar am reanalizat situaţia şi... lipseşte ceva. De fapt, nu e o lipsă, ci... o conexiune neefectuată. Pare just să testăm gradul trei.

— O, făcu Albemarle cu o urmă din vechea invidie, dacă acum ne luăm după *aparenţe*... Credeam că ne ocupăm de ştiinţă!

Kaufman îl studie pe Capelo câteva clipe, apoi le spuse celorlalţi cu tonul rezervat pentru situaţiile care cereau o autoritate de necontestat:

— La treabă! Pregătiţi-vă pentru testarea setării trei!

Rosalind Singh începu să le dea ordine tehnicienilor.

Kaufman aşteptă până când ajunseră toţi ocupaţi cu câte ceva şi-l întrebă calm pe Capelo:

— E ca la şah, Tom?

Fizicianul făcu un efort ca să se concentreze asupra lui Kaufman:

— Şah?

— Nu sunt om de ştiinţă, spuse Kaufman, dar joc destul de bine şah şi am citit despre marii jucători. Ei nu fac raţionamente logice asupra posibilităţilor, ci, mai degrabă, le văd ca pe un întreg... nu, nu văd, înţeleg într-un mod inexplicabil, în avans, toate rezultatele posibile pentru câteva mutări. Faci ceva similar cu fizica artefactului, cu ecuaţiile?

— Da, ceva similar, aprobă Capelo.

Şi zâmbi brusc, cum Kaufman nu-l mai văzuse niciodată: nu sardonic, nu amar, nu cu ironie, ci fericit.

— Le venim noi de hac până la urmă, Lyle!

Şi se depărtă.

„Le?" se întrebă Kaufman. La ce se referea: la cei care se îndoiau, asemeni lui Albemarle? La ecuaţii? La constructorii artefactului? N-ar fi putut spune.

Pregătirile pentru testul al treilea n-au fost prea complicate; au repoziţionat robotul şi au efectuat calculele pentru a primi confirmarea de la mai mulţi senzori orbitali. „Când nu ştii ce faci, reflectă Kaufman, poţi foarte bine să repeţi nişte demersuri pe care le-ai făcut într-o altă situaţie în care nu ştiai ce faci."

Aşteptară două ore pentru ca senzorii orbitali să ajungă în poziţiile potrivite. În acest răstimp, din tunel apărură Ann Sikorski şi Marbet Grant, echipate cu costume S. Marbet se îndreptă către Rosalind, iar Ann, direct spre Kaufman.

— Ann, eu...

— Nu poți să faci așa ceva, Lyle!

— Ce să fac? replică el.

Dar știa deja. Văzuse înregistrările lui Ann și era limpede că aceasta vorbise cu Marbet.

— Nu poți să iei artefactul de pe Lume! Nici măcar ca să-l testezi în spațiu. El generează mecanismul realității împărtășite! Fără el, locuitorii Lumii nu pot împărtăși realitatea. Întreaga lor societate se va destrăma! Pe navă...

— Ann, stai o clipă! Ascultă-mă puțin. Ai descoperit că pe Lume există ceva care generează un soi de mecanism ce permite împărtășirea realității. Nu știi dacă acel ceva este artefactul!

— Ei, las-o-ncolo, Lyle! Ce altceva ar putea fi?

— Nu știu, dar nici tu nu știi! Te bazezi pe presupuneri, nu pe fapte.

— Marbet mi-a spus că ai descoperit o setare deja activată, o setare permanent activă! Ăsta *este* un fapt!

Evident, îi dezvăluise prea multe lui Marbet, și fără să-i atragă atenția să nu-i împărtășească lui Ann anumite informații. Lucru la care Marbet n-avea cum să se gândească, fiindcă Ann era membră a expediției. Dar Ann ar fi aflat oricum, de la Dieter.

— Ai de gând să faci experimente cu *creierul* acestor oameni, Lyle! Ei au evoluat în câmpul ăsta de probabilitate. Nu știi ce li se va întâmpla, fizic, dacă vor pierde câmpul pentru totdeauna sau chiar numai pentru o perioadă mai lungă decât cea petrecută de cei nouă la bordul navei. Experimentezi pe creierele unei populații întregi!

— N-am de ales.

— Sigur că ai! Deții autoritate deplină asupra acestui proiect!

— Am obiective militare.

— Chiar ai de gând s-o faci, nu-i aşa? spuse ea privindu-l fix. Să duci obiectul ăla mai întâi în spaţiu, iar apoi, dacă este destul de folositor, să-l scoţi cu totul din sistemul stelar?

— Da. Dacă pot.

Ea îl mai ţintui cu privirea câteva clipe, apoi se întoarse pe călcâie şi plecă. Kaufman nu-şi închipuise că pe faţa ei blândă putea să apară o expresie atât de dură.

Nu voia să discute cu Marbet, care inspecta artefactul alături de Rosalind. Îi spuse brusc unui tehnician:

— Sergent, îndepărtează tot personalul care nu este esenţial pentru experiment!

— Da, domnule!

Când senzorii orbitali înregistrară poziţia adecvată, Capelo spuse „Acum!" – comandă inutilă, desigur: totul era programat. Dar Kaufman văzu că Tom nu se putuse abţine.

De astă dată, pe ecrane apărură tot felul de rezultate. Într-un final, Kaufman reuşi să priceapă discuţiile tehnice dintre oamenii de ştiinţă şi spuse:

— Este acelaşi efect pe care l-a obţinut Syree Johnson când a activat setarea unu a celuilalt artefact, nu-i aşa? O undă sferică destabilizatoare, ce afectează toate elementele cu număr atomic peste şaptezeci şi cinci şi al cărei efect descreşte proporţional cu pătratul distanţei.

— Asta e! spuse Gruber vesel. Două s-au dus, mai sunt cinci!

De data asta, Capelo nu se cufundase în starea lui de meditaţie absentă.

— Te aşteptai să se întâmple aşa la setarea trei! zise Kaufman.

— Nu m-am aşteptat. Dar văzând că n-am obţinut efectul ăsta de la setarea doi, am sperat că-l vom obţine la trei.

— Atunci doi ce este?

Ceilalţi, alertaţi de schimbarea în ordinea experimentală, se opriră să asculte.

— Nu *ştiu* ce este doi! răspunse Capelo, iritabil ca de obicei. Am doar o teorie. Cred că-i un scut. Împotriva setării unu, poate şi împotriva altor lucruri.

— Un scut! exclamă Gruber.

— Ce dovezi ai? se răsti Albemarle.

— Nici una, Hal. Absolut nici una!

— Atunci scuză-mă dacă nu sunt impresionat! Am activat poziţia doi şi nu s-a întâmplat nimic. O diferenţă care nu aduce nici o schimbare nu este diferenţă!

— N-ai cumpărat niciodată opere de artă, nu?

Albemarle rămase interzis, dar Kaufman zâmbi fără să se poată abţine. Existau cópii atât de bine făcute după picturi în ulei originale, încât nu se observa nici o diferenţă, cel puţin până când venea expertul.

Capelo explică problema.

— Trebuie să emitem o undă destabilizatoare cu setarea unu, s-o reflectăm spre artefact şi să vedem dacă se activează automat setarea doi. Ar trebui să fie automată – la ce bun un mijloc de apărare care să nu intercepteze un atac neaşteptat cu viteza luminii? Dar sunt două probleme. Prima: unda trece prin orice, deci ce folosim ca s-o reflectăm înapoi spre artefact? Doi: pentru că unda slăbeşte după o distanţă foarte scurtă, cât de departe trebuie să fie suprafaţa de reflexie, aşa încât să rămână şi în afara razei de acţiune a scutului?

— Dacă există o rază de acţiune a scutului! bombăni Albemarle.

— Ce implicații are teoria ta pentru relația de dispersie? întrebă Rosalind.

Cei trei fizicieni se adânciră într-o dispută din care Kaufman nu pricepea nimic. Matrice S, modele de rezonanță, constanta J, maleabilitate infinită. În final, se lămuri că Tom susținea că unda destabilizatoare manipula probabilitatea făcând schimb de particule virtuale cu alte dimensiuni Calabi-Yau din curbura spațiu-timpului.

Rosalind avea o obiecție pe care Kaufman nu-o înțelegea, iar Albemarle se opunea, după toate aparențele, din dorința instinctivă de a-l contrazice pe Capelo.

— Bine! spuse în cele din urmă Capelo. O să încercăm.

— Ce să încercăm? întrebă Kaufman.

Rosalind îi răspunse cu vocea ei clară și precisă:

— Dacă poziția doi este un scut împotriva undei destabilizatoare, trebuie s-o testăm îndreptând o undă destabilizatoare asupra ei. Dar habar n-avem cum să creăm așa ceva, nu cunoaștem nici măcar principiile care-i stau la bază. Tom crede că poziția doi poate fi un scut cu grad mai mare de generalitate, împotriva mai multor tipuri de arme.

Kaufman pricepu.

— Credeți că asta folosesc fallerii pentru scutul lor modificator al fazei de undă! Că au descoperit principiul folosit de artefact. Și că-l folosesc pentru a devia fasciculele noastre protonice!

— Încă n-avem de unde știi, spuse Albemarle, dar oricum, doctorul Capelo vrea să încerce.

Kaufman rămase încremenit. Principiul aflat la baza scutului modificator de fază! Un artefact care funcționa ca scutul fallerilor! Dacă putea să ducă așa ceva pe Marte...

Următorul gând i se contură în minte clar, intens: *„Ann tocmai a pierdut orice şansă ca artefactul să rămână pe Lume!"*

— Începeți cu o simplă armă cu laser. Veți avea nevoie de senzorii Carlington, sugeră Rosalind.

După care cei trei o luară de la capăt, discutând lucruri fără nici o noimă pentru Kaufman. Îl consola că şi Gruber începea să pară depăşit. Cunoştinţele de fizică ale geologului nu ajungeau până la înălțimile rarefiate pe care le cutreierau ceilalți.

„Un artefact care funcționează ca scutul fallerilor... Chiar în fața noastră, aici şi acum!", îşi repeta Kaufman.

Rosalind şi Capelo le dădeau ordine tehnicienilor, care se apucară să aşeze senzori pe artefact, lângă artefact, la diverse distanțe de el. Comlinkul lui Kaufman sună; era DeVolites.

— Domnule maior, autorizați întoarcerea navetei pe *Shepard?*

Kaufman se abținu cu greu să-l întrebe: „Care întoarcere?" Aşteptă; în cele din urmă, DeVolites explică, jenat:

— Doamna Grant a cerut să fie dusă înapoi. Mi-a spus că n-aveți nimic împotrivă.

— Da, în regulă! zise Kaufman.

Întrerupse legătura, încercând să-şi reprime furia împotriva lui Marbet. Îşi lua libertăți nepermise! Unui specialist civil nu-i era îngăduit să dea ordine pilotului unei navețe militare! Dădu s-o apeleze ca să-i spună acest lucru, dar se opri înainte de stabilirea legăturii.

Marbet îi va spune că el, Kaufman, i-ar fi autorizat oricum plecarea cu naveta. Doar trebuia să-şi continue munca la bordul navei, să afle tot ce putea de la faller. Şi ar fi avut dreptate.

Kaufman anulă apelul. Se gândi că activitatea ei era mult prea importantă ca s-o întrerupă cu reguli de procedură. Dar îşi dădu seama, cu sinceritate şi jenă, că nici nu voia să se certe cu Marbet în acel moment. Îl deconcerta, prin felul cum îi ghicea intenţiile – din voce, din limbajul corporal, din modificările abia sesizabile ale expresiei feţei sau din ce naiba mai interpreta ea. Era prea transparent pentru Marbet! Şi asta-i displăcea.

Deşi, în alte circumstanţe, s-ar fi bucurat de ocazie.

După ce încheiară toate pregătirile, un tehnician trase cu un pistol laser direct în artefact, de la diferite distanţe. Nimeni nu se aştepta ca acest lucru să afecteze artefactul care supravieţuise cândva coliziunii cu planeta şi nici nu-l afectă în vreun fel. În schimb, asupra savanţilor avu un efect puternic.

— Uimitor! spuse Rosalind, necaracteristic firii ei îndeobşte calme. Nimic! Nici reflexie, nici disipare, nici căldură reziduală, nici rezonanţă atmosferică, nimic. Raza laser a dispărut pur şi simplu!

— Încearcă din nou, din alt unghi, sugeră Albemarle.

Şi de astă dată, curiozitatea părea să fi învins antipatia faţă de Capelo. În adâncul sufletului, Albemarle rămânea un om de ştiinţă.

Capelo nu răspunse. Lui Kaufman i se părea că arătă altfel. Sarcasmul i se topise, consumat parcă de intensitatea interesului ştiinţific. Kaufman îşi dădu seama că Tom se gândea, iar procesele lui cognitive difereau nu doar în intensitate, ci şi în substanţă de ale celorlalţi.

Tot restul zilei, bombardară artefactul cu fascicule de

energie electromagnetică având diverse lungimi de undă. Nici unul nu-l afectă în vreun fel. Toate păreau să dispară fără urmă, cu excepția proiectilelor materiale. Acestea pur și simplu ricoșau.

— Vreau un fascicul protonic! spuse în cele din urmă Capelo. Adu nava mai aproape!

— O să arunci muntele în aer, răspunse Kaufman. Fasciculele protonice sunt o armă ofensivă foarte puternică, Tom!

— Asta și vreau! Scoate artefactul dintre dărâmături după aia.

— Nu! zise Kaufman pentru prima dată, pregătit să înfrunte furia lui Capelo.

Dar nu se întâmplă nimic.

— Ai dreptate, ai dreptate! mormăi fizicianul. N-ar merge. Nu gândesc corect. Ceva lipsește! E ceva ce încă nu sesizez... dar am nevoie de fasciculul protonic. Va trebui să ducem artefactul în spațiu!

Toți se uitară la Kaufman. Era aproape întuneric; munciseră toată ziua, fără să mănânce ori să se gândească măcar la hrană. Fotosenzorii activaseră sursele de lumină, care transformase pajiștea extraterestră într-un avanpost al omenirii, plin de echipament fabricat de oameni. Numai mirosurile rămâneau străine. Ele, și cele patru luni mici, ce străluceau printre constelațiile stranii de pe cer. Fără nici o legătură cu preocupările echipei, Kaufman se gândi la Hadjil Voratur, care-și lua masa de seară în mijlocul grădinilor sale cu flori și al realității împărtășite.

— Lyle? spuse Rosalind. Tom vrea să ia artefactul de pe planetă mâine dimineață!

— Da! spuse Kaufman și inițiie legătura cu nava *Alan B. Shepard*.

Mult mai târziu, când Kaufman se cufunda în sfârşit în somn, comlinkul începu să sune. Era Marbet. Imediat ce-i auzi tonul vocii, Kaufman simţi în piept ceva care-l dezmetici instantaneu.

— Lyle! Vino imediat! Am reuşit!

— Ce-ai reuşit?

— L-am făcut pe faller să răspundă. De-a binelea! Şi ceea ce-mi spune ar putea schimba totul!

OPTSPREZECE

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

Era ridicol de simplu să furi o bucată dintr-o planetă!

Kaufman studiase rapoartele lui Syree Johnson despre modul în care a transportat primul artefact al Lumii până la Tunelul Spaţial Nr. 438. Dar artefactul se găsea pe orbită – o lună artificială, numită de băştinaşi Tas. Avea diametrul de patru kilometri şi masa de nouă sute de mii de tone. Colonelul Johnson o mutase la unu virgulă două miliarde de kilometri, accelerând-o pe traseu cu ajutorul navei stelare *Zeus*, care împingea cu toată puterea. Efortul consumase aproape cinci zile, iar la final, o navă de război a fallerilor a atacat *Zeus*. În cele din urmă, ambele nave şi artefactul au fost anihilate,

ca urmare a încercării disperate de a introduce cu forța nouă sute de mii de tone prin tunelul spațial, care, după cum Syree Johnson știa bine, nu suporta decât o sută de mii de tone.

Însă artefactul lui Kaufman avea doar douăzeci și cinci de metri în diametru și cântărea mai puțin de o sută de tone. Trebuia să-l ridice la numai patruzeci și opt de clickuri, pe orbită. Pe ei nu-i ataca nimeni. Întreaga operație le ocupă o singură dimineață; artefactul, bine ancorat în plasa lui făcută din cablu monofilar, a fost ridicat împreună cu oamenii de știință, care se întorceau pe *Alan B. Shepard.*

Toți, cu excepția lui Ann, care a refuzat să plece.

— Aș putea să-ți ordon să te întorci la bord! spusese Kaufman.

Stăteau în tabără, față-n față, la scurt timp după răsăritul soarelui. În jurul lor, echipajul încărca aparatura și bagajele pe navetă, pentru primul drum către navă. Oamenii dădeau comenzi răstite prin comlink și țipau unii la alții. Barăcile din spumă, care aveau să ajungă în scurt timp niște găoace abandonate, străluceau în lumina soarelui. Chipul prelung și palid al lui Ann părea subțiat de oboseală.

— Ordinul n-ar schimba nimic. Rămân! Nu uita că nu sunt militar.

— Încă te afli sub comanda mea!

— Dacă iei artefactul de pe planetă, nu ești bun de comandant!

Ann nu reușea să-l înfurie așa cum o făcea Marbet. Îi răspunse cu blândețe:

— Îți înțeleg punctul de vedere, Ann. Dar nu pot să-l împărtășesc și nici nu cred că te aștepți la așa ceva din partea mea. Bine, poți să rămâi chiar și după ce pleacă naveta în ultima

cursă. Dar îți dai seama că n-ai de unde şti pentru câtă vreme rămâi aici! Lumea nu va mai prezenta interes pentru Marte şi s-ar putea să nu mai ajungă pe-aici nici o altă expediție, mulți ani de-acum încolo. Dacă nu chiar niciodată!

— O să mai fie şi altă expediție! Gândeşti atât de îngust, Lyle – ca şi cum expedițiile militare sunt singurele posibile! Antropologii şi biologii sunt foarte interesați de locuitorii Lumii. Poate că interesul le va creşte şi mai mult după ce le vei fi distrus societatea. Ştii bine că exact asta faci!

Kaufman rămase tăcut.

— Uită-te la ce s-a întâmplat când cei nouă au urcat la bordul navei! În numai treizeci şi şase de ore, departe de artefact şi de realitatea împărtăşită, toate barierele obişnuite în calea revoltei şi a lăcomiei au început să slăbească. Ce crezi că se va întâmpla cu întreaga planetă, unde nu există nimic care să înlocuiască barierele societății tradiționale?

— Şi Dieter rămâne?

— Nu, răspunse ea, atât de mohorât, încât Kaufman îşi dădu seama că soții avuseseră o dispută serioasă.

Între compasiunea antropologică şi necesitatea militară, Gruber o alesese pe cea din urmă, şi Ann nu-l putea ierta. Nici pe Kaufman, care provocase ruptura.

— Rămas-bun, Lyle! spuse ea sec.

Se urcă pe bicicleta deja încărcată cu obiectele ei personale şi porni către satul Gofkit Jemloe. Kaufman strigă în urma ei:

— Ann, cel puțin eşti înarmată? S-ar putea să nu fii în siguranță… după aceea!

Ea nici măcar nu întoarse capul. Kaufman o urmări cu privirea până când bicicleta deveni un punct ce se mişca încet pe câmpia lină.

— Domnule colonel, suntem gata de plecare! anunță DeVolites prin comlink.

— Sunt aici, răspunse Kaufman.

O dată îmbarcați, evită să-l privească pe Gruber. Avea alte priorități: testele lui Capelo pe artefact şi revelația misterioasă a lui Marbet.

Îl aştepta în anticamera celulei fallerului. Pe ecran, acesta părea neschimbat: o creatură scundă, parcă tăbăcită, cu trei brațe, o coadă puternică şi un cap cât se poate de straniu. Trupul îi era legat de peretele capitonat, dar un braț atârna liber. Avea chipul la fel de impenetrabil ca înainte.

Marbet se întoarse către Kaufman. Purta un halat legat lejer în talie. Kaufman văzu ce ținea în mână şi se opri, încremenit.

Era o copie a artefactului.

— Lyle! rosti Marbet.

El aproape că n-o auzi; privea țintă macheta. Probabil făcută din spumă care se întărea. Colorată corect, reproducea exact suprafața lucioasă şi avea un diametru de aproximativ treizeci de centimetri. Se vedeau şapte protuberanțe, fiecare cu gropițe şi butoane reproduse la scară.

— I l-ai arătat fallerului!

— Da.

— Şi nu te-a oprit nimeni?

Kaufman îşi dădu seama că vocea începea să-i trădeze furia.

— Echipa de securitate nu ştia ce este.

Just. Datele despre artefact fuseseră furnizate pe baza

principiului nevoii de informare. Echipa de securitate de la bordul navei, care păzea un prizonier de război şi pe translatorul acestuia, n-avea nevoie să ştie despre artefactul extraterestru ascuns pe planeta învecinată. Nici cum arăta, nici la ce se bănuia că foloseşte. Dar Marbet coborâse pe Lume împreună cu Ann anume ca să vadă artefactul – pe care Ann i-l descrisese, pentru că erau colege de proiect. Marbet îi ascultase pe tehnicienii şi pe oamenii de ştiinţă care sporovăiau pe pajişte. Ştia tot atât de mult ca ei despre ce reprezenta artefactul şi ce putea face.

— Ce i-ai arătat?

— Asta. Şi…

— Şi mai ce?

Ea nu tresări la duritatea din tonul lui.

— Asta.

Un holoecran portabil, instalat pe perete; îl porni. Îl programase bine. Într-un colţ plutea o simulare a artefactului; emitea o rază trasată sub formă de puncte. Punctele loveau o simulare a unei navete construite de oameni şi, după câteva momente – aflase despre decalajul de timp, probabil de la Rosalind sau de la Albemarle –, naveta începu să emită o lumină slabă. Radioactivitate. În partea de jos a ecranului pâlpâiau roiuri de punctişoare în ordine consecutivă: un punct, două, trei. Toate roiurile conţinând peste şaptezeci şi cinci de puncte emiteau lumină, la fel ca naveta. Holograma se repeta, într-o buclă continuă.

— Eşti exclusă din proiect! spuse Kaufman. Din clipa asta. Definitiv. Şi eşti arestată!

Ea nu reacţionă deloc.

— Lyle, trebuie să vezi înregistrările! A *recunoscut*

artefactul! Era clar din tot limbajul trupului, din expresia feței lui… l-a recunoscut! E imposibil să nu aibă și fallerii unul!

— Marbet, ai auzit ce-am spus? Ești arestată pentru trădare!

— Lyle, tu *m-ai auzit?* Fallerii au un artefact ca al nostru!

„Și astfel au aflat principiile necesare pentru a crea scutul modificator de fază. Copiindu-l după setarea doi. Capelo trebuie să afle asta!" își spuse Kaufman. Dar, mai întâi, luă măsurile necesare. Deschise un comlink:

— Domnule comandat Grafton, sunt colonelul Kaufman. Cu regret, vă anunț că unul dintre oamenii mei a încălcat grav regulile de securitate. Anunțați echipa de Securitate s-o aresteze pe Marbet Grant, care se află acum cu mine, în anticamera celulei prizonierului. Este acuzată de trădare.

Marbet se uită la el. Fața ei netedă, măslinie se îmbujoră brusc. Ochii verzi îi scânteiau:

— Lyle, nu vrei să faci așa ceva! Se vede pe tine! Ce fac eu este mult prea important.

— Nu încerca să te miști până la sosirea celor de la Securitate, altfel te imobilizez cu însumi!

— Știi la ce dai cu piciorul?

— Știi ce i-ai arătat dușmanului?

— E un prizonier care nu va fi niciodată eliberat! Ce poate face cu informațiile? O să le trimită prin telepatie?!

Înainte ca el să-i poată răspunde, doi polițiști militari dădură buzna în încăpere. Marbet nu încercă să le opună rezistență.

În timp ce-o scoteau din cameră, comlinkul începu să sune și Kaufman închise ochii, gândindu-se ce să-i spună lui Grafton, lui Capelo, ce să-și spună sieși.

Mai târziu, după discuții dificile cu Grafton și cu șeful securității navei, Kaufman se întoarse în camera unde lucrase Marbet și accesă înregistrările ședinței efectuate în orele de după întoarcerea pe navă.

Marbet singură cu fallerul, fără nimic în mâini, făcând o serie de gesturi și stând în poziții ciudate, de neînțeles, la care prizonierul nu părea să reacționeze. Cel puțin așa i se părea lui. Ce-i comunica Marbet? Îi dădea de știre că, deși n-o văzuse aproape o zi întreagă, se întorsese la el?

Marbet cu macheta artefactului, ținându-o aproape de bariera invizibilă, pentru ca extraterestrul să-o vadă mai bine. Kaufman vizionă acele câteva minute de înregistrare de nenumărate ori. I se părea că extraterestrul reacționase într-adevăr. Își schimbă centrul de greutate; mușchii de pe față i se mișcau slab (involuntar?); mâna liberă i se îndoi într-un mod ciudat. La ce se gândea? Ce simțea? Marbet îi interpretase purtarea ca fiind o recunoaștere a artefactului și Kaufman n-avea nici un motiv să creadă că se înșela. Nici că avea dreptate.

Marbet rotind holoecranul. Îl activă. Unda simulată care lovea naveta simulată, destabilizând toate elementele cu peste șaptezeci și cinci de protoni în nucleu, așa cum indica foarte clar diagrama din josul ecranului. Fallerul a reacționat din nou? Da, deși nu la fel de puternic. Poate că reușea să se controleze mai bine.

Kaufman ascultă observațiile lui Marbet asupra ședinței. Prezenta în detalii minuțioase toate schimbările descriptibile în cuvinte survenite în comportamentul nonverbal al fallerului, care-i indicau faptul că acesta recunoscuse atât artefactul, cât și utilizarea lui ca armă. Kaufman opri înregistrarea. Știa că multe dintre lucrurile pe care se baza ea nu

puteau fi descrise în cuvinte. Era o Empatică şi avea convingerea că duşmanul recunoscuse artefactul.

Fallerii găsiseră deja un artefact, dacă nu mai multe, şi-i descoperiseră proprietatea de scut împotriva fasciculelor protonice. (Asta aproape că făcea irelevant testul plănuit de Tom Capelo, deşi fizicianul n-ar fi acceptat niciodată acest punct de vedere.) Fie instalaseră mai multe artefacte la bordul unor nave, fie deduseseră principiile aflate la baza funcţiei de scut şi, cu ajutorul lor, creaseră scuturi similare. Foloseau aceste scuturi în diverse situaţii de război. Şi astfel, câştigau războiul.

Oare presupusul artefact aflat în posesia duşmanului avea aceleaşi setări suplimentare ca acela pe care oamenii îl găsiseră îngropat pe Lume? Imposibil de aflat. Dacă avea poziţiile de putere unu şi trei, adică fasciculul destabilizator direcţionat şi unda sferică destabilizatoare, nu le-ar fi folosit la prea multe. Aceste setări aveau rază de acţiune prea limitată, aşa încât deveneau inutile în luptele la distanţă mai mare şi-n cele spaţiale – singurele în care se angajau fallerii. Fasciculele protonice erau, de departe, mult mai eficiente.

Mai rămâneau setările cinci, şapte, unsprezece şi treisprezece. La ce foloseau? Oare Capelo putea să afle? Şi dacă da, va putea oare să găsească un mod de a folosi toate informaţiile pentru a construi arme mai bune? Sau scuturi mai eficiente? Sau orice altceva mai bun?

În caz contrar, era limpede că omenirea va pierde războiul în faţa unui inamic care nu lua prizonieri.

Kaufman stătea pe puntea de observaţie, ocupată din nou de echipa proiectului şi de aparatura lor eclectică. De

astă dată, rândurile le erau îngroşate de numeroşi roboţi. Fixaseră senzori pe tot ce se afla pe o rază de zece mii de clickuri: pe navă, pe sateliţii orbitali, pe sondele ancorate şi pe artefact, acesta din urmă aflându-se pe orbită, în spatele lui *Alan B. Shepard,* ca mielul din poezioara pentru copii, care mergea cuminte în urma lui Mary.

— Acum! spuse Capelo.

Kaufman reluă comanda şi o transmise mai departe pe punte, dând ordinului o notă oficială:

— Începeţi tirul!

De pe navă se trase un fascicul protonic ce atinse artefactul şi dispăru. Arăta exact ca în înregistrările din acţiuni de luptă, privite de Kaufman de nenumărate ori, când fasciculele loveau navele fallerilor prevăzute cu scuturi modificatoare de fază. De fapt, după dezvăluirea lui Marbet, scena aproape că nu mai avea nici un impact. Toţi erau aproape siguri ce efect va avea asupra fasciculului protonic setarea doi, ce părea să se activeze automat.

Rosalind, Albemarle şi turma lor de tehnicieni se repeziră la datele furnizate de senzori şi începură să le evalueze, să le interpreteze. Capelo stătea deoparte, privindu-l fix pe Kaufman.

— Setarea unu: fascicul destabilizator direcţionat, rază scurtă de acţiune, recită el. Setarea doi: scut local împotriva oricărei forme de energie inferioară pe care o putem folosi – laser, fascicul protonic şi chiar fascicul destabilizator direcţionat, probabil, dacă am avea aşa ceva.

— Un fascicul protonic ţi se pare „energie inferioară"? întrebă Kaufman acid. Ar putea arunca în aer nava asta!

Capelo nici nu băgă în seamă că-l întrerupsese.

— Setarea trei: destabilizator sferic de undă, rază scurtă de acțiune. Prin urmare, poziția cinci ar trebui să fie un scut cu rază lungă de acțiune. Cât de lungă? Ann Sikorski crede că a afectat întreaga planetă. Poate că asta face: apără planeta de orice atac care o pune în pericol. Inclusiv unda destabilizatoare rezultată din distrugerea lui Tas, adică efectul de undă care a pârjolit Nimitri. Asta ar explica și încetarea efectului la șase miliarde de clickuri – aproximativ raza unui sistem solar de dimensiuni medii.

— Un scut cu capacitate planetară? întrebă Kaufman, surprins.

— Modelul este armă-scut-armă-scut. Cu o putere tot mai mare.

— Dar un scut suficient de puternic încât să protejeze o planetă întreagă? Împotriva unui atac care ar pune toată planeta în pericol? Cum o să testezi așa ceva?!

— Există numai un singur mod de a testa acest lucru, spuse Capelo fără urmă de ironie. Trebuie să punem artefactul înapoi!

NOUĂSPREZECE

GOFKIT JEMLOE

Căruciorul terranilor se apropia de porțile gospodăriei Voratur, iar în fața lui venea Calin Pek Lillifar.

Enli îl privea pe Calin cu blana de pe gât unduind; cutele

craniene aproape îi dispăruseră. Îşi spuse că sosirea lui Calin era, desigur, o coincidenţă; el avea să ajungă cu câteva minute înaintea terranilor. Probabil că venise din Gofkit Shamloe pe drumul principal, ce se unea chiar înainte de Gofkit Jemloe cu cărarea dinspre tabăra terranilor. Dar de ce venea?

Se întâmplase ceva cu sora ei, Ano, sau cu copiii acesteia!

Enli scăpă din mână pensula – dădea un strat proaspăt de vopsea pe gardul casei, pentru că nu putea să trândăvească – şi alergă spre bărbat.

— Calin! Ce s-a întâmplat? Ano...? Fentil...?

— Nu, nu, tot solul familiei tale este bogat! Nimic nu creşte strâmb, nimic nu se veştejeşte.

— Dar atunci... de ce-ai venit?

— Am vrut să te văd!

Un fior scurt încreţi pielea ţestei lui Enli. Îşi dădu seama că l-a văzut şi Calin; el zâmbi larg şi-i spuse:

— Respiră adânc, Enli! Ai alergat şi gâfâi.

— Iar tu arăţi groaznic!

Aşa era: încins, transpirat şi murdar, din cauza drumului. Să străbată atâta cale pe jos, fără bicicletă, ca s-o vadă! O invadă bucuria, împletită cu plăcerea lui de a o vedea.

— Unde ţi-e bicicleta? îl întrebă ea.

— S-a stricat. Şi neghiobul ăla de meşter, Pek Hobbifir, e mai rău decât nepriceput. Abia mâine o poate repara, asta dacă se mai poate face ceva. N-am vrut s-aştept până mâine!

Zâmbi iarăşi vesel; din nou plăcerea împărtăşită. Rămaseră aşa, privindu-se, o vreme, apoi Enli spuse:

— Pot să-ţi dau eu o bicicletă.

— Să-mi dai o bicicletă! Cum ai putea să faci aşa ceva?

— S-au întâmplat multe aici. Am atâtea să-ți povestesc, Calin! Dar mai întâi, intră să bei ceva şi să te răcoreşti.

— Imediat. Enli… ce e *asta*?

Căruciorul ajunsese aproape lângă ei. Era un vehicul obişnuit, autohton, acoperit cu o pătură, dar tras de un slujitor terran. Pe lângă el mergea un alt terran: doamna căpitan Pek Heller, încruntată ca de obicei. Enli ştia că Pek Heller ține ascuns undeva un *pistol*, ba poate şi alte arme ciudate, mortale, de-ale terranilor.

— Aceia sunt terrani!

Îşi dădu seama că, probabil, Calin nu văzuse niciodată un terran. Înainte ca mica procesiune să ajungă lângă ei mai avu timp doar să adauge cu voce scăzută:

— Să nu te surprindă dacă nu sunt manierați!

Enli rupse o floare sălbatică, o vekifiribă galbenă ce creştea pe marginea drumului, şi le-o întinse, rostind în terrană:

— Pek Heller, bine ai venit la Gofkit Shamloe! El este Calin Pek Lillifar.

Pek Heller îşi mişcă scurt capul în sus şi-n jos. Nu le oferi nici o floare în dar, deşi, cu siguranță, căruța era plină de flori, şi nici nu-l prezentă pe servitor. Îngrozitor de nepoliticoasă!

Pek Heller se mulțumi să-i spună lui Enli:

— Vorbeşti engleza! Asta-i bine. Astea sunt pentru domnul Voratur, de la colonelul Kaufman. Bunuri comerciale. Unde să le las?

Enli se bucură că dragul ei Calin nu înțelegea ce spune Pek Heller. Să lase bunurile comerciale! Fără să bea pel cu Pek Voratur, ca să ude târgul care tocmai înflorise! Fără să schimbe flori ale ospitalității, fără urările rituale pentru o grădină

înfloritoare, care să bucure sufletele strămoşilor! Dar Calin nu înțelegea limba, aşa că se rezumă la a o privi politicos pe Pek Heller, fără să clipească.

— Le voi duce eu lui Pek Voratur! spuse Enli

Mai bine aşa, decât să sporească realitatea neîmpărtăşită dintre terrani şi gospodăria Voratur.

— Foarte bine, răspunse Pek Heller. Soldat, transferă încărcătura acestei persoane, care o va prelua!

Enli vedea limpede indiferența lui Pek Heller; poate că nici nu aproba târgul. Ei bine, nu era treaba ei să aprobe sau nu un târg sădit între Pek Voratur şi şeful propriei ei gospodării, Pek Kaufman. Realitățile diferite erau una, dar lipsa de maniere, alta.

— Transferat! spuse slujitorul.

— Revenim la bază.

Se întoarseră amândoi pe călcâie şi plecară, pur şi simplu.

Calin strânse din ochi şi cutele craniene începură să i se încrețească. Enli ştia ce înseamnă: apariția unei dureri de cap. Pentru el, purtarea terranilor părea o realitate neîmpărtăşită, nu o realitate diferită. Calin nu cunoştea existența realităților diferite, pe care ea fusese obligată s-o afle. Erau multe lucruri pe care ea le ştia şi el nu. Preț de o clipă, i se făcu teamă. Apoi spuse:

— Hai să intrăm şi să-ți dau ceva rece de băut! Şi trebuie să-i duc aceste bunuri comerciale lui Pek Voratur.

— Bunuri comerciale? Pek Voratur a mai sădit un târg cu terranii?

— Da.

— Pentru ce?

Calin ridică pătura ce acoperea căruciorul şi scoase un

fluierat. Înăuntru se aflau grămezi de flori terrane, florile frumoase şi stranii văzute de Enli în grădina de la bordul bărcii de metal zburătoare. Sub flori, o grămadă ordonată de cutii pătrate şi urâte, conţinând celelalte bunuri pentru care negociase Pek Voratur. Chiar şi acum, după ce trăise atât de mult timp în preajma terranilor, Enli era uluită că nişte oameni care puteau „face" nişte flori atât de frumoase puteau construi şi nişte cutii atât de urâte.

— Pek Voratur a sădit un târg pentru toate aceste flori terrane? Sunt mult mai frumoase decât rosibele pe care l-a adus data trecută! Ce-a dat în schimb pentru ele? Şi ce e în cutiile astea urâte?

— Mai întâi să intrăm în casă, Calin. Trebuie să-i duc căruciorul ăsta lui Pek Voratur.

El uită de cărucior şi-i acordă lui Enli întreaga atenţie. Ea simţi cum o furnică blana de pe gât. Calin spuse încet:

— Mi-a fost dor de tine, Enli!

— Şi mie de tine!

— Gofkit Shamloe nu mi s-a mai părut la fel după ce-ai plecat. Cred că nu va mai fi niciodată la fel, dacă nu te întorci cu mine!

— Adică să mă întorc la Ano, spuse ea abia auzit. Să locuiesc iar cu Ano.

— Nu să locuieşti cu Ano!

Era un dar de la Prima Floare, o înflorire miraculoasă! Enli ştia că e banală (spre deosebire de Ano), prea solidă şi prea bătrână pentru prima împerechere. Şi mai era şi povestea ei... Cândva, fusese declarată ireală pentru o mare crimă: aceea de a fi făcut pereche cu fratele ei. Preoţii i-au declarat ireali pe amândoi; Tabor s-a sinucis, iar apoi preoţii l-au împiedicat să

ajungă în lumea strămoşilor săi, iar Enli a scăpat de aceeaşi moarte eternă numai pentru că a devenit informatoare asupra terranilor, pentru cei de la *Realitate şi Ispăşire*. Numai aşa recâştigase Enli realitatea, atât pentru ea, cât şi pentru Tabor, şi simţise din nou dulceaţa împărtăşirii. Dar Calin, un bărbat pe care orice femeie s-ar fi bucurat să-l aibă partener, ştia toate acestea, îi cunoştea vârsta, şi totuşi se afla acolo şi-i spusese...

Era un dar de la Prima Floare, o înflorire miraculoasă, o desfacere a petalelor ce depăşea orice vis!

— Enli... începu Calin, dar ea îl întrerupse în aceeaşi clipă:

— Nu acum, Calin, mai târziu! Trebuie să-i duc astea lui Pek Voratur!

— Te ajut, spuse el şi luă mânerul căruciorului.

Calin, om cu fire practică, se concentra întotdeauna asupra sarcinii de moment, indiferent care ar fi fost momentul sau sarcina.

Împinse căruciorul în curte, în timp ce-i povestea lui Enli noutăţile despre cei de-acasă: despre Ano, micul Fentil, bebeluşul Usi, Obora cea aproape adultă, ceilalţi săteni. Pek Voratur, cu care servitorii împărtăşiseră realitatea, străbătea în grabă întinsele grădini şi curţi.

— Da, da, iată-le! Enli, acestea sunt bunurile de negoţ de la terrani?

— Da, Pek Voratur!

— Dar unde este Pek Kaufman?

— N-a venit.

Cutele de pe ţeasta lui Pek Voratur se încreţiră; Enli îi explică situaţia cum putu mai bine. Îl prezentă pe Calin şi avu

loc schimbul de flori. Dar se vedea că Pek Voratur arde de nerăbdare să-şi examineze noile achiziţii.

— Enli, spune-le şi celorlalţi care fac parte din acest târg să vină în camera mea personală. Musafirul te poate aştepta în grădină sau poate în camera ta.

Îl conduse pe Calin în camera ei, observându-i mirarea la vederea bogăţiei din gospodăria Voratur: splendidele straturi cu flori, pereţii minunat curbaţi, ferestrele arcuite, perdelele făcute din cea mai fină pânză de pe insulele Seury. Ieşise Calin vreodată din Gofkit Shamloe? Probabil că nu. Enli simţi din nou acea furnicătură prin blana de pe gât. Erau atât de multe lucruri pe care ea le ştia şi el nu…

În camera ei – o cameră de oaspeţi frumoasă, cu modele arcuite pictate pe podea şi cu o masă scumpă din lemn sculptat –, Calin îi luă ambele mâini şi le apăsă pe abdomenul lui.

— Enli, vreau să-ţi spun ceva!

— Calin, trebuie să mă duc să-i găsesc pe câţiva membri ai gospodăriei, Pek Voratur m-a rugat…

— Am auzit ce te-a rugat; poţi să-mi împărtăşeşti acea realitate mai târziu. Vreau să-ţi spun ceva acum, înainte ca tu să-mi dezvălui mai multe. Nu înţeleg ce legătură ai cu negoţul lui Pek Voratur. Dar, indiferent în ce constă, când se termină, vreau să te întorci cu mine la Gofkit Shamloe şi să ne desfacem petalele în ceremonia perechii, în faţa Primei Flori. Vreau să ne sădim grădinile împreună, copiii noştri să se joace în poiana satului şi petalele noastre să se îngemăneze în ţinutul strămoşilor!

Enli ascultă cuvintele rituale. Începea să simtă durerea între ochi – erau atât de multe lucruri pe care ea le ştia şi el nu! –, dar părea îndepărtată, lipsită de importanţă faţă de

acest dar făcut de Prima Floare. Poate că se obişnuise prea mult să se mişte între realităţi pe care alţii nici măcar nu le puteau vedea. Dacă aşa stăteau lucrurile, asta era realitatea ei! Era în stare să devină perechea lui Calin şi să păstreze pentru ea realităţile neîmpărtăşite pe care terranii o forţaseră să le vadă. Putea face asta, pentru a-l păstra pe Calin. Putea face orice!

— Da! răspunse Enli, luându-i mâinile şi lipindu-i-le de abdomenul ei. Ne vom desface petalele în ceremonia perechii, în faţa Primei Flori, şi ne vom sădi împreună grădinile. Copiii noştri se vor juca în poiana satului şi petalele noastre se vor îngemăna pe tărâmul strămoşilor!

Se lipiră unul de altul şi rămaseră aşa până când Calin, cu spiritul lui practic, spuse:

— Acum du-te şi îndeplineşte instrucţiunile lui Pek Voratur.

Ea nu se putu abţine să nu-i dea încă o informaţie:

— A şaisprezecea parte din bunurile pe care le-ai văzut este a mea. Opt dintre noi, între care şi eu, am participat la târgul sădit de Pek Voratur cu terranii. Calin, faci pereche cu o femeie bogată, şi primul lucru pe care-l voi face va fi să-ţi cumpăr o bicicletă!

Cutele de pe ţeasta lui Calin se neteziră de uimire, apoi bărbatul izbucni într-un râs răsunător.

Pek Voratur le arătă un vas mare din sticlă, în care bolborosea uşor un lichid vâscos, şi le spuse că e o licoare ce vindeca râia. Mai era un dispozitiv puternic, cu care vedeai lucrurile la foarte mare distanţă: un *telescop*; alte nouă comlinkuri, câte unul pentru fiecare dintre ei. Mai era şi o metodă

de a prepara un amestec de metale mai puternic decât cel pe care-l cunoşteau la acea oră, descrisă în desene îngrijite. Pek Voratur spuse că desenele reprezentau lucrul cel mai preţios dintre toate bunurile primite prin negoţ de la terrani, părere pe care n-o împărtăşeau ceilalţi opt care urcaseră cu mica barcă de metal zburătoare pe barca mai mare. Pentru toţi, în afară de Voratur şi de Enli, cele mai preţioase erau uluitoarele flori „făcute" de terrani, cu petale exotice şi culori splendide, flori pe care orice gospodărie şi orice sat înverzit de pe Lume ar fi vrut să le planteze în grădinile proprii.

Cei nouă călători şedeau în camera personală a lui Voratur şi-l ascultau explicând cum vor fi vândute bunurile lor comune, cum vor fi calculate profiturile, ce poate spera fiecare dintre ei să primească şi când. Enli privi în jur şi văzu că doar câţiva ascultau. Femeia care îndeplinea funcţia de agent comercial al lui Voratur asculta, firește, la fel şi cea care, la bordul bărcii zburătoare, îşi trăsese pătura peste cap, speriată. Dar grădinarul-şef era mai interesat să examineze florile pe care le primise, de la rădăcini şi până la corole. Cioplitorul în piatră se juca absent cu comlinkul; ucenicul ţesător privea pur şi simplu în jurul său. Iar fata, Essa Pek Criltifor, care alergase, râsese şi se jucase cu Sudie, micuţa terrană, părea mult mai interesată de urâţenia cutiilor pătrate decât de viitoarele bogăţii pe care le descria Pek Voratur.

La un moment dat, Enli, care nu asculta pentru că-n gândurile ei nu era loc decât pentru Calin, o văzu pe Ann Pek Sikorski stând în pragul uşii boltite a camerei.

Terrana părea mai mică şi mai obosită, mai albă la faţă ca oricând. Se uita lung la bunurile terrane trecute din mână-n mână printre cei adunaţi în încăpere. Cu excepţia lui Enli,

care se strecură uşurel afară, nimeni nu-i observă prezența. O bicicletă terrană zăcea pe jos; părea că Pek Sikorski venise direct prin grădina casei – lipsă de maniere pe care Enli n-o mai întâlnise la ea. O conduse pe terrană spre banca aflată la umbra unui maiestuos copac saji.

— Pek Sikorski?

Nici un răspuns:

— Ann?

— Au plecat, Enli! Unii dintre ei, inclusiv Pek Kaufman. Ceilalți vor pleca peste câteva zile. Toți!

— Toți terranii? Unde au plecat?

— Înapoi pe navă. Şi de acolo, înapoi pe Terra.

— Chiar şi Pek Gruber? Perechea ta?

— Chiar şi Pek Gruber, spuse Pek Sikorski şi-n vocea ei răzbătu o furie bruscă, pe care Enli n-o înțelegea.

— Te-au lăsat aici? Singură? De ce?

— Eu am ales să rămân aici. Ascultă, Enli, trebuie să-ți spun ceva foarte important!

Mireasma florilor de saji, cu petale roz, lucioase şi un parfum puternic, se răspândea în aerul cald, învăluind-o pe Enli. Brusc, se gândi că-şi va aminti mireasma aceea, tot restul vieții ei, ca fiind legată de ceea ce avea să-i spună Pek Sikorski. Parfumul de saji, pătrunzător şi dulce, de-acum pentru totdeauna neplăcut.

— Îți aminteşti când terranii au luat-o pe Tas? întrebă Pek Sikorski. Erau şapte luni pe cer, au rămas şase.

Enli făcu semn că da.

— Ți-am spus atunci că Tas nu era cu adevărat o lună, ci un obiect manufacturat, făcut foarte demult de oameni pe care nimeni nu şi-i mai aminteşte acum. Ei bine, mai există

un obiect manufacturat asemănător, îngropat în munții Neury. Mai mic decât Tas – mult, mult mai mic –, dar făcut din același material, de aceiași oameni demult dispăruți. Pek Kaufman și ceilalți au scos la lumină acest obiect, l-au luat de pe Lume și l-au dus pe barca zburătoare. Îl vor duce pe Terra.

— De ce? întrebă Enli.

Fără îndoială, terranii n-ar trebui să ia vreun lucru de pe Lume fără a sădi altceva în schimb. Iar din munții Neury, căminul Primei Flori, nu trebuia luat absolut nimic. Dar Enli nu înțelegea de ce aceste acțiuni o făceau pe Pek Sikorski să arate așa, atât de… atât de înfrântă!

— Îl vor duce pe Terra pentru că ei cred că-l pot folosi acolo. Dar asta nu e tot! Enli, îți amintești ce s-a întâmplat atunci când tu și Pek Voratur ați venit cu mine în barca zburătoare? Mai ții minte?

— Realitatea împărtășită a dispărut, spuse ea rar. Și au apărut, în schimb, multe realități diferite, una pentru fiecare persoană.

Nu-i plăcea să se gândească la asta – încă un lucru pe care Calin nu-l împărtășea.

— Da. Și asta se va întâmpla din nou, Enli! Obiectul îngropat este cel care provoacă realitatea împărtășită. Când obiectul va pleca de pe Lume, luat de barca zburătoare, realitatea împărtășită va dispărea din nou, cum s-a întâmplat pe navă. Numai că acum va dispărea pentru totdeauna!

Enli atinse capul lui Pek Sikorski, mai jos locul în care începea blana ei neobișnuită. Nu, Pek Sikorski n-avea febră, deși părea bolnavă. Nici nu era ireală; Enli trecuse prin prea multe experiențe ca să mai creadă așa ceva. Dar puteai fi bolnav fără să ai febră.

— E adevărat, Enli! Şi se va întâmpla curând!

— Ar trebui să te întinzi. Vino în camera mea!

Îşi aminti prea târziu că acolo se afla Calin.

— Trebuie să vorbesc cu Pek Voratur! spuse Pek Sikorski îngrijorată. Iar el trebuie să cheme un semnalizator cu oglinzi! Trebuie să li se spună oamenilor ce se va întâmpla. Nu mai avem mult timp!

— Pek Voratur nu va împărtăşi această relitate, spuse blând Enli.

— Ba da, o va împărtăşi! Nu l-ai văzut la bordul navei? Fără realitatea împărtăşită, era gata să vă înşele pe toţi! El va înţelege.

„A înşela" era un cuvânt terran. Enli nu ştia ce înseamnă.

Comlinkul lui Pek Sikorski sună; terrana îl deschise brutal şi auziră vocea lui Pek Kaufman:

— Ann, voiam să ştii că decolăm chiar acum.

— La revedere, Lyle! Nu te mai gândi la noi!

Închise aparatul la fel de brutal şi se uită la Enli. Pe chipul ei prelung şi palid se citea deznădejdea.

— Prea târziu…

La început, părea că Pek Sikorski se înşelase. Nu se întâmpla nimic.

Enli o conduse pe terrană în camera pe care-o ocupase la ultima ei vizită, lângă zidul împrejmuitor al gospodăriei, cu straturi răcoroase de ollinibe, iubitoare de umbră, înflorite sub fereastră. Pek Sikorski protestă, spunând că nu poate dormi, e prea important, nu contează că n-a dormit de două zile. Dar în răstimpul a trei bătăi de inimă, adormi buştean.

Enli se întoarse în camera ei, la Calin, dar el nu era acolo. Îl găsi în curtea servitorilor, împreună cu doi bărbați şi un băiat, jucând clent. Pietrele de joc bine lustruite fuseseră scoase din bazinul aflat în mijlocul curții. În jurul acestuia creşteau flori strălucitoare şi dinspre apă venea o adiere răcoroasă. Privind grupul care se distra, Enli simți cum bucuria îi umple pieptul.

Al ei! Era al ei!

„O, Tabor..."

Dar alungă acel gând. Tabor se alăturase cu voioşie strămoşilor şi n-o mai vizita nici măcar în vise. Venise şi pentru ea timpul să se bucure.

Fluieră uşurel semnalul dintr-un joc al copiilor de acasă, din Gofkit Shamloe. Calin ridică privirea, zâmbi şi-i făcu semn să vină.

— Uite, Enli, câştig! Am câştigat deja suficient ca să petrecem amândoi o seară frumoasă într-o casă pel.

Unul dintre bărbați, bătrânul Bafil Pek Honimor, păstorul unor turme de jik, izbucni în râs. Celuilalt bărbat, pe care Enli nu-l cunoştea, i se zbârli blana de pe gât. Luă cele trei pietre negre şi le aruncă printre cele albicioase.

— Lil! strigă băiatul.

Evident, jucau varianta jocului numită „lunile". Fără să vrea, Enli se gândi la Tas, luna care nu mai era, întrebându-se dacă dispariția ei schimbase jocul.

Bărbatul cel ursuz aruncă din nou.

— Obri! strigă băiatul. Justafar, ai pierdut din nou, iar Calin a câştigat!

Cutele de pe țeasta lui Justafar se încrețiră puternic. Bărbatul întinse mâna spre grămada de monede de lângă pietricele.

Bătrânul râse; probabil că Justafar avea renumele de om care nu ştie să piardă. Fără supărare, Calin îşi puse, la rândul lui, palma-i mare peste monede, tot zâmbind. Justafar îşi luă avânt şi-l lovi pe Calin cu pumnul în gât.

Şi apoi veni şocul: nu se întâmplă nimic!

Lovitura ar fi trebuit să-i trezească lui Justafar o asemenea durere de cap, încât să cadă fără a mai lovi a doua oară. Realitatea împărtăşită făcea imposibil să loveşti pe cineva fără să existe o asemenea urmare. Lovitura întrerupea împărtăşirea. Chiar dacă agresorul voia să lovească, agresatul nu voia să fie lovit! Cei trei bărbaţi, băiatul şi Enli ar fi trebuit să-şi ia capul în mâini, uitând de luptă, până reîncepeau să împărtăşească realitatea cu toţii.

Când colo, ei se priveau, uluiţi că nu simt nici o durere. Băiatul strigă disperat:

— Nu sunt real!

Calin se întoarse şi se uită buimăcit la Enli. Iar Justafar îl pocni din nou.

Cei doi bărbaţi se luptară stângaci; nici unul nu mai făcuse aşa ceva. Justafar lovi iar şi iar, pentru că era furios, înfricoşat, pentru că lumea n-ar fi trebuit să funcţioneze astfel. La început, Calin se mulţumi să se apere, dar când înţelese că Justafar chiar încerca să-i facă rău, se luptă şi el cu toată puterea. Era mai solid şi mai tânăr. În cele din urmă, pumnul lui lovi tâmpla lui Justafar; acesta căzu la pământ şi rămase nemişcat. Enli îşi dădu seama că nici ea, nici Calin, nici bătrânul Pek Honimor, nici băiatul, nici oamenii care veniseră în fugă din casele apropiate nu simţeau durere.

„Realitatea împărtăşită va dispărea din nou, cum s-a întâmplat pe navă, numai că acum va dispărea pentru totdeauna!“

— Aiiiiiiiii! țipă un bărbat.

Toată viața, Enli îi auzise pe oameni scoțând acest strigăt: când un jik nu mai dădea lapte, când se îmbolnăvea un copil, când o tufă nu mai înflorea. Dar niciodată nu sunase astfel! Brusc, i se păru că țipătul avea o sonoritate stranie, terrană: însingurat, înfricoșat, disperat. Și că va continua la nesfârșit.

DOUĂZECI

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

Tom Capelo fusese de acord cu Lyle Kaufman, acel neostenit inchizitor, că raționarea în fizică semăna cu raționarea în jocul de șah: gândeai nonverbal, în tipare, cu ramificații. Dar nu era adevărat. Afirmația lui Kaufman descria o lume fizică ordonată, bine organizată și repetabilă și un mod de gândire cu aceleași caracteristici. Poate unii fizicieni chiar judecau astfel, dar Capelo nu vedea la ce le-ar fi folosit.

Lumea fizică nu era ordonată, nu era bine organizată, nu era întotdeauna repetabilă. Așa stăteau lucrurile de peste două sute cincizeci de ani, de când unda devenise particulă, iar particula n-a mai putut fi măsurată cu toate caracteristicile ei simultan. În ultimul secol, lumea fizică devenise tot mai complexă: noi stringuri vibratile, ca gravitonul, noi dimensiuni în spațiile Calabi-Yau, noi câmpuri de forță minuscule, dar cu rază lungă de acțiune, menite parcă să complice și mai

mult încurcata frenezie cuantică. De fiecare dată când fizicienii se adunau şi cădeau de acord că un anume fenomen e imposibil, apărea câte un năstruşnic care făcea un experiment sau găsea o ecuaţie ce dovedea contrariul. „Nu vom înţelege niciodată nimic până când nu vom găsi nişte contradicţii", spusese legendarul Bohr. Contradicţiile reprezentau substanţa vitală al descoperirilor: experimente ce contraziceau teoria, matematici ce contraziceau teoria, teorii ce contraziceau teoria. Contradicţii şi intuiţii.

Colegii lui Capelo protestau că el nu poate să explice cum îşi obţine rezultatele şi că insistă asupra validităţii rezultatelor sale înainte de a avea ecuaţiile care să le dovedească. Neghiobi, cei mai mulţi dintre ei! Ideea era nu să elaborezi şiruri ordonate de raţionamente – asta putea s-o facă orice inginer! –, ci să întrezăreşti, preţ de o clipă vrăjită, întregul naturii. Să prinzi o imagine trecătoare dincolo de zidul închisorii reprezentate de gândirea convenţională, ca printr-o fereastră luminată doar o clipă. Şi apoi să munceşti ca turbatul ca să urmezi acea imagine trecătoare, oriunde te-ar duce. Nu semăna cu şahul, ci cu starea de îndrăgostire. Şi, la fel ca iubirea, fizica însemna obsesie, sacrificiu, momente de orbire, chinuri intense. Contempli cu încântare anumite însuşiri ale fiinţei iubită şi-ţi fereşti privirea de altele, pe care ştii bine că nu le vei putea ignora la nesfârşit.

Aşa lucra el, dar cum să-i explice unui birocrat de felul lui Kaufman? Imposibil. Iar acesta nu putea înţelege, deşi încerca. În ciuda uniformei militare şi a autorităţii, Kaufman era un pasionat de ştiinţă. Capelo îşi spuse că nimic nu putea fi mai jalnic: mereu în afara cercului magic, tânjind să pătrundă înăuntru, incapabil să facă el însuşi ceea ce admira atât de

mult. Câteodată, Capelo se simțea îndurerat în preajma lui Kaufman.

Dar trebuia să-i recunoască o calitate: nu încercase să-i dicteze lui Capelo acțiunile necesare. Când fizicianul spusese: „Trebuie să punem artefactul la loc!", Kaufman avusese grijă să se procedeze întocmai.

Desigur, asta era doar un fleac. Important era să zărească întregul, acea sclipire care să-l îndreptățească să urmeze o anume linie de gândire. Până la acea oră, Capelo nu reușise; fereastra era mai bine închisă ca oricând.

— În regulă! le spuse Kaufman celor adunați pe puntea de observație. Grafton e de acord. Punem artefactul înapoi pe inelul din poiană!

— Mi-ar fi plăcut să aud discuția! comentă Albemarle.

Kaufman îl ignoră.

— Tehnicienii vor recupera artefactul şi-l vor redirecționa. Cine merge pe planetă să se prezinte la navetă peste trei ore. Tom?

— Rămân aici pentru test! spuse acesta scurt.

— Hal?

Albemarle ezită.

— Rămân.

— Atunci merg eu! zise nerăbdător Gruber.

Geologul începu să le pună întrebări tehnicienilor, dar Capelo nu-l ascultă.

Problema cu fenomenele cuantice consta, ca întotdeauna, în faptul că un sistem funcționează o vreme într-un anumit fel: şi particulă, şi undă. Apoi, după ce a fost observat, funcționează altfel: fie particulă, fie undă. De ce se întâmpla astfel? De ce observatorul avea o influență atât de mare? Şi de

ce trebuia să existe un observator înzestrat cu raţiune sau creat de o fiinţă raţională? De ce întregul sistem avea nevoie un observator – componentă exterioară, la urma urmei?

Sigur că problema putea fi abordată şi altfel. Unda nu se întrerupea din cauza unui observator, ci pentru că metodele de măsurare, oricare ar fi fost ele, forţau cumva curbura spaţiu-timpului să depăşească o valoare foarte mică, dar critică. Însă ce valoare? De ce? Cum?!

Tunelurile spaţiale transportau mase uriaşe – dar maximum o sută de mii de tone – la distanţe mari, instantaneu. Termenul la modă folosit pentru acest fapt, „interconexiune la nivel macrostructural", nu însemna absolut nimic. Cum reuşea ceva mai mare decât un electron să treacă de la legile clasice ale mişcării în universul interconexiunii cuantice? Dacă artefactul se afla interconectat cu ceva, ce era acest „ceva"? Unde se afla? Cum funcţiona interconexiunea?

O a treia fereastră prin care încerca să zărească o imagine revelatoare: probabilitatea. Fizica însăşi este probabilă; încă din secolul douăzeci devenise clar că toate modelele explicative ale universului sunt provizorii, iar majoritatea, parţiale. Nici o explicaţie particulară nu lămurea vreodată întregul.

La un nivel mai mic şi mai concret, se observa uşor faptul că anumite evenimente erau probabilistice: puteau să se petreacă sau nu. În multe cazuri, se putea stabili probabilitatea: de exemplu, ştim că şansa ca evenimentul X să aibă loc în anumite condiţii este de 17%; în condiţii diferite, şansa ca evenimentul Y să se producă este de 53%. Dar nimeni nu putea spune încă *de ce* probabilitatea ca evenimentul X să aibă loc este de 17%. Nu se identificaseră cauze pentru variaţia nivelului de probabilitate, nici măcar atunci când nivelul în sine era cunoscut. Nu existau ecuaţii.

Totuşi, artefactul prezenta câmpuri de probabilitate manipulabile. Nu se putea altfel. Destabilizatorul cu fascicul direcţionat: manipula forţa tare, astfel că toţi atomii cu număr atomic mai mare de şaptezeci şi cinci emiteau particule alfa. Sau nu manipula direct forţa tare, ci probabilitatea ca un nucleu să emită un număr mai-mult-decât-probabil de particule alfa?

Cum naiba manipulezi probabilitatea?! Nimeni nu putea nici măcar s-o *explice*, darămite s-o manevreze – asta contrazicea toate teoriile cunoscute. Dar Capelo avea acum mormane de experimente, întreprinse de el şi de Syree Johnson, care contraziceau în mod clar teoria. Numai că asta nu-l ajuta, deocamdată, să înţeleagă mai mult ca înainte. Fereastra rămânea oblonită.

— Tom? zise Kaufman, pentru a nu se ştie câta oară. M-ai auzit?

— Nu.

— Te-am întrebat dacă vrei ceva de mâncare.

— Nu.

Plecă de pe puntea de observaţie ca să le caute pe fetiţe. Se aflau în apartamentul lor, cu Jane Shaw. Capelo văzu, surprins, că era Jane tulburată. Însemna că se întâmplase ceva grav. Jane nu se arăta niciodată tulburată; era reazemul lor de neclintit.

— Tati! strigă Sudie, repezindu-se la el şi izbucnind în lacrimi.

Capelo o luă în braţe şi o ţinu strâns. Se uită întrebător la Jane, peste umărul copilei.

— Are coşmaruri. De câteva zile. Nu cred că a dormit două ore neîntrerupte.

— Ce fel de coşmaruri?

— Nu vrea să spună.

Urletul lui Sudie crescu teribil în intensitate, făcând imposibilă continuarea conversației. Capelo se așeză pe un fotoliu încăpător și începu s-o legene, murmurând alinător, mângâindu-i buclele negre și spinarea. Amanda veni lângă fotoliu; Capelo o mângâie și pe ea. Fețișoara ei palidă, extrem de gravă și de tăcută, era mult prea tristă pentru o copilă de numai zece ani.

Trecu mult timp, dar în cele din urmă Sudie adormi în brațele tatălui ei.

— Despre ce sunt coșmarurile? o întrebă acesta pe Amanda în șoaptă.

— Nu știu, tati, răspunse ea la fel de încet. Zice că nu poate spune nimănui!

— Nu poate?

— Așa zice ea.

— Când au început?

— Imediat după ce au urcat extratereștrii la bord și Sudie s-a jucat cu fata aceea străină în grădină.

Capelo o așeză mai bine pe Sudie pe umăr și încercă să-și stăpânească vocea.

— Jane, de ce s-a jucat Sudie cu un extraterestru?

— N-am aflat decât după aceea. De fapt, nici măcar n-am știut că băștinașii sunt la bord. Le-am lăsat pe fete să meargă în grădină cu doamna Marbet Grant… țineți minte, le-ați promis că o vor revedea pe Marbet, ca să le convingeți să vină cu dumneavoastră…

Capelo aprobă din cap.

— Marbet le-a dus în grădină și apoi a apărut Ann Sikorski, însoțită de trei extratereștri, printre care și o fetiță.

Amanda interveni în istorisirea lui Jane:

— Da, şi eu am vorbit cu extraterestra aceea înaltă şi drăguță care vorbea engleza, Enli o cheamă, iar Sudie şi fetița băştinaşă s-au purtat îngrozitor! Alergau şi se jucau de v-ați ascunselea şi aruncau cu frunze şi cu fructe, în oameni, din vârful copacilor! Întotdeauna mă face de ruşine în lume, tati! Nu-i corect!

Capelo o readuse pe Amanda la povestea principală.

— Fetița asta extraterestră a lovit-o pe Sudie? I-a făcut vreun rău? I-a dat ceva să mănânce sau să bea?

— O, nu, nimic din toate astea. Doar s-au jucat. Sudie părea să se simtă bine, până a venit noaptea şi a avut primul coşmar. Şi de atunci le are întruna. O mulțime!

— Țipă şi câteodată vorbeşte, spuse Jane, evident cu reticență. Dar am înțeles un singur cuvânt: „mami".

Capelo se uită la Amanda; micuța avea ochii plini de lacrimi. Îi cuprinse umerii cu brațul şi o strânse lângă el.

— Îmi pare rău! spuse Jane.

— Nu-i vina ta, o linişti Capelo, întrucât era limpede că femeia nu contribuise cu nimic la acea stare de lucruri.

Totuşi, era grozav de furios. Fetele lui suferiseră destul din cauza morții mamei lor. Trupul lui Karen fusese tăiat în două de armele cu laser de pe skiterul fallerilor – nemernicii erau prea laşi ca să aterizeze şi să se lupte cu soldații. Paşnica lui soție şi cei doi copii… Sudie îşi strigase mama luni întregi. Cu timpul, s-a calmat, a reînceput să râdă, să doarmă toată noaptea. Iar acum reapăruseră coşmarurile, strârnite de *alți* extratereştri, care, chiar dacă nu erau falleri…

— Ia-o pe Sudie! îi spuse el lui Jane. Mă duc să schimb două vorbe cu Marbet Grant.

Capelo spera s-o găsească pe Marbet în camera ei, dar nu era acolo. Nu se afla nici în salon, nici în grădină, nici în sala de gimnastică. Aruncă o privire în capelă – arta subiectivă a Empaticilor nu părea prea departe de misticism, căci de bună seamă n-o puteai considera știință. Marbet nu era în capelă. Se îndreptă spre puntea de observație.

Dar n-o găsi nici acolo.

— Bună, Tom! îl întâmpină Kaufman. Ai venit să vezi spectacolul?

Pe ecran se vedea cum roboții duceau artefactul înapoi în cala de andocare.

— E o operație de rutină, spuse Capelo. Unde-i Marbet Grant?

Kaufman se întoarse. Fizicianului i se păru că vede încordare pe chipul acela îndeobște neutru.

— Marbet?

— Da. Știi, micuța Empatică pe care n-a mai văzut-o nimeni de câteva săptămâni.

— Ei, nici chiar așa! zâmbi Kaufman. Nu-ți amintești că a venit pe planetă, să vadă artefactul? Iar eu am mai văzut-o de atunci.

— Și unde e?

Fără să-și dea seama cum, se îndepărtaseră de restul grupului, așa încât nimeni să nu-i poată auzi. Cum reușise Kaufman să facă asta? Capelo simți cum îi crește furia: era manipulat!

— O cauți pe Marbet Grant, rosti Kaufman.

— Uite ce om pătrunzător, vede direct în sufletul meu! Unde dracu' e?!

— Pot să te întreb ce treabă ai cu ea?

— Nu. Unde e?

— E indispusă, zise Kaufman senin.

— Indispusă? Vrei să spui că e bolnavă? În carantină?

— N-am spus asta. Dar ar fi bine, Tom, dacă mi-ai spune de ce o cauți. S-ar putea să fiu în măsură să te ajut eu.

Capelo îl luă pe Kaufman de braț, se uită direct în ochii căprui, calmi ai acestuia și-i spuse încet:

— Vreau să vorbesc cu Marbet Grant! Nu cu tine, cu Marbet. Termină cu prostiile și spune-mi unde e!

Kaufman deschise ușa; manevrase în așa fel încât ajunseseră lângă ușă. Ieși pe coridor, obligându-l pe Capelo să-l urmeze și închise bine ușa.

— N-am cum să-ți spun unde este, Tom! E o chestiune de securitate. Ține de Compartimentul Informațiilor Speciale. Crede-mă, ți-aș spune dac-aș putea. Dar Marbet lucrează la un proiect separat ce-i implică pe extratereștri – desigur că asta știai – și chiar nu poate fi deranjată!

— Securitate? CIS? Ce dracu' au în comun extratereștrii ăștia nebuni după flori și CIS-ul? Doar nu ne-au făcut nici cea mai mică problemă!

— Nu, nu ne-au făcut. Deocamdată, răspunse Kaufman și Capelo își dădu seama că spune adevărul.

— Deci?

— Cum ți-am mai zis, nu-ți pot explica proiectul la care lucrează. Dar chiar nu poate fi deranjată. Dacă pot să te ajut eu cu ceva…

— Poți să-i spui să nu se mai apropie de fetele mele. Le-a dus în grădină când a venit Ann cu extratereștrii și s-a petrecut ceva care a trimis-o pe Sudie înapoi la coșmaruri și la urlete!

— Ce s-a întâmplat? întrebă Kaufman, brusc atent.

— Nu ştiu! Sudie e prea supărată ca să spună. Dar nu vreau să se repete. Marbet Grant să stea departe de Sudie şi de Amanda! E valabil şi pentru Ann Sikorski.

— Tom, cred că pot să-ţi garantez pentru ambele. Ştiai că Ann a rămas pe Lume?

— Nu mai spune!

„Deci aşa se explică starea neagră a lui Gruber! Doamne, cum îşi mai strică oamenii viaţa!"

— S-a opus să mutăm artefactul şi să distrugem realitatea împărtăşită, spuse Kaufman.

— Nici măcar nu ştim sigur dacă blestemăţia asta provoacă aşa-zisa realitate împărtăşită!

— Da, asta i-am spus şi eu.

Nu ajungeai la nici un rezultat cu Kaufman. Aproba, zâmbea, divaga politicos, şi de fapt manipula tot timpul, pe toată lumea. Să te cerţi cu el era ca şi cum te-ai fi certat cu vântul. Capelo obţinuse ce voia: asigurarea că fetele lui vor fi la distanţă de Marbet, de extratereştri şi de alte întâlniri supărătoare. Dar se simţea de parcă ar fi pierdut confruntarea.

Comlinkul lui Kaufman sună şi ofiţerul de serviciu îl anunţă:

— Domnule colonel, artefactul este legat de navetă, în deplină siguranţă! Coborârea în patruzeci de minute.

— Mulţumesc, spuse Kaufman, după care se întoarse spre Capelo. Comandantul Grafton a fost de acord cu testul tău. Peste nouăzeci de minute vom avea poziţia ideală de tragere.

— Bine.

— Mulţumesc, Tom! spuse Kaufman.

Ca şi cum fizicianul i-ar fi făcut o mare favoare. Consistent ca vântul…

— Cu cea mai sinceră plăcere, Lyle! răspunse Capelo, dar celălalt ignoră sarcasmul şi se mulţumi să zâmbească.

Kaufman urmări cum naveta se desprinse de navă, cu încărcătura bine prinsă în plasa din cabluri monofilare. Într-o clipă, se depărtă atât încât deveni un simplu punct întunecat.

Reuşise să-l oprească pe Capelo să facă nava praf în căutarea lui Marbet, lucru de care, nu se îndoia, ar fi fost perfect capabil. Dar problema Marbet rămânea, şi-i stătea ca un bolovan în stomac. Trebuia să ştie exact ce aflase de la faller despre artefact – dacă aflase ceva. Mai trebuia să pună în balanţă posibilitatea obţinerii mai multor informaţii, pe de o parte, şi riscul ca ea să încalce din nou regulile de securitate, pe de altă parte, şi să ia o decizie.

„Nu *să încalce regulile de securitate*. Spune lucrurilor pe nume, ca atunci când ai ordonat să fie arestată: trădare! I-a comunicat intenţionat informaţii valoroase, secrete, unui duşman cu care suntem în război."

Kaufman avea la dispoziţie nouăzeci de minute. Se duse la carceră.

Pe o navă ca *Alan B. Shepard*, carcera era alcătuită din două încăperi: o anticameră şi o celulă. Când nu existau prizonieri – adică mai tot timpul –, anticamera era folosită ca depozit. Când exista un prizonier, lăzile se transformau în birou şi scaun pentru poliţistul militar care monitoriza securitatea, deşi pentru contravenţiile minore se sărea, de obicei, peste formalitatea prezenţei gardianului. Atât anticamera, cât şi celula erau încuiate electronic. Kaufman avea codurile de la celula lui Marbet – informaţie de care nu se aşteptase să aibă nevoie în timpul acelei călătorii.

Poliţistul militar se ridică în picioare şi-l salută:

— Domnule colonel!

— Pe loc repaus, sergent! Mi-a autorizat comandantul Grafton vizitarea prizonierei?

— Da, domnule! Echipa proiectului special are autorizaţie să intre, domnule!

Kaufman se uită mai atent şi văzu ce tânăr era sergentul. Probabil că abia se înrolase în armată. Nou-veniţii primeau întotdeauna misiunile cele mai plicticoase.

Kaufman intră în celulă. Era o încăpere de doi metri pe trei, cu pat, toaletă şi chiuvetă. Marbet şedea pe marginea patului, îmbrăcată într-o salopetă verde, şi scria, folosind creion şi hârtie. În carceră nu erau admise nici măcar tăbliţe electronice. Pe pat, lângă ea, se afla o tavă cu mâncare, neatinsă.

— Bună, Marbet!

— Bună, Lyle!

Vocea ei era neutră – semn bun. Kaufman sperase să evite isteria şi furia. Îşi dădu seama că Marbet nu se va lăsa în voia unor asemenea stări.

— Am venit să-ţi pun unele întrebări necesare despre activitatea ta.

— Mi se permite s-o duc mai departe?

Scurt şi direct.

— Asta nu s-a decis încă!

Minţea, desigur. Trădarea militară, adică dezvăluirea în faţa inamicului a unor informaţii vitale şi secrete despre armament, era de competenţa lui Grafton, indiferent cine comisese infracţiunea. Iar Grafton nu va accepta nici în ruptul capului s-o elibereze, decât pentru a o preda unei înalte curţi de judecată a Alianţei Solare.

— Minți! spuse ea. Uită-te la tine… minți și nu-ți place.

— Așa e, admise Kaufman, așezându-se pe pat lângă ea, dar nu prea aproape. Nu-ți poți relua munca, n-ai voie să-l vezi pe prizonier și vei rămâne în carceră până ajungem pe Marte. Dar între timp trebuie să-mi spui tot ce-ai aflat că știe fallerul despre artefact. Ăsta e un interogatoriu oficial, dar și o rugăminte, pentru bunul mers al proiectului. Cooperezi?

— Bineînțeles! Niciodată nu m-am gândit la altceva decât la succesul proiectului.

— Eu te cred. Alții, nu!

Ea zâmbi trist.

— Măcar acum ești cinstit. N-am prea multe de spus. Da, fallerul a recunoscut imediat artefactul. A recunoscut și holograma pe care i-am proiectat-o, ceea ce indică faptul că au descoperit cum să folosească destabilizatorul cu fascicul direcționat, adică setarea unu. Până aici am ajuns. Plănuiam să programez o hologramă care să demonstreze și efectul sferic de undă al destabilizatorului, să văd dacă-l recunoaște. Dar ai intervenit înainte să pot face asta.

— Ai văzut, în limbajul lui nonverbal sau în cel prin semne, ceva care să-ți spună și altceva decât că l-a recunoscut?

— Da. Era îngrijorat că știm despre existența artefactului sau că-l avem. Foarte îngrijorat!

— Altceva?

— Nimic. N-am avut timp.

Apropierea ei începea să-l tulbure. Îl privea deschis, fără amărăciune, părînd să înțeleagă și situația lui, și cea proprie… „Nu există altă femeie ca ea!“ Îi simți parfumul – personal, inconfundabil.

Marbet zâmbi și el știu că-i cunoaște gândurile. Spre marea-i iritare, simți că-i năvălește sângele în obraji.

— Nu-ți face probleme, Lyle! Şi tu mă atragi. Dacă lucrurile ar fi stat altfel…

Îl manipula din nou? Nu, de astă dată nu. Sau poate aşa dorea să creadă…

— Altceva? o întrebă sec.

— Un singur lucru. Dar foarte important. Trebuie să-l convingi pe Grafton să mă lase să vorbesc din nou cu fallerul!

— Imposibil, Marbet! Nu se poate.

— Trebuie, Lyle! Fallerul era *foarte* îngrijorat că avem artefactul.

— Era de aşteptat, nu?

— Da. Dar după câte mi-am putut da seama, nu-l îngrijora numai descoperirea noului nostru avantaj stategic. Încerca să ascundă ceva, Lyle! Ceva important, ceva ce-ar trebui să ştim despre artefact.

— Poți să-ți dai seama ce?

— Habar n-am! Dar sunt sigură că nu mă înşel. Nu trebuia să mă arestezi atât de repede! Trebuia să mă asculți mai întâi, să cântăreşti toate alternativele şi să iei o decizie în stilul tău atent. Dar în loc de asta, te-a luat valul, în parte pentru că sentimentele față de mine te copleşeau şi erai dezamăgit că am făcut ce-am făcut. Şi dacă e adevărat ceea ce spui despre Grafton, nu văd cum am putea să îndreptăm lucrurile.

În drum spre puntea de observație, Kaufman se opri şi la celula secretă unde era ținut celălalt prizonier. Pe coridor stătea de gardă unul dintre militarii lui Grafton. Pe un ecran din anticameră, Kaufman văzu că mâna fallerului era din nou încătuşată.

Ceru computerului să-i arate, într-un rezumat de cinci minute, activitatea fallerului după plecarea lui Marbet. Programul nu avu nevoie de cinci minute. Îi spuse că fallerul nu făcuse nimic neobişnuit: hrană, somn, privit în gol. Analiza înregistrărilor în timp real nu-i semnalase nici o mişcare semnificativă a trupului, nici schimbări de expresie.

Dar computerul nu era Marbet Grant.

DOUĂZECI ŞI UNU

GOFKIT JEMLOE

Enli stătea împreună cu Calin în camera ei din gospodăria Voratur. Uşa închisă şi tapiseriile de la ferestre complet trase împiedicau lumina soarelui să pătrundă înăuntru, aşa că Enli aprinsese o lampă micuță. Pe teritoriul gospodăriei, multe tapiserii de la ferestre fuseseră trase; oamenii se adunau în grupuri mici, ca şi cum pierderea realității împărtăşite ar fi fost mai uşor de suportat dacă se aflau mai puțini oameni în preajmă.

— Spune-mi încă o dată, Enli!

Ea îi spălase sângele de pe urma luptei cu Justafar şi-i bandajase capul şi brațul. De sub bandaj, ochii oneşti ai lui Calin o priveau cu nedumerirea unui copil care întreabă de ce a murit animalul lui preferat. Din când în când, prin tapiserii răzbăteau până la ei strigăte pline de spaimă, ale celor pentru care realitate se frânsese.

Poate numai pentru o vreme. Poate nu.

Enli îl ținea pe Calin de mână, strâns.

— Încă o dată! Apoi trebuie să mă duc să-i explic lui Pek Voratur.

— Încă o dată.

— Iată ce mi-a spus Pek Sikorski.

Pek Sikorski – oare mai dormea în camera de oaspeți? Trebuia s-o trezească înainte să meargă la Pek Voratur. Începu să vorbească mai repede.

— Realitatea noastră împărtășită vine de la ceva din aer, ceva invizibil, ca parfumul florilor. Noi respirăm realitatea împărtășită o dată cu aerul. Şi aşa cum mireasma vine de la flori, realitatea împărtășită pe care o respiram venea de la un obiect. Un obiect manufacturat care, de când ne ştim noi pe lume, se găseşte în munții Neury. El…

— Dacă se află în munții Neury, este un dar de la Prima Floare!

— Poate. Dar acum, terranii au luat obiectul şi l-au dus cu barca lor din metal zburătoare. Şi astfel, realitatea împărtășită nu mai înmiresmează aerul de pe Lume.

Îl privi cum se luptă să înțeleagă.

— Dar de ce l-au luat? Era darul primit de noi de la Prima Floare! De ce vor realitatea noastră împărtășită? N-au una a lor?

— Nu, ei n-au, spuse Enli. Şi când am urcat la bordul bărcii zburătoare mari, nici noi n-am mai avut.

— Dacă n-au o realitate împărtășită a lor, proprie, atunci nu sunt reali! N-au suflet!

— Eu nu eram ireală când mă aflam la bordul navei zburătoare. Mi-am păstrat sufletul! La fel şi Pek Voratur, şi Pek Forbin, şi Essa Criltifor.

Îi reveni în minte imaginea fetei care alerga şi râdea împreună cu Sudie, fetiţa oamenilor.

— Calin, suntem reali, continuăm să avem suflet, chiar dacă nu mai împărtăşim realitatea!

— Spui lucruri nereale împotriva Primei Flori!

Enli rămase tăcută. Putea el să accepte acest lucru nou şi straniu, această blasfemie? În cele din urmă, va fi nevoit… Cu toţii vor fi nevoiţi să accepte. Însă dacă dragul ei Calin dădea vina pe ea pentru că-i explicase cele întâmplate, poate că împerecherea lor nu va mai avea loc. Enli simţi un junghi în inimă.

— Dar tu nu faci decât să repeţi ce ţi-au spus terranii, nu-i aşa, Enli? Ei sunt cei care n-au suflet! Ei ne-au făcut lucrul ăsta îngrozitor!

— Da, confirmă ea.

Îi venea să izbucnească în lacrimi de uşurare. Calin va da vina pe terrani, nu pe ea!

Bărbatul o luă în braţe.

— Cum putem să luăm înapoi obiectul manufacturat?

— Nu cred că putem, Calin! Terranii l-au luat de pe Lume şi l-au dus în spaţiu. Noi n-avem bărci de metal zburătoare ca să-i urmărim.

— Adevărat! Of, ce oameni ireali, nemernici şi fără suflet! I-aş omorî pe toţi!

Pek Sikorski!…

Pe Enli o cuprinse frica. Sări în picioare şi-l trase pe Calin după ea.

— Vino cu mine! Acum! Te rog, Calin, deocamdată nu pune întrebări, este foarte important…

Îl ridică, trăgându-l de mână şi alergă cu el prin curţile pustii şi prin grădini, spre casa de oaspeţi.

Pek Sikorski dormea, nevătămată. Puțini din gospodăria Voratur știau că se află acolo; și mai puțini se gândeau la ea, în confuzia ce-i cuprinsese. În plus, Enli înțelese cu întârziere că nimeni, în afară de ea, nu știa că terranii se făceau vinovați de pierderea realității împărășite, de destrămarea lumii.

Dar Calin știa. Când o văzu pe Pek Sikorski adormită, cutele craniene i se încrețiră și blana de pe gât i se zbârli.

— Uite pe unul dintre ei! Măcar pe ăsta pot să-l ucid!

— Nu! strigă Enli, îngrozită.

„N-ar fi trebuit să-l aduc aici, unde mi-o fi fost capul, nici unul dintre noi nu mai gândește normal…"

Se aruncă asupra lui Calin, pavăză între el și Pek Sikorski. El nu știa ce înseamnă violența; se opri imediat.

— Enli? Ce-i?

— Nu ea a făcut asta, Calin! Terrana asta i-a rugat pe ceilalți să lase obiectul aici. Pentru noi! A rămas pe Lume fiindcă-i urăște pentru că ne-au răpit realitatea împărtășită!

El scutură din cap, asemeni unui animal care se scutură de apă.

— Nu-nțeleg…

— Știu. E foarte greu! spuse ea.

Aparent, ceva din vocea ei îl mișcă. Era un om sensibil.

— E greu, draga mea! Mai ales pentru tine, care ai… care trebuie… care ai trăit cu acești terrani. Dar dacă tu spui că terrana asta e reală, atunci este o realitate împărtășită!

Enli se duse în brațele lui, recunoscătoare… Îi era atât de recunoscătoare! Calin rezistase. Totul avea să fie bine.

El rosti întretăiat, ca un copil:

— Enli… eu… nu știu cum… să trăiesc… așa!

Nici unul dintre ei nu știa.

— O să învățăm, Calin al meu! şopti ea. O să învățăm.

Văzu că Pek Sikorski se trezise şi-i asculta în liniște. Se desprinse de Calin şi îngenunche lângă patul ei.

— Pek Sikorski, s-a întâmplat! Realitatea împărtăşită s-a întrerupt.

— Oamenii se încuie în case, de teamă? Strigă, se tânguie?

De unde ştia?

— Da! Dar nu asta am venit să-ți spun, ci altceva, ceva foarte important. Nu-i poți dezvălui lui Voratur şi nici altcuiva că realitatea împărtăşită nu mai există din cauza terranilor. Dacă faci asta…

— Dacă o fac, vor decide că n-am suflet şi mă vor ucide.

— Ştiai asta? spuse Enli uluită.

— Da. Ştiam.

— Atunci de ce n-ai plecat cu ceilalți terrani? Cu perechea ta, Pek Gruber?

— N-am putut! spuse Pek Sikorski.

Enli îi înțelese tristețea fără margini, dar nu şi felul de a gândi. N-avea cum să priceapă pe de-a-ntregul o realitate terrană. Nu va putea niciodată.

— Acum trebuie să-i explic lui Pek Voratur ce s-a întâmplat, continuă Pek Sikorski. El e un om puternic şi bogat. Îi poate ajuta pe oameni să-şi păstreze calmul, să-i împiedice să se *răscoale.*

Cuvântul era terran.

— Da, dar… Bine! Spune-i lui Pek Voratur că s-a-ntâmplat ceva cu obiectul manufacturat care parfuma aerul cu realitate împărtăşită şi că trebuie să învățăm să trăim fără el. Dar nu-i spune că terranii l-au luat. Spune-i că terranii tocmai au

văzut... (avu o inspirație subită) au văzut cu un *telescop* mare, mult mai puternic decât cel primit de Pek Voratur de la Pek Kaufman, au văzut obiectul... murind. Spune-i că a fost o... o...

Oare ce-ar suna îndeajuns de important şi de ciudat încât toată lumea să creadă că a fost creat de Prima Floare?

— O piatră vie! Nu un obiect manufacturat, ci o piatră vie, pe care terranii au văzut-o murind. Şi de aceea realitatea împărtăşită a dispărut!

— Preferi asta? întrebă Pek Sikorski posomorâtă. Va fi mai uşor de acceptat pentru semenii tăi?

— Da! spuse Enli.

Dar se întreba dacă într-adevăr aşa va fi. Îl privi pe Calin. Cutele de pe țeasta acestuia se încrețiseră din nou.

— Enli, tu o înveți pe terrană să spună lucruri nereale!

— Da.

Şi nu simțea durere de cap în acele clipe, după cum nu va simți nici când Pek Sikorski va vorbi cu Pek Voratur. Enli observă că şi Calin, descurajat, înțelegea acest lucru. Nici o durere de cap!

— Dar este pentru binele tuturor!

— Înseamnă că acum oricine poate spune orice! Chiar dacă este nereal!

— Da, repetă Enli.

— Nu vreau să merg cu tine la Pek Voratur ca să-i spui asta! zise Calin brusc. Mă întorc la Gofkit Jemloe! Trebuie să am grijă ca solul surorii şi al mamei mele să rămână bogat.

— Să-ți dau bicicleta aceea, Calin, spuse Enli ridicându-se în picioare.

Ochii lui se întunecară şi mai tare.

— Nu vreau o bicicletă de la tine! Poate că realitatea

împărtăşită a dispărut. Poate că fiecare are voie să spună orice. Dar oamenii ar trebui să spună în continuare lucruri reale. *Şi tu,* Enli!

Se întoarse rapid şi plecă. Enli parcă prinsese rădăcini în podea. Se gândea că dacă se va mişca, se va face ţăndări. Nici o durere determinată de neîmpărtăşirea realităţii n-ar fi putut s-o echivaleze pe cea pe care-o simţea în acele clipe.

Pek Sikorski îşi acoperi faţa cu mâinile.

Îl găsiră pe Pek Voratur în apartamentul său, împreună cu Alu, bolnăvicioasa lui soţie, cu copiii şi cu un văr mai în vârstă. Pek Sikorski îi descrise realitatea arătată de Enli, realitatea neadevărată: că terranii au văzut cum o uriaşă piatră vie a murit în munţii Neury. Pek Voratur ascultă cu atenţie şi Enli văzu cum pe chipul lui cărnos, bine dat cu ulei se întipăreşte uşurarea. Asta putea înţelege: o piatră sacră, creată de Prima Floare – şi ce nu-i stătea Primei Flori în putere să creeze, dacă făcuse Lumea? O piatră sacră, care murise, aşa cum moare tot ce este viu. Iar parfumul realităţii împărtăşite a dispărut.

— Da, trebuie să punem semnalizatorii cu oglinzi să le comunice tuturor. Da, da! Mă ocup eu de asta. Pek Treenifil! tună el după administratorul gospodăriei.

— Realitatea împărtăşită a dispărut pentru totdeauna? întrebă cu glas slab Alu Pek Voratur, din patul în care zăcea.

— Da! răspunse Pek Sikorski, şi Alu Pek Voratur îşi trase pătura peste faţă.

Se dovedi greu să găsească un semnalizator cu oglinzi; şi aceştia se retraseseră în case, înfricoşaţi. Satul încremenise. În cuptoarele comunale nu mai ardea focul de gătit; ciurdarii

care păzeau turmele de jikibe nu se vedeau nicăieri; nici copiii nu mai goneau între şoproanele pentru biciclete şi grădini. În cele din urmă, Pek Voratur, care mergea fără teamă prin satul împietrit, a găsit totuşi un semnalizator cu oglinzi: omul stătea prostit în faţa altarului floral din casa lui.

Turnurile de semnalizare se aflau la aproximativ şapte cellib distanţă unul de altul, încercuind Lumea pe la ecuator – unde se afla principalul continent al planetei. Semnalizatorii se aflau la datorie în toate zilele însorite. Pe vreme bună, orice mesaj străbătea jumătate din planetă în răstimpul de la răsărit la apus şi cealaltă jumătate în ziua următoare. Reţelele secundare de turnuri răspândeau vestea spre nord şi sud, după care mesagerii pe biciclete duceau informaţia în satele cele mai izolate. Deşi rareori se foloseau toate turnurile simultan, sistemul de semnalizare cu oglinzi putea să informeze întreaga populaţie a Lumii. Fără tragere de inimă, semnalizatorul din Gofkit Jemloe se urcă pe bicicletă şi pedală către turnul aflat pe cel mai înalt deal din zonă. Mai târziu, Enli şi Pek Sikorski văzură semnele luminoase pe care le făcea înclinând oglinzile în fel şi chip. Mesajul sclipi de câteva ori la rând. După o vreme, semnalizatorul se întoarse în Gofkit Jemloe.

— Pek Voratur, nu răspunde nimeni! Şi ceilalţi semnalizatori şi-au abandonat turnurile. Nu pot împărtăşi nimic cu nimeni!

Enli, Pek Voratur şi Pek Sikorski se priviră şi se întoarseră tăcuţi în gospodăria Voratur.

Slujitoarea de la poartă nu se afla la post. Cineva stricase sculptura delicată, din lemn, a porţii: o sfărâmase în bucăţi mici, iraţional, cu furie.

— Aşa începe! spuse Pek Sikorski, ostenită, în terrană.

Pek Voratur se uită la ea fără să înțeleagă, dar Enli își dădu seama, cu durere, că știe la ce se referă Pek Sikorski.

În dimineața următoare, totul se sfârși.

Enli se trezi prima, foarte devreme, cu pleoapele grele, pentru că dormise foarte puțin. Avea un gust oribil în gură. Dormise în camera personală a lui Voratur, împreună cu mulți alții. După ce-i fusese făcută țăndări poarta, Pek Voratur părea să se fi gândit că e mai bine să aibă în preajmă mulți oameni, care să nu distrugă nimic. Treizeci de membri ai gospodăriei se înghesuiseră în așternuturile de pe podea.

Enli merse împleticit până la closetul din vecinătatea grădinii și dădu drumul șuvoiului matinal. Când ieși, văzu un bărbat care-și aștepta rândul. Nu-l recunoscu; nu se număra printre cei care petrecuseră noaptea în camera lui Pek Voratur. De fapt, nici nu purta tunica gospodăriei Voratur. Avea mâinile aspre: un muncitor care n-avea ce să caute acolo.

Bărbatul o împinse pe Enli cu brutalitate la o parte. Ea purta în blana de pe gât un ornament primit de la Pek Voratur. Bărbatul îl observă și-l înșfăcă, trăgând atât de tare, încât o duru.

Începu s-o doară capul.

Dar și pe bărbat: acesta lăsă ornamentul să cadă, își prinse capul în mâini și se depărtă, clătinându-se. Când ajunse într-un colț al grădinii, începu să verse.

Enli se sprijini de zid, respirând anevoie. Realitatea împărtășită se întorsese! Cum? Să fi aduses terranii înapoi obiectul? De ce? Și mai departe ce urma să se întâmple?

La cincizeci de mii de kilometri deasupra planetei, Capelo spuse:

— Acum!

De pe punte, vocea secundului repetă comanda către ofițerul artilerist:

— Începeți tirul!

Un fascicul protonic țâșni de la bordul lui *Alan B. Shepard* spre planetă, îndreptat spre un punct din munții Neury aflat la câțiva kilometri distanță de locul unde se afla artefactul. Fascicul slab, fireşte, dar perfect capabil să pulverizeze stânca. Instalaseră senzori în locul ales, în munții din jur, pe sonde cu orbită joasă şi chiar pe artefact. Kaufman se aplecă spre ecrane.

— Nimic! spuse Rosalind. Hal?

— Nimic.

— Domnule colonel Kaufman, fasciculul n-a lovit ținta! se auzi de pe punte vocea secundului. Dispariția lui se aseamănă cu dispariția fasciculelor din atacurile ratate asupra navelor fallere prevăzute cu scuturi modificatoare de fază.

Vorbea pe ton oficial, dar vocea îi trăda entuziasmul: în sfârşit, aveau echivalentul apărării dușmane!

— Dieter? Raportează! spuse Kaufman în comlink.

— Nimic! răspunse Gruber, aflat pe planetă. Puteam să stau drept țintă şi tot nu mi s-ar fi întâmplat nimic! Este scutul, Tom, aşa cum ai spus. Protejează întreaga planetă!

— Încă nu ştim asta, spuse Capelo. Puntea, trageți cu o putere mai mare!

— Începem tirul!

Senzorii plasați pe planetă nu înregistrară nimic; nici cei orbitali, nici echipamentul de pe puntea de comandă. Gruber nu văzu nimic. „Dumnezeule mare, își spuse Kaufman, îl avem! Scutul care protejează navele fallerilor, cu o setare ce protejează o întreagă planetă! El a apărat Lumea de efectul de undă care a ucis-o pe Syree Johnson și a prăjit planeta Nimitri. Îl avem!"

— Încă nu-l avem! zise Capelo.

Petrecură următoarele două zile ținând planeta sub tir. De pe navă se trase cu toate armele existente, la intensități variabile. Traseră în partea în care se afla artefactul, în partea opusă acestuia și la ambii poli. Obținură de fiecare dată exact același efect: nimic! Planeta nu era atinsă, iar raza dispărea de parcă nici n-ar fi existat.

În a treia zi, aruncară deasupra uriașei mări din nord o bombă nucleară. Senzorii interni indicară că detonatorul a fost activat și că reacția în lanț a început. Dar nu se degajă deloc energie. Nu se întâmplă nimic.

Lui Kaufman îi veni în minte un citat dintr-o religie străveche, pe care n-o putu identifica – sau poate ține de istoria fizicii, din care citise atât de mult: *Eu sunt Shiva, distrugătorul lumilor!* „Nu, își spuse el. Nu! Noi am devenit salvatorii lumilor sau cel puțin ai Pământului. O întreagă planetă!" Zâmbi.

Salvatorii Lumilor.

Dădură o petrecere, la care participă toată lumea: oameni de știință, tehnicieni și ofițeri. Apăru chiar și Grafton, rezervat, dar amabil cu toată lumea, mai puțin cu Kaufman, pe care-l evită. Acesta înțelese. Marbet era tot la carceră, prizonierul

de război se afla tot în celula sa, dar Grafton nu ştia prea bine care va fi următoarea mişcare a lui Kaufman.

Nici Kaufman nu ştia. Le spusese tuturor că Marbet se află în carantină, din cauza unei versiuni nou-descoperite a retrovirusului Ballinger.

Ţinu toasturile obligatorii, pentru echipa sa, pentru navă, pentru necunoscuta rasă superioară care le lăsase moştenire atât artefactul, cât şi tunelurile spaţiale. Petrecerea se dovedi minunată. Numai doi oameni erau nefericiţi şi amândoi plecară devreme.

Dieter Gruber nu reuşise să-şi convingă soţia să se întoarcă pe navă. Celorlalţi le zise doar că Ann îşi continuă cercetările pe planetă. Gruber bău prea mult şi apoi se retrase în cameră, ca să se certe iarăşi cu Ann prin comlink.

Cealaltă faţă posomorâtă îi aparţinea lui Capelo. Kaufman, care avea oricum de dres câteva lucruri în privinţa lui, aşteptă până când îl văzu singur într-un colţ. N-avu prea mult de aşteptat: Capelo nu era genul care să atragă oamenii în jurul lui la o petrecere.

— Tom, cum se simte fetiţa ta? S-au terminat coşmarurile?

— Nu, s-au înrăutăţit!

— Îmi pare rău să aud asta. Dar vreau să te felicit pentru strălucitoarea ta muncă ştiinţifică! Este o descoperire uluitoare pentru noi!

Capelo îl privi mohorât.

— Chiar crezi că e uluitoare, Lyle? De fapt, chiar crezi că e vorba de ştiinţă? N-am făcut decât să găsim o cutie neagră şi să încercăm diverse chestii, ca să vedem cum reacţionează. Tot n-avem nici cea mai vagă idee *de ce*. N-am nici o teorie, nici o ecuaţie, nici un model, nici măcar o impresie

care să merite a fi luată în seamă. Nu cred că Einstein, Bohr sau Yeovil se simt prea amenințați!

Kaufman refuză să ridice mănuşa.

— Voiam să te întreb ceva în privința asta. Să recapitulăm ce ştim până acum despre artefact: setarea unu e o armă locală. Setarea doi: un scut local. Setarea trei: o armă locală cu rază de acțiune mai mare. Setarea cinci: un scut planetar. Dacă urmăm modelul, crezi că setarea şapte este o armă?

— Da. Cred că setarea şapte ar pârjoli o întreagă planetă, prin destabilizarea forței tari.

— Iar setările unsprezece şi treisprezece?

— Dacă modelul se menține, setarea unsprezece ar proteja un întreg sistem solar. Iar setarea treisprezece ar pârjoli un întreg sistem solar, aşa cum a făcut artefactul lui Syree Johnson cu sistemul în care ne aflăm. Cu excepția Lumii.

Capelo rosti cuvintele atât de calm, încât Kaufman simți că îngheață. „Ar pârjoli un întreg sistem solar…" *Eu sunt Shiva...*

— Desigur, asta e numai o teorie, zise Capelo deprimat. Nu putem testa setarea treisprezece, decât dacă plănuieşti să distrugi un sistem solar oarecare. Lyle, ce aveți de gând voi, soldații, să faceți cu chestia asta? Fallerii au scuturi modificatoare de fază pe mai multe nave, deci e clar că au avut mai mult succes decât mine în a-şi da seama cum funcționează. Cel puțin s-au dumirit suficient ca să construiască mai multe. Voi aveți numai unul. Îl setați ca să protejeze sistemul Sol? Îl duceți acasă la falleri şi activați setarea treisprezece, netestată, în speranța că va provoca iradierea întregului lor sistem stelar?

— Asta nu hotărăsc eu!

— Corect. Aşadar, n-ai nici o opinie, fiindcă soldaţii îndeplinesc ordinele fără să gândească, aşa cum facem noi, fricoşii.

— Tom...

— Eu *am* o opinie! Du artefactul acasă la falleri şi aruncă-le în aer întregul sistem stelar! Şi, o dată cu el, absolut tot neamul ăsta de jigodii!

Pentru prima oară, Kaufman îşi dădu seama că fizicianul era fie beat, fie drogat. Fără îndoială, credea ce spusese, dar în alte împrejurări n-ar fi vorbit atât de deschis.

Capelo păru să-şi dea seama, cu întârziere, de acest lucru.

— Scuză-mă dacă sărbătoarea asta mi se pare cam plicticoasă! Mă duc să le citesc fetelor mele o poveste, înainte să adoarmă.

Şi plecă.

Kaufman rămase singur, bând din pahar. Capelo continua să-l nedumerească. Avea atâta tandreţe pentru copilele lui obositoare, dovedea atâtea calităţi înnăscute şi o asemenea clarviziune în anumite privinţe! Iar în altele era atât de orb... atât de plin de amărăciune şi de furie! Tom Capelo avea de toate în exces.

Privind lucrurile mai practic, Kaufman îşi spuse că fizicianul se considera singurul capabil să vadă implicaţiile muncii întregii echipe. Dar tocmai Capelo nu reuşea să vadă suficient de departe. Fallerii aveau deja un artefact, plus facsimile ale setării doi – cel puţin! Teoretic, ar fi putut să facă tot ce spunea Capelo, inclusiv să pârjolească întregul sistem Sol. Şi-atunci, de ce n-au făcut-o?

Nu exista răspuns. Doar dacă nu cumva răspunsul se afla încuiat în mintea prizonierului faller. Iar dacă aşa stăteau lucrurile, el, Kaufman, o scosese din joc pe Marbet, singura

lor cheie, iar prin grija lui Grafton, ea avea să rămână în afara jocului. Greşeala lui, şi încă una foarte mare. *Eu sunt Shiva*...

Doi tehnicieni, binedispuşi şi ameţiţi zdravăn de băutură, veneau spre el, râzând şi împleticindu-se. Kaufman afişă un zâmbet îngăduitor.

DOUĂZECI ŞI DOI
GOFKIT SHAMLOE

Enli stătea pe o piatră, la marginea satului Gofkit Shamloe, în lumina apusului, şi o asculta pe Pek Sikorski, care vorbea prin comlink cu Pek Gruber. Nu voia să tragă cu urechea; se ridică să plece, dar Pek Sikorski o apucă de încheietură şi o trase în jos, aşa că Enli se aşeză şi privi cum se lasă întunericul.

Era un asfinţit frumos: cerul în nuanţe de roşu şi auriu părea să îndulcească aerul tot atât de mult ca delicatele mittibe de la picioarele ei. Îi vedea pe sătenii adunaţi în poiană, printre cuptoarele comunale în care mai mocnea jăraticul. Copiii se fugăreau printre adulţi. La prima vedere, era o seară liniştită, ca atâtea altele, în Gofkit Shamloe. Doar că adulţii stăteau în grupuri mici în loc să danseze şi treceau cu reticenţă dintr-un grup în altul, iar copiii insuficient supravegheaţi strigau din cale-afară de tare.

— Te-am întrebat cât mai durează, Dieter... Nu mă minţi, te rog! Pot suporta orice, dar asta nu.

De departe, de la celălalt capăt al legăturii, undeva în cerul roşu-auriu, Pek Gruber răspunse ceva. Enli nu reuşi să distingă cuvintele.

— Aţi terminat toate testele pe care le puteaţi face cu artefactul pus înapoi la locul lui, nu? Sau sunteţi aproape gata. Când îl luaţi din nou de pe Lume?

Alte cuvinte neînţelese; trupul încordat al lui Pek Sikorski rămase nemişcat.

Enli văzu cum o umbră se desprinde dintr-un grup şi porneşte spre ele.

— Nu, nu vreau, spuse Pek Sikorski cu voce foarte joasă. Pleacă fără mine! Trebuie să fie aici cineva care să le explice bieţilor oameni... Nu încerca să-mi vinzi rahatul ăsta, Dieter! N-am să te ajut să ucizi această civilizaţie! Refuz categoric!

Umbra deveni mai clară: era Soshaf Pek Derilin. Nu, nu Derilin – în marii gospodării apăruse moda ca fiul cel mai mare să ia numele tatei, nu pe al mamei. O schimbare de realitate. Pek Voratur, îmbrăcat într-o tunică minunat brodată cu flori, ţinea în mână o lampă. Blana lui mătăsoasă şi strălucitoare unduia în briza nopţii. „Un bărbat frumos!“ îşi spuse Enli cu indiferenţă şi inima începu s-o doară din nou. Calin....

— Niciodată! spunea Pek Sikorski. Adio, Dieter!

Întrerupse legătura. Imediat, comlinkul începu să sune iar, cu ţârâitul lui special, mecanic, atât de diferit de sunetul unui clopoţel adevărat. Pek Sikorski făcu ceva şi ţârâitul se opri.

— Fie ca grădinile voastre să înflorească veşnic, Pek Sikorski şi Pek Brimmidin! rosti tânărul Pek Voratur, oferindu-le o floare portocalie.

— Fie ca strămoşii să se bucure de florile tale! răspunse Enli când văzu că Pek Sikoski n-avea de gând să vorbească.

Pentru Enli, chipul terranei arăta ca mort: avea pielea mai palidă ca înainte, tâmplele încordate, ochii goi. Citea disperarea pe fața ei, dar știa că Soshaf Pek Voratur nu va observa nimic. Fiindcă nu vedea cute încreștite pe țeastă, blana de pe gât atârnând fără vlagă și pliuri de piele în jurul unor ochi întunecați. Pek Voratur n-avea suficientă experiență cu terranii ca să vadă disperarea lui Pek Sikorski, așa că era scutit de durerea de cap care-o sfredelea pe Enli. Doar ea știa că realitatea nu era împărtășită între ei trei.

— Pek Sikorski, tatăl meu vă cere să-i dăruiți o conversație.

Terrana îl privi cu regret și durere. El nu sesiză. „Și în curând, după ce terranii vor ridica obiectul în cer, așa va fi pentru noi toți, se gândi Enli. Nici unul nu va ști ce simt ceilalți."

— Vin, spuse Pek Sikorski fără vlagă.

Pek Voratur zâmbi și ridică lampa, căci se întuneca tot mai tare. În interiorul abajurului din sticlă, o flacără se înălță brusc din candela cu ulei, apoi se stinse. În timp ce Pek Voratur se străduia s-o aprindă din nou, Enli îi șopti lui Pek Sikorski:

— Când vor lua din nou realitatea împărtășită?

— Mâine.

— Pentru totdeauna?

— Pentru totdeauna.

— Gata, s-a aprins! spuse Pek Voratur mulțumit. Urmați-mă, doamnelor!

În poiană, lumea începu să danseze, deși timid, cu teamă. Enli simțea diferența. Dar cel puțin era o încercare împărtășită, o frică împărtășită. Întoarse capul și o urmă pe Pek Sikorski în tăcere.

— Nu! zise Hadjil Pek Voratur. Iarăşi! Mi-ai spus acum două zile să convoc semnalizatorii şi să le dau de veste locuitorilor Lumii cum că realitatea împărtăşită ne-a părăsit pentru totdeauna. Iar acum s-a întors! Dacă semnalizatorii ar fi făcut cum le-am cerut, acum ar spune toţi că sunt nebun, şi pe bună dreptate. Poate chiar s-ar considerat că nu împărtăşesc realitatea. Nu-i convoc din nou pe semnalizatori!

— Trebuie! insistă Pek Sikorski. Pek Voratur... realitatea împărtăşită ne va părăsi din nou. Mâine. De data asta, pentru totdeauna! Ăă... *telescopul* de pe barca noastră de metal zburătoare a văzut măreţul dar al Primei Flori: piatra vie. A început să moară, apoi şi-a recăpătat forţele pentru scurt timp – ai văzut că uneori li se întâmplă aşa plantelor şi oamenilor pe moarte! Dar acum moare de-a binelea, iar realitatea împărtăşită va înceta.

— Aşa ai spus şi ultima dată! răspunse Voratur şi faţa lui rotundă, lucioasă tremură sub cutele craniene încreţite. Nu se poate. Nu voi face ce-mi ceri!

— Tată..., spuse încet Soshaf Pek Voratur.

Voratur se întoarse spre el.

— Ce-i?

—Am putea muta flota puţin mai departe de ţărm. Lasă-i pe agenţi să aleagă cei mai buni oameni, care să rămână pe nave, iar celorlalţi dă-le liber peste noapte. Ai putea să le spui agenţilor prin comlink.

După o clipă, adăugă:

— Când realitatea împărtăşită a plecat acum două zile, cineva a sfărâmat poarta din faţă şi a furat mai multe pocale de aur.

— Nu se va mai repeta! îi spuse Voratur.

— Nu, tată.

— O să le spun agenților. Pek Sikorski, Pek Brimmidin, fie ca bobocii să vă parfumeze inima!

Era semnalul că întrevederea s-a încheiat.

— Fie ca florile tale să bucure inimile strămoșilor! replică Enli.

Când se întoarseră în camera lui Enli, Pek Sikorski remarcă:

— Nu te-a durut capul când Voratur s-a răzgândit.

— Nu, răspunse Enli încurcată.

Încercă să înțeleagă unde bătea Pek Sikorski, dar nu reuși.

— Pentru voi trei, faptul că a acceptat sugestia lui Soshaf nu însemna că s-a răzgândit, nu-i așa? Toți știați că nu crede că realitatea împărtășită va dispărea din nou, dar și că va prefera să-și protejeze navele de negoț, în cazul în care acest lucru se va întâmpla.

— Desigur, spuse Enli. Nu asta ar face oricine?

— Realitate împărtășită, spuse Pek Sikorski cu tristețe. Enli…

— Ce-i?

— Vreau să iei comlinkul meu. Poftim! Ascunde-l undeva. Spre deosebire de cele pe i le-am dat lui Pek Voratur, ăsta poate să comunice și cu nava zburătoare, oriunde în sistemul vostru stelar. Dacă mi se întâmplă ceva în următoarele cinci zile… dacă mor cumva… vreau să iei legătura cu Pek Kaufman și să-i spui ce se întâmplă pe Lume. Vrei să faci asta pentru mine, Enli?

— Da.

— Biata Enli, iar ți-am dat dureri de cap!

— Nu, nu mă doare! protestă ea.

Și era adevărat. Enli și Pek Sikorski împărtășeau reali-

tatea celor ce aveau să se întâmple a doua zi. Enli ar fi preferat s-o doară capul, decât să ştie.

Realitatea împărtăşită dispăru a doua zi, înainte de amiază. Nimic deosebit de simţit. Doar că, de data asta, Enli ştia.

Pek Sikorski o observase cu atenţie cât timp au luat micul-dejun, s-au spălat în baia vizitatorilor şi s-au aşezat la soare în grădină.

— S-a dus, nu-i aşa? întrebă ea.

— Da, s-a dus.

— Să mergem la Pek Voratur!

Traversară curte după curte, grădină după grădină. Enli nu avusese parte niciodată de o asemenea plimbare. Îşi spunea: „Femeia aceea ştie. Uite cum se grăbeşte spre bucătărie, ocolindu-mi privirea, cu coşul cu fructe de lar tremurându-i în mână. Băiatul acela, care pliveşte absorbit stratul cu flori, încă nu-şi dă seama. Bărbatul de colo ştie; îşi aminteşte de data trecută şi va fura ceva: uite cum priveşte uşa boltită care dă în camera personalului înstărit! Va încălca realitatea împărtăşită.“ Enli vedea, dar durerea de cap nu apăru.

Pek Voratur stătea în camera sa personală, cu Soshaf şi cel de-al doilea fiu, Tebil, care abia intrase în adolescenţă. Tebil părea înspăimântat. Toţi ştiau.

Pek Sikorski nu se mai osteni cu saluturile.

— Pek Voratur, când toată lumea din această gospodărie împărtăşea realitatea, fiecare făcea ce-i cerea acea realitate. Dar chiar şi-atunci, precis, erau slujitori care făceau treburile mai bine, nu dădeau înapoi în faţa greutăţilor şi împărţeau cu tine o mai mare…

Enli văzu pe chipul ei cum căuta cuvântul potrivit. *„Loialitate"*, îşi spuse ea, dar cuvântul era terran şi nu avea echivalent în limba Lumii.

— Împărţeau cu tine o mai mare responsabilitate personală. Aşa e?

Soshaf Pek Voratur răspunse în locul tatălui său.

— Da.

— Adună-ţi aici toţi slujitorii de acest fel şi agenţii. Acum! Explică-le ce s-a întâmplat. Apoi dă-le sarcina de a supraveghea porţile şi uşile gospodăriei tale, aşa cum ar veghea ca nici o persoană ireală să nu te atace.

— Nici unei persoane ireale nu i s-ar permite să trăiască! spuse Pek Voratur.

— Creează-ţi în minte imaginea unei lumi în care trăiesc mulţi oameni ireali şi mult mai mulţi suferă temporar de confuzia şi de teama care ar cuprinde pe oricine dacă l-ar ataca un gliffir. Gândeşte-te la o imagine în care oamenii – unii oameni – au devenit gliffiri!

Gliffirii existau numai în poveşti: animale mari şi primejdioase, care respiră foc şi scuipă săbii. Enli presupuse că Pek Sikorski îşi repetase dinainte discursul.

— Înţeleg, spuse Pek Voratur.

Şi Soshaf Pek Voratur plecă să-i găsească pe servitorii de care vorbise Pek Sikorski. Tânărul Tebil îşi puse capul în mâini şi începu să plângă.

— Încetează! îi spuse aspru tatăl său.

Băiatul nu-l ascultă. Pek Sikorski se duse lângă Tebil şi-şi puse mâna pe braţul lui. Vocea ei cu accent puternic era cea mai blândă din câte auzise Enli vreodată.

— E înspăimântat, Pek Voratur! Chiar dacă tu nu eşti.

Îl privi pe negustor drept în ochi.

Enli înțelese: Pek Sikorski îi arăta lui Voratur cum să ajungă la realitatea lui Tebil. Pornind de la cea proprie, dar dintr-un alt punct.

Momentul se consumă în liniște. În cele din urmă, Voratur spuse aspru:

— Fiul meu nu e un laș, care să plângă pentru ceva tot atât de neînsemnat ca urcatul pe o stâncă după ouă de pasăre!

Și-i întoarse băiatului spatele lui lat.

— Pek Voratur, Tebil este înfricoșat! spuse Pek Sikorski mai tare. Chiar dacă tu nu ești. Asta este realitatea acum. Dacă vrei, poți s-o împărtășești cu el. *Dacă vrei!*

Voratur nu se întoarse. În acel moment, o siluetă scundă năvăli prin ușă și ateriză în fața lui Pek Sikorski: Essa Pek Criltifor, fata care venise cu ei pe barca de metal zburătoare și se jucase cu Sudie. Fata care nu se speriase când realitatea împărtășită îi părăsise, acolo, în spațiu. Essa zâmbea larg.

— Realitatea împărtășită a dispărut din nou, Pek Sikorski!

Terrana nu spuse nimic. Essa se întoarse spre spatele țeapăn al lui Voratur.

— Soshaf Pek Voratur a spus că aveți nevoie de servitori care să aparțină în continuare gospodăriei, chiar fără realitatea împărtășită, și să ajute la apărarea ei. Eu voi aparține în continuare acestei gospodării, Pek Voratur!

Negustorul se întoarse încet.

— O să ajut la apărarea ei. Nu mi-e frică!

Voratur o studie. Avea blana de pe gât nepieptănată, fața slabă și murdară, ochii negri, scânteietori. Voratur îi zâmbi.

— Te cred, tânără Essa!

În celălalt capăt al camerei, Tebil, care încă tremura sub

mâna lui Pek Sikorski, se uită la Essa cu o ură neașteptată în ochii înspăimântați.

După-amiază, târziu, Enli se plimba singură prin sat. Dacă le-ar fi zis unde se duce, Pek Sikorski s-ar fi împotrivit, iar Pek Voratur i-ar fi interzis. Enli nu le spusese.

La poartă stătea un *paznic* – cuvânt nou, terran. Avea un cuțit și o bâtă și le privea îngrijorat pe amândouă. Mai devreme, trei bărbați, frați după înfățișare, încercaseră să intre cu forța în gospodărie. Avusese loc o luptă, o îngrămădeală dezordonată de îmbrânceli, ghionturi și lovituri sălbatice, până când bărbații o rupseseră la fugă. Unul dintre oamenii din gospodăria Voratur fusese tăiat cu un cuțit. Voratur ordonase ca toți paznicii să aibă cuțite și bâte, ceea ce-i speriase pe jumătate dintre ei și-i făcuse să-i spună lui Soshaf Pek Voratur că nu vor să mai fie paznici. Acesta îi lăsă în pace, firește. Pek Sikorski îl ajutase pe Pek Voratur să le explice oamenilor situația și să aleagă noi paznici.

Era foarte ocupată și parcă s-ar fi aflat pretutindeni în același timp: îi dădea sfaturi lui Voratur, îi alina pe cei atât de speriați încât abia se puteau mișca, le explica semnalizatorilor, convocați în cele din urmă de Voratur, ce să transmită din turnurile lor. Descoperiră că jumătate dintre semnalizatori nu-și mai făceau meseria. De pe cel mai înalt acoperiș al casei Voratur, se vedea în depărtare un sat incendiat.

Cu toate acestea, Enli se plimba singură prin Gofkit Jemloe. După primul val de panică, se făcuse liniște. Drumul era pustiu. Oamenii stăteau în case, baricadați în spatele ușilor.

— N-o să țină mult! zisese obosită Pek Sikorski. Nu se

pot ascunde la nesfârşit. Şi realitatea nu e împărtăşită nici în case. Ăsta este numai începutul!

Nu spusese care va fi sfârşitul, iar Enli nu întrebase.

Auzi paşi în spatele ei, dar când se răsuci pe călcâie, nu văzu pe nimeni.

I se tăie răsuflarea. Avea în mână un cuţit, dar ştia că nu-l va putea folosi niciodată. Imposibil să-l îndrepte împotriva unei persoane!

Cu răsuflarea iuţită de spaimă, scrută tufele dese, pline cu jellitibe şi canaribe. Nimic.

Enli îşi reluă plimbarea, dar auzi iar paşii şi o rupse la fugă. Paşii tropăiră în urma ei şi Essa o prinse cu braţele de mijloc, pe la spate.

— Te-am prins!

— Essa! Tu…

Enli se opri. Fata se uita în sus la ea, ţinând-o încă de talie şi zâmbind veselă. Enli o certă:

— Nu ştii că e periculos să ieşi din casă?

— Atunci tu de ce-ai ieşit? i-o întoarse Essa. Eu sunt iute şi ştiu să m-ascund! Nimeni n-o să-mi facă rău.

Adevărat. Ideea de a putea fi rănit cu voie era prea nouă. Iar copiilor le plăcea să se-ascundă – lucru la care se pricepeau mai bine decât adulţii. Gândul acesta nu-i aduse alinare.

— În plus, continuă Essa, eu sunt mesagerul lui Pek Voratur. M-a trimis după tine cu un mesaj!

— Care?

Essa îşi mişcă buzele în tăcere, repetând mesajul în gând. Apoi se porni să imite maliţios şi surprinzător de bine vocea tunătoare a lui Voratur:

— Spune-i femeii ăleia nebune că e mult prea preţioasă

pentru noi ca să-şi rişte pielea bântuind prin sat!

Enli râse fără să se poată abține, dar veselia încetă o dată cu un gând care-i tăie respirația: cum va arăta Lumea când oamenii nu vor mai putea să se plimbe prin sat?

— Ştii, Pek Brimmidin, spuse Essa cu vocea ei ascuțită, n-ar trebui să spun asta, dar… eu mă bucur că nu mai avem realitate împărăşită!

— Ştiu că te bucuri, spuse Enli fără să-şi poată da seama dacă în vocea ei e mai multă tristețe, furie sau uimire. De ce?

— Ăăă… Nu ştiu, ezită Essa. Acum pot să mă gândesc la unele lucruri. Fără să mă doară capul.

— La ce fel de lucruri, Essa?

— Ale mele! răspunse fata simplu.

— Înțeleg.

Şi chiar înțelegea. Îi mai veni puțin inima la loc. Poate nu va fi atât de rău. Poate că Pek Sikorski se înşela şi greul trecuse. Poate…

— Vine cineva pe o bicicletă mare! anunță brusc Essa. Vine foarte repede.

Enli duse mâna streaşină la ochi. Departe, pe drum, se vedea o siluetă care venea cu o viteză neobişnuită, mult mai repede decât putea merge orice bicicletă… un bărbat voinic…

— Fugi! îi spuse Esssei. Nu, stai… e Pek Gruber!

— Cine-i ăsta? întrebă fata, fără urmă de teamă.

Pek Gruber! A venit s-o ia pe Pek Sikorski cu el. Imposibil, uriaşa navă a zburat deja de pe Lume pentru totdeauna – aşa-i spusese Pek Sikorski după ce vorbise cu Pek Kaufman, cu o oră în urmă. Pek Gruber nu venea s-o ia de-acolo, ci să rămână cu ea! Pentru că ea era perechea lui, pentru că n-a

vrut s-o părăsească, pentru că şi fără realitate împărtăşită, el avea *loialitate*!

Spre deosebire de Calin. Calin...

— Cine e ăsta? repetă Essa. Bicicleta lui e o maşină care merge singură, ca barca zburătoare?

— Da.

— E foarte solid! Mai solid ca alţi terrani.Vine să ne ajute să apărăm gospodăria Voratur?

— Da.

— Fără realitate împărtăşită? Să ne ajute oricum?

— Da, spuse Enli şi-i ieşi în întâmpinare, cu Essa alături.

DOUĂZECI ŞI TREI

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

În armată poate fi mai periculos să recunoşti că ai făcut o greşeală, decât s-o comiţi.

Lyle Kaufman se trezi în cabina lui cu tâmplele pulsând şi cu stomacul întors pe dos. Sărbătorise prea mult la petrecerea din seara anterioară. Şi ce bine-ar fi fost dac-ar fi ştiut că-l doare capul numai pentru că a băut prea mult! „Durerea de cap" era o chestie căreia băştinaşii de pe Lume trebuiau să-i facă faţă tot timpul. Nu era de mirare că nu-şi făcuseră o armată! Toţi băştinaşii care-ar fi trebuit să ia decizii în armata locală ar muri de tromboză cerebrală.

Dieter Gruber luase o decizie: se îmbarcase în navetă şi coborâse pe planetă în ultimul moment, ca să fie alături de soţia sa. Kaufman nu se aştepta să-i mai revadă vreodată. Cel mai probabil, vor muri pe Lume, poate în scurt timp. Dacă Ann avea dreptate, împreună cu ei vor muri şi cîteva milioane de băştinaşi, din cauza deciziei lui de a lua artefactul. Dar nimeni din Consiliul de Apărare al Alianţei Solare nu-l va socoti vinovat pentru această decizie.

Marbet Grant, o persoană civilă aflată în subordinea sa, eliberase una dintre mâinile prizonierului faller, ignorând atât ordinele directe, cât şi furia lui Grafton. Prizonierul ar fi putut să găsească o modalitate de a se sinucide, privându-i astfel pe oameni de singura sursă de informaţii pe care o aveau despre inamic. Dar, de fapt, fallerul nu s-a sinucis, aşa că nimeni din CAAS n-avea ce să-i reproşeze lui Kaufman.

Capelo descoperise funcţiile artefactului – cel puţin funcţiile primelor patru setări –, dar fără să descopere şi principiile de la baza lor. În această privinţă, Capelo îşi atinsese limita capacităţilor intelectuale. Armata va fi nemulţumită că artefactul nu putea fi duplicat, căci nu i se cunoşteau principiile de funcţionare, mai ales că, după toate aparenţele, duşmanul reuşise cel puţin duplicarea funcţiei de scut. Poate că un alt fizician ar fi descoperit mai multe. Capelo, ales de Kaufman, nu-şi făcuse datoria. Dar încă de la Los Alamos, armata considerase întotdeauna că nu se poate baza pe oamenii de ştiinţă, că aceştia nu-i sunt aliaţi de nădejde. Nimeni de la CAAS nu va considera că este vina lui Kaufman.

Marbet Grant îi arătase duşmanului artefactul, cea mai valoroasă armă găsită vreodată. Asta era trădare în cel mai înalt grad şi se putea foarte bine ca Marbet să fie condamnată

la moarte („Încă nu te gândi la asta!"). Dar activitatea lui Capelo arăta că, de vreme ce fallerii creaseră deja scutul modificator de fază, aveau cu siguranță și artefact. Așadar, Marbet n-a dezvăluit nimic, la urma urmei. Fapta ei rămânea trădare; dar, de vreme ce nu avea consecințe negative, iar Kaufman luase imediat măsurile corecte și ordonase să fie arestată, probabil că nimeni din Consiliul de Apărare al Alianței Solare nu-l va considera vinovat.

Dar dacă recunoștea că *nu* ar fi trebuit s-o aresteze, asta ar fi o greșeală și s-ar trezi în rahat până la gât. N-avea voie să comită o asemenea eroare, ireversibilă și cu consecințe negative. „Ireversibilă" pentru că Grafton, ofițerul cel mai mare în grad și care se afla la comandă, avea controlul asupra lui Marbet, care se transformase din angajat civil în trădător pe timp de război. „Cu consecințe adverse" pentru că fără Marbet, Kaufman nu mai putea să afle nimic în plus despre artefact de la faller.

Marbet ar fi putut afla ce făceau setările șapte, unsprezece și treisprezece. Mai puțin probabil, dar totuși posibil, ar fi putut obține unele indicii științifice privind construcția artefactului, de la care Capelo să pornească în direcția corectă. În situația dată, nu mai putea să afle nimic; nici ea și nici altă persoană lipsită de darul ei și de experiența căpătată în contactul cu prizonierul faller.

Consiliul de Apărare al Alianței Solare nu-l va învinovăți că a arestat-o. Era o măsură justificată de război, de faptele ei, de regulament. Dar dacă-și recunoștea greșeala, dacă punea iarăși în contact un trădător care dezvăluise secrete militare cu „agentul inamic" care le primise, dacă făcea asta în ciuda ordinelor directe ale ofițerului comandant, ar fi fost

totuna cu sinuciderea. Cu siguranță, ar fi ajuns în fața Curții Marțiale pentru încălcarea ordinelor. Poate chiar judecat pentru trădare, împreună cu Marbet.

Dar dacă nu-i punea pe Marbet și pe faller din nou laolaltă, artefactul va rămâne doar parțial cunoscut ca armă și – acesta era elementul critic – nu putea fi duplicat.

Kaufman stătea întins pe pat, cu ochii în tavan. Să se comporte ca la carte sau să nesocotească ordinele? N-ar fi fost greu s-o scoată pe Marbet din carceră. Avea deja primul cod de intrare. Își aminti de militarul tânăr și lipsit de experiență, care se ridicase iute în picioare să-l salute când intrase în anticamera carcerei. „Da, domnule! Echipa proiectului special are autorizație să intre, domnule!"

Novicii primeau întotdeauna cele mai plicticoase misiuni. Iar prizonierii erau atât de rari pe o navă de elită ca *Alan B. Shepard*, încât carcera se folosea ca depozit. Desigur, s-ar declanșa alarme, dar știa cum să le dezactiveze. Ar manipula gardianul, nu aparatura. Nu, n-ar fi greu s-o scoată pe Marbet din celulă folosind forța.

Kaufman nu putea face asta. Era soldat

Dar nici nu putea să lase misiunea să se încheie la jumătatea drumului!

Exista o cale de mijloc: să admită în fața lui Grafton că făcuse o greșeală; să-i demonstreze necesitatea ca Marbet să reia lucrul cu fallerul; să-l convingă să-i acorde autorizația de a continua. Nu era o perspectivă prea plină de speranțe. Kaufman n-avea nici un motiv să creadă că Grafton se va răzgândi; judeca prea inflexibil, iar decizia se întemeia ferm pe proceduri oficiale. Dar meseria lui consta în a-i convinge pe alții. În diplomația militară, cuvintele erau arme. Merita să încerce.

Se ridică din pat. Avea întâlnire la ora nouă zero-zero cu Capelo, ca să discute lipsa acestuia de progres în privința fizicii artefactului. Întâlnirea promitea să fie caustică și scurtă. Dar poate reușea să-l întâlnească pe Grafton înainte.

Calea de mijloc. Când alesese el o alta? Risca, dar nu prea mult. Suporta consecințe negative dacă eșua, dar de gravitate medie (o mustrare scrisă în dosarul de promovare). Ar fi fost o întâlnire neplăcută, dar nu chiar brutală (cea cu Capelo avea să fie mult mai neplăcută). Colonelul Lyle Daniel Kaufman, maestrul căii de mijloc.

Începu să se îmbrace.

Capelo se trezi în urlete; sări instantaneu din pat și o luă pe Sudie în brațe. Micuța se ghemui la pieptul lui, tremurând. O ținu strâns cu o mână, mângâind-o cu cealaltă, și-i murmură încetișor la ureche:

— Gata, Sudie, gata, iubito, e doar un vis. E doar un coșmar, puiule, acum s-a dus, tata e aici…

Copila se agăță de el, țipetele se trasformară în suspine și bărbatul continuă s-o țină în brațe și să-i șoptească nimicuri fără sens, dar liniștitoare. Nu era deloc gata, ci chiar mai rău. Trei, patru, chiar cinci coșmaruri pe noapte! Capelo o luase din încăperea unde stătea cu Amanda și cu Jane Shaw și o mutase în cabina lui, înghesuind un pătuț în spațiul și-așa aglomerat. Voia ca Amanda să poată dormi în liniște și voia ca Sudie să fie cu el.

— Gata, scumpa tatei, a fost doar un vis. Ai avut un coșmar, puiuț, e doar un vis…

Fetița nu se mai oprea din suspine. Capelo trase cu piciorul scaunul de sub polița ce-i servea și drept masă și se

aşează pe el. O cuprinse strâns pe mica Sudie, simțindu-i oasele mici, ca de pasăre şi mirosul dulce, de copil, al părului ei.

— Poate dacă-mi povesteşti visul, puiule, tata o să-l poată goni.

Până-n noaptea aceea refuzase să vorbească, dar acum hohotea la pieptul lui şi-l strângea în brațe mai să-l sufoce.

— Mama!

Capelo se strădui să continue.

— Ce-i cu mama, puiule?

— E ucisă şi moare!

— Da, scumpo. Mama a murit.

În ultimele optsprezece luni, după ce durerea cea mare trecuse, Sudie nu mai vorbise despre moartea lui Karen. Chiar şi suferința inițială, deşi violentă şi profundă, fusese aproape fără cuvinte; Sudie avea numai trei ani, aşa că-şi exprimase trăirile prin țipete şi hohote. Amanda, care era mai mare, fusese cea care-şi descărcase durerea în cuvinte. Capelo avusese nevoie de întreaga tărie sufletească pentru a continua s-o asculte, pentru a-şi păstra un oarecare echilibru, necesar Amandei, deşi toată ființa lui se zbătea într-o îngrozitoare furtună a suferinței. Sudie refuza în continuare să se despartă de pătura ei favorită şi de Capelo; câteodată mâzgălea pe tăblița electronică desene negre, pline de furie şi manifesta atașament exagerat față de femei de vârsta mamei ei, cum era Marbet Grant. Dar n-avusese asemenea coşmaruri, nu țipase aşa!

— Au ucis-o! suspină ea. Au ucis-o pe mama până a murit!

— Da, iubito.

Simți la rândul lui un nod amar în gât. Nu ştia de ce, dar durerea nu scădea deloc. Cei care spuneau că timpul îl va

vindeca erau ori proşti, ori şarlatani, ori nişte simple brute.

— Nu vreau să te omoare şi pe tine, tati! Nici pe Mandy, nici pe Jane, nici pe Marbet! rosti copila, reîncepând să jelească.

— Nimeni n-o să mă omoare, iubito! Nici pe Amanda, nici pe Jane…

— Ba da! Ba da, or s-o facă! Extratereştrii sunt aici, cu noi, pe navă!

Capelo o strânse în braţe.

— *Au fost* extratereştri la bordul navei, puiuţ. Extratereştri simpatici. I-ai văzut în navetă cu noi, îţi aminteşti, şi te-ai jucat cu o fetiţă extraterestră în grădina navei…

Încercă să-şi amintească detaliile pe care i le povestise Amanda despre băştinaşii din grădină. Marbet dusese fetele acolo şi Ann Sikorski îi lăsase, prosteşte, pe băştinaşii ei domesticiţi să se plimbe pe navă. Sudie se jucase de-a v-aţi ascunselea cu o fetiţă extraterestră… dar în toate astea nu era nimic care să-i producă un asemenea uragan de spaimă!

Sudie, ţinându-l de gât la fel de strâns, mai să-l sufoce, îşi clătină capul lipit de pieptul lui.

— Nu, nu! Nu Essa! Essa a fost drăguţă. Ceilalţi extratereştri, cei răi de pe navă, care-au omorât-o pe mama!

— Iubito, aici nu sunt extratereştri răi! Pe lângă tine nu sunt niciodată extratereştri răi! Tati n-ar da voie extratereştrilor răi să urce pe navă, nici comandantul Grafton, nici soldaţii lui.

— Nu, nu, un extraterestru rău e aici!

— Sudie, puiule…

— Aşa a spus Marbet! Ea a spus!

Capelo înţepeni; mâna cu care-o mângâia pe spate îi rămase nemişcată.

— Ce ţi-a spus Marbet?

— Nu mie mi-a spus. Vorbea cu doamna doctor Ann...

— Ce i-a spus Marbet doamnei doctor Ann?

— A spus că extraterestrul cel rău e aici şi că vorbeşte cu Marbet.

— Când a spus asta, Sudie? Şi cum ai auzit?

— A spus când eram în grădină. Eram după un tufiş. Eu şi Essa ne jucam de-a v-aţi ascunselea.

Capelo începu să gândească foarte repede. Marbet lipsea perioade lungi de la întâlnirile lor. „În carantină", spusese Kaufman, dar Marbet apăruse în grădină cu Ann Sikorski. A apărut şi pe planetă, numai o dată, cât să arunce o privire scurtă, dar pătrunzătoare asupra artefactului. Ann, cu dragostea ei exagerată pentru extratereştri, în discuţie amicală cu Marbet, o Empatică, despre care se spunea că s-a alăturat expediţiei pentru a rezolva problemele de comunicare cu băştinaşii de pe Lume. Dar Marbet nu se apropiase niciodată de băştinaşi, doar dăduse peste ei din întâmplare, în grădina navei. O Empatică – alegerea logică pentru a încerca să comunici cu extratereştri. Orice fel de extratereştri. O misiune ştiinţifică la capătul galaxiei. Un loc îndepărtat, secret, necolonizat de oameni. Un loc unde era puţin probabil să fii luat prin surprindere de vreo incursiune războinică.

— Tati, nu vreau să mă omoare fallerul de pe navă! Aşa cum fallerii răi au omorât-o pe mama!

— Sudie, nimeni de pe nava asta n-o să-ţi facă vreun rău! Nici mie, nici lui Mandy sau lui Jane.

— Ba da! Un faller rău e aici!

Capelo detesta să-şi mintă copiii. Amandei nu-i spunea minciuni niciodată, doar lui Sudie, şi numai cu privire la lucruri pe care era prea mică pentru a le înţelege. Ca acum.

— Ascultă-mă, Sudie! Ascultă-mă bine, cu urechile tale care aud cel mai clar. Le-ai deschis?

Cu o mutriță nefericită, copila făcu un gest ca și cum și-ar fi deschis urechile.

— Sudie, nu există nici un faller rău pe nava asta! Nu există deloc falleri pe navă. Marbet vorbea despre un holofilm pe care l-am văzut și eu. Era înfricoșător!

— Un holofilm?

— Da, un holofilm!

Sudie se gândi.

— Pot să-l văd și eu? spuse ea în cele din urmă.

— Nu, e prea înfricoșător pentru tine.

— Mandy l-a văzut?

— Nu, e prea înfricoșător și pentru Mandy. Numai adulții l-au văzut.

— Oh!

Capelo simți cum trupșorul ei se relaxează puțin. Îi vedea obrazul ud de lacrimi, parcă plutind, prin valul de ură pe care abia și-l mai putea stăpâni. Dar, de dragul ei, se ținu în frâu. Pentru moment.

— Vrei să-ți cânt despre iepure? Dacă tot ți-ai pus urechile cu care auzi cel mai bine?

— Da, cântă-mi despre iepure, tati!

Îi cântă până o văzu adormită, apoi se duse în cabina alăturată, unde stăteau Jane și Amanda, și bătu ușurel în ușă. Îi deschise Jane, gata îmbrăcată. Era opt și jumătate; coșmarurile lui Sudie îl treziseră de atâtea ori, încât dormise mult mai târziu decât de obicei. Fără să scoată o vorbă, i-o dădu pe Sudie – o grămăjoară moale, cufundată în somnul adânc al copiilor.

— Tom…

— Mai târziu!

Închise uşa şi se întoarse în cabina sa, unde începu să se îmbrace. Fiecare mişcare era controlată şi bine gândită. Furia i se acumula în corp asemeni unui val tsunami, aflat încă departe, în largul mării.

— Nu! spuse Grafton. Sunt uluit, domnule colonel, că ai îndrăzneala să-mi ceri aşa ceva!

— N-aş fi cerut, dacă n-aş crede că rezultatele vor justifica acţiunea.

— Un principiu periculos!

Kaufman se forţă să zâmbească.

— De obicei, aşa e. Dar ne aflăm în circumstanţe neobişnuite, lucru pe care, sunt sigur, îl înţelegeţi cel mai bine.

Grafton nu-l poftise să ia loc. Stăteau amândoi în picioare lângă masa lustruită din mica sală de conferinţe aflată lângă apartamentul lui Grafton. Fotoliile goale îi zâmbeau îmbietor. Îl vedea pe Grafton oglindit în suprafaţa din metal, îngrijit şlefuită, a mesei; Grafton arăta la fel de îngrijit şi de dur.

— Colonele Kaufman, ştiu foarte bine care este situaţia aici. Mai bine decât dumneata! Situaţia include şi informaţii pe care le-am primit cu doar câteva ore în urmă, de la un zburător sosit prin tunel.

Kaufman simţi cum i se strânge inima. Misiunea de pe Lume trebuia ţinută cât mai secretă cu putinţă; asta presupunea lipsa oricărui trafic neobişnuit prin Tunelul Spaţial Nr. 438, adică nici un fel de trafic. Nava de război *Murasaki*, sub comanda ofiţerului de informaţii McChesney, păzea capătul dinspre ei al tunelului, dar nu trecuse niciodată de cealaltă parte. Asta însemna că de săptămâni întregi, cei de la bordul

navelor *Alan B. Shepard* şi *Murasaki* n-avuseseră nici o legătură cu restul galaxiei. Dacă un zburător, tipul cel mai mic şi mai rapid de navă al armatei, venise prin Tunelul Nr. 438 şi-i trimisese lui Grafton mesaje cu viteza luminii, veştile nu puteau fi decât de o mare importanţă. Iar judecând după chipul lui Grafton, nu erau deloc bune.

— Mesajul vine direct de la generalul Stefanak, care întreabă ce progrese am făcut în privinţa artefactului. Întrebarea are la bază o situaţie de război foarte serioasă!

Grafton se opri şi Kaufman văzu cum i se mişcă mărul lui Adam în sus şi-n jos, deasupra gulerului uniformei.

— Un întreg sistem solar, continuă Grafton, adică sistemul Viridian, a fost distrus de radiaţii. Toate cele cinci planete, dintre care una plus luna ei colonizate de oameni, au fost puternic iradiate prin destabilizarea tuturor elementelor cu un număr atomic mai mare de cincizeci.

Cincizeci, nu şaptezeci şi cinci! Staniu, iod... în acel sistem solar nu mai rămăsese nici o urmă de viaţă. Şi nici nu va mai exista vreodată viaţă acolo.

Recitarea cifrelor părea să-l calmeze pe Grafton.

— Sistemul Viridian avea o populaţie în proporţie de 98% civilă şi doar un mic contingent militar. Nimeni nu s-a aşteptat ca inamicul să pătrundă atât de adânc în spaţiul nostru accesibil prin tuneluri. Un singur skiter al fallerilor, dotat cu scut modificator de fază, a reuşit să scape tuturor încercărilor de a-l opri şi a trecut prin trei tuneluri, dintre care ultimul ducea către Viridian. A traversat acel tunel şi a reapărut câteva secunde mai târziu. Între timp, din tunel începuse deja să se extindă o undă, cu viteza luminii.

Kaufman nu spuse nimic; gândea în cel mai alert ritm.

— Ce descrie raportul seamănă perfect cu cele petrecute în acest sistem. Sunt sigur că ți-ai dat seama. Mai mult ca sigur, fallerii au avut un artefact mare, ca acela pe care doctorul Johnson a încercat să-l treacă prin acest tunel. Dar de ce a destabilizat mult mai multe elemente decât artefactul găsit de doctorul Johnson și cum a reușit inamicul să-l ducă prin tunel, până în sistemul Viridian?

— Domnule comandant, spuse Kaufman repede, v-am ținut la curent cu toate testele doctorului Capelo și cu rezultatele lor. Dar n-am menționat speculațiile pure, până n-am avut o bază experimentală. Aseară, la petrecere, Tom Capelo spunea…

— Voiam să te întreb ceva în privința asta. Să recapitulăm ce știm până acum despre artefact: setarea unu e o armă locală. Setarea doi: un scut local. Setarea trei: o armă locală cu rază de acțiune mai mare. Setarea cinci: un scut planetar. Dacă urmăm modelul, crezi că setarea șapte este o armă?

— Da. Cred că setarea șapte ar pârjoli o întreagă planetă, prin destabilizarea forței tari.

— Iar setările unsprezece și treisprezece?

— Dacă modelul se menține, setarea unsprezece ar proteja un întreg sistem solar. Iar setarea treisprezece ar pârjoli un întreg sistem solar, așa cum a făcut artefactul lui Syree Johnson cu sistemul în care ne aflăm. Cu excepția Lumii.

— Ce-a spus doctorul Capelo? întrebă Grafton.

Kaufman se adună.

— Sunt speculații netestate, domnule comandant, vă rog să rețineți acest lucru.

Îi expuse lui Grafton ipotezele lui Capelo. Acesta replică pe un ton egal:

— Vrei să spui că ştiai despre speculaţiile făcute de strălucitul nostru savant, un savant care, m-ai asigurat, este sclipitor în chestiuni din astea, şi totuşi ceri ca Marber Grant să-l vadă iar pe prizonier? Să-i furnizeze şi mai multe informaţii despre avantajul pe care l-ar putea oferi omenirii artefactul în acest război?

— Am făcut o greşeală! spuse Kaufman cu sinceritate. N-ar fi trebuit să cer arestarea doamnei Grant. *Exact* lucrurile pe care mi le-aţi relatat despre sistemul Viridian mă fac să afirm că Marbet trebuie să-şi reia cercetările cu fallerul. Trebuie să ştim exact ce fel de arme au!

— Dar nu spunându-le lor ce arme avem noi!

— Fallerul e prizonier, pentru numele lui Dumnezeu! Cui o să transmită informaţiile?! zise Kaufman exasperat, şi-n aceeaşi clipă îşi dădu seama că a pierdut.

— Domnule colonel, spuse Grafton, dă-mi voie să-ţi amintesc că ştiu exact în ce constă situaţia militară a prizonierului de război. E de datoria mea să le cunosc! De asemenea, îmi dau seama că acesta nu este un interogatoriu obişnuit. Nu există nici o modalitate de a controla ce-i spune doamna Grant prizonierului, nici ce-i răspunde el, pentru că nimeni, cu excepţia ei, nu poate interpreta aşa-zisul „limbaj corporal" pe care ea susţine că-l descifrează. Mi s-a spus că serul adevărului este incompatibil cu biologia prizonierului şi s-ar putea chiar să-l ucidă. În sfârşit, sunt conştient – spre deosebire de dumneata, după toate aparenţele – că regulamentele marinei sunt făcute tocmai pentru a rezolva asemenea situaţii neobişnuite şi ambigue. Ele…

Uşa zbură din ţâţâni şi Tom Capelo dădu buzna în cameră. Kaufman se aşeză repede între el şi Grafton. Capelo

părea scos din minți: cu ochii holbați, nebărbierit, cu părul lung și nepieptănat încadrându-i fața trase de nesomn. Avea salivă la colțurile gurii. Kaufman își dădu seama că-n fața lui stă un om care și-a pierdut controlul și orice urmă de rațiune.

— Amândoi sunteți aici! Bravo! Acum, nemernicilor, spuneți-mi ce mama dracu' caută un faller la bordul navei unde sunt copiii mei!

— Ai depășit măsura, domnule! se răsti Grafton.

Simultan, Kaufman spuse:

— Tom…

— Nu mă lua pe mine cu Tom! Voi doi, jigodiilor, aveți habar ce mi-a făcut mie dușmanul?! Copiilor mei?! Ați adus un ticălos dintr-ăla aici, fără să-mi spuneți măcar! Sudie… coșmaruri… nicăieri în siguranță…

Se răsuci spre Kaufman, care stătea mai aproape el decât Grafton.

Kaufman intui ce urmează, așa că pară lovitura fără probleme, întrebându-se ce Dumnezeu să facă mai departe. Era mult mai puternic decât Capelo, și-n plus era antrenat să lupte, pe când fizicianul, nu. I-ar fi fost ușor să-l doboare. Dar nu asta conta.

— Tom, ascultă…

Capelo încercă iar să-l lovească; pară cu ușurință. Grafton îi chemase, firește, pe cei de la securitate; înainte ca Tom să încerce o a treia lovitură, doi polițiști militari veniră în fugă și-l înșfăcară. Se luptă cu ei, fără pic de metodă, dar cu o încăpățânare surprinzătoare, dând din picioare, zgâriind, țipând incoerent, până când unul dintre militari, exasperat, se folosi de arma cu spumă. Capelo căzu pe punte, înfășurat de la umeri în jos în fâșii lipicioase, care nu puteau fi rupte, doar

dizolvate. Capul îi rămăsese liber; continuă să strige toate cuvintele murdare pe care Kaufman le auzise doar de la militarii din trupele de comando foarte experimentați.

Grafton îl privi pe Capelo cu dezgust, apoi se uită la Kaufman.

— Fizicianul tău strălucit! Care crezi că ar trebui să-mi determine deciziile militare!

Se întoarse spre polițiștii militari:

— Carcera e ocupată. Încuiați-l în camera lui!

Kaufman deschise gura, apoi o închise. Nu spuse nimic. Știa că tocmai cu această lipsă de reacție își pecetluise soarta, dar și pe a celorlalți.

DOUĂZECI ȘI PATRU

DRUMUL CĂTRE GOFKIT SHAMLOE

Drumul pe care plecară din Gofkit Jemloe era suficient de lat ca să încapă trei biciclete. Enli ar fi preferat să meargă în frunte, mai repede decât putea Ann Pek Sikorski, dar se abținu. Pe de o parte fiindcă ar fi fost un semn de proastă creștere, pe de altă parte, se temea. Știa că e mai sigur să meargă alături de Pek Gruber. Enli își dorea maximum de siguranță. Voia să ajungă în Gofkit Jemloe, la Ano și la copii, cu cât mai puține incidente. Pek Gruber, care pedala, deși bicicleta lui putea merge singură, avea probabil un *pistol*. Și probabil și alte lucruri, pe care Enli nu știa cum să le numească,

pe care nu putea nici măcar să şi le imagineze. Tovărăşia lui Pek Gruber o bucura.

Durerea de cap din vremea realităţii împărtăşite era mai uşor de suportat decât suferinţa vie de acum, a realităţii neîmpărtăşite. Enli, la fel ca majoritatea semenilor ei, ar fi renunţat într-o clipă la noua viaţă, în schimbul revenirii la cea veche. Dar nu toţi gândeau la fel. În Gofkit Jemloe, chiar şi în gospodăria lui Pek Voratur, erau unii cărora părea să le placă această realitate nouă, neîmpărtăşită. Unora le plăcea să ia de la ceilalţi ori să mintă fără să-i doară capul. Altora părea să le placă să aibă gânduri numai ale lor, diferite de ale celorlalţi. Ca Essa.

Fata pedala în spatele trioului format din Enli, Ann şi Dieter Gruber. Enli o auzea fredonând încetişor un cântec dulce despre flori. Cânta singură, fără ca vreunul dintre ceilalţi trei să i se alăture şi fără s-o doară capul din cauza asta. Şi zâmbea.

Poate pentru că Essa era foarte tânără? Oare cei tineri se vor simţi mai bine în această lume nouă, înspăimântătoare? În cazul ăsta, poate copiilor lui Ano – gălăgioasa Obora, bebeluşul Usi şi Fentil cel iute şi serios – le va fi mai uşor să trăiască fără realitatea împărtăşită. Enli spera că da. Îşi dorea un singur lucru: să-şi ştie familia în siguranţă, să fie din nou cu Ano. Voia să ajungă acasă.

Cei patru pedalau de-a lungul drumului însorit şi pustiu, ce şerpuia printre flori minunat de frumoase. Vekiribe de un galben strălucitor, covoare de mittibe vesel colorate, mănunchiuri de trifalitibe, ca nişte norişori dantelaţi. În afară de Enli, nimeni nu părea să vadă florile, nici măcar Essa. Oare şi asta se va schimba? Lumea va rămâne fără grădini? „Nu, nu

cred. Florile-s prea importante! Ni le-a dăruit Prima Floare. Ele sunt frumusețea, sunt dragostea."

Când a venit pentru prima oară în Gofkit Jemloe, Calin i-a dăruit o vekiribă.

Pek Sikorski rupse tăcerea. Fiind cea mai puțin obișnuită să meargă cu bicicleta și cea mai fragilă, gâfâia nițel când i se adresă în terrană lui Pek Gruber:

— Știi, Dieter, trecutul Terrei numără mii de civilizații distruse, dar toate au pierit cu vremea. Probabil că acum se întâmplă pentru prima oară ca civilizație să fie distrusă într-o singură zi!

Pek Gruber se mulțumi să aprobe monosilabic. Fusese foarte tăcut de când Enli îl condusese în camera ocupată de Pek Sikorski în gospodăria Voratur. De când văzuse cum arăta Lumea fără realitate împărtășită. Pek Gruber tăcut: iată încă un lucru complet nou!

Spre seară, trecură pe lângă un șopron așezat convenabil între drum și câmpurile de dincolo de el. Toți locuitorii Lumii trăiau în sate și mergeau pe jos la câmp; în șoproane se găseau doar căruțe, pluguri, semințe și uneltele necesare pentru a o ajuta pe Prima Floare să facă solul fertil să dea roade. Dar acel șopron părea că adăpostește oameni. Căruța stătea afară, iar lângă ușă se vedea o vatră improvizată, al cărei foc ardea sub un vas din fier.

— Opriți-vă, acolo sunt oameni! spuse Pek Sikorski.

Pek Gruber replică în terrană:

— Ar trebui să mergem mai departe, *mein Schatz*. Nu uita că după ce-o ducem pe Enli în satul ei, trebuie să ajungem în capitală!

— Nu! Misiunea noastră este să le explicăm oamenilor ce se petrece. Aceștia sunt oameni!

Trăsăturile lui Pek Sikorski, acoperite de sudoare, căpătară un aer încăpățânat pe care Enli îl mai văzuse. Cei dinăuntru nu vor înțelege, pentru că nu mai văzuseră niciodată un terran.

— Bine, spuse resemnat Pek Gruber. Așezați-vă în formație!

La insistențele lui, exersaseră modul în care vor aborda străinii. Primul mergea Pek Gruber; el ținea *armele*. Urma Pek Sikorski, înzestrată și ea cu ceva ce Enli nu înțelegea la ce folosește. Enli și Essa rămaseră în urmă, cu bicicletele.

— Ce crezi că se va întâmpla? șopti Essa, ca și cum zgomotul sau orice altceva ar fi putut să-i tulbure și mai mult pe cei din șopron.

— Nu știu, răspunse Enli. Nu mai cânta, Essa!

— Bine.

În spatele șopronului se întindeau câmpuri de zeli nerecoltate. Fructele de zeli ar fi trebuit să fie deja culese. Enli adulmecă aerul: da, recolta începea să putrezească. Se ridică pe vârfurile picioarelor și-și lungi gâtul ca să vadă ce era în ceaunul de gătit. Numai terci de zeli.

Pek Gruber strigă, cu accentul lui puternic, ciudatul salut de întâmpinare:

— O, prieteni, ne aducem pentru prima dată florile în gospodăria voastră!

Nici un răspuns.

— O, prieteni, fie ca florile voastre să parfumeze aerul!

— Pleacă! se auzi o voce ascuțită și speriată.

Era îngrozitor să-i spui așa ceva unui străin! Pek Sikorski se duse până la ușă.

— O, prieteni, cerem apă, în numele petalelor Primei Flori!

Nimeni nu putea să refuze un călător însetat. Nimeni nu făcuse aşa ceva vreodată; un asemenea gest era suficient ca să trezească bănuiala că eşti ireal. Enli ştia ce luptă se dă în sufletele celor ascunşi dincolo de uşa şopronului. Pe de o parte, riscul de a fi atacaţi de străini (ceva de neimaginat cu câteva zile în urmă); pe de altă parte, riscul de a deveni ireali fiindcă nu împărtăşeau realitatea (dar acum nu mai exista realitate împărtăşită). Aerul dulce al serii îi stârnea suferinţă.

Pek Sikorski repetă:

— O, prieteni, cerem apă, în numele petalelor Primei Flori!

Nici un răspuns. Apoi, încet, uşa se deschise.

Era un băiat care părea să mai aibă un an până la ceremonia de confirmare a maturităţii; avea cutele craniene încreţite şi noua blană de adult zbârlită. Văzându-i pe terrani, trase aer în piept şi închise uşa brusc, apoi o deschise din nou, îngrozit, dar fără să se poată abţine. Enli ieşi în faţă.

— Nu te speria, băiete! Ei sunt terrani, nu monştri şi nu vor face rău nimănui. Iar eu sunt Enli Pek Brimmidin, din Gofkit Jemloe.

Băiatul nu păru cu nimic mai liniştit. Le întinse o găleată cu apă prin uşa întredeschisă şi încercă s-o închidă la loc. Pek Gruber îşi puse piciorul uriaş în prag.

— Trebuie să-ţi vorbim, spuse cu blândeţe Pek Sikorski. Aducem veşti despre schimbarea realităţii şi despre Prima Floare.

— Prima Floare? se auzi o altă voce din spatele uşii. Deschide uşa, Serlit!

O femeie bătrână ieşi anevoie, sprijinită într-un toiag din lemn de dob. Deşi n-o mai văzuse niciodată, Enli avu un

sentiment de uşurare când îşi dădu seama cine trebuie să fie. O mamă de bunică, venerată în orice sat şi-n orice gospodărie îndeajuns de norocoasă încât să aibă o bunică atât de bătrână. Încărcate cu ani, purtând mireasma experienţei de viaţă, mamele de bunici fuseseră lăsate să trăiască pe Lume mai mult decât le era sorocul, pentru a-i călăuzi pe oameni către Prima Floare. Cele mai multe se dovedeau la fel de tari ca toiegele lor şi limpezi la minte cum numai cei pregătiţi să-şi întâlnească strămoşii puteau fi. Bătrâna îi măsură cu privirea fără teamă: întâi pe terrani, apoi pe Enli şi-n cele din urmă pe Essa, care abandonase bicicletele şi se apropiase tiptil.

— Eu sunt Adra Pek Harrilin. Cine sunteţi voi şi ce aveţi de spus despre Prima Floare?

Pek Sikorski răspunse:

— Noi suntem Enli Pek Brimmidin, Ann Pek Sikorski şi Dieter Pek Gruber. Am putea să…

— Şi ea? spuse bătrâna, arătând cu toiagul spre Essa.

Pek Sikorski se întoarse, o văzu pe Essa lângă ea, se încruntă şi răspunse:

— Ea e Essa Pek Criltifor. Fie ca florile tale să parfumeze aerul!

— Fie ca grădina ta să fie veşnic înflorită! răspunse Adra Pek Harrilin. Ce e cu Prima Floare?

— Realitatea împărtăşită a dispărut. Asta ştiţi. Noi am venit să vă spunem de ce, ca să nu vă fie frică. Realitatea împărtăşită care parfuma aerul venea de la o piatră, o piatră vie. Noi, terranii, am văzut această piatră din barca noastră zburătoare. Se afla în munţii Neury. Am văzut cum piatra vie a murit, aşa cum mor toate fiinţele. Fiindcă acel dar al Primei Flori nu mai este, trebuie să sădim cu toţii noi moduri de a fi buni unii cu alţii, în lipsa realităţii împărtăşite. Asta este dorinţa Primei Flori!

Mama de bunică o studie pe Pek Sikorski.

— De unde ştii ce vrea Prima Floare? Ţi-a spus ea?

— Nu, zise Pek Sikorski, luată prin surprindere.

„Se vede treaba că discursul pe care Pek Sikorski l-a repetat atât de bine are şi lipsuri", îşi spuse Enli.

— Dacă Prima Floare nu ţi-a vorbit, atunci nu ştii ce doreşte. Zici că ai văzut piatra vie murind. De unde ştii când o piatră e moartă? Are petale care să se ofilească? Sau i se opreşte respiraţia?

— Nu…

— Spui că, dacă aflăm despre moartea pietrei, ne vom teme mai puţin. De ce ne-ar face cunoaşterea motivului pentru care s-a oprit realitatea împărtăşită să ne temem mai puţin?

Pek Sikorski tăcea, năucită. Enli văzu că Pek Gruber zâmbea larg. Mama de bunică îl privi pătrunzător; apoi, brusc, deschise larg uşa şi-i porunci înăuntru:

— Intraţi să beţi nişte apă!

Înăuntru văzură o bicicletă scumpă şi foarte rapidă, rezemată de perete, şi trei saltele înghesuite pe podea. Pe una dintre ele stătea o femeie care alăpta un prunc. Farfurii pe jumătate pline cu terci de zeli stăteau lângă o grămadă de fructe proaspăt culese de pe câmp, alături de nişte cari şi de un vas cu dul tocat.

— Nepoata mea, Ivi Pek Harrilin. Fiul nepoatei mele, Serlit Pek Harrilin.

Bătrâna nu le spuse numele pruncului, firește, fiindcă acesta nu era încă real.

„Şi nici nu va fi vreodată, îşi spuse Enli. Sau e mai real decât oricare dintre noi, născut, spre deosebire de noi, în această realitate nouă şi stranie."

Străneapoata, speriată, murmură salutări florale, cărora Pek Sikorski le răspunse cu vocea ei blândă. Serlit le dădu apă. Enli bău, plină de recunoştinţă.

— Acum locuim aici, spuse mama de bunică, pentru că în satul nostru nu e nimic de mâncare. Nimeni nu vrea să iasă din casă şi să culeagă recoltele. Proşti!

Îşi supse gânditoare partea interioară a obrazului, apoi continuă:

— Ei sunt prea speriaţi şi satul nostru e foarte mic! Dar familia mea a venit aici, lângă recolte, pentru a-i încuraja să-şi vină în fire. Până acum n-am obţinut nici un rezultat. Dar Serlit culege fructele noastre de zelit şi împrumută cari şi dul de pe câmpurile celorlalţi, aşa că avem ce mânca. Poate că vor veni curând şi ceilalţi.

„Împrumută, se gândi Enli. Nu *fură."* Bătrâna acceptase schimbarea de realitate fără să-şi piardă corectitudinea. Enli se simţi uşor încurajată.

— Noi le spunem oamenilor ce s-a întâmplat, ca să nu fie înfricoşaţi, zise Pek Sikorski. Călătorim spre capitală ca să căutăm…

— Bine, bine, spuse Pek Harrilin. Acum vreau să împărtăşiţi cu mine adevărata realitate despre cele petrecute. Tu, Pek Brimmidin! Tu să împărtăşeşti realitatea cu mine.

Aşteptă, sprijinită în toiag, cu ochii negri şi strălucitori pe chipul bătrân, brăzdat de riduri. Obrajii lui Pek Sikorski se înroşiră. Enli ştia că feţele terranilor se înroşeau câteodată, dar tot nu aflase de ce. Pek Gruber zâmbea iarăşi.

— Spusele lui Pek Sikorski sunt în mare parte realitate împărtăşită.

În urmă cu zecezile ar fi fost de neconceput să rostească aşa ceva!

— Realitatea împărtăşită a dispărut. Ea parfuma aerul din munţii Neury, dintr-un obiect manufacturat, nu dintr-o piatră vie. Obiectul manufacturat nu mai este, aşa că noi trebuie să sădim alte feluri de a fi buni unii cu alţii, în lipsa realităţii împărtăşite.

— A dispărut? întrebă Pek Harrilin. Unde?

— S-a ridicat sus, pe cer, departe de Lume.

Ochii negri ai bătrânei erau pătrunzători.

— Ai împărtăşit această realitate? Ai văzut obiectul manufacturat ridicându-se?

— Nu l-am văzut plecând, spuse Enli, dar împărtăşesc realitatea că s-a ridicat sus, pe cer. Da.

— Avea aripi?

— Nu. Avea... un fel de a zbura fără aripi. La fel ca barca zburătoare a terranilor.

Mama de bunică o cântări pe Enli cu atenţie.

— Da, împărtăşeşti realitatea, spuse ea în cele din urmă. Bine... obiectul manufacturat care parfuma aerul cu realitate împărtăşită nu mai e. Va trebui să alcătuim o nouă realitate!

Dar dintr-o dată, enormitatea situaţiei depăşi până şi tăria sufletului ei greu încercat. Cutele craniene i se încreţiră, iar bastonul îi alunecă pe podea. Pek Gruber o prinse în braţe înainte să cadă de-a binelea.

— Da, da, n-am păţit nimic, şopti ea cu răsuflarea întretăiată. Mulţumesc! Sunt doar foarte bătrână şi curând o să mă alătur strămoşilor mei, lăudată fie Prima Floare!

Pek Gruber o aşeză uşor pe saltea. Ea se rezemă de peretele şopronului.

— Pek Sikorski, faci un lucru bun! Dar trebuie să le împărtăşeşti oamenilor realitatea, adevărata realitate. Trebuie să le spui ce-a împărtăşit cu mine Pek Brimmidin!

Fața lui Pek Sikorski era colorată în același roșu terran ciudat.

— Așa voi face! Călătorim spre capitală în căutarea unui semnalizator cu oglinzi, pentru ca toți locuitorii Lumii să împărtășească realitatea.

În șopron se așternu tăcerea. Lui Enli i se păru că bătrâna evită intenționat să-și privească nepoata. Femeia luă de la sân copilul, acum sătul și somnoros, îl așeză pe saltea, apoi își aranjă tunica și se ridică în picioare.

— Eu sunt semnalizatoare cu oglinzi!

Vocea îi tremura; era mult mai înspăimântată decât bunica ei. „Da, își spuse Enli, ea are mai mult de pierdut. Dar e curajoasă!"

— Merg cu voi în capitală.

— O să dormiți aici peste noapte, spuse mama de bunică. Toți! Mâine, Ivi merge cu voi la Rafkit Seloe. Serlit rămâne aici. Tu, fetițo, care-ți tot faci ocheade cu Serlit, rămâi și tu cu mine?

Essa izbucni în râs.

— Nu, mamă de bunică! Eu merg cu Pek Sikorski. Ea m-a luat o dată în barca zburătoare!

— Ah, spuse bătrâna, închizând ochii. Sunt foarte bătrână. M-ați obosit. Lăsați-mă să dorm!

Ivi Pek Harrilin le făcu semn să iasă. Lângă vatra cu jăratic îi întrebă, cu voce tot tremurătoare:

— Mâncați? Avem terci de zeli și-aș putea să zdrobesc niște cari, să coc turtă.

— Avem hrană pe biciclete, spuse Pek Sikorski. O împărțim cu voi.

Au mâncat afară, stând direct pe pământ: patru localnici și doi terrani. Cerul se întunecă, iar florile care înfloresc

noaptea îşi desfăcură petalele, parfumând aerul. Dacă nu se uita la terrani şi la şopron, dacă se uita peste câmp, Enli putea să-şi imagineze că e acasă, în Gofkit Shamloe. Cu Ano, cu copiii, cu oamenii cu care crescuse. Cu Calin. Aproape şi-ar putea spune că nimic nu s-a schimbat.

De lângă ea se auzi vocea limpede a Essei, întrebându-l pe Serlit:

— Vrei să mergi cu mine la plimbare?

— Da.

— Nu! spuse mama lui. Stai aici.

Totul se schimbase.

Enli privi cum Pek Sikorski şi Pek Gruber se afundau pe întuneric în câmpul cu zeli, călăuziți de torța lui Pek Gruber. Ştia ce fac, pentru că făceau acelaşi lucru în fiecare seară. Pek Sikorski vorbea mult în comlink, descriind tot ce vedea că se întâmplă pe Lume. Cuvintele, îi explicase ea lui Enli, ajungeau la barca mare din metal, care zbura departe, în văzduh. În fiecare seară dura mai mult pentru ca vorbele să ajungă la barca zburătoare, fiindcă trebuiau s-o prindă din urmă, iar aceasta se depărta cât de repede putea. Pentru Pek Sikorski părea foarte important să trimită cuvintele în urma bărcii zburătoare, deşi Enli nu înțelegea de ce.

— Pek Kaufman îți răspunde? întrebase ea.

— Da, a replicat cu amărăciune Pek Sikorski, dar nu-mi spune nimic din ce-aş vrea s-aud!

Enli n-a mai pus alte întrebări. Realitatea terranilor era şi mai ciudată decât cea care venise peste Lume. Pek Sikorski acceptase să împărtăşească realitatea adevărată în mesajele transmise de semnalizatori, dar Enli ştia că e parțială. Pek

Sikorski nu spusese ceva: că obiectul manufacturat s-a ridicat la cer pentru că l-au luat terranii. Enli nu i-a dezvăluit nici ea această parte de realitate bătrânei. Era o *minciună* dacă împărtăşeai realitatea, dar nu în întregime?

Stătea şi se gândea la aceste lucruri, lungită pe banca din lemn negeluit aflată lângă şopron. Înăuntru, mama de bunică, Ivi Pek Harrilin şi pruncul dormeau duşi. Essa şi Serlit vorbeau încet; Enli îi auzea murmurând prin peretele şopronului. Probabil că se ţineau de mână.

Calin....

Se întristă gândindu-se la el, la realitatea neîmpărtăşită, la ce-ar fi putut să li se întâmple lui Ano şi copiilor şi nu-i simţi pe oameni apropiindu-se decât atunci când tăbărâră pe ea.

— Loveşte-o! strigă femeia, beată de prea mult pel.

Enli simţi mirosul de pel al unuia dintre bărbaţi chiar în clipa în care acesta ridică parul. Dădu să se ridice, aşa că lovitura o nimeri în piept, nu în cap. Durerea era incredibilă. Enli căzu pe banca din lemn, incapabilă să mai respire. Îşi juli braţul, dar aproape că nu simţi, din cauza durerii cumplite care-i ardea pieptul.

Îşi aduse aminte: Essa! Serlit! Ivi şi copilaşul!

— Hai înăuntru! zbieră strident aceeaşi voce de femeie.

Două trupuri mari păşiră peste Enli şi dărâmară uşa. Cineva ţipă. Ceva greu se izbi de peretele de lângă Enli. Tot nu putea respira; încercă şi auzi cum îi iese din piept un şuierat gros: *uuuu*. Copilaşul începu să plângă.

— Nu-i nimic aici, decât încă o bicicletă! mârâi o voce de bărbat. Una bună.

— Atunci ia-o! strigă femeia beată şi începu să râdă, un râs piţigăiat şi oribil.

— Tu, ai tu curajul ăsta, nu eşti decât un *băiat*...

Încă o izbitură în perete, care-o făcu să se simtă şi mai rău.

Reuşi să tragă aer în piept. Încercă să se ridice, proptindu-se în mâini. „Essa, trebuie s-o ajut pe Essa, pe Serlit, copilaşul…“ Izbuti să se ridice de un lat de palmă de la pământ. Cineva trecu peste ea cu bicicleta.

— *Lieber Gott!*

Bicicleta căzu cu zgomot peste Enli, apoi se auziră alte trei izbituri. Femeia beată începu să urle incoerent. Enli simţi cum braţele puternice ale lui Pek Gruber o ridică în picioare.

— Enli! Ai păţit ceva?

N-avea destul aer ca să vorbească. Pek Sikorski trecu în fugă pe lângă ea şi intră în colibă. Pek Gruber o întinse pe Enli pe bancă şi se repezi după perechea lui. Totul se întunecă, dar numai pentru o clipă. Îi auzi pe ceilalţi mişcându-se în şopron – câţi oare, o, Primă Floare, câţi? – şi, peste toate, plânsul ascuţit, înspăimântat al copilului lui Ivi.

Enli încercă să se ridice. Essa ieşi în fugă din şopron, frecându-şi umărul, dar se opri brusc şi privi în jos, aşa că Enli se uită şi ea.

Văzu în lumina lunii trei localnici întinşi pe pământ, fiecare înfăşurat de la umeri până la genunchi în noroi rozaliu. Nu, nu era noroi, ci o substanţă groasă şi lipicioasă, ca răşina din lemnul de dob. Se zvârcoleau pe pământ ca nişte sugari neajutoraţi. Cei doi bărbaţi păreau îngroziţi, cu cutele craniene încreţite grozav. Femeia nu mai ţipa, ci zăcea complet nemişcată.

— E moartă? şopti Essa. Ce-i asta?

— Nu ştiu, hârâi Enli.

Încă o ardea pieptul, dar putea să respire din nou. Avea braţul jupuit în locul în care se izbise de bancă. Răşina roz era probabil una dintre *armele* lui Pek Gruber.

Pek Gruber şi Pek Sikorski ieşiră din şopron, sprijinindu-i pe Serlit şi pe Ivi. Femeia, cu copilaşul plângând în braţe, părea să fie nevătămată. Tunica lui Serlit era ruptă pe umăr şi braţul îi atârna. O vânătaie mare îi acoperea jumătate din faţă.

— Ai braţul rupt! spuse Pek Sikorski.

Alergă la bicicletă să-şi ia sacul cu leacuri. Essa uită de străinii înfăşuraţi în răşină roz şi începu să se agite în jurul lui Serlit.

— Ce… ce-au făcut terranii? o întrebă Ivi pe Enli.

— Nu ştiu!

Îi venea tot mai uşor să vorbească. Reluă:

— Teranii au multe unelte. Pek Gruber… i-a legat.

— I-a legat? Cu ce?

— Nu ştiu.

Pek Sikorski se întoarse şi Ivi îi puse Essei copilaşul în braţe, ca să poată avea grijă de fiul ei. Essa păru surprinsă, dar luă ghemotocul urlător. Învăţase undeva cum să aibă grijă de copii; începu să se plimbe în sus şi-n jos, bătând uşurel sugarul pe spate.

Brusc, Enli simţi cum înăuntrul ei totul se-ntoarce pe dos. Se duse, şchiopătând, în spatele şopronului şi-şi deşertă stomacul. Sprijinită de peretele din lemn, respiră adânc aerul rece al nopţii, până i se linişti pântecele. Când se întoarse, văzu că Pek Gruber îi scosese târâş pe cei trei oameni înfricoşaţi, legaţi în răşină roz, din cercul de lumină al torţei.

Pek Sikorski, care-l dădea pe Serlit cu alifie de leac, ridică privirea şi-l întrebă tăios pe Pek Gruber:

— I-ai….?

— Nu, nu, spuse el în terrană. O să-i las înfăşuraţi în spumă toată noaptea. N-au decât să se gândească la ce-au făcut şi să se-ntrebe ce-am de gând să le fac eu!

Pek Sikorski aprobă din cap şi se întoarse la Serlit. Copilaşul nu mai plângea.

— Ann, spuse Pek Gruber. Nu... Pek Harrilin, Serlit...

— Ce? întrebă Ivi. Ce este?

— În şopron, rosti Pek Gruber găsindu-şi cu greu cuvintele în limba Lumii. Îmi pare rău! Bunica ta... a murit.

— A plecat să se alăture strămoşilor?

— Da. Cei trei nu i-au făcut nici un rău. Trupul e aproape rece. Cred c-a murit în somn.

— A plecat să se alăture strămoşilor noştri! exclamă Ivi, cu atât de multă bucurie în glas şi pe chip, încât Enli de-abia o recunoscu.

Dimineaţa următoare avu loc incinerarea de adio. Nu găsiră preot, dar Essa, Ivi, chiar şi Serlit, în ciuda braţului rupt, s-au sculat în zori, să adune lemn tare şi grămezi de flori care să ardă o dată cu trupul. Pek Gruber puse peste foc ceva din rucsacul său şi flăcările deveniră foarte fierbinţi, consumând trupul mai repede. Au dansat cu toţii şi-au cântat cântece despre flori. Ivi strălucea, radioasă: iubita ei bunică se dusese, în sfârşit, să-şi întâlnească strămoşii, iar acum era fericită şi-n deplină siguranţă.

Pe urmă, osteniţi după căratul buştenilor şi după dans, se aşezară în faţa şopronului şi mâncară terci de zeli. Ivi, privind ţintă în farfurie, o întrebă pe Pek Sikorski, care i se părea mai puţin ciudată decât Pek Gruber:

— De ce?

— De ce, ce, Pek Harrilin? întrebă Pek Sikorski cu vocea ei blândă.

— De ce au venit oamenii aceia să ne rănească... Pek Gruber, ce le-ai făcut?! Am uitat cu totul de ei!

— Au plecat, spuse Pek Gruber. Le-am dat drumul din... frânghiile roz şi i-am pus pe fugă.

Cuvintele erau ciudate – oare din cauză că Pek Gruber nu vorbea bine limba, sau încerca şi el să împărtăşească doar o parte din realitate? Enli nu întrebă, iar Ivi părea să nu bage de seamă.

— De ce, ce, Pek Harrilin? repetă Pek Sikorski.

— De ce au venit oamenii aceia să ne facă rău?

— Pentru că erau beţi, mamă, spuse Serlit.

— Nu, se auzi Enli vorbind. Nu pentru că erau beţi!

Toată lumea se uită la ea. Enli îşi dădu seama că se gândea la asta de multă vreme.

— Au venit să facă rău şi să fure pentru că acum pot! Fără realitatea împărtăşită, *pot.* Aşa cum Essei i-a plăcut să meargă cu barca zburătoare. Şi cum Pek Voratur a ţinut pentru sine un profit mai mare decât fusese înţelegerea. Aşa cum Serlit vrea să meargă cu Pek Sikorski, cu Pek Gruber şi cu Essa la Rafkit Seloe. Pentru că toate astea sunt posibile fără realitatea împărtăşită. Oameni fac unele lucruri pentru că ele sunt acum posibile. Pentru că pot să le facă!

Pek Sikorski o privi cu tristeţe şi cu dragoste. Enli se simţi ciudat.

— Da, spuse încet Pek Sikorski.

Dar Ivi reţinuse alt lucru din spusele lui Enli.

— Serlit? Vrei să mergi la Rafkit Seloe cu... cu aceşti terrani?

— Da! spuse el timid, privind-o pe Essa.

— Dar voiam să vii cu mine până la cel mai apropiat semnalizator cu oglinzi!

— O să mă întorc, mamă. Dar vreau să merg. Sunt destul de mare, ştii că sunt!

Ivi se uită neputincioasă la Pek Sikorski. Buzele i se mişcară, se opriră, apoi se mişcară din nou.

— Cum... cum faci... când realitatea nu este împărtăşită, cum faci...

— În primul rând, înveți! zise Pek Sikorski, din nou cu dragoste şi tristețe. Înveți, cu timpul. În mare măsură, e vorba de exercițiu. O să înveți!

Ivi îşi privi fiul şi lăsă capul în jos.

— Mamă?

— Poți să te duci, răspunse ea cu voce foarte joasă.

Lui Enli, cuvintele îi sunară ca o binecuvântare florală, de parcă Ivi nu mai era o simplă țărancă, de parcă ar fi devenit, cine ştie cum, mare preoteasă a Primei Flori.

DOUĂZECI ŞI CINCI

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

Zburătorul care-i informase pe McChesney şi pe Grafton despre masacrul din sistemul Viridian trasmisese şi informații de rutină, inclusiv poşta. Cele mai multe dintre holoemisiunile de ştiri arătau imagini, luate din spațiu, cu ce mai rămăsese din planeta colonizată şi din luna acesteia. Kaufman se uită la cele cu rezoluție maximă şi simți cum i se întoarce stomacul pe dos. Planeta avea o populație umană consistentă;

fiind fertilă şi primitoare, la fel ca Lumea, oamenii petreceau mult timp în aer liber. Hologramele erau oribile.

Pe navă, membrii echipajului stăteau în grupuri mici şi vorbeau cu voce scăzută. Puținii care aveau prieteni sau rude în sistemul Viridian primiseră liber de la ofițerii lor. Capelanul anunță că va ține o slujbă comemorativă în capelă, dar se văzu nevoit să țină câteva la rând, pentru că mulți dintre cei care nu erau de serviciu voiau să participe. Kaufman ştia că în acea epocă pregnant laică, micuța capelă era mai tot timpul goală, dar în acea zi se dovedi neîncăpătoare.

Nu putea face altceva decât să aştepte. Ştia ce se va întâmpla, dar nu şi cât de curând. Nu se putea duce la Marbet, nici la Grafton, nici la Capelo, decât cu riscul de a afecta rezultatul. „Poate că ăsta e un echivalent în viața oamenilor al principiului incertitudinii, descoperit de Heisenberg, îşi spuse fără urmă de umor. Orice încercare de a măsura rezultatul îi va schimba viteza sau direcția."

Lui Hal Albemarle şi lui Rosalind Singh le spuse doar că Tom a fost arestat pentru că a încercat să atace doi membri ai Poliției Militare. Albemarle zâmbi cu aerul unuia care ştie multe. Rosalind rămase serioasă.

— Lyle, avem nevoie de Tom ca să terminăm proiectul ăsta! Nimeni altcineva n-are nici cea mai vagă idee cum să modeleze matematic fenomenele.

— Nici Tom n-are! spuse Albemarle.

„Nu s-a putut abține", îşi zise Kaufman cu dispreț, după care îl dădu uitării pe Albemarle – nu era important.

— Nu cred că va fi consemnat în cabină pentru multă vreme, îi spuse el lui Rosalind. La urma urmei, e civil. Altfel stau lucrurile când un soldat atacă un ofițer. Când Grafton va con-

stata că Tom s-a calmat şi nu mai pune în pericol ordinea şi disciplina de pe navă, nu va avea încotro, va trebui să-l elibereze!

— Dar va fi însoţit de poliţişti militari, nu-i aşa? întrebă Rosalind tulburată. Să nu poată sări la tine sau la comandantul Grafton. Ba chiar să nu încerce să intre la prizonierul faller!

— Da, probabil.

— Metoda de lucru a lui Tom… l-ai văzut, Lyle! N-are astâmpăr. Intră într-un fel de transă, parcă e pe altă lume şi nu poate sta locului. E contraproductiv să-l ţii închis sau să-l păzeşti tot timpul! Are nevoie să lucreze. *Noi toţi* avem nevoie să lucreze!

— Ştiu, spuse Kaufman.

— Nu-mi place asta, Lyle!

— Nimănui nu-i place.

Ea încuviinţă cu un aer grav. Albemarle încercă să-şi ascundă bucuria. Kaufman îi lăsă pe amândoi şi se duse în cabina lui.

Ca să aştepte.

Îşi pierduse controlul! Era numai vina lui. Furia oarbă pusese stăpânire pe el şi-şi pierduse controlul. N-avea nici o scuză.

Zăcând neajutorat pe pat, înfăşurat de la umeri până la glezne în spumă imobilizatoare, Capelo îşi blestema nesăbuinţa. Furia oarbă apăruse după moartea lui Karen – în perioada aceea îl apuca o dată la câteva săptămâni. După ce se consuma accesul, nu-şi mai amintea nimic din ce făcuse, dar vedea rezultatele în jur. Mobilă sfărâmată. Un computer făcut praf. O dată îşi lovise verigheta cu pumnul, turtind-o complet.

Asta l-a speriat mai tare decât orice. După acel incident s-a străduit din toate puterile să țină acea furie oarbă sub control şi când era singur, aşa cum făcea când se afla cu Sudie şi cu Amanda. Până în ziua aceea reuşise.

Unul dintre ticăloşii care-o uciseseră pe Karen era la bordul navei, viu!

Capelo se forță să respire adânc şi regulat. Avu nevoie de zece minute ca să simtă că-şi poate controla din nou respirația. Apoi se concentră asupra minții. Încă din facultate, modul lui preferat de a se relaxa consta în a lucra la ipoteza Riemann, acel fragment de matematică rămas nesoluționat de trei secole. Examina diversele elemente, se juca extinzând rezultatele cunoscute, se lăsa absorbit de provocare. Un număr infinit cunoscut, definit prin X = 1/2... extins la infinitate non-numărabilă... cum? Lăsă ipoteza Riemann să-i maseze creierul, care, la rândul lui, îi masă corpul până când muşchii i se decontractară.

Trebuia să se destindă! Ştia că medicul va veni în scurt timp. Un militar strict, genul care-i plăcea lui Grafton: militar ca la carte, nu genul alunecos al lui Kaufman – militar de relații publice. Capelo nu ştia care-i mai rău. Dar ştia că medicul va autoriza dizolvarea spumei imobilizatoare doar atunci când organismul lui Capelo va pune în evidență parametri admisibili: gradul de umezeală a epidermei, temperatura, respirația, modelele impulsurilor neuronale, toate trebuiau să revină la normal.

Se mai gândi o vreme la o infinitate de zerouri.

Abia după opt ore şi după două consultații medicale separate, efectuate de medici diferiți, băieții din Poliția Militară

au pulverizat nanoenzime peste spuma imobilizatoare, care se dizolvă ca şi cum n-ar fi existat niciodată. Capelo se ridică în picioare şi-şi frecă braţele.

— S-ar putea să simţi o încetinire a circulaţiei sângelui, dar nu pentru multă vreme. Nimic grav! spuse doctorul.

— Înţeleg.

„Arată-te calm şi raţional. Întreg la minte!"

— Acum sunteţi liber să mergeţi unde vreţi, doctore Capelo, îl informă ofiţerul de marină care-l însoţea pe medic. Dar să ştiţi că sergentul Forrester vă va însoţi pretutindeni.

Sergentul Forrester, un poliţist militar cu statură uriaşă şi cu ochi vigilenţi, îl fixă cu privirea. „Muşchi augmentaţi, îşi zise Capelo. Şi deloc prost."

— Înţeleg, spuse cu glas tare.

— Bine. Vă deconectăm computerul din cabină. Când aveţi nevoie de computer pentru munca dumneavoastră, vă rugăm să folosiţi aparatura pusă la dispoziţia echipei proiectului special, pe puntea de observaţie.

Sub supravegherea atentă a poliţistului militar! Capelo îşi imagina scena: Rosalind stingherită, Albemarle zâmbind cu subînţeles, tehnicienii cu mutre uimite.

— Înţeleg, repetă cu voce tare.

Parcă era un papagal idiot! *Tommy vrea biscuit?*

— Aveţi întrebări, doctore Capelo?

— Nu. Dar aş vrea să-mi văd copiii. Sunt în camera de alături.

— Desigur!

Medicul şi ofiţerul plecară, lăsând parcă în urmă un iz de verticalitate morală absolută. Capelo fu escortat până la uşă, unde Amanda şi Sudie se repeziră în braţele lui. Sergentul

Forrester se aşeză în dreptul uşii. Jane Shaw se prefăcu, discretă, că poliţistul nu există.

— Ce fac fetele mele cele minunate?

— Eu mă simt perfect, mulţumită genelor moştenite de la tine! îi răspunse Amanda cu vechea lor glumă.

Doamne, ce repede creştea!...

— Jane mi-a zis că eşti bolnav, tati, spuse Sudie. Acum te simţi mai bine?

— Mult mai bine!

— Cine-i omul ăla?

— Un soldat. Mă observă ca să înveţe cum lucrez

Sudie acceptă explicaţia; era obişnuită cu studenţii de la masterat şi doctorat, care-l urmau pe tatăl ei pretutindeni. Se apropie şi-i şopti la ureche:

— N-am venit prin uşa secretă!

— Ştiu că n-aţi venit, răspunse el tot în şoaptă.

— N-am vrut să afle doctorul.

— Bine gândit!

— Şi nici n-am spus nimănui.

Nu voia ca micuţa să se gândească prea mult la uşă.

— Şi ce-aţi mai făcut voi două? V-aţi jucat de-a titirezii spaţiali?

— Suntem prea mari pentru jocul ăla, tati! protestă Amanda.

— Eu nu! răspunse Sudie. Eu sunt un titirez spaţial! Uită-te la holograma mea!

Îl duse, dansând, să vadă ce construise: un obiect aiurit, din cercuri violete şi verzulii. Amanda scoase cele mai recente teme de şcoală, să i le arate.

Capelo o privi pe Jane peste creştetul lui Sudie. Femeia zâmbi.

— Mult mai bine, Tom! Fără coşmaruri. Aproape un alt copil.

— Uite, tati! spuse Amanda plină de importanţă. Uită-te aici. Am învăţat algebră! Vezi, trebuie să rezolvi ca să-l afli pe x. Să-ţi arăt cum: faci aşa în partea asta de ecuaţie...

Capelo o ascultă pe Amanda predându-i algebră şi pe Sudie oferindu-i explicaţii despre construcţia ei colorată. Jane, care-l cunoştea de mult şi-i mai văzuse o dată furia oarbă, îl studia atent. Era o femeie deşteaptă. Capelo avu grijă să n-o privească în ochi.

După ce sergentul Forrester îl escortă înapoi în camera lui, Capelo aşteptă o jumătate de oră, apoi se târî sub masă şi întredeschise uşiţa secretă făcută pentru Sudie. Ascultă cum Jane termină lecţiile cu fetele, le adună lucrurile şi se pregăteşte să le ducă în grădina navei. Mergeau acolo în fiecare după-amiază, ca să le scoată din cameră. Pe o navă interstelară nu existau multe locuri unde să poţi duce doi copii.

— Tati arată groaznic! o auzi pe Amanda.

— Are un retrovirus, răspunse Jane. De aceea e în carantină.

— Ştiu, dar arăta groaznic şi înainte de virus!

Capelo aşteptă încordat răspunsul lui Jane.

— Are multe pe cap, Amanda.

— Ştiu. Dar nu cred că de asta. Cred că îmbătrâneşte!

— Îmbătrâneşte?! exclamă Jane. Scumpo, tatăl tău are numai treizeci şi patru de ani!

— Cred că la treizeci şi patru eşti destul de bătrân.

Capelo zâmbi fără să se poată abţine. Abia când zâmbetul

îi întinse dureros mușchii din jurul gurii își dădu seama că stătuse cu dinții încleștați.

Sudie năvăli din baie, se ciondăni cu Amanda pe tema violetului, dacă e sau nu o culoare tâmpită, apoi plecară toate trei în grădină.

Capelo împinse placa metalică, îndepărtând astfel dulapul vechi, lipit de perete în camera fetelor. Ieși de-a buşilea de partea cealaltă şi împinse dulapul la loc, fără să facă vreun zgomot.

Bineînțeles, computerul fetelor era conectat la biblioteca navei. În câteva minute, Capelo găsi ce-i trebuia. Înregistrările sistemului general de supraveghere erau prost protejate, până şi Amanda ar fi putut sparge parolele. Ceru programului de control să-i dea coordonatele lui Marbet Grant.

— Marbet Grant se află actualmente în carceră, spuse computerul.

În *carceră?* Pentru ce? Acolo era şi fallerul? Capelo nu îndrăzni să întrebe computerul unde era ținut fallerul; informația era, fără îndoială, strict secretă şi ar fi declanşat alarma – care n-ar fi fost uşor de dezactivat. Ceru în schimb ceru o hartă a navei. Computerul se conformă. Capelo studie harta.

— Accesează fişierul de supraveghere pentru carceră.

Fişierul nu conținea nimic până cu două zile în urmă. După toate aparențele, nimeni nu fusese arestat înaintea lui Marbet. Grafton conducea nava cu o mână de fier.

Privi cum polițistul o aduse pe Marbet în celulă. Carcera era compusă din două încăperi: o anticameră plină cu lăzi şi o celulă prevăzută cu pat, toaletă şi chiuvetă. Nici un computer. Controlul accesului în anticameră şi în celulă se făcea pe baza unor scanere de retină şi a unor încuietori electronice nonvo-

cale. Capelo mări imaginea de mai multe ori, dar nu reuşi să vadă ce cod forma soldatul. Acesta se aşeză între tastatură şi videocamera de supraveghere, conform regulamentelor, fără îndoială. Capelo îi ceru computerului să treacă la prima vizită a lui Lyle Kaufman şi s-o vizualizeze.

Poliţistul militar se ridică în picioare şi salută când Kaufman intră în anticameră:

— Domnule colonel!

— Pe loc repaus, sergent! Mi-a autorizat comandantul Grafton vizitarea prizonierei?

— Da, domnule! Echipa proiectului special are autorizaţie să intre, domnule!

Kaufman intră în celulă. Marbet şedea pe marginea patului, îmbrăcată într-o salopetă verde, şi scria, folosind creion şi hârtie. Pe pat, lângă ea, se afla o tavă cu mâncare, neatinsă.

— Bună, Marbet!

— Bună, Lyle!

— Am venit să-ţi pun unele întrebări necesare despre activitatea ta.

— Mi se permite s-o duc mai departe?

— Asta nu s-a decis încă!

— Minţi! spuse ea. Uită-te la tine... minţi şi nu-ţi place.

— Aşa e, admise Kaufman, aşezându-se pe pat lângă ea. Nu-ţi poţi relua munca, n-ai voie să-l vezi pe prizonier şi vei rămâne în carceră până ajungem pe Marte. Dar între timp trebuie să-mi spui tot ce-ai aflat că ştie fallerul despre artefact. Ăsta e un interogatoriu oficial, dar şi o rugăminte, pentru bunul mers al proiectului.

Capelo opri înregistrarea, cu respiraţia tăiată. Fallerii

aveau deja ceva care semăna cu artefactul! Aşa obţinuseră scuturile destabilizatoare de fază, acele cópii ale setării doi! Aşadar, nu doar existenţa artefactelor, în general, dusese la arestarea lui Marbet, ci un anume artefact, cel găsit de oameni. Ea îi destăinuise duşmanului că oamenii au un artefact.

Chiar şi Capelo, cel mai antimilitar dintre bărbaţi, ştia că asta înseamnă trădare.

Reporni înregistrarea.

— Cooperezi? întrebă Kaufman.

— Bineînţeles! Niciodată nu m-am gândit la altceva decât la succesul proiectului.

— Eu te cred. Alţii, nu!

— Măcar acum eşti cinstit. N-am prea multe de spus. Da, fallerul a recunoscut imediat artefactul. A recunoscut şi hologramа pe care i-am proiectat-o, ceea ce indică faptul că au descoperit cum să folosească destabilizatorul cu fascicul direcţionat, adică setarea unu. Până aici am ajuns. Plănuiam să programez o hologramă care să demonstreze şi efectul sferic de undă al destabilizatorului, să văd dacă-l recunoaşte. Dar ai intervenit înainte să pot face asta.

Dumnezeule! îşi spuse Capelo fără pic de religiozitate.

— Ai văzut, în limbajul lui nonverbal sau în cel prin semne, ceva care să-ţi spună şi altceva decât că l-a recunoscut?

— Da. Era îngrijorat că ştim despre existenţa artefactului sau că-l avem. Foarte îngrijorat!

— Altceva?

— Nimic. N-am avut timp.

O scurtă pauză. Ea zâmbi.

— Nu-ţi face probleme, Lyle! Şi tu mă atragi. Dacă lucrurile ar fi stat altfel...

— Altceva?

— Un singur lucru. Dar foarte important. Trebuie să-l convingi pe Grafton să mă lase să vorbesc din nou cu fallerul!

— Imposibil, Marbet! Nu se poate.

— Trebuie, Lyle! Fallerul era foarte îngrijorat că avem artefactul.

— Era de aşteptat, nu?

— Da. Dar după câte mi-am putut da seama, nu-l îngrijora numai descoperirea noului nostru avantaj stategic. Încerca să ascundă ceva, Lyle! Ceva important, ceva ce-ar trebui să ştim despre artefact.

— Poți să-ți dai seama ce?

— Habar n-am! Dar sunt sigură că nu mă înşel. Nu trebuia să mă arestezi atât de repede! Trebuia să mă asculți mai întâi, să cântăreşti toate alternativele şi să iei o decizie în stilul tău atent. Dar în loc de asta, te-a luat valul, în parte pentru că sentimentele față de mine te copleşeau şi erai dezamăgit că am făcut ce-am făcut. Şi dacă e adevărat ceea ce spui despre Grafton, nu văd cum am putea să îndreptăm lucrurile.

Capelo rămase împietrit de uimire. Nu doar comunicare cu duşmanul, ci, mai mult decât atât, dezvăluiri despre viitoarele arme ale oamenilor! Dacă ar fi fost în locul lui Kaufman, l-ar fi ucis deja pe acest extraterestru, pur şi simplu pentru ceea ce aflase. Dar Kaufman nu era Capelo, nu gândea logic. Probabil că fallerul era încă viu, undeva, pe navă. Un faller, unul dintre nemernicii care-o uciseseră pe Karen şi-i distruseseră lui viața! Viu, undeva, pe acea navă, unde se aflau şi copiii lui Karen!

Viu, dar nu pentru multă vreme.

Reluă un fragment din înregistrarea vizionată, ca să fie sigur că înțelesese bine: tânărul polițist militar care-i spunea

lui Kaufman „*Da, domnule! Echipa proiectului special are autorizație să intre, domnule!*".

Mai bine decât sperase.

Ușa din capătul cabinei fetelor dădea spre un coridor de serviciu. Capelo o întredeschise și verifică: pustiu. Se strecură pe coridor și închise încet ușa în urma lui. Apoi își aranjă ținuta, își îndreptă spinarea și se strădui să arate ca un om preocupat de chestiuni serioase.

Ca să ajungă la carceră, care se afla la cel mai de jos nivel al navei, trebuia să coboare mai multe etaje și să străbată coridoare lungi. N-avea nici o șansă să treacă neobservat. Trebuia să se bazeze pe faptul că echipajul nu știa că a fost arestat, nici că trebuie să-l escorteze un polițist militar. Capelo socoti că are destule șanse. Nu exista nici un motiv ca membrii echipajului să fie informați – doar cei din poliția militară. Aceștia știau despre misiunea specială a lui Forrester. Dar polițiștii militari nu fraternizau cu ofițerii, nici cu soldații, din motive lesne de înțeles. Aveau cabine, cantină, săli de recreere și structură de comandă separate.

Capelo parcurse cu pas vioi câteva coridoare despre care spera că sunt mai puțin frecventate. Trecu pe lângă câțiva soldați și pe lângă trei ofițeri. Soldații îl ignoră, iar ofițerii îl salutară distant, dând din cap. Capelo le răspunse în același stil.

Apăsă pe soneria anticamerei și polițistul militar – altul decât cel din înregistrarea vizionată, dar tot foarte tânăr – deschise ușa.

— Sunt doctorul Thomas Capelo și am venit s-o văd pe Marbet Grant. Sunt fizician în echipa specială a proiectului. Echipa are voie să intre.

— Da, domnule! Vă rog să treceți în dreptul scanerului de retină, ca să confirmați că sunteți într-adevăr doctorul Capelo.

Ezită. Probabil că scanările de verificare erau pur şi simplu stocate până când le accesa cineva. Pe de altă parte, se putea ca scanerele să fie conectate la o listă cu persoane neautorizate, şi ca Grafton să-l fi trecut deja pe listă. Căută o cale să ocolească scanarea, n-o găsi, îşi calculă şansele şi se duse în faţa aparatului.

Acesta anunţă:

— Doctor Thomas Capelo, şeful echipei ştiinţifice, membru în echipa specială a proiectului.

— Vi s-a confirmat identitatea şi puteţi intra, domnule!

— Aşteaptă o clipă înainte să deschizi uşa, te rog! După cum ştii, doamna Grant a fost membră a echipei noastre. Aş vrea să-ţi pun câteva întrebări despre ea înainte s-o văd personal.

Capelo încercă să găsească un ton cât mai autoritar. Poate că tânărul soldat va crede că e medic.

— Întrebări, domnule?

— Da.

Îl întrebă ce face Marbet în celulă, ce şi cât mănâncă; cât şi când doarme; ce discută cu poliţistul aflat de pază. Se dovedi că nu discuta nimic – după toate aparenţele, era împotriva regulamentului. Soldatul răspunse răbdător la toate întrebările. Părea sincer, dar nu cine ştie ce deştept. Fără îmbunătăţiri genetice. În vreme ce inventa întrebări, Capelo se plimba încet, de colo-colo, prin mica anticameră. O ţinu tot aşa timp de zece minute, până când soldatul se obişnui cu faptul că el se mişca neîncetat. În cele din urmă spuse:

— Mulţumesc, acum aş vrea să intru!

Militarul se întoarse şi se aplecă peste tastatura de cod a celulei, interpunându-se între aceasta şi videocamera de

supraveghere. Capelo se afla între el şi masă. Aşteptă până când uşa se deschise automat, apoi luă un cub de date greu – în armată, toate cele erau grele şi masive, pentru durabilitate – şi-l lovi zdravăn pe poliţist peste ceafă.

Atacul era cu totul diferit decât cel asupra lui Kaufman şi a lui Grafton. Nu-ţi trebuia mult antrenament ca să loveşti un om pe la spate cu un obiect contondent. Preţ de o nanosecundă îl năpădi ruşinea – bine că nu-l vedea Amanda! –, dar şi-o reprimă imediat. N-avea de gând să-l omoare pe individ. Karen avusese o soartă mult mai rea.

Soldatul se clătină, încercă să-şi revină. Între timp, Capelo îi scosese din centură pistolul paralizant. Îl apăsă. Nimic!

— Rahat! ţipă Capelo şi-l lovi din nou cu cubul de date.

La naiba, nu voia să-l omoare! Soldatul, căzut la podea, continua să se mişte.

— Foloseşte pulverizatorul de spumă! Nu-i setat după amprentele posesorului, spuse o voce din spatele său.

Capelo se răsuci: în pragul uşii stătea Marbet Grant. Ezită, neştiind dacă prezenţa ei nu va declanşa cumva alarma; Marbet trecu pe lângă el, desfăcu un obiect de la centura soldatului şi-l împroşcă, aşa cum stătea întins pe podea.

Spuma roz se trasformă în legături solide care-l înfăşurară de la umeri până la genunchi: acelaşi fel de spumă cu care fusese legat şi Capelo timp de opt ore.

— Din ce-i făcută? întrebă automat şi imediat se simţi ca un neghiob.

Marbet îl privi amuzată. Legat fedeleş, soldatul începu să se agite. „Slavă Domnului că nu-i mort!", îşi spuse Capelo.

— Va trebui să-i punem căluş, zise Marbet.

Se uită de jur-împrejur şi nu văzu nimic care să-i fie de

folos, aşa că-şi scoase ciorapii. Nu purta pantofi. Îi explică lui Capelo:

— Cearşafurile nu se pot rupe. Pentru ca prizonierii să nu se spânzure cu ele.

Îndesă ciorapii în gura soldatului, care o privi cu ură.

— Îmi pare rău, Gary! spuse ea încet. N-o să dureze mult. Şi nu e vina ta.

Fără să ştie când şi cum, Capelo pierduse controlul situaţiei. O prinse de braţ:

— Tu vii cu mine!

— Ştiu, Tom! O să te duc la faller. Nu există nici un alt motiv în universul ăsta pentru care să faci ce-ai făcut. Vin de bunăvoie!

Capelo îi luă cilindrul cu spumă. Marbet nu se opuse. O înhăţă ferm de braţ şi deschise uşa spre coridor.

De astă dată era mai greu să treacă neobservaţi. Marbet Grant purta salopeta verde de prizonier şi în carceră nu avea alte haine. Cabina ei se afla la capătul opus al navei. Dar se dovedi că şi celula fallerului era la acelaşi nivel cu carcera, nu prea departe. Logic, dacă te gândeai bine.

Ea îl conduse în tăcere, oprindu-se la intersecţia cu un coridor; acolo îi şopti:

— E după colţ! Dar în faţa uşii stau doi poliţişti militari şi s-ar putea ca înăuntru să fie cineva care-l studiază pe faller. Xenobiologul, medicul, cei de la Informaţii, chiar şi Lyle. Nu ştiu!

Capelo cântări ce-ar însemna să aştepte pentru a vedea cine intră şi cine iese, faţă de riscul de a fi descoperită dispariţia

lui sau a lui Marbet. Sau faptul că un poliţist militar zăcea imobilizat în spumă, cu două cucuie urâte în cap. Aşteptarea l-ar fi costat prea mult.

— Hai!

— Stai! Dă-mi mie pulverizatorul cu spumă.

Capelo se uită la ea.

— Tom, vreau acelaşi lucru ca tine: să aflu scot şi alte informaţii de la faller. Dar am mai multă experienţă în mânuirea spumei. Tu n-ai folosit-o niciodată, nu?

— Nu.

„Nu ştie că am de gând să-l omor pe blestematul dracului! Sau ştie şi vrea să mă atragă în cursă?“ Spuse cu voce tare:

— Ţin eu pulverizatorul. Am văzut cum l-ai folosit; n-o fi mai greu de manevrat decât un accelerator de particule!

Ea ridică din umeri.

— Ai grijă să-i pulverizezi pe amândoi simultan, la nivelul centurii, şi *repede*! Apoi mai dai o dată pe fiecare în parte, cu mai multă atenţie. Nu trebuie să le fereşti faţa, nanospumanţii nu se vor duce într-acolo.

Se întrebă de ce, dar n-avea timp de ştiinţă. Se repezi după colţ, împrăştiind deja spumă din pulverizator.

Părea să funcţioneze. Amândoi poliţiştii căzură. Capelo îi pulveriza cu o veselie dementă, care-ar fi trebuit să-l sperie. Dar altceva îl sperie: doar unul dintre soldaţi rămase întins pe jos! Celălalt se ridică imediat în picioare şi-l atacă.

— Poartă uniformă tratată chimic! strigă Marbet.

Soldatul îl lovi pe Capelo drept în stomac. La fel ca înainte să fie arestat: o durere îngrozitoare şi o spaimă animalică, profundă – că nu poate respira, că nu va mai putea respira niciodată, că se sufocă şi va muri…

Îşi recăpătă cât de cât răsuflarea şi privirea i se limpezi; în aceeaşi clipă, îl zări pe celălalt poliţist năruindu-se, cu o expresie de uimire înghețată pe chip. „Pistol paralizant, îşi dădu seama Capelo. De unde…"

Trupul unuia dintre poliţiştii militari dispăru din câmpul lui vizual începeţoşat. Cineva îl trăgea pe uşă… Marbet? Nu putea s-o vadă. Se luptă să se ridice în capul oaselor.

— Verific identitatea prin scanare de retină, anunţă vocea electronică a uşii. Marbet Caroline Grant, personal civil în proiectul special. Identitate confirmată!

Se părea că n-o scosese nimeni de pe lista celor acreditaţi. „Mda, logic, îşi zise Capelo prin durerea care-i înceţoşa mintea. Era încarcerată şi nu prezenta nici o primejdie. Deşi…"

Până să-şi formuleze gândul în întregime, reuşi să ridice. Pe coridor nu mai era nimeni, deşi se auzeau voci de dincolo de uşa acum întredeschisă. Se sculă cu greu în picioare, porni împiedicat spre uşă… şi se trezi, pentru a doua oară în ultimele nouă ore, înfăşurat în spumă. Căzu ca un bolovan, se rostogoli şi-l văzu pe Lyle Kaufman, cu un pulverizator în mână.

— Ştiam c-o vei aduce aici, Tom. Mulţumesc!

DOUĂZECI ŞI ŞASE

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

Lui Kaufman îi veni în minte unul din aforismele enervante pe care Academia le băga cu forța în capul cadeților: *Există calea bună, există calea greşită şi există calea armatei.* Pentru prima oară în viața lui de adult, nu se încadra pe nici una dintre ele. Acționa în felul propriu. I se strânse stomacul.

Îl luă pe Capelo de subsuori, îl târî prin uşă şi-o închise. Pe podea se aflau trei trupuri: unul paralizat, altul care încerca să respire prin spuma ce-l acoperea, şi al treilea paralizat *şi* înlănțuit de spumă. Pentru că Tom era legat cu spumă, Kaufman putuse să-l tragă înăuntru fără să i se scaneze retina: uşa „citea" prezența spumei ca neprezentând nici o amenințare. Polițiştii militari aveau, desigur, permise de trecere automată prin orice uşă de pe navă. Kaufman se întoarse spre Marbet.

— Trebuie să te leg şi pe tine?

— Ştii că nu-i nevoie. Şi că nu poți!

Avea dreptate, desigur: n-o putea folosi dacă o ținea legată.

— Lyle, eliberează-l pe Tom!

— Nu pot, n-are permis să intre aici. Încăperea va declanşa imediat alarmă de gradul unu!

— Chiar dacă n-ar fi aşa, tot nu i-ai da drumul, spuse ea după ce-l privi atent.

— Nu! A venit aici ca să-l ucidă pe faller.

Văzu cum ochii ei verzi se măresc; Marbet se răsuci brusc pe călcâie şi se întoarse spre Capelo. Deci crezuse că Tom voia să afle informaţii ştiinţifice de la faller! Chiar şi Empaticii puteau fi păcăliţi de unii oameni. Constatarea îl înveseli pe Kaufman.

— E adevărat, Tom? Voiai să-l ucizi pe faller?

Capelo dădu să vorbească, nu reuşi, încercă din nou şi scoase un „daaaaaa!" strident, şuierat. Părea că soldatul îl lovise destul de tare.

Marbet închise ochii. „Vizualizează ce s-ar fi putut întâmpla", îşi spuse Kaufman. Când deschise ochii, Marbet îi zise doar:

— Îmi pare rău!

Pe Capelo îl ignoră.

— Nu mai contează. Dar n-avem mult timp, Marbet. Trebuie să treci la treabă!

— Da. Ce vrei să afli?

— Orice ne poate spune fallerul despre setările şapte, unsprezece şi treisprezece. Sau orice crezi tu că n-a spus până acum. Şi, mai ales, încearcă să afli locaţia artefactului aflat în posesia fallerilor. L-au dus în sistemul lor, ca mijloc de protecţie, sau e pe cale să distrugă sistemul solar?

— De ce ne-ar spune?

Fără pic de stânjeneală, Marbet îşi scoase uniforma de prizonier, apoi lenjeria de corp. Kaufman privi în altă direcţie.

— Probabil că va refuza. Dar orice poţi deduce din comportamentul lui… poţi să-ţi dai seama cât ştie, Marbet? Fallerul nostru este echivalentul unui soldat din prima linie, fără nici o informaţie despre arme şi planuri de luptă, sau este echivalentul unui specialist?

— Nu știu! Probabil undeva la mijloc. Poate că nu. Nu înțeleg le structura militară.

Acum era în pielea goală. Se apropie repede de o ușă laterală; așteptă să i se verifice amprenta retinei și să i se proceseze codul nonvocal. Ușa se deschise.

— Rămâi aici, Lyle!

— Lasă ușa deschisă. Pentru orice eventualitate.

Pentru eventualitatea că va elibera iarăși mâna fallerului, iar acesta va face tot ce-i va sta în putință ca s-o ucidă. Pentru cazul în care va fi nevoie ca el, Kaufman, să se repeadă pe ușă cu pulverizatorul de spumă, fiecare secundă fiind prețioasă. Pentru orice eventualitate.

— Bine. Dar stai în afara razei lui vizuale! Uită-te pe ecran.

Nu era nevoie să-i spună asta. O privi cum își pune o cască prevăzută cu rezervor de aer. Dispăru pe ușă și câteva clipe mai târziu apăru din sasul folosit de tehnicieni, dincolo de bariera invizibilă ce separa atmosfera oamenilor de cea a fallerului. Avea la ea un pachet turtit.

Expresia de pe chipul fallerului păru să rămână neschimbată, dar Kaufman știa că n-ar avea cum să-și dea seama dacă s-ar schimba într-adevăr. Extraterestrul o fixa pe Marbet cu ochii lui plați. Ea îi eliberă brațul drept, apoi făcu ceva la care Kaufman nu se aștepta: desfăcu repede pachetul, care se transformă într-o tablă albă, așezată pe un trepied. O împinse spre faller și-o potrivi în așa fel încât să fie vizibilă pentru el și să se vadă și pe ecranul lui Kaufman. Puse în mâna fallerului un marker care funcționa fără frecare, după care dispăru prin ușa tehnicienilor.

Se întoarse în anticameră fără să-i arunce lui Kaufman vreo privire. Își scoase casca și adoptă poziția ciudată pe care

o folosea în fața prizonierului: pe jumătate ghemuită, cu membrele îndoite în unghiuri nefireşti, cu mersul ciudat, cu fața distorsionată. Kaufman o văzu cum se transformă în extraterestru – nici om, nici faller – şi încercă să-şi înăbuşe dezgustul.

Umblând ghemuită, ea se îndreptă spre extraterestrul lipsit de expresie. Când ajunse la barieră, făcu o serie de mişcări groteşti şi de grimase pe care Kaufman nu le înțelegea.

Nici un răspuns.

Marbet luă tabla pe care scria de obicei. Holoprocesorul fusese luat de acolo şi, fără îndoială, reprogramat. Dar tăblile albe nu deranjau pe nimeni.

Kaufman auzi un târşâit în spatele lui. Fără să-şi ia ochii de la Marbet, îi spuse lui Capelo:

— Stai pe loc! Dacă intri în camera aceea sau dacă scoți vreun sunet, te țin paralizat până săptămâna viitoare!

Târşâitul încetă.

Marbet desenă repede ceva pe tăbliță, folosind un marker. Kaufman nu putu să vadă desenul decât atunci când îl întoarse către faller şi, implicit, spre ecran. Mări imaginea.

Marbet desenase artefactul: un cerc, umbrit aşa încât să sugereze o sferă, cu şapte protuberanțe echidistante de jur-împrejur.

Fallerul începu să deseneze pe tăblița lui. Copie desenul cu exactitate, numai că lângă una dintre protuberanțe desenă un mic simbol. Marbet îşi mişcă mâinile, iar fallerul îi răspunse mişcându-şi mâna liberă. Marbet obținuse două succese: desenele făcute de faller şi semnele cu mâna, pe care le învățase de la ea.

O parte analitică, neimplicată a minții lui Kaufman sesiză ironia faptului de a gândi situația în termeni plastici:

arcul ei a căpătat o coardă în plus. Metafore medievale într-un scenariu cu arme extraterestre.

Care era semnificația semnelor făcute cu mâna? Și de ce accepta fallerul să-i „vorbească" lui Marbet?

La a doua întrebare era ușor de răspuns. Voia să știe cât de mult aflaseră oamenii. Se putea ca informațiile pe care ea le-ar fi obținut să fie doar simple dezinformări, minciuni menite să-i inducă în eroare. Cu un subiect uman, un Empatic ar fi putut să-și dea seama rapid cum stăteau lucrurile. Dar cu un faller?

Marbet desena din nou. Pe partea lui de barieră, fallerul răspunse cu alt desen; urmară noi semne cu mâna. Kaufman nu înțelegea nimic. Nici imaginea lui Marbet, reflectată în oglinzile de pe peretele celulei, nu-i dezvăluia nimic. Era mult prea distorsionată, semăna prea puțin cu ea însăși.

Alte desene, alte semnale. Cât timp aveau la dispoziție până să dea cineva alarma? O îndemnă în gând: „Lucrează repede, Marbet!", iar partea neimplicată și ironică a minții lui pufni batjocoritor.

Se întâmplă ceva.

Kaufman își dădu seama imediat. Fallerul se cutremură din cap până-n picioare, deschise gura și scoase primul sunet auzit vreodată de om de la specia extraterestră: un muget profund și în crescendo, nu foarte puternic, dar care exprima… ce? Indiferent ce fel de emoție voia să exprime, fallerul o simțea în adâncul ființei sale. Pentru prima dată, pe fața lui se vedea ceva ce se putea numi expresie – deși Kaufman n-ar fi știut să spună ce trăda. Persistă numai o clipă, apoi fallerul reîncepu să deseneze cu viteză.

Marbet își schimbă și ea expresia: redeveni brusc ființă

umană. Gura ei mare se deschise, formând un cerc sângeriu. Sprâncenele i se ridicară, iar ochii îi deveniră enormi. Kaufman nu trebuia să fie Empatic ca să-şi dea seama că era surprinsă.

Fallerul ignoră întoarcerea lui Marbet la trăsături umane. Tot corpul lui straniu părea agitat, deşi fără să existe vreun semn evident de nervozitate. Desenă mai multe linii, făcu alte semne cu mâna. Marbet se aşeză, trăsnită.

Kaufman nu mai suporta. Rămase în afara razei vizuale, dar strigă:

— Ce este? Ce spune?

Marbet se întoarse pe jumătate, apoi se opri şi se îndreptă iarăşi spre faller, dar fără să adopte postura imitativă anterioară.

— Spune că întreaga galaxie va fi distrusă. Încet.

Arătă spre ultimul desen al fallerului. Kaufman recunoscu discul familiar, cu braţe dispuse în spirală, dar deasupra acestuia era un simbol uriaş pe care nu ştia să-l interpreteze. Deasupra simbolului indescifrabil erau două dintre schiţele de artefact desenate de Marbet – cercuri cu protuberanţe.

— Spune şi de ce va fi distrusă? Sau cum?

— Nu! Pentru asta n-avem modalitate de comunicare. De fapt, nu pot fi sigură dacă spune că va fi distrusă ori că este distrusă chiar acum. Nu ştiu cum exprimă ei dimensiunile temporale, nici măcar dacă le exprimă.

— Dar eşti sigură de ideea distrugerii galaxiei!

— Da.

— Ar putea fi o şmecherie!

— Nu. N-a fost surprins – şocat – că am aflat faptul că setarea treisprezece ar putea distruge un întreg sistem stelar. Dar l-a şocat profund ideea că am putea aduce ambele două artefacte în acelaşi loc. Cred că asta înseamnă desenul: ambele

artefacte, activate la putere maximă, în acelaşi sistem stelar. E adevărat, Lyle, nu se preface. *Ştiu!*

„Dar nu ştie chiar atât de sigur, îşi spuse el. N-are cum. Şi chiar dacă are dreptate, cei de la serviciile secrete militare nu vor vedea lucrurile în acelaşi fel. Ei vor considea că nu poate fi decât o minciună, apoi vor decide că aşa este."

Fallerul manevră stângaci tăblița lui plină de desene. Greu, cu singura mână liberă, o întoarse pe partea cealaltă. Reîncepu să deseneze, cu mai multă grijă ca înainte, deşi fața îi redevenise impasibilă. Desenul acesta ocupa întreaga tablă şi-i păru imperativ până şi lui Kaufman, deşi n-avea idee ce ar putea să reprezinte:

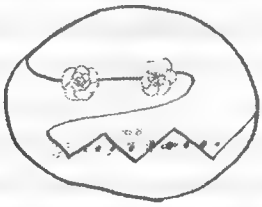

Marbet făcu un semn cu mâna. Fallerul împinse desenul de neînțeles către ea. Tăblița tremură pe stativ, căzu, se lovi de bariera invizibilă şi se opri pe duşumea, cu fața în sus.

— Partea de jos reprezintă sistemul solar, spuse Kaufman din anticameră.

— Da.

— Şi florile alea din cerc?

— Nu ştiu! spuse Marbet neajutorată.

— Poate se referă la flori pentru că florile sunt atât de importante pe Lume, de unde am luat artefactul?

— De unde să știe el că ne aflăm pe orbită în jurul Lumii? întrebă Marbet.

Kaufman se simți ca un idiot. Marbet avea dreptate, desigur. Iar el nu gândea limpede. Deși fallerii aflaseră, la modul general, că oamenii luaseră primul artefact, cel al lui Syree Johnson, de pe Lume.

Kaufman se uită din nou la desen. Pentru el nu reprezenta nimic, în afara faptului că sistemul solar era tăiat de o linie groasă, frântă.

— Semnalizează-i că avem nevoie de mai multe informații. Poți?

Asta, dacă fallerul se arăta dispus să le dea.

Înainte ca Marbet să poată răspunde, extraterestrul își ridică fața către tavan și scoase același sunet, profund, cu intensitate crescândă. Brusc, își smuci capul în jos și se holbă la desenul de pe podea.

— O, Dumnezeule! spuse o voce din spatele lui Kaufman.

Acesta se întoarse brusc. Capelo se târâse până-n pragul ușii, fie mișcându-se fără zgomot, fie făcând zgomote pe care Kaufman, concentrat asupra lui Marbet și a fallerului, nu le auzise. Capelo reușise cumva să se ridice pe jumătate, sprijinindu-se de tocul ușii; arăta ca o omidă înfășurată în spumă roz: neajutorat ca un bebeluș, aproape la fel de grotesc ca fallerul. Din unghiul în care stătea, putea să vadă desenul fallerului, căzut cu fața în sus.

Kaufman se repezi să-l înhațe pe Capelo. „Idiotul, dementul, dacă intervenția lui întrerupe dialogul dintre Marbet și faller, îl omor cu mâinile mele…!"

— Nu! strigă Marbet. Lyle, oprește-te! Dă-i drumul din spumă!

Să-i dea drumul? Kaufman ezită. Chiar dacă ea avea dreptate, antidotul legăturilor de spumă avea la bază nanoenzime; imediat ce-l pulverizai, dizolva *toată* spuma. Nu puteai să eliberezi doar brațele și să lași picioarele legate, iar el n-avea timp să caute ceva cu care să-l lege pe Capelo sau să-i pună cătușe – pe care nici nu le avea, nefiind polițist militar. Mai mult, Capelo n-avea drept de acces în zona securizată.

— Fă-o! ordonă Marbet.

— Nu pot! Se declanșează alarma.

— Fă-o, cu orice risc! strigă ea.

Kaufman scoase tubul cu antidot de la centură și-l pulverizează pe Capelo.

O dată eliberat, Capelo traversă în fugă celula și desenă ceva pe tăblița lui Marbet, apoi o întoarse spre faller, care nu făcu nimic. „N-are noimă pentru el, presupuse Kaufman. Simbolurile sunt prea diferite."

— Marbet, dă-i înapoi afurisita de tăbliță! se răsti Capelo.

Ea se repezi în anticameră și apoi prin ușa tehnicienilor, fără să se oprească măcar cât să-și pună casca de protecție. Kaufman o văzu ținându-și respirația când intră în celula fallerului. Înhață tăblița, șterse ambele fețe, o așeză la loc pe trepied și ieși repede.

Nici un polițist militar nu-și făcuse apariția.

Fallerul mâzgăli ceva, un singur simbol.

— Degeaba, nu știu ce-i aia! pufni Capelo furios.

Fallerul reîncepu să deseneze. De data asta realiză, cu mai multă atenție, același desen care-l dăduse pe Capelo peste cap. Fizicianul îl privi lung; Kaufman văzu cum i se schimbă expresia de pe față, căpătând-o pe cea de adâncire în gânduri. Kaufman își ținu răsuflarea.

I se păru că a trecut o eternitate, deşi probabil că nu fuseseră mai mult de 30 de secunde. Încă nici un poliţist militar… oare ce punea Grafton la cale?

— Tom!… strigă Marbet.

Kaufman îi făcu iute semn să tacă. Capelo se uita din nou la desen. Mai trecu o vreme. Prea mult, prea mult… grăbeşte-te, soldat, mişcă, *mişcă*…

Instrucţia de bază: parcă avusese loc cu o veşnicie în urmă, parcă fusese ieri.

În cele din urmă, expresia de pe chipul lui Capelo se schimbă din nou. Kaufman, care-l urmărea, înţelese la ce se uită. Dar nu se aşteptase niciodată să vadă aşa ceva cu ochii lui; nu în această viaţă; nu la această înălţime.

— O, Doamne sfinte! exclamă Capelo.

Iar apoi constată plat:

— Nemernicul dracului e fizician.

Închise ochii.

În clipa aceea se porni gazul, pulverizat din pereţi. Kaufman îi simţi mirosul şi genunchii i se înmuiară de bucurie: nu era letal. Bineînţeles că nu; ar fi trebuit să-şi dea seama: în camera de alături zăceau fără cunoştinţă doi poliţişti militari, iar propriul lui trup bloca uşa, aşa că nu putea fi închisă etanş. Nu era letal; cel puţin nu pentru oameni. Dar pentru faller… pulverizatoarele erau aşezate la distanţe egale, în toţi patru pereţii celulei…

Kaufman era cel mai corpolent. Marbet căzu prima, aterizând pe spate; sfârcurile sânilor ei mici, dezgoliţi semănau cu nişte ochi lipsiţi de vedere. Urmă Capelo, care se prăbuşi aproape graţios pe locul unde se afla. Apoi fallerul, atârnat în cătuşe. Ultimul gând al lui Kaufman, înainte să

sucombe, a fost: „Dacă Grafton chiar vrea ca prizonierul să moară pentru că ştie prea multe, atunci e perfect plauzibil. Deşteaptă alegere!"

Mintea lui adormi.

DOUĂZECI ŞI ŞAPTE

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

Capelo îşi recăpăta încet conştienţa; o dată cu ea, îşi aminti desenul fallerului. Figurile de deasupra nu reprezentau flori, cum sugerase idiotul de Kaufman, ci spaţii Calabi-Yau, configuraţiile acceptate pentru cele şase dimensiuni condensate ale spaţiu-timpului. Desenul fallerului era altfel stilizat decât simbolurile utilizate de oameni, iar faptul că lucrase în grabă contribuise la confuzie. Dar Capelo era sigur: cele două figuri din partea de sus a cercului erau două posibile configuraţii de spaţii Calabi-Yau.

Fireşte că şi el se gândise de mult să includă ecuaţiile Calabi-Yau pentru a rezolva ghicitoarea scutului modificator de fază. Toată lumea se gândise de mult la asta. Dar ecuaţiile nu se potriveau aici, fiindcă rezultatele lor tindeau spre infinit. Nu exista nici o modalitate să le faci să funcţioneze, indiferent cât de mult jonglai cu datele. Dar linia aceea groasă, circulară, care ducea la spaţiile Calabi-Yau…

— Doctore Capelo…

...sugera o conexiune cu altceva. Iar linia se întindea către...

— Doctore Capelo.

...se întindea către...

— Doctore Capelo!

Renunță şi-şi întoarse fața într-o parte.

— Cine dracu' eşti?

— General Victoria Liu, Serviciile Secrete Militare.

Două stele pe umăr. Desigur că trebuia să existe undeva o asemenea persoană: un ofițer superior al Consiliului de Apărare al Alianței Solare, căruia Kaufman să-i dea raportul cu privire la proiectul lui „neortodox". Dar de unde apăruse doamna general? Oricum, lui unul nu-i păsa.

— Lasă-mă-n pace!

— O să vă las. Imediat ce vă aduc la cunoştință câteva chestiuni esențiale. Nu va dura mult.

Acum, că tot fusese îndepărtat brutal de dimensiunile Calabi-Yau şi de linia groasă, circulară, desenată de faller, Capelo se uită de jur-împrejur. Nu era în cabina lui cea mică, nici în carceră, nici în celula fallerului. Stătea întins pe un pat, într-o încăpere în care avea birou, scaun, hârtie, creioane şi acces la un terminal de computer. Prin uşa întredeschisă zări baia. Cealaltă uşă avea două încuietori electronice.

— Sunt arestat?

— Da! răspunse femeia fără ezitare. Dar am siguranța că înțelegeți: sunteți civil, şi de aceea, când ajungem pe Marte, veți fi trimis în fața unui tribunal civil, dacă procurorul constată că acuzațiile justifică acest demers.

— Sau dacă-i spuneți voi că le justifică!

Ea nu răspunse.

— Bine, am priceput. Ce vrei de la mine?

— Acelaşi lucru pe care-l vreţi şi dumneavoastră: modelul şi ecuaţiile de funcţionare ale artefactului. Scopurile noastre coincid, doctore Capelo, fără a intra în concurenţă. Dumneavoastră vreţi să înţelegeţi artefactul pentru că sunteţi om de ştiinţă. Sunteţi şi patriot, şi ştiţi că avem nevoie de această descoperire ştiinţifică pentru a câştiga războiul. Între noi nu există nici un conflict.

— Atunci de ce sunt arestat?

— Metodele pe care le-aţi folosit până acum au fost suficient de neobişnuite pentru a justifica o supraveghere atentă. Cred că nu mă puteţi contrazice.

— Gândeşti foarte logic, nu? Raţională şi amabilă. Eşti om de ştiinţă, generale?

— Nu, nu sunt.

— Ce te face să crezi că pot crea „un model şi ecuaţii"?

— Colonelul Kaufman a afirmat că aţi avut o intuiţie legată de fizica artefactului, chiar înainte să apărem noi la locul faptei.

— Aşa a spus? Poate că Lyle nu e în stare să deosebească o intuiţie de o cădere nervoasă! Ştii că am fost aproape strangulat cu spumă imobilizatoare. De două ori!

— Îmi amintesc.

— Unde sunt copiii mei?

— Cu bona lor, ca de obicei. Nu li s-a spus că sunteţi arestat.

— Şi n-o să le văd decât după ce cooperez, corect?

— Greşit! Puteţi să le vedeţi oricând.

— Şi ce se-ntâmplă dacă vreau să le văd chiar acum şi la dracu' cu „fizica artefactului", după cum ai botezat-o atât de simplist şi de incorect?!

— Este privilegiul dumneavoastră.

— Dar după ce ajungem pe Marte, am să stau la răcoare până produc ceva sau până la marea dezintegrare*, care-o fi mai întâi!

Ea se aplecă înainte cu o față serioasă.

— Doctore Capelo, de ce ați ezita măcar să creați aceste ecuații? De ce ați ezita să vă ajutați semenii, când dușmanul tocmai a nimicit zece milioane de oameni în sistemul Viridian?

— N-am spus că nu vreau „să creez ecuații". Dar nu-mi place să fiu obligat!

— Doctore, ați cochetat cu trădarea! Cred că știți.

— Bine, bine, am priceput. Acum lasă-mă!

Ea se ridică să plece. Capelo se așeză în capul oaselor.

— Stai o clipă! Unde sunt Lyle și Marbet Grant?

— Arestați.

— Pentru că nu s-au mulțumit să cocheteze cu bătrâna și drăguța trădare, ci au pus-o la pământ și i-au tras-o de-au ametit-o!

— Vă exprimați foarte colorat, doctore. Dacă aveți nevoie de ceva, găsiți un comlink în sertarul biroului. Setat numai pentru anumite tipuri de acces.

— Inclusiv cu copiii mei?

— Desigur.

După ce rămase singur, Capelo îi ceru computerului:

— Activează. Ziua și ora?

— Miercuri, ora patru zero zero șaisprezece, anunță computerul.

---

* În 1930, fizicianul R. Tolman a prezentat un model al Universului în care Big Bang-ul, expansiunea, contracția și Big Crunch-ul (marea dezintegrare) se repetă ciclic (n. t.).

Zăcuse inconştient cam şase ore. Fără îndoială, avuseseră nevoie de timp ca să decidă ce măsuri să ia în privinţa lui, a lui Kaufman şi a lui Marbet. Pentru el, Kaufman nu conta, dar de Marbet s-ar fi putut să mai aibă nevoie, ca să-l ajute să-şi confirme rezultatele obţinute cu ajutorul fallerului.

Brusc, îl cuprinse greaţa. Un faller, unul dintre nenorociţii care-o omorâseră pe Karen... „vorbise" practic cu acel nemernic, schimbase idei cu el! Şi cât timp vorbiseră, uitase că-i un gunoi. Asta era partea care-l îngreţoşa. Practic uitase că era un faller, se gândise numai la linia cea groasă şi neagră, ca şi cum asta ar fi putut să însemne mai mult decât moartea lui Karen, decât ce se întâmplase în sistemul Viridian, decât orice altceva... Capelo simţi cum îl invadează dispreţul faţă de sine însuşi. Linia aceea groasă, circulară...

Acea linie groasă, circulară...

Tăbliţa cu ultimul desen făcut de faller şi markerul stăteau sprijinite de birou. Capelo se ridică din pat cu grijă, de parcă podeaua ar fi fost minată. Se aşeză la terminalul de acces şi ridică tăbliţa. Şi încăperea în care se afla dispăru.

O luă din nou de la capăt, refăcând totul, ca şi cum până atunci n-ar fi înţeles nimic. *„Aşază-te în faţa unui fapt cu atitudinea copilului mic, fii gata să renunţi la orice idee preconceputăşi coboară cu smerenie în abisurile spre care te conduce natura, oricare-ar fi ele"*, spunea faimoasa vorbă a lui Thomas Henry Huxley.

Capelo cel Mare, fizician şi cruciat singuratic, încerca să redevină copil.

Un flux de particule se apropie de o navă prevăzută cu

scutul modificator de fază, care este, de fapt, setarea unu de pe artefact. Fluxul de particule poate fi un fascicul protonic, deşi ar putea fi la fel de bine fotoni concentraţi într-o rază laser sau alte zece variante. Să zicem că e un fascicul protonic. Ce se întâmplă după aceea?

Fasciculul este, de fapt, un şir de minuscule stringuri oscilante. De asemenea, în esenţă, este şi o plajă mişcătoare de probabilităţi – la fel ca toate particulele fundamentale. Fasciculul trece prin agitaţia frenetică al lumii cuantice, în care particulele sunt permanent deviate, se desfac continuu şi se formează la loc, erupând mereu din energia vidului şi apoi dispărând iarăşi. Dar în comparaţie cu mare parte din această activitate frenetică, protonul este o particulă grea, aşa că el îşi continuă traiectoria aproape fără să fie întrerupt.

Asta, dacă nu-l loveşte o particulă mai grea. Bine, concentrează-te din nou asupra agitaţiei cuantice. O furtună de particule cunoscute şi necunoscute: particule virtuale, care există doar pentru un moment foarte scurt, şi particule mult mai stabile: electroni, gravitoni, fotoni şi aşa mai departe. Şi proboni, susţinea el – numai el, Capelo, Marele Cruciat Singuratic al Fizicii. Ubicuii proboni, încrustaţi chiar în substanţa spaţiu-timpului tot atât de ferm ca gravitonii, care fac ca gravitaţia să funcţioneze pretutindeni. Cum şi probabilitatea funcţionează pretutindeni.

Să facem probonul greu, mai greu chiar decât s-a gândit la început însuşi Capelo, Marele Cruciat Singuratic al Fizicii. Să-l facem greu, fiindcă ăsta e motivul pentru care nici un accelerator de particule din sistemul solar n-a putut atinge încă nivelurile de energie necesare ca să detecteze un probon. Iar asta explică de ce nimeni nu l-a detectat încă. Să-l

facem greu şi pentru că linia circulară de pe diagrama fallerului era foarte grea, comparativ cu linia de pe un alt desen anterior, care reprezenta fotoni.

Fiecare probon, asemeni tuturor particulelor fundamentale, este format din mici stringuri vibratile şi, în acelaşi timp, fiecare este o plajă de probabilităţi.

Probonul este o particulă-mesager, aşa cum gravitonii sunt particule-mesager pentru gravitate, iar gluonii sunt particule-mesager pentru forţa tare. Mesajul pe care-l transportă, forţa pe care o transmite este probabilitatea. În universul pe care-l cunoaştem, probabilitatea decide că traiectoria pe care se angajează un obiect *va fi* media tuturor traiectoriilor. Traiectoria rezultă din amplitudinile funcţiei de undă la pătrat; este traiectoria pe care gravitaţia deviată de masă o transformă în calea de minimă rezistenţă. Masa îi spune spaţiului cum să se curbeze; spaţiul îi spune masei cum să se mişte.

Prin urmare, fasciculul protonic ar trebui să lovească nava.

Dar de două sute de ani ştim că, în realitate, o particulă se angajează pe toate traiectoriile posibile. Acea undă protonică s-a îndreptat direct spre navă; s-a îndreptat oblic spre navă; a atins nava ocolind mai întâi prin galaxia Andromeda. Toate traiectoriile posibile. Inclusiv prin cele şase dimensiuni condensate ale spaţiu-timpului: spaţiile Calabi-Yau. Acel fascicul protonic a călătorit de nenumărate ori prin dimensiunile Calabi-Yau, pentru că ele sunt minuscule, şi s-a întors de fiecare dată în punctul de pornire. Dar, în cele din urmă, media tuturor acestor traiectorii în circuit este integrala de minimă rezistenţă din suma traiectoriilor, pentru că asta e forţa pe care o poartă probonii, şi ea funcţionează pretutindeni, aşa cum gravitonii fac ca gravitaţia să funcţioneze pretutindeni.

Masele mari deviază gravitația, câteodată la extrem, şi tocmai de aceea avem găurile negre. Ce deviază probonii? Artefactul? Cum?

Modificând traiectoria probabilă a fasciculului. Dar nici un aparat n-a detectat nicăieri fasciculul protonic pe care *Alan B. Shepard* l-a tras în artefact. Fasciculul n-a fost doar deviat, ci a dispărut. Unde? Nu se poate să pierzi pur şi simplu o asemenea cantitate de energie; legea conservării energiei nu permite aşa ceva.

Privi din nou diagrama făcută de faller, deşi îi era întipărită în creier, precum cu fierul înroşit. Din clipa când văzuse desenul, ştiuse. Dar continuase să-l analizeze, să-l întoarcă pe toate părțile, să-l vadă ca pe o colecție de percepții intuitive plutitoare, aşa cum îi apărea fizica încă de când avea nouă ani. De copil.

Linia pe care o desenase fallerul intra într-unul dintre cele şase spații Calabi-Yau. Apoi continua, mergând spre un alt spațiu Calabi-Yau, cu o configurație diferită. Dar nu era un spațiu diferit. De aceea desenase fallerul două „flori", nu şase: „florile" nu erau două spații Calabi-Yau diferite. Reprezentau acelaşi spațiu, dar transformat.

Artefactul concentra proboni, îi îndrepta în număr foarte mare asupra unui flux de particule care venea către el – aşa cum laserul concentra şi emitea fotoni. Astfel, artefactul devia probabilitatea, aşa cum masele uriaşe deviau gravitația. Evident, energia necesară pentru aşa ceva era disponibilă; tăria forței transmise de o particulă-mesager este invers proporțională cu tensiunea exercitată asupra stringurilor ei, iar el calculase tensiuni destul de scăzute pentru proboni, plus că mai era şi energia protonilor. Toată energia acestor minuscule

stringuri vibratile dădea naştere unei alte traiectorii, una cu probabilitate scăzută, dar nu nulă, în circumstanţe „normale", şi acum ajunsă la o probabilitate de 100%. Aşa că unda protonică intra într-o dimensiune condensată.

Şi rămânea acolo.

De ce?

Pentru că energia pe care o aducea în dimensiunea condensată – energie care nu se aflase acolo înainte – mai făcea şi altceva. Efectua o tranziţie prin salt, cu modificarea spaţiului, transformând acele dimensiuni minuscule, condensate. Fără să afecteze deloc universul nostru mai mare, tridimensional. Energia începea prin a face o „spărtură" mică; pentru a o repara, spaţiul Calabi-Yau îşi schimba forma – posibilitate pe care matematicienii o cunoşteau de aproape tot atâta timp de când cunoşteau existenţa formelor Calabi-Yau. Tranziţia prin salt ar fi putut să arate cam aşa:

Pe măsură ce spaţiul Calabi-Yau evoluează prin „spărtură", este afectată tocmai valoarea masei particulelor individuale – energia din stringurile lor. Micuţele stringuri vibratile care formau protonul, întotdeauna o plajă de probabilitate, ajung să vibreze la o rezonanţă diferită. Au încetat să mai fie protoni şi s-au transformat într-o particulă diferită, necunoscută. La urma urmei, materia însăşi, la nivelul ei cel mai profund, este o manifestare a probabilităţii. Iar probabilitatea s-a schimbat.

Nu înțelesese! Timp de zece ani nu-şi dăduse seama – el, Capelo, Marele Cruciat Singuratic al Fizicii. Matematica tranzițiilor prin salt era bine definită – exista de o sută cincizeci de ani. Începu să calculeze, folosind enorma putere a computerului navei.

După multe ore de muncă, totul se potrivea perfect, în cel mai elegant veşmânt matematic; Capelo se simți umilit, smerit în fața structurii ascunse, de o frumusețe inefabilă pe care o dezvăluise.

Enorma energie necesară pentru a schimba traiectoria probabilă a fasciculului, pentru a modifica vibrațiile stringurilor, avea exact aceeaşi valoare cu energia netă a celor mai grei proboni, minus energia pierdută în agitația cuantică. Noua energie vibratorie avea exact aceeaşi valoare cu energia necesară pentru a efectua o tranziție prin salt, cu modificarea spațiului, într-o dimensiune Calabi-Yau de o anume configurație probabilă. O parte a dimensiunii era desfăcută şi apoi repliată într-o formă uşor diferită – ca reîmpăturirea unei părți dintr-un origami complicat. Toate ecuațiile se verificau, se deduceau unele din altele, cu o corectitudine firească.

Probonul era real! Acum îi cunoştea masa, viteza de spin, constanta de string, sarcina neutră. Probabilitatea putea să-şi ocupe locul de drept, ca a cincea forță în univers. Electromagnetismul, forța tare, forța slabă, gravitația, probabilitatea. Nu, incorect… probabilitatea îşi avusese dintotdeauna locul în univers. Doar că oamenii nu-şi dăduseră seama.

Dar fallerii? Oare fizica lor începuse din alt punct, poate chiar cu probabilitatea, ajungând la aceeaşi structură elegantă, dar pe o cale diferită? Exista un număr infinit de traiectorii: pentru particule, pentru fizică, pentru descoperiri.

Când se ridică în cele din urmă de pe scaun, tremura: din cauza lipsei de mâncare, a lipsei de mişcare şi a unei lipse complet necaracteristice de mândrie. Capelo, Marele Cruciat Singuratic al Fizicii. Nu chiar atât de singuratic, la urma urmei! Se aşează din nou şi se uită la foile printate, la inima vie, matematică a teoriei sale.

Criticii ar putea spune că nici măcar nu era o teorie, ci o cârpeală alcătuită din intuiţii, presupuneri şi matematică de împrumut. Dar Capelo simţea în adâncul fiinţei, în testiculele care le dăduseră viaţă Amandei şi lui Sudie, că teoria lui era adevărată şi descria realitatea – chiar dacă mai rămâneau multe detalii de lămurit. Detalii ale teoriei, soluţii la unele ecuaţii, rolul interconexiunii cuantice. Şi, desigur, întregul volum de detalii tehnic-inginereşti care să transforme teoria matematică în ceva palpabil – lucru pe care fallerii îl făcuseră deja.

Sau poate că nu? I se născu un gând brusc în minte, dar îl dădu imediat la o parte. Irelevant pentru acest ultim pas major: acea parte a desenului fallerului, spre care ducea linia. Un sistem stelar alcătuit din nouă planete, a treia planetă cu o lună, a patra cu două, a şasea cu inele… sistemul solar, cu două artefacte desenate în interiorul lui şi o linie groasă, circulară, care anula totul.

Să fi fost un fel de declaraţie de război: „Vă vom nimici cu artefactul nostru şi-l vom lua pe al vostru"? Lăudăroşenie belicoasă din partea unui prizonier de război neputincios? Capelo nu prea credea.

Se apucă să aplice noua lui ecuaţie, nu la dimensiunile mici, condensate ale spaţiului Calabi-Yau, ci la universul extins, mai mare, tridimensional. Obţinuse deja câteva cifre specifice cu care putea lucra, inclusiv una pentru energia ce

pârjolise întregul sistem stelar în care se afla Lumea – cu excepția Lumii. Se puse pe lucru, pierzând noțiunea timpului. La un moment dat, așeză deoparte o foaie și dădu peste o tavă cu mâncare. Nu observase cine și când o adusese. Înfulecă, fără să știe ce, și continuă să lucreze.

Când termină, în cele din urmă, privi multă vreme rezultatele.

Energia probabilistică pe care o concentrau cele două artefacte era imensă. Suficientă pentru a determina același lucru pe care-l determinau repetitiv cantitățile mai mici într-o dimensiune mai mică, condensată a universului: o tranziție prin salt, cu modificarea spațiului și trecerea într-o altă formă. Procesul se desfășura la fel ca în dimensiuni mici: la început se „sfâșia" țesătura spațiu-timpului. La dimensiuni mici, era o „spărtură" mică, ușor de reparat cu energia care o inunda simultan, provenită din evenimentul ce modifica probabilitatea. În cazul spațiului extins, tridimensional, energia nu era suficientă. „Spărtura" s-ar lărgi, iar forma totală dimensională a spațiului – actualmente o sferă benignă, ce se extinde vreme de cincisprezece miliarde de ani-lumină înainte de a se reînfășura în ea însăși – ar suferi o tranziție prin salt, cu modificarea topologiei.

Dar modelul de vibrație al stringurilor ce formau spațiu-timpul era strâns dependent de forma dimensiunilor în care vibrau. Nu de mărime, ci de formă! În cazul în care cele trei dimensiuni extinse ale universului ar suferi o traziție prin salt, stringurile ar vibra în moduri diferite, *dând naștere unor particule fundamentale diferite.* Însuși spațiu-timpul extins ar fi diferit, perturbările din țesătura sa propagându-se în exterior cu viteza luminii. Și orice ființă vie din interior lui, oameni și

falleri, bacterii şi ierburi, viermi de mătase şi tigri recreaţi genetic, totul ar muri!

De aceea fusese duşmanul faller atât de disperat să le împărtăşească oamenilor ce ştia! Fiindcă aflase de la Marbet că şi oamenii au un artefact, şi ştia ce s-ar întâmpla dacă ambele artefacte ar fi activate suficient de aproape unul de celălalt, ca, de pildă, în interiorul aceluiaşi sistem stelar.

„Trebuie să anunţ pe cineva! Vreo mărime din armată care să priceapă, cineva nu atât de obtuz încât să nu mă creadă sau să ducă artefactul direct acasă la falleri, în sistemul lor stelar, unde-l ţin ei probabil pe al lor. Să spun cuiva… lui Grafton?… nu, nu, Grafton e un înţepenit, un neghiob, un îndrăgostit de arme… lui Kaufman, atunci?… să spun cuiva…"

Se ridică prea repede, simţi cum îi năvăleşte sângele în cap şi leşină.

Când îşi reveni, era întins pe pat. „Of, Doamne, m-am săturat să-mi tot revin! Ba conştient, ba inconştient, ba conştient, ba inconştient! Încep să mă simtă ca un holopersonaj!", îşi spuse Capelo, băgând de seamă plasturele care-i decora braţul. Lyle Kaufman stătea lângă pat şi-i studia notiţele.

— Nu-ţi face griji cu privire la intimitatea mea! bombăni Capelo. Sunt doar o proprietate a Alianţei Solare, la fel ca nava asta.

— Ai reuşit! spuse Kaufman.

Tonul lui, plin de respect, aşa cum trebuie să fie cineva în faţa frumuseţii cosmice, îi schimbă brusc starea de spirit. Se ridică în capul oaselor şi-şi lăsă picioarele în jos, descoperind că-i reuşeşte mişcarea cu uşurinţă. Substanţele eliberate

de plasture în sângele lui, indiferent ce-or fi fost, funcționau grozav.

— Am reușit, Lyle! Sau mai degrabă – detesta ceea ce urma să spună, astfel că-i reveni obișnuita iritare, făcându-l să se simtă în vechea-i piele – noi am reușit. Eu și … fallerul.

— Povestește-mi!

— Nu pricepi destulă matematică, îi spuse fără menajamente.

— Știu. Probabil că nu cunosc nici măcar toate conceptele nonmatematice fundamentale. Dar încearcă, Tom. Te rog!

Capelo îl studie.

— Nu întrebi în calitate de militar, nu-i așa?

— Mai târziu o să întreb și așa. Toată lumea va pune asemenea întrebări. Dar acum vreau pur și simplu să știu.

Capelo nu observase până atunci filonul de modestie al individului. Asta nu-l făcea să-l simpatizeze mai mult, dar îl determină să accepte să-i expună teoria. I-o explică pe cât de bine putu, în termeni pentru nespecialiști. Kaufman îl întrerupse cu întrebări, destul de inteligente ca să nu-l enerveze prea mult.

După ce termină, Kaufman rămase tăcut, cu mâinile pe genunchi.

— Distrugerea substanței spațiu-timpului? spuse în cele din urmă. Dacă două artefacte sunt activate la setarea treisprezece în același sistem stelar?

— Asta-i singura parte pe care te concentrezi?

La urma urmei, tipul era militar și avea vederea îngustă specifică.

— Nu-i un aspect lipsit de importanță! spuse vehement Kaufman. De ce-ar permite așa ceva constructorii artefactelor?

— Habar n-am!

— N-are sens! Sigur că au construit şi ceva care să împiedice distrugerea spaţiu-timpului.

— Da… adică nu, spuse Capelo, dându-şi seama că aici pierdea firul. Poate… poate că n-au putut să-şi controleze propria tehnologie mai bine decât o putem noi controla pe-a noastră. Poate exact asta li s-a-ntâmplat!

Kaufman tăcea.

— Presupun că totul e înregistrat.

— Tot ce-ai făcut în ultimele cincizeci şi şase de ore a fost înregistrat, copiat, descărcat în computerul central şi codificat. Nu-mi spune că nu ştiai!

— Bănuiam, zise Capelo fără nici o urmă de interes. Cincizeci şi şase de ore? În ce zi suntem?

— Vineri, ora trei dimineaţa.

— Unde sunt copiii mei?

— Îmi închipui că dorm.

— A câştigat Rosalind partida ei de şah cu Gruber?

— Nu ştiu, spuse Kaufman.

Din felul în care-l privea, Capelo înţelese că sărea de la un subiect la altul, la nimereală.

— Suntem aproape de tunelurile spaţiale?

— Da. Tom, trebuie să dormi! Medicul ţi-a stabilizat starea – erai deshidratat, cu glicemia scăzută şi un ritm cardiac anormal –, dar tot mai ai nevoie de somn. O să-ţi mai pun un plasture. Cu sedativ.

— Nu-i spune lui Grafton! zise Capelo, fără nici o logică, nici măcar pentru el.

— Întinde-te. Aşa. Dar înainte să adormi… Aş vrea să te mai rog ceva. O favoare.

— Ce?

Limbajul lui Kaufman deveni aproape oficial.

— Cu permisiunea ta, aş vrea să-i comunic lui Ann Sikorski ce ai descoperit. După ce trecem prin tunelul spaţial, nu vom mai putea să comunicăm cu ea. Aş vrea să ştie ce ai descoperit.

— De ce? întrebă somnoros Capelo – plasturele îşi făcea deja efectul.

— Ca măcar să ştie că a meritat să luăm artefactul de pe Lume.

— Tot te mai frământă soarta băştinaşilor, Lyle? Dă-i încolo! Dar, firește, n-am nimic împotrivă: spune-i şi lui Ann!

— Mulţumesc!

— Şi eu vreau să te rog ceva în schimb…

Toropeala îl cotropea repede, dar era important.

— Spune-mi adevărul, în caz că eşti capabil şi de-aşa ceva: ce s-a-ntâmplat cu fallerul când gazul nervos ne-a imobilizat pe noi, oamenii?

— A murit.

Mintea aceea minunată de fizician, blestematul, ucigaşul nenorocit…

— Mă bucur! spuse Capelo.

Şi alunecă imediat în somn, astfel că nu mai avu timp să analizeze cât de serios vorbise.

DOUĂZECI ŞI OPT
GOFKIT SHAMLOE

În faţa satului Gofkit Shamloe se ridicau nişte prăjini înalte, cum Enli nu mai văzuse niciodată; şirul era foarte des, mult prea des pentru a agăţa jucării de vânt în capătul prăjinilor, care aveau vârful ascuţit. Un asemenea şir se ridica în faţa casei lui Ano, care nici nu se mai vedea din cauza lor, după care se curba, ocolind o latură a vetrelor.

— Ce-i asta? exclamă ea, uitându-se la Pek Sikorski. Înainte nu se afla aici!

— E un gard, spuse Pek Sikorski.

Enli îşi dădu seama că terrana avea dreptate. Un gard ca acelea scunde, folosite pentru ca frebii să nu mănânce tulpinile noi şi fragede de fakimibe, şi care erau întotdeauna îndepărtate după ce fakimibele creşteau şi tulpinile se întăreau. Un gard ca împotriva frebilor, dar înalt şi ascuţit, de jur-împrejurul satului Gofkit Shamloe. Să ţină oamenii la distanţă.

Enli, Pek Sikorski şi Pek Gruber stăteau în drum, lângă biciclete şi priveau gardul neterminat; Essa şi Serlit se aflau în spatele lor. Adulţii erau încinşi şi plini de praf. Celor doi tineri nu părea să le pese de căldură şi de nimic altceva. Chicotiseră tot drumul. Pentru Essa, ăsta era comportamentul firesc dacă nu-i spunea cineva să înceteze, iar Serlit, deşi mai serios din fire, se molipsise temporar de veselia ei.

— Stați aici, vă rog, până mă duc acasă la Ano, spuse într-un târziu Enli. Până văd...

Ce să vadă? Dacă Ano și copiii sunt teferi. Dacă s-a întors Calin acasă, în Gofkit Shamloe, spunându-le tuturor că terranii au distrus realitatea împărtășită. Calin, singurul locuitor al Lumii, în afară de ea, care știa acea parte de realitate. Dacă le-a spus, se putea ca Pek Sikorski, Pek Gruber și poate chiar ea însăși să nu fie bineveniți acolo. Ce se va întâmpla dacă, în timp ce ei veneau spre Gofkit Shamloe, semnalizatorii cu oglinzi i-au informat pe toți locuitorii Lumii despre fapta terranilor? Unde se vor duce Pek Sikorski și Pek Gruber?

Cel puțin până când Enli va afla ce fel de realitate cunoșteau la acel moment, sătenii din Gofkit Shamloe nu-i puteau vedea pe terrani din cauza gardului.

Ocoli ultimul pari înalt. Abia putea să respire, iar blana de pe gât i se zburlise. *Ano...*

Gofkit Shamloe părea neschimbat.

Nu, nu complet neschimbat. Pajiștea, cu vetrele pentru focurile comune, era pustie, lucru firesc după-amiaza. Straturile cu flori erau la fel de bine îngrijite ca înainte – un covor colorat de trifalitibe, allabeniribe, mittibe. Dar lipsea o gospodărie: cea a lui Gostir Pek Nafirif și a familiei sale. În locul casei zăcea o grămadă de cenușă rece.

În spatele satului se întindeau până departe, la orizont, câmpurile, unduind gingaș. Deși își încordă privirea, Enli nu văzu pe nimeni muncind. Dar poate că nu-i vedea pe lucrători din cauza dealurilor sau a pomilor înalți de lar, care dădeau o umbră deasă; sau poate că toată lumea muncea în crângul de casir, aflat în direcția opusă.

— Fie ca florile voastre să înflorească veșnic! strigă Enli, dar nu prea tare.

Îşi dădu seama că se temea: de răspunsul pe care îl va primi sau de lipsa oricărui răspuns.

Din cealaltă parte a satului, unde pământul cobora spre malul împădurit al râului, se auzeau strigăte îndepărtate, apoi tot mai apropiate. Enli făcu un pas înainte, se opri, aşteptă.

De după culmea domoală apărură doi bărbaţi, cu spatele la ea, târând ceva. Strigau la cei aflaţi mai jos de ei, care le răspundeau. Bărbaţii continuară să tragă şi să strige; pe culme apăru un buştean uriaş, un copac aproape întreg. După ce reuşiră să treacă peste culme mai mult de jumătate din buştean, aşa încât să nu se rostogolească înapoi în râu, cei doi bărbaţi se opriră şi se întoarseră, ştergându-şi cutele craniene. Unul dintre ei era Calin.

O văzu pe Enli şi încremeni. O zări şi celălalt bărbat, care se repezi spre ea. Era perechea lui Ano, Sparil Pek Trestin.

— Enli Pek Brimmidin! Te-ai întors la noi! Te-ai întors din gospodăria Voratur şi de la terrani!

O îmbrăţişă şi apoi se dădu înapoi; faţa lui cinstită lucea, zâmbitoare şi năduşită.

— Ano…? spuse Enli.

— Solul e bogat. O să fie atât de fericită să te vadă! Se temea… O să fie atât de fericită!

— Şi copiii…?

Peste chipul lui Sparil trecu o umbră, dar înainte ca el să poată răspunde, o fiinţă mititică se repezi spre ea.

— Enli! Enli!

— Fentil! Pe Prima Floare, ce-ai mai crescut!

Nepotul său îşi îndreptă spinarea, mândru, ca să-l vadă cât e de înalt. Blana de pe gât aurie, cum fusese şi cea a fratelui lui Enli, strălucea de sănătate. O anunţă zâmbind:

— Am ajutat la trasul buştenilor!

— Şi ne e de mare ajutor! spuse tatăl său. Ano e la cules, cu ceilalţi. Se întorc curând.

Umbra din vocea lui Sparil persista. Din cauza ei? Îi spusese Calin? Acesta făcu un pas înainte.

— Enli, fie ca florile tale să înmiresmeze lumea strămoşilor! îi spuse el pe un ton oficial.

— Fie ca grădina ta să înflorească veşnic, Calin!

Îl privi întrebător; el observă şi se uită în altă parte.

— Acum trebuie să rămâi şi să nu mai pleci niciodată, Enli! spuse Fentil cu entuziasm.

Ea îşi spuse că tot trebuia să-i anunţe, mai devreme sau mai târziu; momentul prezent era tot atât de bun ca oricare.

— Am vizitatori cu mine!

— Sunt muncitori buni? întrebă Sparil. Avem nevoie de oameni care să fie buni muncitori.

— Da.

Erau oare terranii buni muncitori? Cel puţin Pek Gruber, pe care tot nu-l putea striga pe numele lui mic, era puternic.

— Sunt doi tineri şi... şi doi terrani.

— Terrani? se auzi vocea lui Afri Pek Buctor, care urcase de pe malul râului împreună cu un bărbat pe care Enli nu-l cunoştea.

— Sunt buni de muncă? Nu putem ţine pe nimeni care nu munceşte din greu, acum că realitatea s-a schimbat atât de mult. Ar trebui să ştii asta!

Aşadar, Calin nu le spusese! Iar Afri Pek Buctor avea limba la fel de ascuţită ca oricând. Enli simţi că se frânge ceva în ea şi că e pe punctul de a izbucni în plâns.

— Lasă, Enli, eşti obosită şi flămândă, la fel şi prietenii

tăi, precis! zise Sparil cu bunătate. Adu-i aici. O, dar... ce mănâncă terranii?

— Se descurcă ei.

Nu se simțea în stare să le explice ce mănâncă terranii şi ce nu, care alimente le pot digera şi care nu, ce le prieşte şi ce le face rău, ce mâncare duc cu ei, sub formă de semințe care cresc uluitor de repede... Nu-i plăcea să plângă. Cu un efort uriaş, se linişti.

— Aduc eu mâncare şi apă! se oferi Fentil, pornind în fugă spre casa lui Ano.

— Unde sunt prietenii tăi? întrebă Sparil. O, ce prost-crescut sunt – el e Morfib Pek Chandor, noua pereche a lui Afri!

Enli murmură un salut floral, nădăjduind că Essa nu va râde: „Morfib" era un nume caraghios. Dacă nebunatica de Essa ar chicoti, Afri s-ar simți jignită.

— Să mergem să-i aducem pe prietenii tăi, spuse blând Sparil, luând-o pe Enli de mână.

Calin plecă spre gospodăria lui.

— Enli, n-am mai văzut până acum terrani! spuse Afri dezaprobator. E adevărat că au blana pe cap? Şi că sunt foarte urâți?

Enli stătea cu Sparil, cu Essa şi cu terranii pe un buştean gros. Pek Gruber fusese acceptat imediat, mai ales după ce trăsese singur noul buştean până la locul unde trebuia ridicat noul gard. Fentil alerga pe pajişte împreună cu câțiva copii întorşi de la cules. Copiii se uitau pe furiş şi cu sfială la terrani, după care chicoteau.

Totul era neschimbat. Semăna atât de mult cu realitatea împărtăşită pe care şi-i amintea Enli şi era, totuşi, atât de diferit!

— Hai să ne jucăm cu ei! îi spuse Essa lui Serlit.

Serlit, mult mai politicos, se uită repede la Enli. Îi ținea locul mamei lui, până când aceasta își încheia misiunea ca semnalizator cu oglinzi? Se părea că da.

— Da, du-te și te joacă!

Essa o luă din loc, iar Serlit o urmă, mai timid.

— Spune-mi ce s-a întâmplat în Gofkit Shamloe de la… de când a dispărut realitatea împărtășită! îi ceru Enli lui Sparil.

El era omul mai potrivit să-i răspundă, nu Ano. Sparil îi va povesti cinstit și simplu; Ano ar fi adăugat prea multe detalii, prea multă simțire. Iar lui Enli îi ajungea cât simțise.

Sparil părea stingherit, dar nu i-ar fi trecut prin minte să nu împărtășească realitatea, indiferent cât de mult i s-ar fi încrețit cutele craniene. Pek Sikorski și Pek Gruber se răsuciră pe buștean, ca să-l asculte.

— La început, zise Sparil, am rămas toți în casă. Eram toți speriați și nimeni nu vorbea prea mult pentru că… pentru că nu știam cum, fără realitatea împărtășită. Oamenii… gândeau lucruri diferite. Singura care vorbea mult era Ano.

Enli zâmbi: nimic n-o putea face pe Ano să tacă!

— Ni s-a făcut foame, spuse simplu Sparil, așa că lumea a ieșit. Dar unii… aveau ceva rău în creier: stăteau pe jos și se legănau înainte și-napoi. Altora nu le era rău la creier, dar nu voiau să meargă la câmp și să muncească. Se temeau prea tare. Mâncau, dar nu voiau să muncească, așa că alți oameni s-au înfuriat.

De exemplu, Afri, se gândi Enli. Nu era de mirare că Sparil întrebase dacă vizitatorii lui Enli puteau munci.

— Într-o zi ne-am dus aproape toți la câmp și au venit niște oameni ireali. Au luat lucruri, au dat foc, au ucis. Gostir Pek Nafirif și familia lui erau înăuntru, în colibă…

Chipul lui bun, deşi lipsit de frumusețe, era tras şi parcă subțiat de tristețe.

— Am făcut incinerarea de adio pentru toți, apoi Calin a spus că trebuie să construim gardul.

Calin! Cu mare greutate, Enli îşi ținu cutele de pe craniu netede.

— Au mai plecat alte două familii, continuă Sparil. Udi Pek Giffiliir şi Laril Pek Broffir. S-au dus la nişte rude. De asemenea, au venit nişte oameni din alt sat, care locuiesc acum în casele celor plecați. Plus Morfib Pek Chandor, care a făcut pereche cu Afri.

Din nou numele acela! Enli îşi spuse că trebuie s-o avertizeze pe Essa să nu râdă.

— Asta-i tot! spuse Sparil.

Dar Enli ştia că nu era aşa. Exista o bucățică de realitate pe care Sparil n-o împărtăşea.

— Sparil…

— O, Pek Gruber, spuse el repede, tu şi cu perechea ta puteți sta în casa lui Lari Pek Broffir. E tot neocupată. Tinerii aceia sunt ai voştri?

Pek Sikorski zâmbi la atâta bună-cuviință absurdă. Enli îşi dădu seama că era prima oară când o vedea zâmbind, de când realitatea împărtăşită plecase.

— Nu, Pek Trestin! răspunse Pek Sikorski. Essa este în grija lui Enli. Iar Serlit rămâne cu noi doar până când mama lui, care e semnalizatoare, vine să-l ia. Îmi dai voie să te întreb, dacă petalele tale se desfac pentru răspuns…

Sparil părea cam nedumerit. Pek Sikorski învățase limba în gospodăria Voratur, unde se vorbea cu mai multe înfloriturişi formalisme decât în Gofkit Shamloe. Stilul ei îl

sperie puțin pe Sparil, dar după o tăcere prelungită, își dădu seama ce răspuns se așteaptă din partea lui:

— Da, poți să mă întrebi.

— Gofkit Shamloe a primit vreun mesaj, de la semnalizatorul cu oglinzi al satului, despre cum a plecat realitatea împărtășită?

— Semnalizatorul nostru nu mai stă în sat. Era Gostir Pek Nafirif.

Așadar, nici un mesaj n-a ajuns la Gofkit Shamloe, iar lanțul s-a rupt. Dacă Ivi Pek Harrilin a transmis din capitală explicațiile date de Pek Sikorski, era posibil ca ele să nu fi ajuns prea departe. Locuitorii Lumii nu vor afla despre obiectul care-i parfumase aerul cu realitate împărtășită și apoi se ridicase în văzduh. Sătenii vor fi nevoiți să se descurce cum puteau cu realitatea neîmpărtășită, așa cum încercau să facă și cei din Gofkit Shamloe.

— Uite! spuse brusc Pek Sikorski ridicându-și încet mâna spre obraz.

Pe față i se așezase un dătător de viață, una dintre acele insecte zburătoare ce ducea viața de la o floare la alta. Micile vietăți, dedicate Primei Flori, erau venerate pretutindeni pe Lume. Se așezau pe brațele oamenilor, pe picioare, pe corp, dar niciodată pe cap – până la dispariția realității împărtășite.

— Ai avut dreptate! spuse Pek Gruber. Sunt sensibile la modificările electrice din creier.

— Sparil, există o bucată de realitate pe care n-o împărtășești cu mine, zise Enli, pentru că acest lucru trebuia rostit.

Cutele de pe craniul lui se făcură aproape roșu-închis.

— Enli…

— Te rog!

— Trebuie s-o potolim pe Essa, spuse Pek Sikorski ridicându-se. Hai, Dieter!

Geologul o privi fără să priceapă; în cele din urmă, ea spuse în terrană:

— Probleme de familie, personale.

— Ah! făcu Pek Gruber şi se ridică în picioare.

Enli îşi spuse că nici măcar Pek Sikorski nu înţelegea toate obiceiurile de pe Lume: problemele de familie erau problemele satului. Dar îi lăsă să plece.

— Sparil?

— E vorba de Obora! zise el pe nerăsuflate. Ştii ce sălbatică şi gălăgioasă a fost dintotdeauna şi cum îşi bagă nasul peste tot…

Părea nedumerit de propria sa fiică, şi pe bună dreptate: era foarte diferită de supusul Fentil şi de placidul bebeluş Usi. Foarte diferită chiar de tatăl ei.

— Ştiu, spuse Enli. Ce-a făcut Obora?

— L-a lovit pe Solor Pek Ramul, şi el a căzut în foc.

Enli rămase cu gura căscată. Solor Pek Ramul era cel mai bătrân cântăreţ din fluier al satului. De când se ştia ea pe lume, el cântase pentru toate dansurile din poiană. Abia se mai putea ţine pe picioare de bătrâneţe, câteodată i se tulbura puţin şi mintea, dar muzica lui era dulce ca mireasma florilor. Să-l loveşti, să-l împingi în foc… Reuşi să se adune.

— Pek Ramul s-a alăturat strămoşilor săi?

— Nu. De fapt, doar s-a ars puţin, pe un braţ. Calin era acolo, l-a tras afară şi a aruncat apă pe el.

Din nou Calin.

— De ce l-a lovit Obora?

— Voia un cântec anume, iar el a refuzat. Ei nu… nu

împărtăşeau realitatea despre cântec. N-a vrut să-i facă rău, Enli! Ştii cum e Obora! S-a înfuriat şi-a izbucnit, iar Pek Ramul a fost luat pe nepregătite, plus că e atât de bătrân... Fapta i-a ofilit fetei sufletul. Dar unii săteni nu... nu împărtăşesc această realitate.

— Obora a fost... a fost declarată ireală? întrebă Enli ştiind că dacă da, fata era deja moartă.

— Tocmai asta e! strigă Sparil. Nimeni nu ştie ce să facă! Cum poţi să declari pe cineva ireal, când nu mai există realitate împărtăşită? Nu putem să ne punem de acord ce să facem!

Enli se simţi inundată de uşurare. Obora trăia, nu era moartă, cu trupul captiv, cufundat în substanţe care s-o împiedice să putrezească şi, prin urmare, să se alăture în pace strămoşilor. Trăia!

— Unde e acum?

— Cu Ano, la câmp. Nimeni nu ştie ce să facă. Dar în seara asta, tot satul se adună în poiană, ca să... ca să vorbim despre realitate.

Realitatea, care înainte era întotdeauna împărtăşită fără vorbe, fără neînţelegeri.

— Totul e diferit! strigă brusc Sparil. Şi nimeni nu ştie ce să facă!

Enli nu răspunse. Nici ea nu ştia.

O privi pe Essa, care alerga cu Serlit pe pajişte, şi încercă să găsească vorbe pentru a-l alina pe Sparil. Dar înainte de a găsi cuvintele de neimaginat, culegătorii năvăliră în sat şi Enli se trezi în braţele lui Ano, care râdea şi plângea aşa cum numai ea ştia s-o facă, şi Enli se simţi în sfârşit acasă.

Buşteanul cel mare rămăsese pe jos, lângă gardul neterminat; Dieter Pek Gruber, cu forţa lui de uriaş, adusese încă doi buşteni mai mici din albia râului. Când se lăsă întunericul, cei trei buşteni erau aşezaţi în triunghi. Aprinseră în mijloc un foc, aproape inutil, fiindcă pe cer străluceau cinci din cele şase luni ale Lumii, alungând întunericul. Enli îl auzise pe Pek Gruber spunându-i lui Pek Sikorski că vrea să dăruiască satului torţa lui electrică, dar Pek Sikorski îi zisese:

— Aşteaptă! Nu te grăbi să faci prea mult.

Toţi sătenii din Gofkit Shamloe şedeau pe buşteni sau în picioare, în spatele buştenilor. Ano îl ţinea pe Usi, adormit, în poală; Fentil se ghemuise lângă ea, iar Sparil, în picioare, îi pusese o mână pe umărul, protector. Veniseră şi noii locuitori ai satului, şi Afri cea mereu prost-dispusă, cu noua ei pereche; şi Calin, şi fetele cu care Enli se jucase în copilărie, acum adulte, cu perechi din alte sate şi cu copiii lor. Essa şi Serlit stăteau pe vine, în iarbă; până şi Essa tăcuse. Cei doi terrani se ţineau deoparte, în spatele tuturor. La un capăt al buşteanului, departe de Ano şi Sparil, stătea bătrânul Solor Pek Ramul, cu braţul ars înfăşurat în pânză îmbibată cu o pomadă de leac.

Obora stătea în iarbă, singură, în mijlocul cercului, cu picioarele încrucişate.

Se aşezase acolo din proprie iniţiativă, fără să-i spună cineva, pentru că nimeni nu ştia ce îndrumări să-i dea. Aşa ceva nu se mai întâmplase până atunci – cel puţin nimeni nu-şi amintea, din propria experienţă de viaţă, din istoria satului sau din istoria Lumii, un caz asemănător. Cei care împărtăşeau realitatea ştiau întotdeauna cum să procedeze cu aceia

care se purtau ireal, aşa cum făcuse Obora. Lui Enli îi răsuna în minte strigătul disperat al lui Sparil: *Cum poţi să declari pe cineva ireal, când nu există realitate împărtăşită?*

Sătenii din Gofkit Shamloe se priveau; evitau să se privească; aşteptau. Nimeni nu scotea un cuvânt.

— Se face frig! se auzi în cele din urmă o voce bătrână, arţăgoasă.

Din nou tăcere.

„Înveţi cu timpul, din experienţă", îi spuse Pek Sikorski lui Ivi, mama lui Serlit. Dar nimeni din Gofkit Shamloe nu avea experienţă.

În cele din urmă, Afri se duse în mijlocul cercului; Enli simţi că i se strânge inima: tocmai acea femeie, care dovedea răutate chiar şi înainte să dispară realitatea împărtăşită!

— Obora Pek Brimmidin l-a împins în foc pe Solor Pek Ramul! rosti Afri.

După care nu mai ştiu ce trebuie să spună, aşa că pur şi simplu ieşi sfidătoare din cerc. Dar se stabilise un model. O femeie merse în mijloc şi spuse:

— N-a vrut să-i facă rău lui Pek Ramul! A fost lipsită de maniere, dar nu s-a comportat ireal.

Din nou linişte îndelungată. Apoi un bărbat înaintă spre centrul cercului şi spuse:

— Obora e fată bună, la rădăcină şi la tulpină. Doar petalele ei înfloresc cam sălbatic, atâta tot.

— Dac-am avea şi noi în Gofkit Shamloe o mamă de bunică! exclamă cineva.

— Dar nu există nici o mamă de bunică, să ne spună ce să facem…

Vorbiră şi alţi oameni: unii în favoarea Oborei, alţii

împotrivă, mulți deplângând faptul că n-au o mamă de bunică printre ei. După ce luară cuvântul toți care au vrut să spună ceva, toată lumea rămase în așteptare.

Pek Sikorski și Pek Gruber se apropiaseră de Enli, care-i auzea șoptind în terrană, în spatele ei. Vocea lui Pek Gruber era imperativă.

— Spune-le, Ann! Învață-i cum să *voteze*!

Cuvântul nu însemna nimic pentru Enli.

— Nu, Dieter! Lasă-i să învețe singuri. Sunt pe drumul cel bun.

Liniște.

— Vreau să merg acasă! spuse cineva cu glas tare. E timpul să dormim.

— Dar Obora…

— Pek Ramul…

— Nimic…

— Ireală…

La celălalt capăt al bușteanului, lumea se agită și însuși Pek Ramul ieși, șchiopătând, în mijlocul cercului. Nu se uită la Obora. Avea o voce pițigăiată și tremurătoare, în contrast șocant cu sunetul dulce al fluierului său. Oamenii din cerc își ținură răsuflarea.

— Am fost ars! spuse el, apoi se opri și reîncepu, ca un om care traversează, pășind cu atenție din piatră-n piatră, un râu necunoscut. Obora m-a ars. E o fată bună la rădăcină. Am fost ars. Unii spun că ea nu e reală. Alții spun că e reală. Realitatea împărtășită a dispărut. Eu am fost ars. *Eu* trebuie să vorbesc despre Obora!

Un murmur ușor trecu printre săteni, care se priviră, surprinși pentru că murmurul îl aproba pe Pek Ramul. Împărtășeau acea realitate, deși realitatea împărtășită dispăruse.

— *Eu* trebuie să vorbesc! repetă Pek Ramul, cu voce tremurată.

Se auziră strigăte de aprobare, de bucurie nemărginită, pentru că pur şi simplu erau de acord. Doar Afri părea revoltată, dar se uită la oamenii din jur şi-şi ţinu gura.

— Obora are rădăcini bune, spuse Pek Ramul. E reală. Trebuie să trăiască! Ea m-a ars. Trebuie să-mi curețe gospodăria şi să-mi gătească, până când toate cele şase luni vor apărea din nou împreună pe cer! Şi să-mi facă două tunici noi!

Tăcere, încordată ca o frânghie întinsă, apoi cineva râse. Era Ano, care râdea şi plângea în acelaşi timp.

— Acum este realitate împărtăşită! spuse o voce puternică şi clară. Când un om îi face rău altuia, cel vătămat trebuie să vorbească!

Era vocea lui Calin.

Obora se ridică în picioare şi-l luă pe Pek Ramul de mână. Acesta îi zâmbi, iar ochii lui bătrâni străluceau. Oamenii râdeau şi vorbeau, îndreptându-se împreună spre casele lor. Afri intră în casă trântind uşa. Ano o îmbrăţişă pe Obora, trezindu-l din somn pe micuţul Usi, care începu să plângă.

— Dumnezeule, Dieter! rosti Pek Sikorski prin toată hărmălaia. Tocmai au inventat adunarea obştei şi un cod de judecată, amândouă dintr-o lovitură!

— Sau măcar un început pentru una din ele, *Mein Liebchen…*

Comlinkul lui Pek Sikorski ţârâi. Enli îl auzi, dar Pek Sikorski tăie imediat sunetul.

— Prea devreme pentru asemenea înaltă tehnologie! îi spuse ea lui Pek Gruber. Nu aici. Destul că l-am corupt pe Voratur! Vino cu mine dincolo de *palisadă.*

Alt cuvând terran, dar Enli abia îl băgă în seamă. Calin venea spre ea, făcându-şi loc printre oameni.

— Grădina înfloreşte bine, Enli!

— Parfumul îi bucură pe strămoşii lui Ano şi ai mei! Obora….

— Ştiu. Mă bucur pentru tine!

— N-ai spus nimănui despre terrani, zise ea pe nerăsuflate, apoi se uită în jur speriată, dar în jur nu era nimeni.

— Nu, n-am spus.

— De ce?

— Terranii au luat realitatea împărtăşită. Dar tu mi-ai spus că nu aceştia doi au luat-o, şi acum oamenii nu sunt… nu mai sunt la fel. Nici măcar terranii… ca Obora, astăzi. Locuitorii Lumii nu mai sunt la fel cum erau… aşa cum tu… aşa că tu şi cu mine….

În ciuda vorbelor lui împiedicate, Enli ştia ce vrea să spună. O învălui bucuria.

— Da!

— Enli, vrei… vrei să bei o cană cu apă acasă la mine?

Bucuria o făcu să-l tachineze:

— Nu pel?

— N-avem pel. Negustorii nu mai aduc.

— Or să aducă din nou.

— Poate că da, poate că nu, spuse el, din nou serios. Acum toate sunt altfel.

— Nu chiar toate! protestă ea.

Calin o cuprinse în braţe, la adăpostul întunericului dulce.

— Lyle! spuse Ann în comlink. După calculele lui Dieter, probabil te apropii de tunelul spațial. Ăsta e singurul motiv pentru care-ți răspund. E ultima noastră conversație, dacă poți s-o numești așa. Dieter, cât de mare este decalajul de timp în comunicare?

— Cincizeci și cinci de minute.

Gruber își dăduse torța la minim; lumina slabă îi arunca umbre stranii pe chip. În spatele lui se înălța gardul făcut din bușteni grosolani, nefinisați.

— Bun. Lyle, o să-ți ascult mesajul înregistrat după ce-l transmit pe-al meu. Ăsta e ultimul raport al echipei de antropologi de pe Lume. Nu-mi închipui că spusele mele ar conta cine știe ce pentru voi. Locuitorii Lumii au supraviețuit, dar cu un stres imens și cu pagube incalculabile. Infrastructura comunicațiilor, a comerțului și a guvernării centralizate nu mai există. Au apărut furturi și revolte, dar probabil nu tot atât de multe cum ar fi făcut pământenii. Încep să se apere transformând satele în mici forturi, împrejmuite cu palisade, și au găsit o formă de justiție locală. Civilizația de tip planetar a dispărut, o dată cu bazele biologice care i-au dat naștere, și asta mulțumită ție. În locul ei se instalează o izolare prin frontiere, posibilă economic fără înfometare doar pentru că planeta este atât de fertilă. În această izolare, cele mai multe arte fără aplicații practice imediate vor dispărea. La fel și majoritatea meșteșugurilor dependente de comerțul pe scară largă, la fel schimbul de idei. Religia se va fragmenta și ea. În decurs de o generație, Lumea va fi alcătuită din mici enclave prerenascentiste și va intra în propria versiune a Evului Mediu. Dar să nu te chinuie conștiința, Lyle: locuitorii Lumii vor supraviețui. Închei raportul echipei de pe planeta Lumea: Ann Pek Sikorski, biolog, și Dieter Pek Gruber, geolog.

— *Lieber Gott*! spuse încetişor Gruber. L-ai făcut bucăţi!

— Nu pe el, şopti amar Ann. Lyle e construit din material sintetic incasabil.

Apăsă tasta pentru redarea mesajelor stocate. Vocea lui Kaufman se înălţă în noapte.

— Ann, Dieter, intrăm în tunelul spaţial peste o jumătate de oră. Vă trimit acest ultim mesaj ca să ştiţi că s-ar putea să existe justificări suficient de puternice pentru faptul că am luat artefactul de pe Lume. Marbet a descoperit că fallerii au unul identic cu al nostru. L-au folosit deja pentru a pârjoli coloniile omeneşti din sistemul Viridian. Tom a stabilit că activat la setarea unsprezece, artefactul emite un scut capabil să protejeze un întreg sistem stelar. Vom duce artefactul în sistemul Sol, ca să fim siguri că duşmanul ştie că-l avem, şi vom activa setarea unsprezece. Sacrificarea planetei Lumea înseamnă că miliarde de oameni vor trăi în siguranţă pe Pământ, pe Marte, pe Lună, pe Centură, pe Titan... pretutindeni. Şi mai e ceva: Tom a descoperit teoria aflată la baza artefactului. Se pare că este cea mai mare descoperire a acest secolului, poate şi a celui următor, privind înţelegerea universului. Asta ar trebui să însemne ceva!

— N-ajunge! spuse Ann.

— Ann... protecţie pentru întreg sistemul solar... suntem în plin război, *mein Schatz*!

— La fel se poate întâmpla şi pe Lume, cândva, din cauza noastră!

Vocea lui Kaufman deveni mai răguşită:

— Cred că asta-i tot ce-am avut să vă spun, Ann şi Dieter. Adaug toate urările mele de bine, din inimă, pentru amândoi. Sfârşitul transmisiei. Colonel Lyle Kaufman, Armata de Apărare a Alianţei Solare.

După o vreme, Gruber rupse tăcerea.

— Ann, cândva mi-ai spus un lucru. Ai spus că mintea umană are, stai să-mi amintesc corect: „o mie de miliarde de conexiuni între neuroni". În esență, asta ar trebui să fie valabil și pentru locuitorii Lumii, doar au la bază același ADN. Atât de multe legături între neuroni, o capacitate atât de mare! Nu crezi că vor învăța să reconstruiască, poate chiar mai durabil decât înainte?

— Nu știu, Dieter, sincer, nu știu! Noi, oamenii, așa am făcut? Dispunem de o tehnologie mai bună decât în Evul Mediu, dar oare avem mai multă moralitate, mai multă etică, mai mult din pacea pe care i-am răpit-o Lumii?

Dieter nu răspunse, ci o luă de mână; degetele ei erau rigide și reci.

DOUĂZECI ȘI NOUĂ

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

Tunelul Spațial Nr. 438 ducea, la acel moment, în spațiul Caligula, un sistem controlat de oameni, cuprinzând patru planete mici, sterpe, nelocuibile. O bază militară plutea acolo, în spațiu, în vecinătatea celor trei tuneluri ce orbitau liber, în mod inexplicabil, dincolo de ultima planetă. Când un sistem stelar avea cel puțin două tuneluri, acestea orbitau întotdeauna aproape unul de altul – dar, de obicei, doar sistemele cu planete

interesante aveau trei tuneluri. Unul dintre misterele tunelurilor spațiale era tocmai acesta: de ce constituia spațiul Caligula o asemenea răscruce importantă?

De îndată ce *Alan B. Shepard* a părăsit orbita din jurul Lumii, un zburător a plecat de pe nava de război *Murasaki*, şi a traversat Tunelul Spațial Nr. 438, ieşind în spațiul Caligula. De acolo s-a îndreptat cu toată viteza prin sistemul de tuneluri ce ducea spre Marte, având la bord rapoartele secrete despre artefact, pe care trebuia să le predea Consiliului de Apărare al Alianței Solare. *Alan B. Shepard* venea în urmă, cu viteză mai mică, după ce făcuse joncțiune pentru scurt timp cu *Murasaki*, în partea de tunel aflată în sistemul Lumii. Comandantului Grafton îi revenise sarcină de neinvidiat de a-i explica lui McChesney ce s-a întâmplat cu prizonierul faller, pe care McChesney îl capturase cu atâta efort şi-l păzise cu grijă de duşmanii care treceau prin tunelul spațial.

După ce această întrevedere neplăcută a luat sfârşit, *Shepard* a plecat, traversând un tunel spațial, apoi altul, apoi încă unul. Călătoria se desfăşura fără evenimente aparte.

Lyle Kaufman nu ştia nimic din toate astea. Era arestat, închis în carceră, aşteptând verdictul comisiei de anchetă. Comisia, formată din trei persoane, urma să facă recomandări pentru sau împotriva deferirii sale în fața Curții Marțiale şi să formuleze acuzațile. Anchetatorii avea dreptul să convoace, de obicei pe rând, orice persoană aflată la bordul navei ca să depună mărturie. Acuzatul avea dreptul să audă toate depozițiile. Comandantul Grafton convocase comisia de anchetă, îi alesese pe membri din rândul ofițerilor săi şi depusese o declarație scrisă, atestând circumstanțele speciale. Toată lumea, inclusiv Kaufman, considera că verdictul era formulat încă dinaintea începerii procedurii.

Chiar înainte de demararea anchetei, *Alan B. Shepard* trecu prin Tunelul Nr. 1 şi intră în sistemul Sol, după care se îndreptă spre Marte.

Îi aduseseră uniforma de gală, dar fără sabia de ceremonie. Singur în celula goală, Kaufman reflectă la acest lucru în timp ce-şi îmbrăca pantalonii albaştri. Să fi fost nişte reglementări obscure, concepute cine ştie când şi pentru ce împrejurare, dezgropate şi puse în aplicare de meticulosul Grafton? *Celui care face obiectul unei comisii de anchetă i se interzice dreptul de a purta sabia la uniforma de gală.* Ori comandantul se temea că se va înjunghia ori că-l va înjunghia pe poliţistul militar sau întreaga comisie de anchetă, cu vârful bont şi ineficient al sabiei? Indiferent de motiv, teaca îi atârna, goală, la şold.

— Anunţaţi când sunteţi gata, domnule.

— Sunt gata, sublocotenent!

— Pe aici, domnule! Urmaţi-mă, domnule! spuse tânăra femeie, deşi Kaufman ştia perfect drumul.

Interogatoriul urma să aibă loc în marea sală de conferinţe. Kaufman străbătu coridoarele pustii încadrat de doi membri ai Poliţiei Militare.

Conisia şedea la o masă ovală. În capătul opus uşii se aflau trei ofiţeri de marină, îmbrăcaţi în uniformă de gală. Kaufman ştia doar numele unuia: locotenentul Elizabeth Framingham. De partea cealaltă a mesei erau două scaune goale, depărtate unul de celălalt atât cât permitea spaţiul. Sublocotenentul îl conduse pe Kaufman către scaunul mai îndepărtat. Cei doi poliţişti militari se postară, în poziţie de drepţi, în spatele lui. Îşi spuse că, probabil, scaunul gol era destinat martorului.

În capul mesei stătea comandantul Grafton, rigid şi tăios ca un diamant. După ce Kaufman se aşeză, Grafton recită oficial, atât pentru înregistrare, cât şi pentru îndeplinirea tuturor formalităţilor:

— Prezenta comisie de anchetă îşi începe activitatea. Ofiţerii jurați sunt: locotenent-comandor Carter Campbell Rulanov, Marina de Apărare a Alianței Solare, preşedintele comisiei; locotenent Antarres L. Ramsay, Marina de Apărare a Alianței Solare; şi locotenet Elizabeth George Framingham, Marina de Apărare a Alianței Solare. Capetele de acuzare sunt: „Colonelul Lyle Daniel Kaufman, din Armata de Apărare a Alianței Solare, detaşat temporar în cadrul marinei ca şef de proiect secret special, începând cu data de 16 aprilie 2166, la bordul navei *Alan B. Shepard,* este acuzat că, fără a deține autoritatea de rigoare şi fără a avea vreun motiv justificat, a atacat cu intenție doi membri ai Poliției Militare aflați în misiune, fiind astfel învinuit de «ultraj»; că a pătruns cu forța într-o zonă restricționată a navei, împreună cu doi civili, nesocotind ordinul primit anterior de la comandantul navei şi făcându-se astfel vinovat de «conduită împotriva ordinii şi disciplinei»; şi că a comis un act de trădare, transmițând secrete militare unui inamic, prizonier de război, fiind astfel învinuit de «trădare», dat fiind faptul că în momentul respectiv Alianța Solară se afla în stare de război.“ Domnule colonel Kaufman, înțelegeți acuzațiile ce vi se aduc, aşa cum v-au fost prezentate?

— Da.

— Atunci prezentei comisii de anchetă i se încredințează responsabilitatea de a formula o recomandare, stabilind dacă există sau nu suficiente probe pentru trimiterea colonelului

Kaufman în fața Curții Marțiale, în baza vreuneia dintre aceste acuzații sau în baza tuturor. Membri ai comisiei, înțelegeți care vă sunt îndatoririle?

Cei trei ofițeri încuviințară în mod oficial. Kaufman îi privi cu atenție. Se vedea clar că Rulanov fusese modificat genetic: genul clasic – ca să nu spună chiar „stereotipul" – de militar, la fel ca Grafton. Înalt, perfect drept, uscățiv. Ramsay era cam de vârsta lui Rulanov, abia trecut de 40 de ani (deși în cazul celor modificați genetic, vârsta era greu de ghicit). Framingham era cea mai tânără dintre ei, probabil 30 de ani sau chiar mai puțin. Toți trei aveau expresii identice, impenetrabile.

Kaufman se întrebă ce-ar fi descifrat Marbet pe chipul lor, în limbajul lor corporal.

— Am două indicații suplimentare pentru această comisie de anchetă, continuă Grafton. În primul rând, deoarece este o problemă militară strict secretă, aparținând de Compartimentul Informațiilor Speciale, şi extrem de urgentă, membrii comisiei de anchetă sunt obligați să nu dezvăluie nimic din aceste dezbateri, să nu înregistreze nimic din aceste dezbateri şi nici măcar să nu indice în vreun fel faptul că aceste dezbateri au loc, sub pedeapsa de a fi acuzați de trădare. Este această indicație înțeleasă şi acceptată?

Cei trei aprobară.

— În al doilea rând, spuse Grafton, după care se opri.

Trei chipuri aşteptau, împietrite.

— În al doilea rând, aş vrea ca această comisie să nu uite că este în joc onoarea şi cariera unui ofițer cu un trecut militar fără pată, inclusiv în misiuni de luptă. Asta este tot.

Grafton se întoarse şi plecă, închizând uşa în urma lui. Kaufman simți cum îl cuprinde o tristețe întunecată, amestecată

cu mânie. Deşi convins că are un caz *prima facie*, limpede ca lumina zilei, Grafton continua să facă tot ce-i stătea în putinţă pentru a garanta o anchetă cât mai cinstită. Asta îngreuna şi mai mult situaţia lui Kaufman.

— Domnule colonel Kaufman, spuneţi-ne ce s-a întâmplat! ceru Rulanov. Simplu şi direct.

— Am ajuns în zona securizată unde se afla prizonierul de război, poliţistul militar şi sistemul de verificare permiţându-mi să intru. Am aşteptat apoi în zonă, dar în afara celulei prizonierului, ca doctorul Capelo s-o ajute pe doamna Marbet să evadeze din carceră şi s-o aducă acolo.

— De unde ştiaţi că va face acest lucru? V-a dezvăluit planurile sale?

— Nu.

— Când l-aţi văzut ultima oară pe doctorul Capelo, înainte ca acesta să ajungă în zona securizată?

— Cu o zi înainte, când s-a repezit la comandantul Grafton şi la mine, cerându-ne socoteală în legătură cu prezenţa prizonierului faller la bordul navei.

Desigur, comisia ştia deja acest lucru; cunoştea şi criza lui Tom, care fusese înregistrată, respectivele înregistrări fiind puse la dispoziţia comisiei.

— Dacă nu v-a vorbit despre planurile sale, de unde aţi ştiut că o va aduce pe doamna Grant în zona securizată?

— Am presupus că va proceda astfel, bazându-mă pe cunoştinţele despre caracterul lui, între care ura lui extremă faţă de falleri, provocată de uciderea soţiei sale, în timpul unui atac al duşmanului asupra unei colonii civile.

— V-a ajutat doamna Grant să faceţi aceste „presupuneri"?

— Nu. N-am văzut-o în intervalul de timp dintre izbucnirea doctorului Capelo şi sosirea lor în zona unde se afla prizonierul.

— Le-aţi urmărit mişcările pe înregistrările serviciului de securitate?

— Nu am autorizaţie de acces la înregistrările serviciului de securitate, răspunse Kaufman.

Rulanov repetă întrebarea, mult mai tăios:

— Aţi urmărit mişcările doctorului Capelo şi ale doamnei Grant pe înregistrările serviciului de securitate?

— Nu!

Membrii comisiei se consultară un moment, după care Rulanov reluă:

— Aveaţi cunoştinţă de faptul că sergentul-tâmplar Michael Doolin a făcut o deschizătură între cabina doctorului Capelo şi cea a copiilor săi, o gaură ascunsă sub masă?

— Da. Eu i-am ordonat soldatului Doolin să taie acea deschizătură.

— Computerul navei n-a înregistrat nici un formular de dispunere a lucrărilor pentru această acţiune. Aţi completat formularele necesare?

— Nu, domnule.

— De ce?

— Ştiam că lucrarea nu va fi aprobată de comandantul Grafton.

— În acest caz, domnule colonel, de ce aţi ordonat ca lucrarea să aibă loc?

În sfârşit, puneau întrebări la care nu ştiau dinainte răspunsul.

— Am cerut să se facă o gaură în cabină pentru ca doctorul Capelo şi copiii lui să fie mulţumiţi. Fiica lui cea mică

manifestă unele tulburări comportamentale, în urma morții mamei sale. Sunt – eram – șeful unei echipe de proiect special, formată din persoane civile, foarte talentate, iar astfel de oameni au adesea ciudățenii și sunt greu de mulțumit. Pregătirea profesională unică a doctorului Capelo era vitală pentru această echipă și orice ciudățenie pe care i-o puteam satisface îi dădea posibilitatea să se concentreze asupra sarcinii sale. O sarcină care, îmi permit cu tot respectul să amintesc comisiei, nu seamănă cu introducerea de date în computer. Creativitatea nu este ca un robinet pe care să-l închizi și să-l deschizi după plac. Cu cât puteam face mai mult ca să-l ajut pe doctorul Capelo să gândească, înlăturând orice îngrijorare care ar fi putut să-i abată atenția, cu atât îi ușuram mai mult munca, de neprețuit pentru Consiliul de Apărare al Alianței Solare.

Membrii comisiei se consultară din nou pe șoptite.

— Domnule colonel, vă rugăm să reveniți la descrierea pe care ați făcut-o evenimentelor din 16 aprilie, zise Rulanov. Ați presupus că doctorul Capelo o va ajuta pe doamna Grant să evadeze din carceră și o va aduce în zona securizată unde se afla prizonierul. Ați obținut acces legitim în acea zonă. Ce s-a întâmplat apoi?

Înapoi la informații cunoscute!

— Zona securizată monitorizează coridoarele din jur. Când i-am văzut pe doctorul Capelo și pe doamna Grant sosind, am deschis ușa. Doctorul Capelo îi pulveriza pe polițiștii militari cu spumă imobilizatoare. Conform regulamentului, polițistul mai mare în grad purta costum prevăzut cu antidot. Nu știu de ce partenerul lui nu era protejat în același fel. Polițistul neprotejat a căzut, înfășurat în spumă imobilizatoare, iar celălalt l-a atacat pe doctorul Capelo. I-am imobilizat și i-am

tras pe amândoi înăuntru, cu ajutorul doamnei Grant. Doctorul Capelo şi-a revenit suficient pentru a veni după noi. Am închis uşa.

— Doctorul Capelo şi doamna Grant au fost surprinşi că-i aşteptaţi?

— Da.

— Domnule colonel, de obicei purtaţi asupra dumneavoastră spumă imobilizatoare şi pistol paralizant?

— Nu. Le-am luat cu mine special pentru această operaţiune.

Kaufman îşi dădu seama că nici unul dintre membrii comisiei nu agrea folosirea unui termen militar pentru aventura lui. Dar îl alesese intenţionat.

— De ce l-aţi pulverizat pe doctorul Capelo cu spumă imobilizatoare? întrebă Rulanov.

— Ştiam că dacă i se va oferi şansa, doctorul Capelo va încerca să-l ucidă pe prizonier. Nu voiam asta, ci voiam să-i ofer doamnei Grant încă o şansă de a lucra cu fallerul.

— De ce?

Întrebarea crucială. Kaufman se aplecă în faţă şi aruncă toţi aşii din mânecă:

— Doamna Grant este o Empatică foarte talentată, poate cea mai talentată din întregul sistem solar. În ultima sesiune de lucru cu prizonierul, înainte de a fi arestată, a văzut că acesta, când i s-a sugerat că am putea testa poziţia treisprezece de putere a artefactului, a avut o reacţie clară, puternică şi tulburătoare. Am considerat vital, spre binele Alianţei Solare şi poate spre binele speciei umane, să aflăm care informaţie i-a provocat o asemenea reacţie. S-a dovedit că am avut dreptate: în urma intervenţiei mele, doctorul Capelo a avut o revelaţie revoluţionară, care l-a condus la înţelegerea legilor fizice după

care funcționează artefactul. Informație datorită căreia am putea câștiga războiul.

Rulanov i-o tăie scurt:

— Vă atrag atenția, domnule colonel Kaufman, că nu aici trebuie să vă prezentați apărarea. Această comisie încearcă doar să descopere faptele din acest caz.

— Înțeleg, domnule președinte!

Dar cel puțin i se înregistraseră spusele.

— Ați avut vreun indiciu, de orice fel, din care să deduceți sau să ghiciți că această întâlnire ilegală va determina descoperirea doctorului Capelo?

— Nu, sigur că nu! Dar m-am gândit că întâlnirea îi va releva doamnei Grant acea informație pe care prizonierul încerca s-o ascundă. Așa cum s-a și întâmplat.

Comisia îl întrebă apoi, pas cu pas, despre interacțiunea lui Marbet cu fallerul; despre observațiile lui Kaufman asupra acestei interacțiuni și despre acțiunile lui Capelo cât timp a stat imobilizat în spumă. Camerele de supraveghere înregistraseră toate aceste lucruri, dar comisia voia ca el să le relateze pentru a fi înregistrate în cadrul anchetei oficiale, așa încât Kaufman să nu poată pretinde mai târziu că înregistrările au fost măsluite. Le răspunse pe larg și cu exactitate, pe un ton cooperant. Relatarea a durat mai bine de o jumătate de oră.

Apoi au fost chemați polițiștii militari. Au depus mărturie separat, fără să se uite măcar o dată la Kaufman, amândoi clocotind de furie stăpânită. Polițistul mai mare în grad se făcuse de râs, lucru de care era conștient. Cel tânăr fusese probabil pedepsit disciplinar pentru că nu se protejase cu antidot chimic contra spumei – de care probabil nu-și imaginase că va avea nevoie vreodată pe navă. Se înșelase.

Polițiștii terminară şi li se dădu liber.

— Comisia o cheamă pe Marbet Caroline Grant.

„Cât de diferit arată cu haine pe ea!" îi trecu prin minte lui Kaufman. Îşi reprimă un zâmbet. Nu se aflase niciodată atât de mult timp lângă o femeie dezbrăcată, fără să facă şi sex cu ea. Războiul era un lucru straniu!

Marbet purta salopeta verde de prizonier. Buclele roşcate erau bine aranjate în jurul chipului ei calm. Deşi cea mai micuță din încăpere, emana demnitate şi competență. Kaufman se întrebă ce vedea, în plus față de el, la membrii comisiei de anchetă.

Comisia o ghidă spre a-i reconstitui acțiunile din data de 16 aprilie, deşi erau şi acestea înregistrate. Ea răspunse cu calm şi cu fermitate.

— Doamnă Grant, v-ați gândit să nu mergeți cu doctorul Capelo când acesta a pătruns ilegal în carceră?

— Nu.

— De ce?

— Întrebarea este greşită, domnule comandor. Ar trebui să sune aşa: de ce am mers cu doctorul Capelo? Răspunsul este: m-am gândit că informațiile pe care le-aş putea obține de la faller ar justifica încălcarea oricăror regulamente, ținând cont de valoarea acestor descoperiri pentru specia umană. Ceea ce s-a dovedit a fi adevărat.

Rulanov se încruntă: pentru a doua oară, această afirmație subiectivă era rostită şi înregistrată, în timpul unei şedințe ce ar fi trebuit să conțină doar o înşiruire de fapte.

Următoarele întrebări stabiliră că Marbet nu cunoscuse intențiile lui Capelo, înainte ca acesta să vină la carceră (într-adevăr, n-avea de unde să ştie, pentru că era izolată). Acuzația de

trădare formulată împotriva ei rămânea în picioare, dar Kaufman ştia că nu intră sub jurisdicţia acelei comisii. Marbet era persoană civilă şi avea să fie judecată de un tribunal civil.

Locotenentul Ramsay, care ascultase în tăcere, o chestionă pe Marbet în detaliu despre munca ei cu prizonierul. Lui Kaufman i se păru că Ramsay pare înţelegător, dar nu putea fi sigur. Toţi trei militarii avea chipuri impenetrabile.

Asta nu însemna că Marbet nu citea o mulţime de lucruri în expresiile şi-n gesturile lor!

Când comisia a terminat interogatoriul ei, amiaza trecuse. Rulanov bătea darabana în masă – primul semn de încordare pe care-l observa Kaufman.

— Vom lua pauza de prânz. Şedinţa se reia la ora paisprezece.

Marbet fu scoasă din încăpere separat de Kaufman, dar avu timp să-i surâdă – un surâs complex, melancolic, dar în care se strecurase şi o sclipire neaşteptată de veselie ironică. Deşi fusese atenţionată, de bună seamă, să nu i se adreseze lui Kaufman, spuse într-o şoaptă sonoră, teatrală:

— După prânz îl aduc pe Tom!

TREIZECI

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

Kaufman observă că Tom Capelo, spre deosebire de Marbet, nu era îmbrăcat în haine verzi, de deținut. Fizicianul purta un costum cu tunica puțin mai scurtă decât era la modă, dar făcut dintr-un material scump. Capelo intră în cameră liniştit, dar fața lui măslinie avea aceeaşi expresie sardonică dintotdeauna. Sub brațul drept ducea un teanc de printuri împăturite. Nu-l însoțea nici un polițist militar; se vedea clar că Tom, spre deosebire de Marbet şi de Kaufman, putea să circule liber pe navă. Ei erau infractori; el, un savant-erou.

— Doctore Capelo, vă rog să luați loc! spuse Rulanov. Vă rog să începeți prin a povesti în amănunt, pentru membrii comisiei de anchetă, care au fost acțiunile dumneavoastră în ziua de 16 aprilie.

— Nu! spuse Capelo.

— Poftim?

— Nu, n-am să vă povestesc ce-am făcut în ziua de 16 aprilie. Aveți totul înregistrat! Nu văd de ce-ar trebui să repet ceva ce este cunoscut tuturor celor de față.

Tonul lui Rulanov se înăspri:

— Doctore Capelo, aceasta este o comisie de anchetă autorizată! Aveți obligația să răspundeți la întrebări!

— Ba n-am nici o obligație, răspunse Capelo pe un ton egal. Sunteți o comisie de anchetă, nu un tribunal – nici măcar unul militar. Dacă vreți să mă obligați să răspund, convocați o curte marțială oficială și judecați-mă! Acum sunt gata să cooperez cu dumneavoastră, răspunzând la orice întrebare serioasă pe care vreți să mi-o puneți, dar nu la întrebări idioate!

Cei trei membri ai comisiei începură să se sfătuiască; Ramsay se încruntă crunt. Kaufman încercă să-i prindă privirea lui Capelo, dar acesta se uita drept înainte.

— Doctore Capelo, spuse în cele din urmă Rulanov, cu o privire mai rece decât și-ar fi închipuit Kaufman că ar fi omenește posibil, ce motiv ați avut s-o scoateți pe Marbet Grant din carceră și s-o aduceți în zona securizată, unde se afla prizonierul de război?

— Voiam să-l ucid pe nemernic!

— Doamna Grant știa ce aveați de gând?

— Asta trebuie s-o întrebați pe ea.

— Dați-mi voie să reformulez întrebarea, spuse Rulanov, făcând eforturi vizibile ca să nu-și iasă din fire. I-ați spus doamnei Grant ceva din care să reiasă ce intenții aveți?

— Nu.

— Ea v-a spus ceva din care să reiasă că vă bănuiește intenția de a-l asasina pe prizonier?

— Nu.

— Care a fost, în opinia dumneavoastră, motivul pentru care doamna Grant a mers cu dumneavoastră?

— Voia să stea de vorbă cu fallerul. Să comunice cu el prin orice mijloc posibil. Ceea ce a și făcut.

Rulanov își schimbă poziția în scaun.

— Știați că în zona securizată vă așteaptă colonelul Kaufman?

— Nu.

— Când v-ați dat seama că e acolo?

— După ce-am intrat în anticameră şi m-a imobilizat cu spumă.

— Şi spuma imobilizatoare a fost cea care v-a împiedicat să vă puneți în aplicare planul de asasinare?

— Da. Desigur, în cele din urmă, comandantul Grafton a sfârşit prin a face asta în locul meu, spuse Capelo.

Kaufman înțelese brusc conflictul în care se afla Capelo şi pe care încerca, în felul lui straniu şi interiorizat, să-l rezolve. *Îmi voi măcelări dușmanul şi voi deplânge moartea lui.* Bietul Tom…

— Doctore Capelo, spuse Rulanov încordat, vă rog să vă limitați la a răspunde întrebărilor care vi se pun!

— Numai dacă răspundeți şi voi la unele! De ce a dat drumul Grafton la un gaz paralizant în zona securizată, în loc să trimită nişte polițişti militari, în echipament de protecție, să ne captureze? Noi n-aveam arme puternice. Până şi pacifistul Lyle, aici de față, n-avea la el decât un pistol paralizant şi un tub pe jumătate consumat de spumă imobilizatoare. N-ar fi trebuit să constituim un obstacol pentru nişte soldați care să nu fie luați prin surprindere!

— Acțiunile comandantului Grafton nu vă privesc…

— Poate că nu! Dar iată una care mă priveşte: de ce Marbet stă în continuare închisă, iar eu nu, când eu sunt cel care a pus la cale pătrunderea în aşa-zisa voastră zonă securizată?

— Doamna Grant se află în stare de arest pentru acelaşi delict care a dus la arestarea ei şi înainte de acest eveniment. Doctore Capelo, indiferent de statutul dumneavoastră ştiințific, n-aveți dreptul…

— Hai să discutăm puțin despre statutul meu științific! Ăsta-i motivul pentru care eu sunt liber să merg unde vreau, fără să mi se aducă acuzații? Pentru că eu am descoperit teoria datorită căreia voi veți câștiga războiul? Eu sunt liber, iar ea nu, pentru că eu voi deveni un personaj de mare preț în presă din clipa în care-mi voi publica teoria, poate chiar un viitor laureat al premiului Nobel, și nimeni nu vrea ca savantul mântuitor să fie la zdup când se va-ntâmpla asta! Pe când unei simple Empatice nu-i va simți nimeni lipsa, mai ales într-o lume în care Empaticii oricum nu sunt prea iubiți!

— Ajunge! Doctore Capelo…

— Ipocrizie cât cuprinde, cât toată nava asta de război, domnule comandor. Despre asta-i vorba!

— … aduceți ofensă acestei comisii de anchetă! Încă o asemenea ieșire și…

— Și ce? Asta-i problema voastră, nu? Nu știți ce să faceți cu mine, acum că v-am oferit ce sperați! O, da, și ce sperăm eu, trebuie să recunosc. Dar acum am devenit o problemă spinoasă, nu?

Kaufman nu se putu abține:

—Nu chiar atât de spinoasă cum îți închipui, Tom! N-ai auzit niciodată de Robert J. Oppenheimer?

Capelo se întoarse spre el, zâmbind cu toată fața:

— Așadar, până la urmă nu ți-au tăiat limba, Lyle. Nici boașele!

— Gărzi! strigă Rulanov. Scoteți-l pe doctorul Capelo din sală!

Capelo spuse calm, fără să se ridice de pe scaun:

— O dată să mai puneți mâna pe mine, și va trebui să mă ucideți, ca să mă împiedicați de la a declanșa cea mai

gravă problemă de relații publice din câte a avut marina! Iar dacă mă uciderți, fiica mea și bona ei sunt gata să spună toată povestea unor reporteri care, bag mâna-n foc, vor fi fascinați s-o asculte! Amanda va fi o martoră extrem de convingătoare, chiar și-ntr-o holoemisiune!

Rulanov era un militar mult prea bine antrenat ca să se lase intimidat. Făcu un semn către polițiștii militari, care-l înhățară pe Capelo. Kaufman se trezi că se ridică de pe scaun.

— Petrecerea s-a terminat așa de curând? întrebă Capelo pe același ton calm. Dar mai am întrebări! De exemplu, ce-aveți de gând...

Polițiștii începură să-l tragă spre ușă. Capelo se lăsă moale în mâinile lor, fără a opune nici o rezistență, și continuă să vorbească:

— ... să faceți cu artefactul, acum că v-am explicat *ce* este capabil să facă?

— O să-l folosim! spuse o voce nouă, din pragul ușii.

Kaufman, pe jumătate așezat, se ridică de-a binelea, amețit. După un moment de uluire, toți membrii comisiei săriră și ei în picioare și salutară, pocnind din călcâie. Kaufman îi imită, cu întârziere. Numai polițiștii militari își continuară treaba, târându-l către ușă pe Capelo, inert ca un butuc. Nou-venitul spuse:

— Dați-i drumul, soldați!

Polițiștii nu-l băgară în seamă.

— Dați-i drumul! repetă Rulanov, cu voce sugrumată, dar își reveni repede. Bine ați venit la bord, domnule general!

Capelo, liber și pe picioarele sale, se întoarse și se uită la ușă, cum făceau toți.

Kaufman nu-l întâlnise niciodată pe generalul Sullivan

Stefanak, comandantul suprem al Consiliului de Apărare al Alianței Solare, dar, firește, l-a recunoscut pe loc. Chipul generalului apărea în toate buletinele de știri transmise prin toate mijloacele de comunicare posibile: holoemisiuni, fotocalcuri, infograme. Nu era un chip pe care să-l uiți sau să-l ignori.

Aproape toți ofițerii superiori din Consiliu beneficiaseră de îmbunătățiri genetice, dar nu și Stefanak. Era înalt și puternic, un uriaș de talia lui Dieter Gruber. Nici chipul dur, de sub creștetul chel, nu arăta vreo modificare estetică. Avea pielea de un măsliniu deschis și ochii căprui-închis, cu licăriri aurii. Buzele îi erau cărnoase, iar maxilarul, puternic. Emana energie, carismă și un aer nemilos. Se zvonea că are în toate un apetit enorm.

Inclusiv apetit pentru putere. Potrivit unui zvon care se încăpățâna să circule, Stefanak nu era mulțumit doar cu conducerea Consiliului de Apărare al Alianței Solare, care controla armata și marina întregului sistem solar. Același zvon persistent spunea că nu s-ar mulțumi nici cu președinția Alianței Solare. Că, de fapt, voia să devină dictator, iar acum, că războiul era în toi și legea marțială putea fi decretată oricând, această dorință i se putea împlini. Privindu-l pe Stefanak, care văzut în carne și oase arăta mai carismatic, mai urât și mai periculos decât în holograme, Kaufman avu convingerea că zvonurile erau adevărate. Poate s-ar fi dovedit un dictator binevoitor, dar tot dictator. Omul nu accepta decât propriile reguli.

Lângă Stefanak stăteau generalul Tollivar Gordon, care-l trimisese pe Kaufman în acea misiune blestemată, și comandantul Grafton. Acesta din urmă avea o paloare ciudată.

— Marele om în persoană! spuse Capelo.

În cuvintele lui nu era nici o şfichiuire de ironie. Până şi Tom Capelo părea supus în faţa lui Stefanak.

— Iar dumneata eşti marele doctor Capelo! Am citit raportul preliminar pe care l-ai făcut referitor la proboni. N-am înţeles nici un cuvânt.

Capelo nu era chiar aşa de uşor de cucerit.

— Nici nu mă aşteptam! Vă interesează mai mult efectele decât cauzele.

— Ai perfectă dreptate, doctore Capelo! Iar pe dumneata te interesează ce plănuim să facem cu munca dumitale.

— Chiar aşa! Aveţi de gând să-mi spuneţi?

— Da. Ai dreptul să ştii. În plus, după cum ai subliniat atât de elocvent, reprezinţi o problemă pentru noi. Dacă mori, fiica dumitale, care încă n-a împlinit unsprezece ani, va încerca într-adevăr să prezinte într-o holoemisiune versiunea dumitale a întregii poveşti? Chiar ai învăţat-o ce trebuie să spună?

— Da! Şi ar face-o. Aţi încerca s-o opriţi?

— Îmi imaginez că ar fi greu, dacă seamănă cu tatăl ei. Poţi sta jos sau nu, doctore Capelo, cum vrei. Eu am de gând să mă aşez.

Locotenentul Framingham se repezi să-i ofere propriul ei scaun, iar Sefanak se aşeză, cam incomod, căci era un om corpolent. După o clipă de derută – prima de până atunci, observă Kaufman –, Capelo se aşeză şi el. Toţi ceilalţi rămaseră în picioare.

— Ştiu că ai întrebări, îi spuse Stefanak lui Capelo. Dar înainte să începi, am şi eu nişte îndatoriri.

Îşi ridică privirea către Rulanov şi spuse:

— Domnule comandor, ai făcut o treabă excelentă în felul în care ai condus această comisie de anchetă. Înainte să te

eliberez de sarcină, vreau să știi că profesionalismul și minuțiozitatea dumitale au fost remarcate. Locotenent Ramsay, locotenent Framingham, același lucru este valabil și pentru voi.

Cei trei ofițeri se străduiră să-și ascundă satisfacția.

— Mulțumesc, domnule general! spuse Rulanov.

Stefanak se întoarse către Grafton, care era tot cenușiu la față.

— Și dumneata, domnule comandant, ai acționat în totală concordanță cu cele mai înalte standarde ale marinei, urmând în mod corect procedurile pentru fiecare decizie pe care ai luat-o, din momentul în care prizonierul de război a fost adus la bordul navei. Vei primi o scrisoare de recomandare, la timpul potrivit, pentru dosarul de promovare.

Grafton se mai lumină puțin, deși rămase stânjenit. „Nu-i ușor să ți se ia controlul navei cu aceeași ușurință cu care-ai face un salt pe Lună!", își spuse Kaufman. Nu era ușor nici pentru comisia de anchetă. Stefanak controla acum totul.

— Colonele Kaufman, acuzațiile care ți s-au adus au fost retrase. Erau îndreptățite când au fost formulate, dar unele informații noi, pe care generalul Gordon le va discuta cu dumneata mai târziu, le-au invalidat.

— Mulțumesc, domnule general! răspunse Kaufman.

Avu grijă să nu-l privească pe Grafton, dar se aventură să pună o întrebare:

— Dacă-mi permiteți să întreb, domnule general... ce se va întâmpla cu doamna Grant? Și acuzațiile la adresa ei au fost retrase?

— Doamna Grant este persoană civilă. Nu intră sub jurisdicția mea. Chestiunea este încă în discuție.

La auzul vorbelor lui Stefanak, toți cei din încăpere își

dădură seama că şi acuzaţiile împotriva lui Marbet se vor spulbera. Nu aspiri să devii dictator dacă n-ai control politic total.

— Mulţumesc, domnule general! spuse Kaufman.

— Aşa. Doctore Capelo… întrebările de care spuneai. Dă-i drumul!

Capelo avusese timp să-şi revină.

— Ce-aveţi de gând să faceţi cu artefactul meu?

Stefanak zâmbi la auzul pronumelui posesiv, pe care Kaufman ştia că Tom îl folosise în mod deliberat, dar nu comentă.

— Îl ducem în sistemul solar, îl instalăm într-un loc sigur şi secret şi activăm poziţia unsprezece, protejând astfel întregul sistem de atacurile fallerilor.

Într-un loc sigur şi secret. „Dumnezeule, îşi spuse Kaufman, Stefanak îl va controla în întregime! Nimeni nu va îndrăzni să-l contrazică – va avea un Excalibur atotputernic, care-ar putea deveni o maşinărie a Apocalipsei, dacă el va dori aşa ceva. *Va fi* dictator!"

Iar el, Kaufman, şcolit să fie diplomat, nu văzuse posibilitatea până-n clipa aceea! Sedus de ştiinţă şi de armă, ignorase complet implicaţiile politice.

— Înţeleg! spuse Capelo, iar în tonul lui se citeau multe. Deci n-o să-l duceţi în sistemul fallerilor, ca să activaţi poziţia treisprezece şi să le pârjoliţi tot sistemul stelar?

— Ne-ai spus că asta nu e posibil fără să afectăm într-un mod dezastruos însăşi substanţa spaţiu-timpului.

— Şi dacă greşesc?

— Sper că vei continua să-ţi rafinezi teoria, pentru a fi şi mai sigur.

— Ce se întâmplă dacă greşesc în ceea ce priveşte efectele poziţiei unsprezece?

— Acelaşi răspuns ca mai-nainte, zise Stefanak, părând amuzat.

— Şi, în timp ce-mi „rafinez teoria", fără a fi singurul care să se ocupe de asta, firește, mi se va permite să-mi public observațiile?

— Desigur!

— Dar ştiți că, probabil, fallerii monitorizează tot ce pot din spectrul nostru electromagnetic. S-ar putea să fie în stare să descifreze descoperirile noastre!

Şi Kaufman îşi pusese problema asta; aşteptă încordat răspunsul lui Stefanak.

— N-au decât! Consilierii mei ştiințifici sunt convinşi că modul lor de abordare a ştiinței este atât de diferit de al nostru, încât traducerea şi punerea în practică vor fi foarte dificile.

— Probabil, admise Capelo, dar dacă, în timp ce-mi „rafinez teoria" – şi nu voi fi singurul –, descoperim erori majore?

— O să le corectăm la timpul potrivit, doctore Capelo! Eu sunt soldat, nu creator de modă. Mă aştept să apară erori majore şi mă aştept să fie nevoie să le corectez. Aşa-i la război!

— Şi cum vă pregătiți să „corectați" distrugerea spațiu-timpului, dacă două artefacte sunt activate la setarea treisprezece în acelaşi sistem solar?

— Nu crezi că inginerii care le-au construit s-au gândit la asta şi au inclus sisteme de siguranță?

— Habar n-am! Şi nici dumneavoastră.

— Adevărat. Dar nu mă gândesc să folosesc vreodată setarea treisprezece, doctore. Ar fi un risc inadmisibil!

Capelo rămase pe gânduri.

— N-ar trebui să vă asumați nici un risc, spuse el în cele din urmă. Știți, de fapt nu trebuie să activați deloc artefactul. Ajunge să-i convingeți pe toți, oameni și falleri, că l-ați activat. Efectul va fi același, cu condiția ca nemernicii să nu fie chiar atât de idioți încât să-și aducă artefactul lor în spațiul nostru și să vadă că blufați!

Stefanak nu zise nimic. Zâmbea în continuare, cu picioarele lui uriașe încrucișate, relaxat și în largul lui. Capelo râse, în felul lui caracteristic, aspru și scurt, cum îl auzise Kaufman de sute de ori.

— Bine, domnule general! Eu nu sunt militar. Dar mai am o întrebare, și ea are caracter militar. Am cercetat toate datele din biblioteca navei, pe toată perioada de când știm că navele fallerilor sunt protejate cu scuturi modificatoare de fază. Desigur, nu am materialele secrete, dar știți cum sunt corespondenții de război – roboții lor merg practic oriunde și relatează tot. Am scris un program care să compare acele date cu modul probabil de utilizare a tunelurilor spațiale și cu timpul maxim de zbor al unui skiter de-al fallerilor. Și-am descoperit ceva foarte interesant. Cele două pot fi coordonate în așa fel încât un singur artefact poate fi mutat de pe o navă pe alta, acoperind în același timp toate locurile unde ne-am confruntat cu scutul modificator de fază. N-au descoperit cum să copieze artefactul, nu-i așa? Au doar un singur artefact, așa cum avem și noi!

Locotenetul Framingham icni, uluit. Kaufman se simțea năucit. Pentru prima dată, Stefanak păru incomodat. Nimeni nu scoase vreun sunet; nici unul nu-ndrăznea.

— Ești un om foarte inteligent, doctore Capelo! spuse în cele din urmă generalul. Păcat că n-ai vrut să fii soldat!

— Aş fi fost un soldat al dracului de prost!

— Poate că ai dreptate. Cât de patriot eşti?

Capelo râse iar.

— Adică vreţi să mă întrebaţi dacă voi împărtăşi cuiva această deducţie? Dacă o voi publica? Dacă voi face din ea o parte din scutul protector al fiicelor mele? Nu! Vreau să câştigăm războiul ăsta, domnule general, tot atât de mult cât vă doriţi şi dumneavoastră. Ba poate chiar mai mult, pentru că eu nu sunt soldat şi n-am nimic de câştigat de pe urma unui succes în bătălie, ba am chiar mai mult de pierdut decât până acum în cazul unui eşec. Câtă vreme n-aveţi de gând să mă condamnaţi pentru trădare sau pentru pătrundere prin efracţie sau altă acuzaţie stupidă, vă puteţi baza pe discreţia mea în privinţa tuturor informaţiilor despre care îmi spuneţi că sunt secrete. După cum ştiţi, am deja acces autorizat la nişte niveluri de informaţie foarte fierbinţi.

— Ştiu.

— Şi Marbet Grant? întrebă Capelo.

— Acces mult mai restrâns. Dar bănuiesc că şi ea va păstra tăcerea asupra tuturor celor petrecute la bordul acestei nave.

— În schimbul libertăţii.

Stefanak zâmbea din nou nepăsător.

— V-am spus, doamna Grant este persoană civilă. Nu pot decât să prezint cazul ei autorităţilor în drept, aşa cum îl văd eu.

— Da, doar atât! spuse sardonic Capelo.

— Am încheiat discuţia, doctore?

— În măsura în care se poate termina o asemenea discuţie.

Stefanak se ridică; la fel şi Capelo: era imposibil să rămâi aşezat când acel om cu personalitate copleşitoare se ridica. Stefanak îi întinse mâna:

— La revedere, doctore Capelo!

— La revedere, generale Stefanak!

— Colonele Kaufman, spuse Stefanak, generalul Gordon va mai rămâne pe navă, ca să primească raportul. Eu trebuie să plec imediat. Domnilor ofițeri, doamnă ofițer, la revedere!

Ofițerii răspunseră cu fervoarea exagerat de corectă a bobocilor de la Academie. Stefank ieşi, iar Grafton îl urmă, aşa cum o vedetă rapidă urmează un crucişător.

Rulanov, Ramsay şi Framingham păreau şi ei nerăbdători să plece, aşa că porniră țepeni către uşă. Capelo îi urmă, bombănind:

— Trebuie să le spun fetelor că nu mă bagă la puşcărie! Cred că vor fi fericite să se-ntoarcă acasă, pe Pământ. Noroc, Lyle! Îl meriți!

După câteva clipe, în încăpere rămaseră doar Kaufman şi Gordon. Lui Kaufman, tăcerea i se păru stranie, după atâtea zdruncinături. Semăna cu momentele de liniște care se instalau după cutremurele marțiene.

Gordon zâmbi cu gura până la urechi.

— Ți-am spus eu, Lyle, că eşti omul potrivit pentru treaba asta!

— Omul potrivit?!

— Desigur. Nu contează că ai reuşit ca toți cei implicați în chestia asta să fie arestați, iar prizonierul de război, ucis. O, ba de fapt contează, precum bine ştii! Cariera ta militară s-a încheiat. Cunoşti prea multe! În plus, Stefanak va avea nevoie de un țap ispăşitor, pe care să-l prezinte la şedințele acelea cu uşile închise ale Consiliului Alianței, în care va lămuri cum se face că l-am pierdut pe prizonierul extraterestru pe care, oficial, nici nu l-am capturat vreodată. Îți va fi

recunoscător, Lyle, dar va fi şi puţin neliniştit din cauza ta, şi te va lipi de-un scaun, în spatele unui birou, undeva, pe o planetă uitată de lume, la care ajunge un singur tunel spaţial şi va nădăjdui să nu mai audă niciodată de tine. Asta, probabil, după ce va îndulci puţin pilula cu o promovare şi o medalie. Iar dacă vei face vreodată o mişcare împotriva lui, vei fi un om mort.

— Ştiu!

— Îmi pare rău. Dar rămân la părerea mea: ai fost omul potrivit pentru misiune. Ai dus treaba la bun sfârşit, Lyle, şi ai făcut-o mai bine decât oricine altcineva din galaxie!

— Mulţumesc, domnule. Vreţi să spuneţi că sunt doar o victimă de război, nu?

— Da. Capelo şi Stefanak vor căpăta laurii pentru că au protejat sistemul solar. Dar datorită ţie, s-ar putea să câştigăm războiul. E de-ajuns?

— Nu! răspunse Kaufman.

Dar ştia, la fel de bine ca Gordon, că trebuie să se declare mulţumit doar cu atât.

EPILOG

LUNA CITY, IULIE 2167

În timp ce aştepta liftul care urma să-l ducă spre nivelurile locuite din Luna City, Kaufman studie parcul. Nu-l mai văzuse de când o recrutase pe Marbet Grant pentru misiunea

de pe Lume, cu mai bine de un an în urmă. Parcul era neschimbat. Lui tot i se părea întunecat, în comparație cu parcurile marțiene. Pe Marte, cerul era rozaliu, iar intensitatea luminii depindea de concentrația de praf din atmosferă. Aici, lumina era artificială – asta dacă nu puneai la socoteală stelele ce străluceau reci prin domul piezoelectric şi nici lumina provenită de la Pământul ce se vedea uriaş, o lume verde-albastră, suspendată pe cer. Sau poate invers: când te aflai pe Lună, ea era lumea, iar Pământul devenea lună. Totul depindea de perspectivă.

Ca la ultima sa vizită, pe terenul de joacă împrejmuit se aflau bone cu copii mici, care mergeau de-a buşilea şi care puteau să sară până aproape de marginea superioară a toboganului foarte înalt. Datorită experimentele ştiințifice efectuate sub domurile transparente din plastic, exista în continuare o zonă restricționată, dar nu foarte restricționată. Luna City avea o infracționalitate extrem de scăzută, pentru că locuitorii oraşului erau aleşi cu grijă. Pe băncile aşezate între straturi cu flori modificate genetic pentru a rezista aproape fără lumină naturală stăteau oameni care vorbeau, priveau stelele, se sărutau.

Florile nu semănau prea mult cu cele de pe Lume. Erau prea mici, prea umile pentru a-i putea aminti de tufele exuberant înflorite de pe Lume.

Liftul veni, şi el păşi înăuntru. La nivelul H, coborî şi ajunse pe un coridor larg, care se curba la ambele capete. Un tramvai mititel rosti vesel:

— Bună ziua! Eu fac circuitul nivelului rezidențial la fiecare zece minute şi mă opresc oriunde îmi spuneți. Sau, dacă vreți, puteți să mergeți pe jos. Toate intrările către grupurile rezidențiale dau în acest coridor principal, care este circular.

— O să merg pe jos! spuse Kaufman, şi tramvaiul tăcu.

Coridorul era decorat minimal, utilitar, cu excepția unor spoturi de lumină odihnitoare, ce jucau pe pereți. Uşile care se deschideau direct în coridor, numerotate cu cifre consecutive, erau la fel de simple ca podeaua. Părea evident că locuitorii de pe Lună îşi drămuiau decorațiunile, păstrându-le pentru interiorul locuinței.

Tramvaiul îl depăşi, iar în el se afla o doamnă mai în vârstă. Doi oameni care mergeau pe jos îl salutară amabil cu un semn al capului, fără să-şi întrerupă conversația. În cincisprezece minute ajunse în dreptul locuinței lui Marbet. După altele cinci se afla în fața apartamentului ei.

Ea deschise uşa chiar înainte ca el să sune; îl văzuse venind.

— Lyle! Bună!

— Bună, Marbet! răspunse, întrebându-se dacă chiar a trecut mai bine de un an şi cum de aşteptase atât de mult.

Dar nu avusese de ales. Ea arăta tot atât de neschimbată ca parcul de deasupra; nu îmbătrânise deloc. Buclele roşcate luceau aşa cum îşi amintea, la fel şi ochii ei verzi, cu o căutătură intensă. Purta o tunică dintr-un material fin, de culoarea fildeşului, care-i plutea pe lângă corp, şi un colier spectaculos din aur.

— Intră! Ce vrei să bei? Şampanie? Vin? Am vin din Chile.

— Pare scump. O şampanie merge. Arăți minunat, Marbet!

— Mulțumesc. Tu arăți obosit.

— Aşa şi sunt!

Uitase cum se simțea în preajma ei: acea combinație ciudată de confort şi stimulare, împletită cu stânjeneala gândului

că ea îi citeşte pe chip, în mişcări, în tonul vocii. Oare când alesese decoraţiunile casei se gândise să diminueze acea stânjeneală, şi de aceea o făcuse cât mai plăcută, cât mai securizantă? Perne mari şi confortabile, stofe înflorate, în culori vii, lumină blândă, mobilă puţină. O cameră în care să te relaxezi. În acea încăpere, uniforma lui părea rigidă.

— Ce-ai mai făcut în ultima vreme? întrebă el.

Ceruse unui program să scaneze datele bibliotecii centrale de pe Marte şi astfel aflase că de un timp nu mai apăruse la ştiri.

— Am avut câteva colaborări mărunte pe Pământ, în special pentru particulari care aveau nevoie de indicii suplimentare în timpul negocierilor. Mă tem că n-am făcut nimic foarte interesant. Ai aflat despre Tom?

— Capelo? Nu, ce?

— S-a întors la Harvard, şi-a dezvoltat teoria probonilor, iar lucrările lui stârnesc tot felul de valuri în lumea fizicienilor. Dar asta ştii deja. Noutatea e că se căsătoreşte!

Kaufman aproape că se înecă cu băutura.

— *Tom?!*

— Da! Se pare că a întâlnit-o la o conferinţă a fizicienilor şi a picat ca o navă într-o gaură neagră. M-a sunat săptămâna trecută. Am fost la fel de surprinsă ca tine.

— Credeam că o să-şi jelească soţia toată viaţa!

— Nimic nu e mai imprevizibil decât firea umană. Particulele cuantice sunt nimic în comparaţie cu noi. Deşi, la drept vorbind, cred că altceva s-a întâmplat cu Tom. Cred că acolo, în misiunea de pe Lume, a exorcizat ceva. A reuşit să-şi deschidă iar inima şi să-i pese şi de altcineva în afară de fetele lui. Apropo de fete: se pare că sunt încântate de noua lor mamă vitregă – cel puţin aşa spune Tom.

— Îi doresc toată fericirea din lume!

Rămaseră tăcuți, bând şampanie şi reflectând la ciudățeniile sufletului omenesc. Kaufman îşi spuse, cu amărăciune, că ajunsese mult mai obişnuit decât înainte cu asemenea introspecții. Deşi nu ca rezultat al vreunei exorcizări.

— Artefactul a avut un succes uriaş! spuse el în cele din urmă. E ascuns undeva în sistemul solar, „păzind leagănul omenirii", după cum se spune la ştiri.

— Crezi că i-au activat setarea unsprezece?

— Cine ştie? Tom ne-a demonstrat că dacă o activăm, nu putem obține confirmarea decât atunci când cineva aduce alt artefact şi încearcă să pârjolească sistemul solar. Iar dacă asta nu se întâmplă, nu vom şti niciodată: funcționează sau nu? E ca în bancul ăla vechi, cu vraciul care-i dă exploratorului un leac să-l apere de tigrii feroce, mâncători de oameni. Tipul spune: „Dar pe Marte nu sunt tigri!", şi…

— …şi vraciul îi răspunde: „Vezi, deja funcționează!" Lyle, gluma e *străveche*!

— Dar se potriveşte! Nu putem decât să-ncercăm să ghicim probabilitatea ca artefactul să apere sistemul solar.

— Soarele probabilistic! spuse Marbet.

— Exact.

— Dar tu? Ce-ai mai făcut?

— Am demisionat din Armată, iar demisia intră în vigoare săptămâna viitoare. Sunt în drum spre Marte, unde trebuie să-mi prezint raportul.

— Ştiu!

— Cum? De unde ştii că mă duc să-mi prezint raportul?

— Partea asta n-o ştiam! râse ea. Dar ştiam că ai demisionat. Se vede după cum porți acum uniforma… nu pot să-ți explic în cuvinte.

— M-au trimis în sistemul Ariel, în răsfundul galaxiei! Credeai că Lumea e izolată? Stai să vezi sistemul Ariel... Eram comandantul unei stații spațiale.

— Și-ți stătea în gât!

— Și-mi stătea în gât. Așa că am demisionat. Am fost trecut în rezervă cu onoruri și plec imediat după ce-mi prezint raportul.

Ea puse paharul pe o masă mică, împletită dintr-un soi de iarbă tare sau din ceva asemănător cu iarba.

— Marte se afla la jumătatea drumului dintre Lună și tunelul spațial. Ai ocolit mult pentru cineva care se îndreaptă spre Marte pentru raport!

— Da. Speram să te conving să vii cu mine.

— Unde?

El respiră adânc. „Acum e-acum!" Deși, dat fiind faptul că vorbea cu Marbet, ea ar fi putut să știe deja.

— Înapoi pe Lume! O expediție neoficială, finanțată din fonduri private. Vreau să-i caut pe Ann Sikorski și pe Dieter Gruber, dacă mai sunt în viață, și să-i aduc acasă. Dacă vor să vină.

— Să-i aduci acasă pe Ann și Gruber? Ăsta e motivul adevărat?

— E un motiv.

— Lyle, nu-i vina ta! spuse ea blând. Orice s-ar fi întâmplat pe Lume, nu-i din vina ta. N-ai avut de ales!

— Știu. Dar e ciudat, nu-i așa? Mai toți prometeii pământeni au distrus alte lumi aducându-le noi tehnologii: focul, bombele, lucruri dintr-astea. Eu am distrus o lume luându-i tehnologia.

— Dar...

Kaufman nu mai voia să discute subiectul, aşa că o întrerupse:

— Vrei să vii cu mine? Pe Marte şi apoi pe Lume?

— Da. Vin cu tine.

El mai bău o înghiţitură de şampanie. După o vreme, o întrebă:

— Ştiai că o să te rog asta?

— Lyle, Empaticii nu sunt clarvăzători! Nu, n-am ştiut ce vrei să mă rogi.

— Bine, spuse el.

Apoi lăsă jos paharul şi o luă de mână.

Enli şi Essa stăteau în faţa casei, învăluite de răcoarea serii. Enli era supărată. De unde până unde devenise responsabilă pentru Essa? Şi de ce? Fata ar fi enervat pe oricine!

— Essa, ai auzit ce-am spus? Pe Serlit îl ia maică-sa de aici din cauza ta! E prea mic pentru… pentru genul acela de joc al împerecherii! Tu ştii prea bine asta, şi totuşi ai făcut-o!

— I-a plăcut, spuse Essa, netulburată.

— Sunt sigură că i-a plăcut. Dar tot e prea mic, nici măcar n-a trecut de ceremonia plantării tinereţii! Realitatea împărtăşită….

Se opri. Cuvintele îi scăpaseră, pur şi simplu. Chiar şi după atâta vreme.

Essa îi ignoră supărarea.

— Uită-te cum răsar stelele, Enli! Sunt atât de strălucitoare pentru că dintre luni, doar Ral a răsărit şi e subţire ca o seceră. Uită-te la steaua aia sclipitoare, chiar deasupra palisadei!

— Essa…

— Într-o zi, o să merg pe stele! Zău! Pek Sikorski spune că acolo sunt alte lumi şi că le-a văzut din barca din metal zburătoare. O să le văd şi eu!

— N-o să pleci nicăieri dacă nu înveţi să te porţi frumos!

— Ascultă! Pek Ramul începe să cânte!

Din poiană veneau sunetele fluierului, indicând începerea dansului. Essa sări şi-o luă la fugă, făcând-o pe Enli să se încrunte. Ce fetişcană neastâmpărată! În seara aceea era prea obosită ca să se mai ducă după ea. Calin era de pază – din Gofkit Firtoe veniseră noi ameninţări –, iar Enli gătise atât pentru familia ei, cât şi pentru Ann, care avea o boală a florilor şi era izolată în coliba ei, în semn de ispăşire. De când încetase comerţul cu capitala (Gofkit Shamloe n-avea nimic de dat la schimb), nu mai aveau antihistamine. Dieter plecase într-o expediţie de forare şi Ann era îngrijorată din cauza lui, iar îngrijorarea nu făcea decât să-i înrăutăţească boala. Capac la toate, mititelul lovea tare de tot cu picioruşele în burta lui Enli, iar spatele o durea rău.

Totuşi, se ridică în picioare şi se duse după Essa. *Chiar era* o noapte frumoasă! Enli se opri să adulmece aerul dulce. Încet, o floare se deschise înăuntrul ei, o floare cu petale delicate, parfumate, binecuvântate, ca o allabeniribă perfectă! Simţi mugurele îmbobocind, deschizându-se, transformându-se într-o floare perfectă.

Fericirea.

Enli rămase pe loc o clipă, apoi îşi continuă drumul pe cărare, întâi în umbra deasă a palisadei, apoi iarăşi la lumină, având deasupra stelele care răsăreau şi o lună mică, în descreştere.